ERZURUM
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
2010

LİSANS ÖĞRENCİLERİ 2024 YILI PROJE BÜLTENİ

İçindekiler

Edebiyat Fakültesi 1

Fen Fakültesi 38

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi 128

Sağlık Bilimleri Fakültesi 146

Spor Bilimleri Fakültesi 253

Edebiyat Fakültesi

Başvuru Yapılan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Pozitif Babalık İle Psikolojik Flört Şiddeti Arasındaki İlişkide Temel Psikolojik İhtiyaçların İncelenmesi: Boylamsal Bir Çalışma**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	**Erzurum Teknik Üniversitesi- Edebiyat Fakültesi**			
Bölüm	Psikoloji			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler> Psikoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hatice Aslıhan Severoğlu
Eposta	hatice.aslihan.severoglu96@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Adem Kantar
Eposta	adem.kantar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Rabia Bingöl
Eposta	rabia.bingol39@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu araştırmanın ana amacı, pozitif babalık ile psikolojik flört şiddeti arasındaki ilişkide temel psikolojik ihtiyaçların rolünü boylamsal olarak incelemektir. Araştırma modeli, nicel yöntemde yer alan, çapraz gecikmeli panel deseni (cross-lagged panel design) kullanılarak test edilecektir. Araştırmanın katılımcı grubunu amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenen son altı ayda romantik bir ilişkiye sahip üniversite öğrencileri oluşturacaktır. Araştırmanın örneklem genişliğinin belirlenmesinde Gpower güç analizi programı bir ön analiz testi olarak kullanılmıştır. Güç analizi sonucunda projenin en az 425 üniversite öğrencisiyle yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Yalnızlığın Tüylü Bir Panzehiri: Yalnızlık ile Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkide Evcil Hayvana Bağlanmanın Çoklu Aracılık Rolünün İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat			
Bölüm	Psikoloji			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Ve Beşeri Bilimler > Psikoloji > Klinik Psikolojisi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Merve Yazıcı
Eposta	merve.yazici32@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Adem Kantar
Eposta	adem.kantar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Rabia Karasu
Eposta	rabia.karasu52@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Nisanur Tabak
Eposta	nisanur.tabak46@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Yalnızlık, modern toplumda artan bir sorun olup bireylerin psikolojik sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir. Sosyal bağların zayıflaması, teknoloji ve yoğun yaşam tarzları yalnızlık hissini artıran başlıca faktörlerdir. Evcil hayvan sahipliği ise yalnızlığı azaltmada önemli bir rol oynayabilir. Evcil hayvanlar, sahiplerine koşulsuz sevgi, sorumluluk ve sosyal etkileşim fırsatları sunarak bireylerin kendilerini daha bağlı ve anlamlı hissetmelerini sağlayabilir. Ancak, yalnızlık ile evcil hayvana bağlanma arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar sınırlıdır. Bu araştırma, evcil hayvana bağlanmanın yalnızlık ve yaşam doyumu arasındaki ilişkide aracılık rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmaya, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen 18-65 yaş arası evcil hayvan sahipleri katılacaktır. En az 300 bireye ulaşılması hedeflenmektedir. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, Lexington Evcil Hayvana Bağlanma Ölçeği, Yaşam Doyum Ölçeği ve Yetişkinler İçin Sosyal ve Duygusal Yalnızlık Ölçeği ile toplanacak, SPSS Process Macro ve Rstudio ile analiz edilecektir. Bu proje, bireylerin psikolojik sağlığına

dair önemli bilgiler sunarak yalnızlık ve sosyal izolasyonla mücadelede yeni psikoeğitim ve müdahale programlarının geliştirilmesine katkıda bulunabilir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Video Oyunları Aşkı Öldürür Mü? Video Oyunu Oynama Bozukluğu, Serbest Zaman Tatmini ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkilerin Diyadik Aktör-Partner Etkileşim Modeliyle İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Psikoloji			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal ve Beşeri Bilimleri > Psikoloji > Klinik Psikoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ahsenur Sayım
Eposta	ahsenur.sayim64@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Adem Kantar
Eposta	adem.kantar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Zeynep Yapınca
Eposta	zeynep.yapinca30@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Özet

Video oyun oynama bozukluğu (VOOB), bireyin aşırı ve kontrolsüz şekilde video oyunu oynaması sonucu sosyal, akademik ve mesleki işlevsellikte ciddi sorunlar yaşaması olarak tanımlanmıştır. Aşırı video oyunu oynama, alan yazınında anksiyete, depresyon ve sosyal izolasyon gibi psikolojik sorunlarla ilişkilendirilmiştir. Bununla birlikte, aşırı video oyun oynamanın ilişki doyumunu azalttığını ve sosyal izolasyona da yol açtığı bilinmektedir. Her ne kadar aşırı video oyunu oynamak ile ilişki doyumu arasındaki ilişkiler geçmiş araştırmalarda incelense de iki değişken arasındaki ilişkinin altında yatan faktörlere yönelik araştırmalar sınırlıdır. Bununla birlikte, aktif video oyunu oynayan partnerlerin ilişki doyumu geçmiş çalışmalarda araştırılsa da bu konuda her iki partnerden alınan diyadik tasarımlı araştırma deseniyle yürütülmüş çalışmalara yönelik araştırma eksikliği bulunmaktadır. Alan yazınında yer alan bu araştırma boşluğuna karşılık gelecek şekilde, bu çalışmanın temel amacı video oyunu oynama bozukluğu, serbest zaman tatmini ve ilişki

doyumu arasındaki ilişkileri incelemektir. Araştırmanın verileri, son altı ayda romantik ilişki yaşayan ve en az bir partnerin aktif video oyunu oynadığı beliren yetişkinlerden toplanılacaktır. Araştırmanın katılımcıları ulaşılabilir örnekleme yoluyla belirlenecektir. Araştırma verileri İnternet Oyun Oynama Bozukluğu Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği ve Serbest Zaman Tatmini Ölçeği yoluyla toplanılacaktır. Ölçme araçlarından elde edilen veriler, aktör-partner etkileşim modeli kullanılarak Rstudio programında analiz edilecektir. Araştırmanın yürütülmesi akademik, toplumsal ve bireysel açıdan birtakım katkılar sunabileceği düşünülmektedir. Örneğin, araştırma sürdürülebilir kalkınma amaçlarında yer alan kaliteli ve sağlıklı yaşam alt amacına ulaşılmasına katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte, evlilik öncesi süreçte beliren yetişkinlerin yakın ilişki yaşantılarının nasıl desteklenebileceğine dair aydınlatıcı fikirler elde edilecektir. Son olarak, Türkiye'de alanyazını incelendiği kadarıyla aşırı video oyun oynayan beliren yetişkinlerin ilişki doyumlarını diyadik bir araştırma tasarımıyla ele alan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Projenin bu yönleriyle akademik ve uygulamalı psikoloji alanına özgün katkılar sunabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Video oyun oynama bozukluğu, ilişki doyumu, serbest zaman tatmini.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Yürütücüsü
Ahsenur SAYIM

Proje Araştırmacısı
Zeynep YAPINCA

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Ekrana Değil, Bana Bak: Sosyotelizm ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkide Benlik Değişiminin Çoklu Aracılık Rolünün İncelenmesi**			
Program Kodu	**2209-A**	☒	**2209-B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Psikoloji			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler > Psikoloji > Sosyal Psikoloji > Sosyal Medya ve İlişkiler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Zeynep Sude KAN
Eposta	zeynep.sude.kan30@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Adem KANTAR
Eposta	adem.kantar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Merve YILMAZ
Eposta	merve.yilmaz90@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Gelişen dünyada, yaşam koşullarının sürekli değişimi, insanların yeni şartlara uyum sağlamasını zorunlu kılmaktadır (Parmaksız, 2022). Teknolojinin hızla ilerlemesi ve sosyal medyanın günlük yaşamımızın bir parçası haline gelmesiyle birlikte sosyal ilişkilerimiz de önemli dönüşümler yaşamıştır (Parmaksız, 2022). Sosyal medya platformlarının yaygınlaşmasıyla yüz yüze kişilerarası iletişim yerini sosyal medya üzerinden kurulan etkileşimlere bırakmıştır (Çalışır, 2015). Bu bağlamda, sosyotelizm gibi sosyal medya kullanımlarıyla ilişki faktörlerin ilişki doyumu üzerindeki etkilerini ele almanın önemi gün geçtikçe artmaktadır.

İlişki doyumu kavramı, sağlıklı bir ilişki ve mutlu bir birliktelik için alanyazınında gerekli görülen kavramlar arasında yer almaktadır(Sarı, 2008). Bununla birlikte, ilişki doyumu üzerinde etkili olabilecek faktörlerden biri sosyotelizm olabilir. Sosyotelizm, bireyin sosyal bağlamlarda etkileşimde bulunduğu kişiler yerine, akıllı telefonuna dikkat kesilmesi olarak tanımlanmaktadır (Parmaksız, 2022). Bu noktadan hareketle, romantik ilişkiye sahip beliren yetişkinlerde artan sosyotelizm düzeylerinin azalan ilişki doyumu seviyeleriyle ilişkili olabileceği ileri sürülebilir. Alanyazınında sosyotelizm ile ilişki doyumu arasındaki ilişkide negatif yönde ilişkilerin olduğunu belirten araştırmalar rastlanmaktadır (Krasnova vd., 2016). Geçmiş çalışmalar her ne kadar iki değişken arasındaki ilişkiyi konu edinse de iki değişken arasındaki ilişkinin altında yatan faktörlerin de açığa çıkarılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer bir deyişle ilişkisel benlik değişimi, sosyotelizm ile ilişki doyumu arasındaki ilişkinin altında yatan aracılık faktörlerinden biri olabilir. Beliren yetişkinlerin ilişki doyumlarının desteklemesini sağlayacak ilişkisel benlik değişimi gibi faktörlerin rolünün açığa çıkarılması bu konuda

yürütülecek müdahalelere temel oluşturabilmesi açısından önem arz etmektedir. Ancak bu hipotez alan yazını incelendiği kadarıyla henüz test edilmemiştir.

İlişkisel benlik değişimi, romantik ilişki yaşayan partnerlerin zaman içerisinde birbirlerini olumlu veya olumsuz yönde etkileyerek kendiliklerinde oluşan değişimleri ifade etmektedir (Dinçer, 2017). Araştırmada artan sosyotelizm düzeylerinin partnerlerin ilişkisel benlik değişimlerini olumsuz yönde etkileyerek ilişki doyumlarını azaltması beklenmektedir (Wang, Znao ve Lei, 2021). Benzer şekilde çoklu aracılık modelinde artan sosyotelizm düzeylerinin benlik genişlemesi ve benlik budanmasını düşürebileceğini ve düşüşün romantik ilişkiden elde edilen doyumu da azaltabileceği tahmin edilmektedir. Çalışmanın kapsamında elde edilen bulguların çiftler ve ailelerle çalışan zihin sağlığı uzmanlarına aydınlatıcı fikirler sunabileceği düşünülmektedir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Akran Zorbalığı Farkındalığı Mobil Uygulamasının Geliştirilmesi ve Etkililiğinin Test Edilmesi: Solomon Dört Gruplu Deney Modeli			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Psikoloji Pr.			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler >Psikoloji Bölümü>Akran Zorbalığı

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Zühre SALAZ
Eposta	zuhre.salaz27@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Adem KANTAR
Eposta	adem.kantar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Betül DELİKTAŞ
Eposta	betul.deliktas58@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Ahmet Melik GÜNDOĞDU
Eposta	ahmet.melik.gundogdu51@erzurum.edu.tr
	Araştırmacı-3
Adı Soyadı	Yusuf KÜÇÜK
Eposta	yusuf.kucuk49@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Akran zorbalığı, çocukların psikolojik, sosyal ve akademik gelişimini olumsuz etkileyen ciddi bir sorundur. UNESCO'nun 2019 raporuna göre, 9-10 yaş arasındaki çocukların %29'u her ay, %14'ü ise her hafta zorbalığa maruz kalmaktadır. Zorbalık fiziksel, sözel, duygusal ve siber türlerde olabilir ve mağdurlar depresyon, düşük özsaygı ve akademik başarısızlık yaşayabilir. Z Kuşağı'nın dijital içeriklere olan ilgisi göz önünde bulundurularak, çalışmamız 11-13 yaş grubundaki ortaokul öğrencilerine yönelik bir mobil uygulamanın etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu uygulamanın, öğrencilerin empati, iletişim, problem çözme ve farkındalık gibi becerilerini geliştirmesi hedeflenmektedir. Araştırma, Solomon dörtlü desenine dayalı deneysel bir tasarımla yürütülecek ve 40 kişilik bir örneklem kullanılacaktır.

Veriler, çeşitli ölçekler aracılığıyla toplanacak ve analiz için IBM SPSS Statistics 26 programı kullanılacaktır. Araştırma sonucunda, mobil uygulamanın etkililiği değerlendirilecek ve zorbalıkla mücadelede kullanılabilecek dijital bir araç sunulacaktır. Bu sayede, öğrencilerin zorbalıkla baş etme becerileri gelişirken, ruh sağlığı uzmanları için de faydalı bir kaynak sağlanmış olacaktır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Erzurum Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Son Sınıf Öğrencileri Arasında Türkistan Kavramı ve Algısı Üzerine Bir İnceleme			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Tarih			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler >Tarih > Genel Türk Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Bayram Ali Küçükyıldırım
Eposta	bayram.ali.kucukyildirim@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Zafer Sever
Eposta	zafer.sever@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Muhammed Emircan Ural
Eposta	emircanural08@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Eylül Kader Billor
Eposta	eylulkaderbillor@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Türkistan, kuzeyde Sibirya, doğuda Büyük Kingan Dağları, güneyde Himalaya ve Hindikuş Dağları, batıda ise Hazar Denizi ve Yayık (Ural) Nehri ile çevrili, tarih boyunca Türk halklarının yaşadığı köklü bir coğrafyayı ifade eder. Diğer bir deyişle, “Türklerin ülkesi” anlamına gelir. İslam coğrafyacıları, özellikle 13. yüzyıldan itibaren Hazar Denizi’nden Çin sınırlarına kadar uzanan bu geniş Türk yurtlarını "Türkistan" adıyla tanımlamışlardır. Zamanla Türk topluluklarının da kabul ettiği ve geniş bir kullanım alanı bulan “Türkistan” ismi, 1924 yılına kadar bu bölgeyi nitelemeye devam etmiştir. Ancak Sovyetler Birliği, burada yaşayan Türk halklarının birleşme olasılığını engellemek amacıyla, 1924'ten sonra “Türkistan” adını siyasi literatüründen çıkarmıştır. O zamandan itibaren “Orta Asya” kavramı yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada, Erzurum Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi son sınıf öğrencileri üzerinde yapılacak bir test/anket ile “Türkistan” ve “Orta Asya” terimlerinin bilinirlik düzeyi ölçülmeye çalışılacaktır. Bu doğrultuda, Türkiye Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Orta Asya" ifadesini müfredattan çıkararak yerine "Türkistan" isminin kullanımını teşvik eden kararının doğruluğu tartışmaya açılacaktır. Ayrıca, son sınıf öğrencilerinin Türkistan coğrafyasının sınırları ve konumuyla ilgili bilgi düzeyleri değerlendirilecektir. Bu çalışma “Türkistan” kavramına ve MEB’in aldığı karara farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Kırsal Kesimlerde Eğitim Eşitsizliği Ve Buna Bağlı Sebepler Ve Çözüm Önerileri			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat			
Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı			
Proje Bütçesi	-			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Fikriye Gül ALBAYRAK
Eposta	fikriye.gul.albayrak14@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ
Eposta	yzsumbullu@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Kırsal kesimlerde okullaşma oranlarının kız ve erkek öğrenciler açısından değişkenlik arz ettiği görülmektedir ki bu durumun altında yatan sebeplerin teşhisi ve bu konuda çözüm önerileri, önerimizin temel hareket noktasını oluşturmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	August Wilson'ın Fences adlı Oyununda Erkek Kimliği ve Toplumsal Beklentilerin Sosyal Normlar Bağlamında İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	İngiliz Dili ve Edebiyatı			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler, İngiliz Dili ve Edebiyatı, Amerikan Edebiyatı, Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Esmanur KURU
Eposta	esmanur.kuru53@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Vahit YAŞAYAN
Eposta	vahit.yasayan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu araştırma, August Wilson'ın *Fences* adlı eserinde erkek kimliği ve toplumsal beklentilerin sosyal normlar bağlamında nasıl şekillendiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Eser, 1950'lerin Amerika'sında siyahi bir erkeğin yasadığı toplumsal ve ekonomik baskılar altında şekillenen kimlik mücadelesini anlatmaktadır. Araştırmanın özgün değeri, *Fences* gibi klasik bir eserin günümüz toplumsal cinsiyet rolleri ve kimlik tartışmalarına nasıl ışık tuttuğunu ortaya koymasıdır. Araştırma, nitel araştırma yöntemleri kullanarak eserin metin analizi, tarihsel bağlam incelemesi, karşılaştırmalı analiz ve içerik analizi yapılacaktır. Bu yöntemler, eserin erkek kimliği ve toplumsal beklentiler üzerindeki etkisini derinlemesine incelemeyi ve günümüz toplumunun erkeklik algısını anlamayı amaçlamaktadır. Araştırmanın yönetimi, öncelikle *Fences* eserinin detaylı bir okumasını ve analizini içerecektir. Ardından, dönemin tarihsel ve sosyo-kültürel bağlamının incelenmesi ve günümüzle karşılaştırılması yapılacaktır. Son olarak, elde edilen bulgular, toplumsal cinsiyet teorileri ve erkeklik çalışmaları bağlamında değerlendirilecektir. Bu çalışmanın geniş bir okuyucu kitlesine yayılması

hedeflenmektedir. Araştırmanın yaygın etkisi, *Fences* gibi önemli edebi eserlerin günümüzdeki toplumsal ve cinsiyet tartışmalarına katkı sağlaması ve bu konudaki farkındalığı artırması beklenmektedir. August Wilson'ın eserinin günümüzdeki anlamını ve önemini vurgulayan bu çalışma, erkek kimliği ve toplumsal beklentiler arasındaki ilişkiyi derinlemesine inceleyerek, bu temaların günümüz toplumundaki yansımalarını gözler önüne sermeyi amaçlamaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde Okuyan Birinci Nesil Kadın Üniversite Öğrencilerinin Akademik Deneyimleri: Bir Kolaj Çalışması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	İngiliz Dili ve Edebiyatı			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Eğitim Bilimleri, İngiliz Dili Eğitimi, İngiliz Dili ve Edebiyatı

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Şilan TOPDEMİR
Eposta	silantopdemir61@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Serap ATASEVER BELLİ
Eposta	serap.belli@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Üniversite eğitimi gören öğrenci sayısında son zamanlardaki artış ile birlikte birinci nesil üniversite öğrencilerinin sayısı da artış göstermiştir ve bu grup öğrenci güncel birçok araştırmanın odak noktası olmuştur. Birinci nesil kadın öğrencilerin üniversitede neler deneyimlediği, neler hissettiği ve ne tür zorluklarla karşılaştığı anlamak, bu grubun ihtiyaçlarını ve öğrenim deneyimlerini etkileyen faktörleri ortaya çıkarmak, iç dünyalarını yansıtmak ve seslerini duyurmak açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı, İngiliz dili ve Edebiyatı bölümünde okuyan birinci nesil kadın öğrencilerin üniversite eğitimi sırasında deneyimlediği, duygu, düşünce ve davranışlarını ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda, araştırmanın katılımcıları Erzurum Teknik Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde okuyan birinci nesil 15 üniversite öğrencisinden oluşturulacaktır. Bu araştırmada sanat temelli bir yaklaşım olan kolaj yöntemi benimsenecektir. Bu bağlamda, üç aşamada veri toplanacaktır. İlk aşamada, katılımcılara kolaj yöntemi ve süreci anlatıldıktan sonra proje amacı kapsamında yöneltilen sorulara yönelik bir kolaj hazırlamaları ve bu kolajı anlatan bir tanımlama yazmaları istenecektir. İkinci aşamada, kolajların ön analizi sonrası katılımcılarla birebir

görüşmeler gerçekleştirilecek; katılımcıların hazırladıkları kolajların bileşenlerini daha ayrıntılı bir biçimde tanımlamaları ve birinci nesil kadın üniversite öğrencisi olarak deneyimleriyle nasıl bağdaştığını açıklamaları istenecektir. Son olarak, benzer deneyimleri yaşamış olan katılımcıları bir araya getirerek grup (topluma aidiyetlik) duygusu ile paylaşımda bulunmaları ve iç dünyalarını derinlemesine yansıtmaları için katılımcılarla bir odak grup görüşmesi gerçekleştirecektir. Tüm veriler tematik analiz yöntemiyle incelenecektir. Bu proje kapsamında, Türkiye'de şu ana kadar çok az çalışılmış olan birinci nesil kadın üniversite öğrencilerinin akademik serüvenlerine odaklanılarak üniversite sürecindeki duygu, düşünce, kolaylıklar ve zorluklar konusundaki deneyimleri noktasında farkındalık oluşturulması ve alanyazındaki eksikliğin giderilmesi hedeflenmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Toplumsal Cinsiyet: Vatan Yahut Silistre ve Cesaret Ana ve Çocukları Eserlerinde Kadın Figürleri			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	İngiliz Dili ve Edebiyatı			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler > Batı Dilleri ve Edebiyatı >İngiliz Dili ve Edebiyatı

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Şeyma AKTEPE
Eposta	seyma.aktepe23@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Samet BAYTAR
Eposta	samet.baytar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Toplumsal cinsiyetin farklı tarihsel ve kültürel bağlamlarda nasıl ifade bulduğu, edebi eserler aracılığıyla incelenebilecek zengin bir alandır. Namık Kemal'in Vatan Yahut Silistre ve Bertolt Brecht'in Cesaret Ana ve Çocukları eserlerindeki kadın karakterler, bu bağlamda çarpıcı bir karşılaştırma sunmaktadır. Bu proje, iki farklı dönemde ve kültürde kurgulanmış olan kadın figürlerinin, toplumsal cinsiyet rollerine verdikleri tepkiler üzerinden bir inceleme yapmayı amaçlamaktadır. Projenin temel sorusu, "Farklı tarihsel ve kültürel koşullarda yazılmış bu eserlerdeki kadın karakterler, toplumsal cinsiyet normlarına nasıl yanıt vermişler ve bu normlarla nasıl mücadele etmişlerdir?" şeklindedir. Bu proje, kadınların toplumsal cinsiyet rolleriyle nasıl başa çıktıkları ve bu rollere karşı verdikleri tepkilerin tarihsel ve kültürel değişkenliklerini aydınlatmayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede, feminist eleştiri ve toplumsal cinsiyet kuramlarından faydalanarak içerik ve karşılaştırmalı inceleme yöntemleri uygulanacaktır. Çalışma, Vatan Yahut Silistre ve Cesaret Ana ve Çocukları eserlerindeki kadın karakterlerin, toplumsal cinsiyet rollerine verdikleri tepkiler üzerinden dönemin tarihsel,

toplumsal ve kültürel yapılarına dair bir görüş sağlamayı amaçlamaktadır. Proje, yürütücü öğrencinin karşılaştırmalı edebi inceleme ve feminist kuramlar bağlamında temel bir araştırma pratiği geliştirmesine katkı sağlarken, farklı dönem ve kültürlerdeki kadın deneyimlerinin edebi bir bakışla nasıl incelenebileceğine dair yöntembilimsel bir rehber sunmayı ve öğrencinin eleştirel inceleme, kuramsal düşünce ve bağımsız araştırma yürütme becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Projenin akademik ve toplumsal açıdan birtakım katkılar sunabileceği düşünülmektedir. Örneğin, projenin çıktıları sürdürülebilir kalkınma amaçları arasında yer alan toplumsal cinsiyet eşitliği alt amacına ulaşılmasına katkıda bulunacaktır.

Proje Bilgileri							
Proje Başlığı	Eski Çağda Kanibalizm Vakalarının Sebepleri ve Tarihsel Gerçeklikleri Üzerine Bir İnceleme						
Program Kodu	**2209-A**	X		**2209- B**			
Başvuru Dönemi	**2024/1**						
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi**		**Tamamlandı**			
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi						
Bölüm	Tarih Bölümü						
Proje Bütçesi	9000 TL						

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Tarih-Eskiçağ Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri		
Yürütücü		
Adı Soyadı	Şahin AKKOYUN	
Eposta	sahin.akkoyun41@erzurum.edu.tr	
Danışman		
Adı Soyadı	Dr. Okan AÇIL	
Eposta	okan.acil@erzurum.edu.tr	
Araştırmacı-1		
Adı Soyadı	----	
Eposta		
Araştırmacı-2		
Adı Soyadı	-----	
Eposta		

Projenin Kısa Özeti*

"Eski Çağda Kanibalizm Vakalarının Sebepleri ve Tarihsel Gerçeklikleri Üzerine Bir İnceleme" başlıklı araştırma önerisinde Eski Çağ Tarihi içerisinde görülen kanibalizm vakalarının muhtemel sebepleri ve tarihi gerçekliğe uygun olup olmadıkları ortaya koymaya çalışacaktır. Ülkemizde, Eski Çağ Tarihi içerisinde gerçekleşen kanibalizm vakalarını, arkasında yatan sebeplerle açıklamaya çalışan ve anlatıların tarihsel gerçekliğini tenkit eden biri çalışma bulunmamaktadır. Dolayısıyla gerçekleştirilmesi planlanan bu çalışma özgün bir değere sahiptir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modelinde olup tarihin tarama, tasnif, tahlil, tenkit ve terkipten oluşan 5t yöntemi ile gerçekleştirilecektir. On iki ay sürdürülmesi planlanan araştırma, dört iş paketinden oluşmaktadır. Ön görülen yaygın etkiler arasında araştırma önerisinin makale veya bildiriye dönüştürülmesi ile Tarih Bölümü bünyesinde, Tarih lisans öğrencilerine yönelik bir konferans verilmesi bulunmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Psiko-Sosyal ve Miras Hukuku Çerçevesinde Orta Çağ Moğollarında Evlat Edinme			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Tarih			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sonnur Özbağ
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Derya Coşkun
Eposta	derya.coskun@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Emine Okur
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

"Psiko-Sosyal ve Miras Hukuku Çerçevesinde Orta Çağ Moğollarında Evlat Edinme" adlı araştırma önerimizde yetim, öksüz ve evlat kelimelerinin ne anlama geldiği, insanların ne amaç ve eksiklikler doğrultusunda evlat edindikleri, Moğollarda evlat edinme durumunun söz konusu olup olmadığı, evlat edinmenin Moğol hukuk kuralları çerçevesindeki yeri, evlat edinmede çocuğa verilen hakların neler olduğu, evlat edinilen çocuğun miras hukuku çerçevesinde haklarının neler olduğuna dair sorulara cevaplar aranacaktır. Moğollarda evlat edinmeyle ilgili olarak *"Uygurlarda ve Moğollarda Evlatlık Uygulamaları"* adlı bir makale (Gül, 2021), bulunmakta olup bu çalışma genellikle Uygurlar ekseninde *"Eski Uygur Yazıtları"* temel alınarak hazırlanmıştır. Bu sebeple de makalenin yükü Uygurlar çerçevesindedir. Makalede Moğollarla ilgili de bir kısım olmakla beraber verilen bilgiler oldukça yüzeyseldir. Ayrıca evlatlık alınan çocuğun hukukî haklarından ve toplum içerisindeki durumundan neredeyse hiç bahsedilmemiştir. Bu nedenle konu araştırılmaya ve

literatüre kazandırılmaya muhtaç durumdadır. Gerek evlat edinme süreçleri gerekse evlatlığın miras hukukunda haklarının neler olduğuna dair araştırma ve tespitler, tarih ve hukuk arasındaki iletişimi ortaya koyması açısından önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra evlat edinilen çocuğun toplum içerisinde psikolojik ve sosyolojik dönütleri de göz önüne alındığında proje önerisinin araştırılıp ortaya konulması multidisipliner bir çalışma ortamını zorunlu hale getirmektedir. Bu da proje önerisinin çok yönlü olarak ele alınacağını göstermektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Orta Çağ Moğollarının Evlilik Kültüründe Bagalzuur İdeh			
Program Kodu	**2209-A**	x	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** x	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Tarih			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Tarih-Orta çağ Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Semanur Çelik
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Derya Coşkun
Eposta	derya.coskun@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Nurgül Beycur
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Orta Çağ Moğollarının Evlilik Kültüründe Bagalzuur İdeh" adlı araştırma önerimizde Bagalzuur İdeh kelimesinin etimolojisi, Moğollarda dünürlük kavramının ne anlama geldiği, Moğollarda evliliğe giden sürecin nasıl olduğu, Moğollarda dünürlük tasdik yemeğinin organize edilme aşamaları, Bagalzuur İdeh uygulamasında sözlerin tutulmaması durumunda her iki tarafa da uygulanan ceza ve yaptırımlara dair sorulara yanıtlar aranacaktır. Literatürde "Moğol Evlilik Kültüründe Bagalzuur İdeh" ile ilgili müstakil hiçbir çalışma yoktur. Konuyla ilgili bilgiler Moğollarla ilgili yapılan araştırmaların içerisinde kısıtlı olup Bagalzuur İdeh özelinde hiçbir çalışma yapılmamıştır. Bu nedenle konu, araştırılmaya ve literatüre kazandırılmaya muhtaç durumdadır. Araştırma önerisinin araştırma modeli, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Yöntem olarak ise tarihin tarama, tasnif, tahlil, tenkit ve terkipten oluşan ve 5t yöntemi olarak bilinen metod kullanılacaktır. On iki ay sürdürülmesi planlanan araştırma, dört iş paketinden oluşmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Moğol Askerî Eğitiminde Sürek Avı Taktiği Nerge			
Program Kodu	**2209-A** x		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** x	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Tarih Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Tarih- Ortaçağ Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	İrem Sude Kurt
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Derya Coşkun
Eposta	derya.coskun@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

"Moğol Askerî Eğitiminde Sürek Avı Taktiği Nerge" adlı araştırma önerimizde sürek avının ne anlama geldiği, Nerge kelimesinin etimolojisi, Moğol askeri sisteminde uygulanma alanları, sürek avı ile nerge arasındaki ilişki çerçevesinde av ve savaş arasındaki benzerlikler farklılıklar, sürek avının nerge taktiği üzerindeki etkisi, savaşçı yetiştirirken insanın yanı sıra atların da belirli bir eğitimden geçip geçmediği problemi, Cengiz yasasının sürek avı ve nerge arasındaki keskin çizgilerinin ne olduğuna dair sorulara yanıtlar aranacaktır. Ayrıca Türklerdeki hilal taktiği ile nerge arasındaki benzerlikler ve farklılıklar da araştırma önerisinde yer alacak olan diğer önemli bir konudur. Literatürde "Moğol Askerî Eğitiminde Sürek Avı Taktiği Nerge" ile ilgili müstakil hiçbir çalışma yoktur. Konuyla ilgili bilgiler Moğollarla ilgili yapılan araştırmaların içerisinde kısıtlı olup taktiğin özelinde hiçbir çalışma yapılmamıştır. Bu nedenle konu, araştırılmaya ve literatüre kazandırılmaya muhtaç durumdadır. Araştırma önerisinin araştırma modeli, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. On iki ay sürdürülmesi planlanan araştırma, dört iş paketinden oluşmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Orta Çağ Moğollarında İçki Kullanımının Devletin Yıkılış Sürecine Etkisinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	x	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** x	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Tarih Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Tarih- Orta Çağ Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Edanur Bakır
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Derya Coşkun
Eposta	derya.coskun@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

"Orta Çağ Moğollarında İçki Kullanımının Devletin Yıkılış Sürecine Etkisinin İncelenmesi" adlı araştırma önerimizde İçki ve alkol kelimesinin etimolojisi, Orta Çağ Moğolları tarafından kullanımı ve tüketim miktarı, Moğolların içkilerine verdikleri adlar ve içeriğinin nelerden oluştuğu, Moğol Hanları tarafından kullanım sıklığı, Moğollara sağlık bakımından ne gibi olumsuzluklar getirdiği, içkinin ölüm ve kısırlıkta üstlendiği rol ve devletin yıkılış sürecine etkisinin ne olduğuna dair sorulara cevaplar aranacaktır. Moğollarda içki kullanımı ve sonuçlarıyla ilgili literatürde hiçbir çalışma bulunmamaktadır. Özellikle içkinin devletin yıkılış sürecine etkisi, devletin yıkılışıyla ilgili hiçbir çalışmada yer almamaktadır. Lakin Moğol hanlarının içkiye olan düşkünlükleri uzun vadede de olsa yıkılış sürecine önemli ölçüde etki etmiştir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Moğolların Paraya Geçiş Denemelerinde Bâliş			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Tarih Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Tarih-Orta Çağ Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Cengiz Kandil
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Derya Coşkun
Eposta	derya.coskun@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Moğolların Paraya Geçiş Denemelerinde Bâliş" adlı araştırma önerimizde Baliş **(بالش)** kelimesinin etimolojik ve tarihsel bağlamda ne anlama geldiği, Bâliş'i para birimi olarak ilk kullanan devletin tespiti, Moğollar zamanında kullanılmaya ne zaman ve hangi hükümdar döneminde başlandığı, Bâliş'in hammaddesi hakkındaki sorulara yanıtlar aranacaktır. Bâlişin dinar, miskal ve dirhem olmak üzere farklı değer ve adlarla anılmasının sebep ve sonuçları bakımından araştırılması, enflasyon karşısındaki durumu ve değerini sabitleme çalışmalarının neler olduğu soruları da cevaplanması gereken önemli konular arasında yer almaktadır. Baliş ile ilgili literatürde herhangi bir müstakil çalışma yoktur. Sadece Diyanet İslam Ansiklopedisinde yazarı belli olmaksızın kısa bir maddenin yanı sıra (Baliş, DİA, 1992) Milli Eğitim Yayınlarına ait İslam Ansiklopedisinde Barthold'un yazmış olduğu bir madde mevcuttur (Barthold, 1979). Bu maddeler yüzeysel bilgiler vermesi dolayısıyla proje önerisinde yer alan sorulara yeterli cevap verebilecek düzeyde değildir. Bu sebeple konu ayrıntılarıyla araştırılmaya muhtaç durumdadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Osmanlı-Türk ve İngiliz Romanında İmparatorluk, Ulus Kimliği İnşası ve Moderniteye Karşılaştırmalı Bir Bakış: *Çalıkuşu* ve *Jane Eyre* Örnekleri**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	İngiliz Dili ve Edebiyatı			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Filoloji, Batı Dilleri ve Edebiyatları, İngiliz Dili ve Edebiyatı

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğretim Üyesi Ayşe ÇIRÇIR
Eposta	aysec@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Mevanur KURALAY
Eposta	mevanur.kuralay92@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Merve POLAT
Eposta	merve.polat96@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Bu proje ile erken Cumhuriyet dönemi Türk romanı ile Viktoryen dönemi İngiliz romanından seçilmiş iki önemli yapıt olan *Çalıkuşu* (Reşat Nuri Güntekin) ve *Jane Eyre* (Charlotte Brontë) üzerinden kıyaslamalı bir kültür tarihi okuması ve edebi tür incelemesi yapılması amaçlanmaktadır. Çalışma iki eserin imparatorluk, ulus kimliği inşası ve modernite tartışmalarına karşılaştırmalı eleştirel bir bakış sunmayı hedefler ve 19. yüzyıl İngiliz romanının erken Cumhuriyet dönemi romanındaki olası etkilerini araştıracaktır. Bu inceleme sırasında roman türünün ulus kimliğinin inşasında bir araç olarak rolü değerlendirilecek ve başkarakterlerin Osmanlı Türkiyesi ve İngiltere'deki eğitimi, dönüşümü ve sosyal-toplumsal konumlanmaları incelenecektir. Bu doğrultuda *Çalıkuşu* ve *Jane Eyre*'in edebi inceleme yöntemleriyle eleştirel bir okuması yapılacak; yapıtların yazılış süreçleri araştırılacak ve tema ve olay örgüsü benzerlikleri sunulacaktır. Edebi metinler arası bu tür bir okuma ile Osmanlı Çalışmaları ve Türk ve İngiliz Edebiyatı Çalışmaları'nın kesişimine işaret edilebilir ve bu alanlara katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Edebiyat Fakültesi

Kabul Edilen Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	MOĞOLLARIN VERGİ TOPLAMA SİSTEMİNDE YAŞANAN USULSÜZLÜKLERİN HALK ÜZERİNDE OLUŞTURDUĞU PSİKOLOJİK TRAVMA: KOPÇUR VERGİSİ ÖRNEĞİ			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209-B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi x**	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Tarih			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları

Proje Çalışan Bilgileri			
Yürütücü			
Adı Soyadı	Meryem Bahar –Ahmet Dışbudak		
Eposta			
Danışman			
Adı Soyadı	Derya Coşkun		
Eposta	derya.coskun@erzurum.edu.tr		
Araştırmacı-1			
Adı Soyadı			
Eposta			
Araştırmacı-2			
Adı Soyadı			
Eposta			

Projenin Kısa Özeti*

"Moğolların Vergi Toplama Sisteminde Yaşanan Usulsüzlüklerin Halk Üzerinde Oluşturduğu Psikolojik Travma: Kopçur Vergisi Örneği" adlı araştırma önerimizde Kopçur'un hangi dile mensup olduğu, etimolojik ve tarihsel bağlamda ne gibi anlamlar ifade ettiği netleştirilerek Kopçur vergisini ilk uygulayan devletin tespiti, verginin neden sabit oran üzerinden alınamadığı, oransal değişimlerde yaşanan hareketlilik ve değişimlerin valiler tarafından suiistimal edilme sebepleri, halkın vergileri ödeme hususunda yaşadığı zorlukların yanı sıra tahsildarların vergi toplama sırasında halk üzerinde oluşturduğu korkunun psikolojik dönütlerinin ne olduğuna dair sorulara cevaplar aranacaktır. Kopçur vergisi ile ilgili literatürde hiçbir kitap çalışması olmamakla birlikte bir tane makale bulunmaktadır (Özyetgin, 2004). Bu makale de dil incelemesi şeklinde oluşturulmuş olup Kopçur vergisinin tarihsel işleyişi, ne gibi değişimler yaşadığı, halkın bu vergi karşısındaki tutumu ve verginin

toplanma sürecindeki usulsüzlüklerin halk cephesindeki yansımaları hakkında hiçbir bilgi vermemektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	II. Abdülhamid Döneminde Osmanlı Devleti'nde Sahte Hekimler			
Program Kodu	**2209-A**	■	**2209-B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ■	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	**Edebiyat Fakültesi**			
Bölüm	**Tarih Bölümü**			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler-Tarih-Yakın Çağ Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	**Davut Şebin**
Eposta	davut.sebin59@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Prof. Dr. Naim Ürkmez
Eposta	naimurkmez@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

"II. Abdülhamid Döneminde Osmanlı Devleti'nde Sahte Hekimler" başlıklı araştırma önerimizde 1876-1909 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde sahte ve diplomasız hekimlerin sayısının neden arttığı ve giderek artan sahte ve diplomasız hekimlere karşı devletin ne gibi önlemler aldığı, halkın bu gibi kimselere neden ihtiyaç duyduğu sorularına cevap aranacaktır. Konu ile alakalı literatürde birkaç çalışma bulunmaktadır. Bunlardan Göktaş tarafından hazırlanan makalede "diplomasız hekimler" genel bir çerçevede incelenmiştir. Rasimoğlu tarafından hazırlanan doktora tezinde ise mesele sağlık mesleklerinin standartlaştırılması üzerine odaklanmış ve bu sorunun eğitim ve lisans boyutlarına odaklanmıştır. Bu çalışmalarda devrin gazeteleri incelenmemiş ve dolayısıyla bu gazetelerde yer alan haberlerden istifade edilmemiştir. Oysa II. Abdülhamid Dönemi'nin önemli gazetelerinden İkdam Gazetesi'nde doğrudan doğruya araştırma konumuz ile ilgili şimdilik 17 makale tespit edilmiştir. Bu sayının diğer gazetelerin de araştırmaya dahil edilmesi ile birlikte artacağı öngörülmektedir. Ayrıca yukarıda bahsi geçen çalışmalarda konu diplomasız çalışan hekimler üzerinden irdelenmiş olup yukarıda ifade ettiğimiz sorulara cevap verilmemektedir. Araştırmanın modeli nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Bu minvalde konu, Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivinden elde edilecek belgeler çerçevesinde derinlemesine ele alınacak ve yukarda bahsi geçen sorulara cevap aranacaktır. Araştırma yönteminde; tarama, tasnif, tahlil, tenkit, terkipten oluşan "5T" yöntemi kullanılacak. Yaklaşık 12 ay sürdürülmesi planlanan çalışma, 4 iş paketinden oluşmaktadır. Yaygın etki olarak çalışma sonuçlarından bildiri ve makale üretilecektir. Ayrıca bu sonuçlar Erzurum Teknik Üniversitesi Tarih Bölümü öğrencilerine bir konferans ile sunulacaktır. İlerleyen süreçte konu ile ilgili bir makale yayımlanması hedeflenmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Edebiyat ve Ekran Arasında 'Normal İnsanlar': Roman ve Dizi Uyarlama Karşılaştırması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	İngiliz Dili ve Edebiyatı			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler > Batı Dilleri ve Edebiyatı >İngiliz Dili ve Edebiyatı

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Umut Kulay
Eposta	umut.kulay59@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Samet Baytar
Eposta	samet.baytar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Romanlar, özellikle de popüler olanlar, sıklıkla görsel medya formatlarına uyarlanmaktadır, ancak her uyarlama, eserin özgün edebi özelliklerini ne kadar koruduğu ve bu özelliklerin ekran üzerinde nasıl yeniden yorumlandığı konusunda benzersiz örnekler taşımaktadır. Bu proje, edebiyat ve film çalışmaları alanında disiplinler arası bir yaklaşım benimseyerek, Sally Rooney'in The Costa Novel Award 2018 ödülüne layık görülen Normal İnsanlar romanının bir televizyon dizisine nasıl uyarlandığı ve eserin özgün edebi özelliklerini nasıl koruyup korumadığı ve bu özelliklerin ekran üzerinde nasıl yeniden yorumlandığına dair kapsamlı incelemeler sunmayı amaçlamaktadır. Proje, disiplinler arası bir yaklaşım benimseyerek hem edebiyat hem de film çalışmalarındaki teorik çerçeveleri kullanmayı planlamaktadır. Projede öncelikle, romanın temalarını, karakter gelişimini ve anlatı tekniklerini kapsamlı bir şekilde incelenecektir. Bu incelemelerin ardından, dizi uyarlamasının sahneleri, diyalogları ve karakter yorumları detaylı bir şekilde değerlendirilerek referans romanla karşılaştırılacaktır. Bu karşılaştırma, romanın temalarını, karakterlerini ve anlatı biçimlerini kavramamıza

yardımcı olmakla birlikte, dizi uyarlamasının bu unsurları nasıl benimsediği veya değiştirdiği konusunda bir anlayış sunacaktır. Araştırma aşamaları, literatür taraması, roman analizi, dizi analizi ve bulguların sentezi olarak planlanmıştır. Dolayısıyla edebi bir metnin medyaya nasıl uyarlandığı konusunda kapsamlı bir kavrayışın temini hedeflenmiştir. Bu proje, edebiyat ve medya uyarlamaları arasındaki ilişkiyi daha iyi anlamamıza katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak, bu projenin, edebi ve görsel medya çalışmaları arasında disiplinler arası bir yaklaşımın ne kadar zenginleştirici olabileceğini gösteren bir örnek olması beklenmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	İngiliz Dili ve Edebiyatı Öğrencilerinin Covid-19 Pandemisi ve 2023 Türkiye Depremi Süreci ve Sonrası Dil Öğrenme Deneyimleri: Bir Fotoses Çalışması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	İngiliz Dili ve Edebiyatı			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Eğitim Bilimleri, İngiliz Dili Eğitimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Gizem Nur ÜNLÜ
Eposta	gizem.nur.unlu29@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Serap ATASEVER BELLİ
Eposta	serap.belli@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Küresel çapta yaşanan Covid-19 salgınının ve hemen arkasından ülkemizde meydana gelen 2023 Şubat depreminin eğitim sektöründe özellikle de yükseköğretim üzerinde önemli etkileri olmuştur. Üniversite öğrencilerinin pandemi ve depremde yaşadıkları olumlu olumsuz deneyimlerini ortaya çıkarmak; eğitim öğretim faaliyetlerinin bu tür acil durumlarda ve sonrasında da nitelikli olarak sürdürülebilmesi ve bu tür durumlara karşı önlemlerin alınması, eylem planlarının yapılması ve yönetilmesi noktasında tedbirler almak açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda, bu proje, İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümündeki öğrencilerin bu süreçlerdeki dil öğrenme deneyimlerini, ihtiyaçlarını ve öğrenme deneyimlerini etkileyen faktörleri ortaya çıkararak öğrencilerin sesini duyurmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın katılımcıları, iki devlet üniversitesinde okuyan İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinden gönüllülük esasına göre belirlenen toplam 150 öğrenciden oluşmaktadır. Bu proje, nitel bir araştırma olarak desenlenmiş olup katılımcı eylem araştırması olan ve Türkiye'de henüz kullanılmaya başlanan fotoses (photovoice) yöntemi ile veri toplanmıştır. Bu bağlamda, pandemi ve deprem sürecinde ve sonrasında eğitimde yaşanan değişimler dikkate alındığında ne tür dil öğrenme deneyimlerine sahip olduklarını herhangi bir fotoğraf ile birlikte açıklayacakları yazılı bir

metin üretmeleri istenecektir. Ardından, 12 öğrenci ile odak grup görüşmesi yapılmış ve yazdıkları metinleri birlikte tartışıp incelemeleri ve potansiyel sorunlara çözüm önerileri geliştirmeleri istenmiştir. Grup görüşmeleri tematik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bulgular ışığında, olası sorunlar, çözüm yolları ve gereksinim duyulan desteklere ilişkin yükseköğretim kurumları, öğretmenler ve öğrenciler arasında farkındalık uyandırılacak ve özellikle yabancı dille ilgili politika oluşturuculara önerilerde bulunulacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Türkistan'dan Anadolu'ya Ortak Bir Yiyecek Kurut: Kırgızistan'ın Balıkçı Şehri ve Türkiye'nin Erzurum Şehri Örneği			
Program Kodu	**2209-A**	**X**	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi X**	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Edebiyat Fakültesi			
Bölüm	Tarih			
Proje Bütçesi	6000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler >Tarih > Genel Türk Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Esenbek Taalaibekov
Eposta	Esenbek.taalaibekov62@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Zafer Sever
Eposta	Zafer.sever@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Türkler tarih boyunca Türkistan'dan Anadolu'ya, Sibirya'dan Doğu Avrupa'ya kadar geniş bir coğrafyada varlığını sürdürmüş, derin ve zengin bir kültür birikimi oluşturmuştur. Bu nedenle Türk toplulukları birbirlerinden uzak alanlarda yaşasalar da ortak kültür çevresinde buluşmayı başarmıştır. Bu ortak kültürel değerler arasında yemek ve yiyecek kültürü de yer almaktadır. Türkistan'dan Anadolu'ya kadar varlığını sürdüren ve günümüze kadar ulaşan "kurut" mevzu bahis ortak yiyeceklerden biridir. Çalışmamızda unutulmaya yüz tutan Türk kültürünün ortak bir değeri kurut, Kırgızistan'ın Balıkçı ve Türkiye'nin Erzurum şehirlerinde yöre insanlarıyla birlikte yapılacaktır. Kurutun yapılış yöntemi, kurutulma şekli, kullanılan süt, tat, şekil ve kullanım alanları başta olmak üzere iki yöre arasındaki ortak noktalar ve farklar ortaya konulacaktır. Bu şekilde kurut üzerinde karşılaştırmalı bir çalışmanın daha önce yapılmamış olması özgün değerini ortaya koymaktadır. Ön görülen yaygın etkiler arasında araştırma önerisinin saygın kültür tarihi dergilerinden birinde makaleye dönüştürülmesi ve kültür tarihi çalışmalarında tanıtılması hedeflenmektedir. Bu çalışmayla Türkistan ve Anadolu arasındaki ortak kültürel bağlara katkı sağlanması ve benzer çalışmalara örnek teşkil etmesi amaçlanmaktadır.

Edebiyat Fakültesi

Tamamlanan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	19. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Sülük Ticareti			
Program Kodu	**2209-A** ■		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ■	
Fakülte/Y. Okul	**Edebiyat Fakültesi**			
Bölüm	**Tarih Bölümü**			
Proje Bütçesi	6.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler > Tarih > Yakın Çağ Tarihi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Gözde Kuzey
Eposta	gozde.kuzey23@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Prof. Dr. Naim Ürkmez
Eposta	naimurkmez@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Şenel Gökdeniz Kıvrak
Eposta	senel.kivrak85@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Sülük Ticareti" başlıklı araştırma önerimizde 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde sülük ticaretinin nasıl yapıldığı, Osmanlı Devleti'nin bu dönemde sülük ticaretini nasıl vergilendirdiği, sülük avcılığına ve kaçakçılığına karşı nasıl önlem aldığı sorularına cevap aranacaktır. Konu ile literatürde sadece bir çalışma bulunmaktadır (Baran, 2010). Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada konu sadece ticari boyutta ele alınmış olup yukarıda ifade ettiğimiz sorulara cevap vermemektedir. Araştırmanın modeli nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Bu minvalde konu, Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivinden elde edilecek belgeler çerçevesinde derinlemesine ele alınacak ve yukarıda bahsi geçen sorulara cevap aranacaktır. Araştırma yönteminde; tarama, tasnif, tahlil, tenkit, terkipten oluşan "5T" yöntemi kullanılacaktır. Yaklaşık 12 ay sürdürülmesi planlanan çalışma, 4 iş paketinden oluşmaktadır. Yaygın etki olarak çalışma sonuçlarından bildiri ve makale üretilecektir. Ayrıca bu sonuçlar Erzurum Teknik Üniversitesi Tarih Bölümü öğrencilerine bir konferans ile sunulacaktır. İlerleyen süreçte konu ile ilgili bir makale yayımlanması hedeflenmektedir.

Fen Fakültesi

Başvuru Yapılan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Sübstitüe Fenetilamin Temelli Tiyoürelerin Sentezlenmesi, Antikanser, Antioksidan ve Antimikrobiyal Özelliklerinin Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen			
Bölüm	Temel Bilimler			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Yaşam Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	İlayda ÖZTÜRK
Eposta	ilayda.ozturk36@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Bünyamin ÖZGERİŞ
Eposta	bunyamin.ozgeris@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Kanser dünyada en sık görülen ve mortalite oranı yüksek olan ciddi bir hastalıktır. Tüm kanser türlerinde olduğu gibi akciğer kanserinin tedavisinde de standart tedavi yöntemlerini oluşturan kemoterapi ve radyoterapi kullanılmaktadır. Bu tedavi yöntemleri kanser hücrelerinin oksidatif strese girmesine ve çoklu ilaç direnci geliştirmesine sebep olmaktadır. Ayrıca kanser hastası olan bireylerde enfeksiyonel hastalıkların görülme sıklığı oldukça yüksektir. İnsanların antibiyotikleri bilinçsizce kullanılması vücutlarındaki mikroorganizmaların antibiyotiklere karşı direnç oluşturmasına sebep olmaktadır. Kazanılan bu direnç nedeniyle enfeksiyonel hastalıkların tedavisinde olumsuz sonuçlara yol açmaktadır. Bu nedenle kanser hücrelerinin oluşumunu tetikleyen reaktif oksijen türlerini nötralize edebilecek antioksidan özelliği olabilen, kanser gelişimini engelleyebilecek ya da çoğalmasını durdurabilecek antikanser özelliği gösterebilen, aynı zamanda patojen

organizmaların gelişimini engelleyebilecek veya durdurabilecek antimikrobiyal aktivitesi olabilecek kanser tedavisinde öncü ilaç etken maddelerinin tasarımı ve sentezine ihtiyaç duyulmaktadır. Literatürde tiyoüre türevlerinin antikanser, antioksidan ve antimikrobiyal özelliği bilinmektedir. Bu proje kapsamında literatürde yapısı bilinmeyen sübstitüe fenetilamin temelli 4 yeni tiyoüre türevi sentezlenecektir. Sentezlenecek bileşiklerin antikanser, antimikrobiyal, antioksidan biyolojik aktivite testleri yapılacaktır. Böylece yapı-aktivite ilişkileri test edilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	4’,5’-dihidroksiflavonun Antimikrobiyal Aktivitesinin ve Akciğer Kanserine Karşı Sitotoksik Etkisinin Araştırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Yaşam Bilimleri > Moleküler Biyoloji ve Genetik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Yağmur Domaç
Eposta	yagmur.domac16@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör. Emine Karaca Sulukoğlu
Eposta	Emine.karaca@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Meyve, sebze, tahıl gibi ürünler içerisinde doğal olarak bulunan flavonoidler, diyabet, nörolojik bozukluklar, arterioskleroz, enfeksiyon gibi birçok hastalığın tedavisinde kullanılabilecek potansiyel ilaç grubunu temsil etmektedir. Ayrıca göstermiş oldukları antioksidan, antiinflamatuar, antiproliferatif, apoptotik ve antimetastatik özelliklerden dolayı kanser üzerinde hem önleyici hem de tedavi edici etkisi dikkat çekmektedir. Kanser tedavisinde sıkça kullanılan kemoterapi yöntemi, ne kadar kanser hücrelerini öldürse de beraberinde sağlıklı hücreleri de öldürerek hastanın bağışıklık sistemini zayıflatmakta ve hastayı enfeksiyonlara karşı açık hale getirmektedir. Bu nedenle son zamanlarda birçok araştırmacı, kanser hücrelerini hedef alan ancak sağlıklı hücreler üzerinde yan etkileri daha az olan ve enfeksiyonu önlemek adına antimikrobiyal aktiviteye sahip doğal kemoterapötik ajanları bulmaya çalışmaktadır. Özellikle de dünya üzerinde sık görülen kanser türlerinden biri olan ve kanser nedenli ölümler açısından ilk sırada yer alan akciğer kanseri için böyle farklı stratejilerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Ancak literatüre bakıldığında flavonoidlerin birçok alt grubunun akciğer kanseri üzerindeki etkileri araştırılmamıştır. **Bunlardan biri olan 4’,5’-dihidroksiflavonun da bu zamana kadar bakteriler üzerinde antimikrobiyal aktivitesinin ve akciğer kanseri üzerindeki sitotoksik etkisinin incelenmemesi yönünden bu çalışmanın hedefi olmuş ve çalışmaya özgünlük katmaktadır.**

Çalışmada alveolar tip II akciğer epiteli modeli ve küçük hücreli olmayan akciğer kanseri hücre hattı (A549) 4’,5’-dihidroksiflavon ile farklı dozlarda ve farklı zaman dilimlerinde muamele edilecektir. Ayrıca gram negatif (*Escherichia coli* ATCC 2523) ve gram pozitif (*Staphylococcus aureus* ATCC 43300) bakterileri üzerinde farklı dozlarda uygulanacaktır. Bu işlemler doğrultusunda 4’,5’-dihidroksiflavonun antiproliferatif ve antimikrobiyal aktivitesinin araştırılması amaçlanmıştır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Yerli, Milli ve Ekonomik Biyofilm Reaktörü Tasarımı ve Üretimi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Temel bilimler bölümü			
Proje Bütçesi	9 000TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Miokrobiyoloji, Fizik, Makine tasarımı

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Fırat dilekçi
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Mustafa YAZICI
Eposta	mustafa.yazici@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Biyofilmler, belirli yüzeylere yapışan ve orada çoğalıp topluluk oluşturan mikroorganizma kümeleridir. Canlılığın en eski formlarından biridir ve nemli yüzeylerde veya su akışının olduğu yerlerde oluşurlar. Hem insan vücudunda hem de çevremizde çok sayıda biyofilm örneği görmekteyiz. Dişlerimizdeki plaklar, gemilerin güvertelerindeki organik birikintiler, boruların içinde oluşan yapılar, implantların yüzeylerinde gelişen mikroorganizmalar biyofilmlere örnek olarak verilebilir. Biyofilmler, özellikle sağlık alanında ciddi problemlere yol açmaktadır. Birçok çalışmada, enfeksiyon hastalıklarının %60'ından fazlasının biyofilm kaynaklı olduğu belirtilmektedir. Bu nedenlerle, biyofilmlerin yapısının anlaşılması, neden oluştuklarının moleküler olarak tespit edilmesi ve antibiyofilm özellikli bileşiklerin geliştirilmesi önem arz etmektedir. Önerdiğim bu projede de, biyofilm yapısının tespit edilmesinde ve antibiyofilm özellikli bileşiklerin test edilmesinde kullanılabilecek bir biyofilm reaktörünün tasarımı ve üretimi en ekonomik bir şekilde hazırlanacaktır. Aşağıda projenin kapsamı daha ayrıntılı olarak maddeler halinde sunulmuştur.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Bir Resorsinol Türevi Olan Olivetolün Antimikrobiyal ve Akciğer Kanser Hücre Hattına Karşı Antiproliferatif Etkisinin Araştırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Yaşam Bilimleri > Moleküler Biyoloji ve Genetik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Abdurrahman Çamur
Eposta	abdurrahman.camur11@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Ramazan Kalın
Eposta	ramazan.kalin@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Akciğer kanseri, dünya genelinde hem görülme sıklığı hem de kanser nedenli ölümler açısından ilk sırada yer almaktadır. Teşhisi zor bir kanser türü olan akciğer kanserinde genellikle tedavi olarak kemoterapi tercih edilmektedir. Kemoterapi ise kanserin yayılmasını kontrol altına almak için etkili olsa da sağlıklı hücrelere zarar vermektedir. Ayrıca, kemoterapötik ajanlar her kanser türünde aynı başarıyı göstermemesi tedaviyi kısıtlamaktadır. Bununla birlikte kanser hastalarının bağışıklığının düşük olmasından ve kemoterapinin hastaları enfeksiyona daha duyarlı hale getirmesinden dolayı hastanın enfeksiyon kaynaklı ölüm riski de artmaktadır. Bu nedenle, bilim insanları son zamanlarda yan etkileri daha az olan ve hem kanser hücrelerini hedef alan hem de antimikrobiyal etkilere sahip doğal alternatif kemoterapötik ajanlar bulmaya odaklanmıştır. Örneğin bitkilerden elde edilen resorsinol (1,3-dihidroksibenzen) ve türevlerinin, antioksidan özellikleri sayesinde bazı kanser türlerine karşı koruyucu etki oluşturmaktadır ve sadece kanser hücrelerinde onkogenik proteinlerin katlanmasında görev alan Hsp90 ısı şoku proteininin inhibitörü olup kanser hücrelerinin çoğalmasını önlediği saptanmıştır. Ancak literatüre bakıldığında farklı kanser türleri üzerinde etkisi incelenmeyen bazı resorsinol türevleri bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi olan olivetolün (5-pentilresorsinol) antibakteriyal ve anti-proliferatif özellikleri dikkat çekse de olivetolün dünya için risk oluşturan kanser türleri üzerindeki etkisi hakkında sınırlı bilgi bulunmaktadır. **Bu çalışmada, olivetolün akciğer kanseri üzerinde sitotoksik etkisi ve bakteriler üzerinde antimikrobiyal etkinliği incelenmemesi yönünden yeni bir tedavi yaklaşımı ortaya konulacağı için özgün bir çalışma olacaktır.**

Çalışmada akciğer kanseri hücre hattı (A549) olivetol ile doz ve zaman (24-48 saat) bağımlısı olarak muamele edilecektir. Ayrıca gram pozitif (*Staphylococcus aureus* ATCC 43300) ve negatif (*Escherichia coli* ATCC 2523)

bakterileri üzerinde farklı dozlarda uygulanacaktır. Bu işlemler doğrultusunda olivetolün antiproliferatif ve antimikrobiyal aktivitesinin araştırılması amaçlanmıştır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Gümüş Nanopartikül Yüklenmiş Astaksantinin Metastatik FaDu Hücreleri Üzerindeki Antioksidan ve Anti-invazif Etkilerinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Moleküler Biyoloji ve Genetik > Kanser Tedavisi> Nanoteknoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Kubilay Açoğlu
Eposta	kubilay.acglu27.46@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Erkan Karataş
Eposta	erkan.karatas@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	-
Eposta	-
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	-
Eposta	-

Projenin Kısa Özeti*

Kanser tedavisinde doğal antioksidanların terapötik potansiyelleri üzerine yapılan son araştırmalar, bu moleküllerin oksidatif stres kaynaklı moleküler zararları önlemede ve kanser hücrelerinde programlanmış hücre ölümü mekanizmalarını tetiklemede kritik roller oynayabileceğini göstermektedir. Astaksantin, özellikle deniz kabukluları ve mikroalglerde doğal olarak bulunan, serbest radikal giderme kapasitesi son derece yüksek olan bir karotenoid antioksidan olarak öne çıkmaktadır. Astaksantin, lipid peroksidasyonunu önlemesi, genetik kararlılığı sağlaması ve inflamatuar yanıtları modüle etmesi nedeniyle, hücresel mikroortam üzerinde güçlü bir düzenleyici etkiye sahiptir. Bununla birlikte, gümüş nanopartiküller (AgNP'ler) gibi nanoteknolojik platformlar, antioksidanların biyoyararlanımını artırarak terapötik etkinliklerini optimize etme ve hücresel hedefleme kapasitesini güçlendirme potansiyeline sahiptir.

Bu projede, gümüş nanopartiküller ile yüklenmiş astaksantinin (AgNP@Astaxanthin), metastatik FaDu hücre hattı üzerindeki biyolojik etkilerinin moleküler ve hücresel düzeyde incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın başlangıç aşamasında, sitrat indirgeme yöntemi kullanılarak yüksek homojenlikte AgNP'ler sentezlenecek ve nanopartiküllerin boyut, yüzey kimyası ve morfolojik özellikleri Fourier dönüşümlü kızılötesi spektroskopisi (FTIR), UV-Vis spektroskopisi, taramalı elektron mikroskobu (SEM) ve zeta potansiyel analizleri gibi ileri karakterizasyon teknikleri ile ayrıntılı olarak incelenecektir. Ardından, astaksantinin AgNP'ler üzerine yüklenmesi gerçekleştirilerek, nanopartikül yüzeyinde astaksantinin yüklenme etkinliği ve stabilitesi belirlenecektir.

AgNP@Astaxanthin bileşiğinin FaDu hücre hattındaki sitotoksik, metastatik ve apoptotik etkileri çok yönlü biyolojik analizlerle değerlendirilecektir. Sitotoksik etkinlik, MTT analizi aracılığıyla hücre metabolik aktivitesindeki azalma üzerinden kantitatif olarak ölçülecek; metastatik potansiyel, scratch testi ve matrigel invazyon analizleri ile hücre migrasyonu ve invazyon yeteneklerindeki inhibisyon temelinde değerlendirilecektir.

Ayrıca, apoptotik mekanizmaların detaylı bir şekilde anlaşılabilmesi için BAX, BCL-2, MMP-2 ve MMP-9 genlerinin ekspresyon seviyelerindeki değişimler, gerçek zamanlı PCR (RT-PCR) kullanılarak incelenecektir.

Bu çalışma ile, antioksidan özelliklere sahip bir doğal molekül, nanoteknolojik bir platform aracılığıyla kanser hücrelerinde hedeflenmiş bir şekilde kullanılarak hem oksidatif stresin baskılanması hem de kanser hücrelerinin proliferasyon ve metastaz yeteneklerinin inhibe edilmesi eş zamanlı olarak sağlanacaktır. Elde edilecek bulgular, baş ve boyun kanserlerinin tedavisinde biyolojik uyumluluk, seçicilik ve etkinlik açısından önemli avantajlar sunabilecek bir terapötik model ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ayrıca, bu kombinasyonun diğer invaziv kanser türleri için de translasyonel bir yaklaşım olarak uygulanabilirliği, çalışmanın literatüre sağlayacağı katkıyı daha da artıracaktır. Bu bağlamda, proje yalnızca bilimsel bilgiye katkı sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda bireyselleştirilmiş tedavi yaklaşımlarına olanak tanıyan yenilikçi bir paradigmaya kapı aralayacaktır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Danışman

Yürütücü

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Phaseolus vulgaris'te GPX gen ailesi üyelerinin genom çaplı karakterizasyonu ve abiyotik stres koşulları altında GPX gen ailesi üyelerinin ifade seviyelerinin belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Yaşam Bilimleri>Biyoinformatik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Damla ÇAKMUR
Eposta	damla.cakmur56@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gül KASAPOĞLU
Eposta	Aysegul.kasapoglu@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Fasulye (*Phaseolus vulgaris* L.), dünya genelinde ekonomik öneme sahip bir baklagildir ve insan beslenmesi için protein, vitamin ve mikro besin kaynağıdır. Baklagiller içinde soya fasulyesi ve yer fıstığından sonra en geniş ekim alanına sahiptir ve özellikle Afrika ve Güney Amerika'da temel bir gıda kaynağıdır. Ancak, fasulye üretimi sıcaklık, soğuk, tuzluluk ve kuraklık gibi çevresel streslerden etkilenir. Bu sorunlarla mücadelede, hastalık ve stres dirençli genlerin keşfi önem taşır. Küresel iklim değişikliği, tarım alanlarında artan kuraklık ve tuzluluk gibi abiyotik stres faktörlerini artırarak bitki verimliliğini düşürmektedir. Toprak tuzluluğu bitkilerin su alımını zorlaştırırken, kuraklık toprağın nem içeriğini azaltarak verim kaybına yol açar. Bitkiler bu streslere karşı hücresel mekanizmalarını aktive eder. Antioksidan özelliklere sahip glutatyon peroksidaz (GPX) enzimi, bitkileri oksidatif hasardan koruyarak stres toleransını artırır. GPX genlerinin aktivitesinin arttığı durumlarda, salatalık, tütün ve pirinç gibi bitkilerde oksidatif strese karşı dayanıklılık artmıştır. Bu bağlamda, planlanan bir projede fasulyedeki GPX genlerinin tuzluluk ve kuraklık stresine verdiği yanıt incelenecektir. Genlerin genom çapında karakterizasyonu biyoinformatik araçlarla yapılacak ve yaprak dokularındaki gen ekspresyonları qRT-PCR yöntemiyle analiz edilecektir. Bu çalışmanın sonucunda, GPX genlerinin bu stres faktörlerine karşı önemli bir rol oynadığı belirlenerek, fasulyenin stres direncini artırma potansiyeli ortaya konulacaktır. Bu bilgiler, *P. vulgaris*'in çevresel streslere dayanıklılığını geliştirmek için kullanılabilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Phaseolus vulgaris'te tuz ve kuraklık stresi altında AOX gen ailesinin üyelerinin ifade seviyelerinin belirlenmesi ve AOX gen ailesi üyelerinin genom çaplı karakterizasyonu			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Yaşam Bilimleri>Biyoinformatik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	İrem ŞENGÜN
Eposta	iremsengn@icloud.com
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gül KASAPOĞLU
Eposta	Aysegul.kasapoglu@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Phaseolus vulgaris (fasulye), besin değeri yüksek ve sürdürülebilir tarım için önemli bir baklagil türüdür. Fasulye, yüksek protein, diyet lifi ve mineraller bakımından zengin olmasıyla öne çıkar ve dirençli nişasta içeriği sayesinde düşük glisemik tepki sağlar. Türkiye'de fasulye üretimini sınırlayan başlıca faktörler arasında kuraklık, toprak tuzluluğu, hastalıklar ve zararlılar bulunmaktadır. Bu gibi stres faktörleri bitkilerde su alımını ve besin taşımasını engelleyerek büyüme ve verim kayıplarına yol açar. Özellikle kuraklık, bitkilerin su kaybını azaltmak amacıyla stomalarını kapatmasına neden olur; bu durum fotosentez hızının düşmesine ve bitki büyümesinin yavaşlamasına sebep olur. Tuz stresi ise hücre zarlarının yapısını bozarak, iyon dengesini bozmakta ve toksik iyon birikimine yol açmaktadır. Bu noktada AOX (Alternatif Oksidaz) gen ailesi, bitkilerin stres koşullarına adaptasyon sağlamasında hayati bir rol oynar. AOX genleri, mitokondriyal solunum zincirinde alternatif bir yol oluşturarak enerji üretimini sürdürmeye yardımcı olur. Böylece hücresel enerji dengesi korunur ve oksidatif stres azalır. Bu genler, reaktif oksijen türlerinin üretimini düşürerek bitkilerin stres altında daha dayanıklı olmasına katkı sağlar. Kuraklık ve tuzluluk gibi çevresel stres faktörleri altında, AOX genlerinin ifadesi artar ve bitkilerin bu zor koşullarda hayatta kalma stratejilerini destekler. Bu projede, Phaseolus vulgaris'in AOX gen ailesinin biyoinformatik yöntemlerle karakterize edilmesi ve bu genlerin tuzluluk ve kuraklık gibi stres koşullarında nasıl tepki verdiğinin araştırılması hedeflenmektedir. AOX genlerinin işlevlerini anlamak, fasulyenin çevresel stres koşullarına dayanıklılık mekanizmalarını

çözümlemek için önemlidir. Bu çalışma, fasulyenin evrimsel geçmişi ve genetik çeşitliliğine de ışık tutarak tarım bilimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. AOX gen ailesinin stres yanıtındaki rolleri üzerine yapılacak bu araştırma hem sürdürülebilir tarım sistemlerine hem de fasulyenin tarımsal dayanıklılığının arttırılmasına yönelik önemli bilgiler sunacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Jaceosidin'in LPS ile İndüklenen Dönüştürülmüş THP-1 Hücre Hattında Toll-Like Reseptör (TLR) Ekspresyonları ve Hücre Canlılığı Üzerine Etkilerinin Araştırılması**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9.000(dokuzbin)			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Moleküler Biyoloji ve Genetik > Hücresel ve Moleküler Biyoloji > İmmünoloji ve Hücresel Mekanizmalar

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Asiye Reyhan
Eposta	asiye.reyhan35@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Adem Kara
Eposta	adem.kara@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu araştırma, makrofaj hücrelerinde lipopolisakkarit (LPS) tarafından aktive edilen bağışıklık tepkilerinde Jaceosidin'in toll benzeri reseptör (TLR) ekspresyonu üzerindeki koruyucu etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. THP-1 insan monosit hücre hattı, 48 saat boyunca forbol 12-miristat 13-asetat (PMA) ile makrofajlara farklılaştırılacaktır. Ardından, Jaceosidin uygulanacak ve 8 saat sonra LPS ile TLR ekspresyonu uyarılacaktır.

Çalışmada, RT-PCR analizi ile CD86, CD14, TLR4, TLR2 ve TLR9 ekspresyonundaki değişiklikler değerlendirilecektir. Ayrıca, MTT testi ile hücre canlılığı incelenerek Jaceosidin'in LPS kaynaklı sitotoksisiteye karşı koruyucu etkisi araştırılacaktır. Makrofaj

polarizasyonu üzerindeki etkisi de incelenerek inflamatuar yollar ve bağışıklık düzenlemesine katkısı değerlendirilecektir.

Bu çalışma, Jaceosidin'in doğuştan gelen bağışıklık tepkilerini modüle etme potansiyelini ortaya koyarak inflamatuar hastalıklara yönelik terapötik stratejiler açısından önemini vurgulamayı hedeflemektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Topraktan Streptomyces Türlerinin İzolasyonu ve Bakteriyosin Üretiminin Taranması			
Program Kodu	**2209-A** ☐		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Yaşam bilimleri>Moleküler Mikrobiyoloji>Antibiyotikler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Selenay Koç
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Ayşenur Yazıcı
Eposta	aysenur.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bakterilerin antibiyotiklere karşı geliştirdikleri direnç dünya genelinde ölümlere sebebiyet vermektedir ve gelecek yıllarda bu sorunun daha büyük etkileri olacağı düşünülmektedir. Bu nedenlerden dolayı yeni antibiyotiklerin keşfi gereklidir. Günümüzde, yeni antibiyotiklerin keşfi için bitkiler, böcekler ve topraktan izole edilen diğer mikroorganizmalar araç olarak kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra, bilgisayar ve laboratuvar ortamında da yeni antibiyotikler oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bakteriyosinler, bakteriler tarafından üretilen antibakteriyel özellikli proteinlerdir ve antibiyotik dirençliliğine çözüm olabilecek potansiyele sahiptirler. *Streptomyces* türleri ise doğada yaygın olarak bulunan ve genelde topraktan izole edilen bakteri cinsidir. Bu bakteriler, biyolojik olarak çok farklı özellikte bileşik üretme potansiyeline sahiptir. Özellikle klinikte kullanılan tetrasiklin, aminoglikozid ve rifamisin gibi antibiyotiklerin doğal üreticileridir. Bu bakterilerde bakteriyosin varlığı ise yeni yeni çalışmaya başlanılan bir konudur ve henüz bu bakterilerden izole edilen; klinikte kullanıma girmiş bir bakteriyosin bulunmamaktadır. Bu çalışmada ilk kez Erzurum'dan izole edilecek *Streptomyces* türlerinde bakteriyosin varlığının taraması yapılacaktır.

a) **Özgün Değer**: Erzurum topraklarında *Streptomyces* bakterileri izole edilecektir. Erzurum şehrinin seçilmesi sebebi ise hava şartlarının farklı olmasından kaynaklanmaktadır. Rakımı yüksektir ve çok soğuktur. Bu bölgeden izole edilebilecek *Streptomyces* izolatlarının farklı özellikler göstereceği ve farklı genetik alt yapıya sahip olacağı ön görülmektedir. Bu nedenle, projede hem yeni *Streptomyces* izolatlarının elde edilmesi hem de bu izolatlardan yeni bir bakteriyosin keşfedilmesi projenin özgün değerini oluşturmaktadır.

b) Yöntemi: Toprakta Streptomyces bakterilerinin selektif izolasyonu YEME besiyeri ile yapılacaktır. Bu türler saflaştırma işlemi yapılarak saf izolatlar halinde kültürlenecektir. Ardından, agar well difüzyonu ile bakteriyosin üretip üretmediği kontrol edilecektir. Bakteriyosinlerin antibiyotiklerden ayrımının yapılması ve bakteriyosin üretiminin doğrulanması amacı ile proteaz uygulaması yapılacaktır. Bakteriyosin üretilen tür ileri moleküler tanımlama işlemine tabii tutulacaktır.

c) **Yöntemi:** Önerilen proje, mikrobiyoloji laboratuvarı ve diğer laboratuvar derslerinde öğrenilen bilgilerin uygulaması şeklinde yapılacak olup, Erzurum Teknik Üniversitesi Moleküler Mikrobiyoloji laboratuvarında, Doç. Dr. Ayşenur Yazıcı'nın danışmanlığında, Selenay Koç tarafından gerçekleştirilecektir.

d) Yaygın Etki: Antimikrobiyal dirençlilik günümüzde büyük bir problemdir. Bu problemi çözebilmek için yeni bir bakteriyosin izolasyonu yapmaya çalışacağız. Ayrıca bu çalışma, lisans bitirme tezi olarak değerlendirilecektir. Ayrıca, çalışmanın sonuçlarından bir adet bildiri hazırlanması planlanmıştır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	*Juniperus Oxycedrus* Ekstraktının Candidal Biyofilmler Üzerindeki Etkilerinin Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Yaşam bilimleri>Moleküler Mikrobiyoloji>Biyofilmler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Şevval ÇETİNKAYA
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Ayşenur Yazıcı
Eposta	aysenur.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Candidalar günümüzde birçok enfeksiyon hastalığında izole edilen ve giderek antifungallara karşı direnç kazanan fungus grubudur. Tıpkı bakterilerde görülen antibiyotik dirençliliği gibi, bu Candida türleri de antifungal ilaçlara karşı direnç kazanmaktadır. Candidalar, bir çeşit fungus olduğu için antibiyotikler ile tedavi edilemezler. Funguslar, ökaryotik hücre olduğu içinde, antifungal moleküllerin insanlara karşı olumsuz etkileri bulunabilir. Seçici toksisiteye sahip antifungal keşfetmek bu nedenle çok önemlidir. Bu nedenle de önerdiğim bu projede, yeni bir antifungal bileşik araması gerçekleştirilecektir. **Kaynak bitki olarak, daha önce antifungal özellikleri çalışılmamış olan *Juniperus Oxycedrus* bitkisi seçilmiş ve ilk kez bu bitkinin antifungal özelliklerinin yanında Candidal biyofilmlere karşı etkisi Candida Türlerine karşı test edilecektir.** Aşağıda araştırma önerisinin kapsamı maddeler halinde sunulmuştur:

a) Özgün Değer: Bu araştırma, tıbbi bir bitki olan *Juniperus Oxycedrus*'dan (katran ardıcı) elde edilen ekstraktın, Candida türleri üzerindeki anticandidal ve biyofilm inhibitör etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır. *Candida albicans* ve *Candida glabrata* gibi Candida türleri, özellikle bağışıklığı baskılanmış kişilerde ciddi enfeksiyonlara yol açar. Candida'nın biyofilm oluşturma yeteneği, enfeksiyonların tedavisinde büyük zorluklar yaratır; çünkü biyofilmler, mikroorganizmaların antibiyotiklere ve antifungal ajanlara karşı direnç kazanmalarını sağlar. Bu biyofilmler, tedavi sürecinde kullanılan ilaçların etkinliğini azaltır. *Juniperus Oxycedrus* bitkisi, tıbbi bitkiler arasında geniş bir yelpazede farmakolojik etkileri ile tanınır. Çalışmamız, bu bitkiden elde edilen ekstraktın Candida'lara ve biyofilmlerine karşı etkisini incelemek amacıyla agar well difüzyon testi, kristal viyole testi ve MTT testi ve gibi biyolojik yöntemlerle gerçekleştirilecektir. Bu yöntemler, ekstraktın Candida biyofilm oluşumunu

ve hücresel canlılığı nasıl etkilediğini ortaya koyacaktır. Çalışma sonuçları, doğal kaynaklı antifungal ajanların geliştirilmesi yolunda önemli bir adım atılmasını sağlayabilir.

b) Yöntem: Proje kapsamında *Juniperus Oxycedrus* bitkisinin yeşil yaprak ekstrat sıvısının antifungal özelliklerinin ölçülmesi, biyofilm oluşturma yetenekleri ve hücresel canlılığa etkisi agar well difüzyon testi, kristal viyole testi ve MTT testi ile araştırılacaktır.

c) Yönetim: Proje kapsamında yapılacak çalışmalar proje yürütücüsü ve danışman eşliğinde iş güvenliği, laboratuvar kuralları gözetilerek emniyetli bir şekilde yapılmaya özen gösterilecektir. Bu çalışma, Erzurum Teknik Üniversitesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümünde bulunan Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarında gerçekleştirilecektir.

d) Yaygın Etki: Deneylerin hipotezimizi desteklemesi durumunda, *Juniperus Oxycedrus* bitkisinden elde edilen ekstraktın Candida enfeksiyonlarına karşı etkili bir biyofilm inhibitörü olduğu bilimsel literatüre kazandırılacaktır. Bu bulgular, biyofilm kaynaklı enfeksiyonların tedavisinde yeni bir yaklaşım sunarak doğal antifungal ajanların geliştirilmesine yönelik çalışmalara ışık tutacaktır. Çalışmanın sonuçları bilimsel dergilerde yayınlanacak, uluslararası sempozyumlarda sunulacak ve biyoteknoloji alanında yeni araştırmalara zemin hazırlayacaktır. Ayrıca, bu proje lisans bitirme tezi olarak da kullanılacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Geleneksel Rumeli Hardaliyesinden İzole Edilen Bakterilerin Probiyotik Olarak Kullanılabilme Potansiyellerinin ve Biyofilm Kaynaklı Bağırsak Enfeksiyonlarına Karşı Aktivitelerinin Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Yaşam Bilimleri>Moleküler Mikrobiyoloji>Probiyotikler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Dilara Mantar
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Ayşenur Yazıcı
Eposta	aysenur.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Probiyotikler son yıllarda sıkça duyulan ve önemi gittikçe artan yararlı bakteriler sınıfında olan mikroorganizmalardır. Probiyotikler bağırsakta yaşayan sindirim sistemini ve rahatsızlıklarını düzenleyen aynı zamanda solunum yolu, kalp rahatsızlıklarında olumlu desteği bulunan bakterilerdir. Probiyotikler özellikle biyofilm kaynaklı bağırsak enfeksiyonlarında tedavi edici ve koruyucu etkiye sahiptir dolayısıyla bağırsak florası için oldukça önemlidir. Mikrobiyota yani vücudun mikroorganizma ekosistemi ile iç içe olan probiyotikler genellikle kefir, turşu, yoğurt gibi fermente gıdalarda bulunurlar. *Laktobasillus, Bifidobacterium* ve Leuconostoc türleri sıkça karşılaşılan probiyotik bakterilerdir**.** Sağlıklı beslenen bireylerin öğünlerinde bulunması kaçınılmaz olan probiyotiklerin moleküler düzeyde tanımlanması ve yararlarının analizinin yapılması bir hayli önemlidir. Probiyotiklerin önemi yeni türlerinin eldesini de beraberinde getirir ve buradan yola çıkarak Osmanlıdan günümüze kadar gelmiş olan yerli ve milli içeceğimiz Rumeli hardaliyesi, fermente olarak elde edildiğinden dolayı içeriğinde yeni tür probiyotik barındıracağı düşüncesini akla getirir. Rumeli hardaliyesi saf üzüm suyunun hardal tohumları ile fermente edilmesi sonucu oluşan sağlıklı bir içecektir ve tarihi önemi ile dikkat çekmektedir.

Bu proje, geleneksel fermente içecek olan Rumeli hardaliyesinden izole edilecek bakterilerin farklı yöntemlerle probiyotik etkileri analiz edilerek biyofilm kaynaklı bağırsak enfeksiyonlarına karşı aktivitelerinin belirlenmesi yönünde çalışmaları barındırmaktadır.

a) Özgün değer: Bu projenin çıkış noktası, fermente ürünlerden elde edilen probiyotik bakterilerin

mikrobiyota üzerinde sağlıklı ve koruyucu etkisinin olduğunu ve yeni tanımlanacak probiyotiklerin, probiyotik içeren gıdaların önemli olduğunu aklıma getirdi. Buradan yola çıkarak yaptığım araştırmalarda Osmanlı döneminde tüketilen ve şu an hala Trakya bölgesinde yaygın olan Rumeli Hardaliyesi içeceğinin fermente olarak elde edildiği ve haliyle probiyotik içerebileceğini, bu içecekteki probiyotiklerin tanımlanması ve sıkça yaşanan bağırsak enfeksiyonlarına karşı potansiyel tedavi edici aktivitesi olabileceğini düşündürdü. Bu nedenle Rumeli hardaliyesinden çeşitli besiyerinde izole edeceğim bakterilerin probiyotik etkisini ve biyofilm kaynaklı bağırsak enfeksiyonuna karşı tedavi edici etkisinin olup olmayacağını in vitro olarak analiz etmeyi hedefledim. Bu çalışmanın önemi Rumeli hardaliyesinden elde edilecek olan yeni probiyotik bakterilerin, probiyotik türlerin literatürüne katkı sağlayacağı ve probiyotiklerin potansiyel tedavi edici özelliklerinin ortaya konacağı ile özgündür.

b) **Yöntemi:** Bu projenin yöntemi, ilk olarak Rumeli hardaliyesinden bakteri izole edilerek saflaştırma işlemine tabi tutulacaktır. İzole edilen bakterilerin probiyotik potansiyelleri katalaz enzim aktivitesi, safra tuzu varlığında yaşayabilmeleri, hidrofobisitesi gibi metotlar ile belirlenecektir. Son olarak biyofilm oluşturan bağırsak patojenlerine karşı aktiviteleri Kristal viole ve Koagregasyon yeteneği testi ile belirlenip sonuçlandırılacaktır.

c) **Yönetimi:** Bu projenin yönetimi, Erzurum Teknik Üniversitesi, Yüksek Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde bulunan Moleküler Mikrobiyoloji laboratuvarlarında, Doç. Dr. Ayşenur YAZICI'nın danışmanlığında lisans öğrencisi Dilara MANTAR tarafından gerçekleştirilecektir.

d) **Yaygın etkisi:** Bu projenin başarı ile tamamlanması halinde Rumeli hardaliyesinden elde edilen probiyotik bakterilerin tanımlaması yapılacak ve biyofilm oluşturan bağırsak patojenleri üzerinde aktiviteleri belirlenerek elde edilen sonuçlardan bilimsel makale, poster sunumu çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Fen Fakültesi

Kabul Edilen Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Favipiravir'in Baş ve Boyun Kanserinde Kanser İlişkili Hücresel Fenotipler Üzerindeki Rolünün Araştırılması**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji>Kanser Moleküler Biyoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Melike Mutlu
Eposta	melike.mutlu33@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Öğr. Gör. Dr. Neslişah Barlak
Eposta	neslisah.barlak@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	İlayda Elif Sugözü
Eposta	ilaydaelifsugozu3@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	-
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Baş ve Boyun Skuamöz Hücreli Karsinoma (BBSHK), temel olarak ağız içi kanserleri, larenks ve hipofarenks bölgelerinde gelişen ve ilerleyen, tüm baş boyun kanserlerinin yaklaşık %90'ını oluşturan küresel çapta en yaygın 6. Kanserdir. Dünya çapında her yıl yaklaşık tahmini 600.000 yeni BBSHK vakası görülür ve hastalığın sürekli nüksetmesi, kullanılan kemoterapi ilaçlarına direnç gelişimi hastalığın tedavisini büyük ölçüde zora sokmaktadır. Aralık 2019'da Çin'in Wuhan eyaletinde ortaya çıkan ve Mart 2020'de küresel salgın olarak kabul edilen COVİD-19 salgını, halk sağlığı açısından küresel bir tehdit olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle hali hazırda diğer viral enfeksiyonlara karşı kullanılmakta olan yeniden tasarlanmış ilaçlar COVİD-19 tedavisi için hızlı bir şekilde hizmete sunulmuştur. Favipiravir ilk kez salgının merkezi olan Wuhan'da acil koduyla onay alınıp COVİD-19'a salgını tedavisinde kullanıma başlanmıştır. Sonrasında birçok ülkede acil koduyla tedavide kullanım amacıyla onay almıştır. Favipiravir'in belli başlı olası yan etkileri belirlenmiş olmasına rağmen farklı hastalıklara sahip bireylerde kullanımı sonrasında oluşabilecek olası yan etkilerine dair yapılan çalışmalar oldukça azdır. Bu nedenle Favipiravir'in dünya üzerinde kardiyovasküler hastalıklardan sonra en yüksek insidansa sahip kanser hastalarının kullanımı üzerine araştırmalar yapılması gerekmektedir. Projemiz kapsamında Favipiravin'in hücre canlılığı, hücre göçü ve koloni oluşturma potansiyeli üzerine olan etkileri

belirlenecektir. Favipiravir'in BBSHK'lerde kullanımına dair klinik bir veri bulunmamaktadır. Proje kapsamında elde edilecek bulgular ile hem COVID-19 hem de baş ve boyun kanseri olan bir bireyin Favipiravir kullanması durumunda hastalar üzerindeki potansiyel etkileri ortaya konularak ileride yapılacak klinik çalışmalar için ön bulgu sağlayacaktır. Böylelikle Favipiravir'in hem COVID-19 hem de BBSHK hastalarında kullanılabilme potansiyeli veya baş boyun kanseri hastalarının tedavisinde kullanım potansiyeli ve etki mekanizmaları üzerine ön bulgular elde edilebilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Düşük Frekanslı Manyetik Alan ve Doxorubicin'in Gliablastom Hücre Hattı Üzerindeki Sinerjik Antikanser Etkilerinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Yaşam Bilimleri > Moleküler Biyoloji Ve Genetik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hilal Ergene
Eposta	hilal.ergene41@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Mehmet Enes ARSLAN
Eposta	enes.aslan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu projede, glioblastoma (U87MG) kanser hücre hattına düşük frekanslı manyetik alanın (LFMA) etkisi ve kemoterapi ilacı doxorubicin ile sinerjik etkileri incelenecektir. Hücre canlılığı, proliferasyonu, apoptozu ve genotoksisite, biyolojik ve moleküler tekniklerle değerlendirilecek; sağlıklı hücreler üzerinde biyogüvenlik analizi yapılacaktır. Alternatif bir kanser tedavi yöntemi sunmayı hedefleyen proje, Erzurum Teknik Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü öğrencisi Hilal Ergene tarafından yürütülmekte, Doç. Dr. Mehmet Enes Arslan danışmanlığında gerçekleştirilmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Halk arasında yara iyileşmesi amacıyla kullanılan Biberiye (*Salvia rosmarinus*) ve Pelesenk (*Dalbergia sissoo*) yağlarının yara iyileşmesindeki etkisinin araştırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Yaşam Bilimleri > Moleküler Biyoloji Ve Genetik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sıtkı Burak Dane
Eposta	sitki.dane52@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Mehmet Enes ARSLAN
Eposta	enes.aslan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu projede, halk arasında yara iyileştirici etkileriyle bilinen biberiye ve pelesenk gibi esansiyel yağların, insan dermal fibroblast hücre hattı üzerinde sitotoksisite (MTT testi) ve genotoksisite (Hoechst 33258 boyama) testleri ile etkileri incelenecektir. Sağlıklı hücrelerde mutasyona veya hücre ölümüne yol açmadan yara iyileşmesini destekleme potansiyeli olan bu yağların, ileride yara iyileştirici merhem formülasyonlarında etken madde olarak kullanımı hedeflenmektedir. Çalışma, Erzurum Teknik Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümü lisans öğrencisi Sıtkı Burak Dane tarafından yürütülmekte, Doç. Dr. Mehmet Enes Arslan danışmanlığında gerçekleştirilmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Caki-1 Hücrelerinde Bromelainin Anti-Kanser Potansiyelinin Araştırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL (Dokuz bin Türk Lirası)			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Moleküler Biyoloji > Genetik > Biyokimyasal Testler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sümeyra Kılıç
Eposta	sumeyrakllc25@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Özlem Özdemir Tozlu
Eposta	ozlem.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Günümüzde bilim hızla ilerlemektedir. Ancak, tüm gelişmelere rağmen hala kanser en büyük sağlık problemlerindendir. Kanser tedavisinde çoğunlukla kemoterapi ilaçları kullanılmaktadır. Ancak, bu ilaçların beraberinde getirdiği yan etki endişe verici olmaktadır. Bu nedenle daha etkili olacak ve daha az yan etkiye sahip olacak doğal ürünlere yönelmek bilim insanları için kaçınılmaz olmuştur. Söz konusu projede de doğal biyoaktif bir molekül olarak kullanılan bromelain, ananasın sapı ve meyvesinden elde edilen bir enzim karışımıdır. Bu biyoaktif molekül; antikanser özellik göstermesi, kanser hücrelerini hedef alması ve daha az yan etkisinin bulunması gibi potansiyellere sahiptir. Günümüze kadar yapılan bilimsel çalışmalarda bromelainin antikanser potansiyeline dair olumlu sonuçlar gözlemlenmiştir. Mevcut proje ile bromelainin caki-1 renal kanser hücre hattı üzerindeki antikanser etkisi ilk kez gösterilecektir. Proje kapsamında, belirlenen bir doz aralığında (0-500 mg/L) bromelain uygulanarak WST-8 testi ile sitotoksik etki gösterdikleri dozlar belirlenecek, yara iyileştirme

testi yapılarak hücre göçü araştırılacak ve Hoechst 33258 floresan boyama yapılarak apoptotik hücreler belirlenecektir. Bromelainin başarılı bir terapötik madde olduğu yapılan çalışmalarda belirlenmiş olsa da potansiyel mekanizmaları belirsizdir. Önerilen projede böbrek kanseri tedavisi için bromelainin etkileri incelenecektir. Literatür taramaları sonucu böyle bir çalışmanın mevcut olmaması da projenin özgün değeri açısından önem taşımaktadır. Proje, günümüz sağlık sorunlarından biri olan böbrek kanseri tedavisine katkı sunabilecek niteliktedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Deneysel Parkinson Hastalığı modelinde A, D ve E vitaminlerinin nöron benzeri hücrelerde sağkalım süresi üzerine etkilerinin incelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Yaşam Bilimleri > Moleküler Biyoloji Ve Genetik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Şükran Temel
Eposta	sukrantemel1060@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Mehmet Enes ARSLAN
Eposta	enes.aslan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu projede, Parkinson hastalığı modeli olarak kullanılan MPP+ ile indüklenmiş SHSY-5Y hücreleri üzerinde A, D ve E vitaminlerinin koruyucu etkileri incelenecektir. Vitaminlerin hücrelerin hayatta kalma sürelerini uzatıcı etkileri, uzun süreli kültürlerde ve farklı dozlarda MTT testi ile değerlendirilecektir. Çalışma, Erzurum Teknik Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü öğrencisi Şükran Temel tarafından yürütülmekte ve Doç. Dr. Mehmet Enes Arslan tarafından danışmanlık yapılmaktadır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Sentezlenecek fenetilamin bazlı karbamat türevlerinin deneysel Parkinson hastalığı modelinde nöron koruyucu etkilerinin değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler >Moleküler Biyoloji ve Genetik > Nörodejenaratif Hastalıklar

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Gürkan BERBER
Eposta	gurkan.berber15@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Yusuf AKBABA
Eposta	yusuf.akbaba@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Neuroblastoma, ilkel nöral krest hücrelerinden türeyen ve genellikle medulla ve sempatik ganglionlarda bulunan bir tümör tipidir. SH-SY5Y nöroblastoma hücre hattı, dopamin beta hidroksilaz enziminin aktivitesi sayesinde dopamini noradrenaline dönüştürebilen özel bir hücre hattıdır. Bu hücre hattı ayrıca, glutamatı dekarboksilleyerek GABA'ya (gamma amino bitürik asit) çevirebilme yeteneğine sahiptir. Parkinson hastalığı, motor ve motor olmayan belirtilerle tanımlanan, kronik, ilerleyici ve engelliliğe yol açan bir hastalıktır. Dünya çapında milyonlarca insanı etkileyen bu hastalık, Alzheimer'dan sonra ikinci en yaygın nörodejeneratif rahatsızlıktır. Yürütülecek projede, in-vitro Parkinson modelinde nöronları koruyucu etkisi olan ve aynı zamanda kullanılacak sağlıklı Fibroblast hücrelerine toksik olmayan karbamat türevlerinin sentezi ve etkileri araştırılacaktır. Bu yeni karbamat türevleri, hastalık

tedavisinde potansiyel yeni ilaçlar olarak değerlendirilecektir ve ilk kez bu çalışma ile değerlendirileceklerdir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	*Rumex patentia* bitkisinin Antimikrobiyal ve Antibiyofilm Özelliklerinin Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2.**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Fen Bilimleri> Moleküler Biyoloji ve Genetik> Mikrobiyoloji> Antimikrobiyal Testler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ahmet Can Demirci
Eposta	ahmet.can.demirci86@erzurum. edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşenur Yazıcı
Eposta	aysenur.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

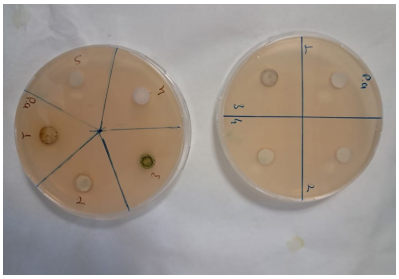
Projenin Kısa Özeti*

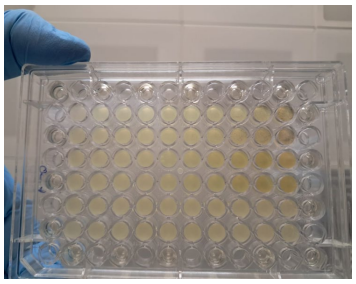
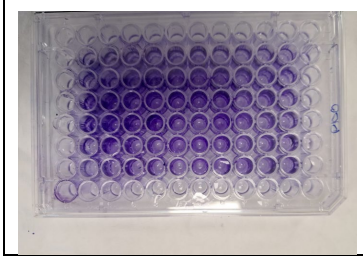
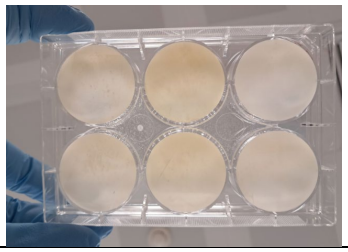
Rumex patientia, Türkiye'nin Doğu Anadolu bölgesinde yaygın olarak bulunan bir bitki türüdür. Bu bitkinin sapları, yaprakları ve çiçekleri, çeşitli sağlık sorunlarının tedavisinde kullanılmaktadır. İçerdiği bileşenler sayesinde antimikrobiyal, antioksidan, antifungal ve antibakteriyel özellikler taşır. Bu özellikler, bitkinin kabızlık, ishal ve egzama gibi rahatsızlıkların tedavisine destek olmasını sağlar. *R. patientia*, tarih boyunca kullanılan en eski bitkilerden biridir. Geleneksel tıp, doğadan elde edilen bitkiler ve doğal kaynaklara dayanarak tedavi yöntemleri geliştirmekteyken; modern tıp da bu doğal bileşenleri kullanarak birçok ilaç üretmektedir. Antimikrobiyal direnç ile başa çıkmak için uygun antimikrobiyal ajanların seçimi ve bunların doğru doz ve sürelerde kullanılması oldukça önemlidir. Doğal kaynaklardan elde edilen antimikrobiyaller, bitkiler, mikroorganizmalar ve diğer canlılardan sağlanabilir. Bu

doğal bileşenler, mikroorganizmalara karşı etkili olabilen kimyasal maddeler içermektedir. Bu proje çalışmasında da *R. patnientia* bitkisinin antimikrobiyal ve antibiyofilm aktiviteleri belirlenmiştir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Sodyum-Modifiye Karbon Kuantum Noktaları: Biyomedikal Görüntüleme Ve İmplant Teknolojilerinde Yenilikçi Yaklaşımlar			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Biyoteknoloji, İmplant Uygulamaları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ecem Tezel
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Murat Aydemir
Eposta	murat.aydemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu projede, biyogörüntüleme ve implant teknolojilerinde kullanılmak üzere sodyum modifiye edilmiş karbon kuantum noktalarının (CQDs) geliştirilmesi amaçlanmaktadır. CQDs'lar biyomedikal görüntüleme için geliştirilmiş floresan özellikler ve implant yüzeylerindeki uzun vadeli izleme potansiyeli sunar. Projede, bu noktaların yüzey özelliklerinin nasıl optimize edileceği, farklı yüzeylerdeki görüntüleme verimliliğinin nasıl artırılacağı ve implant teknolojilerinde kullanım avantajlarının neler olabileceği araştırılacaktır. Bu amaç doğrultusunda sodyum (Na) ile modifiye edilmiş karbon kuantum noktaların hücre görüntüleme potansiyelleri belirlenecektir

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Magnetron Püskürtme Yöntemi Kullanılarak Farklı Kobalt Ve Bor Nitrür Oranlarına Sahip Co/Bn Kompozitlerin Üretimi: İleri İmplant Teknolojileri İçin Tribolojik, Biyouyumluluk Ve Antimikrobiyal Özelliklerinin Araştırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Biyoteknoloji, İmplant Uygulamaları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Gülseli GÜRTOP
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Murat Aydemir
Eposta	murat.aydemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

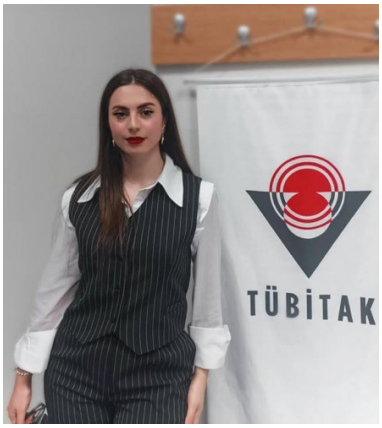
Projenin Kısa Özeti*

Proje, magnetron püskürtme yöntemini kullanarak çelik bir altlık üzerinde farklı katkılama oranlarına ve kalınlıklara sahip Co/BN kompozitleri üretmeyi ve bu kompozit malzemelerin implant teknolojilerinde kullanılma potansiyelini araştırmayı hedeflemektedir. Aşınma direnci ve sürtünme davranışı da dahil olmak üzere tribolojik özellikler, bu kompozitlerin yüksek stresli ortamlardaki potansiyel uygulamalarını anlamak için değerlendirilecektir. Biyolojik olarak, kompozitlerin biyouyumluluğu, biyomedikal uygulamalara uygunluğunun belirlenmesi amacıyla değerlendirilecektir. Ayrıca kompozitlerin antimikrobiyal özellikleri de araştırılarak yüzeylerde biyofilm oluşumunu önlemedeki potansiyel kullanımları araştırılacaktır.

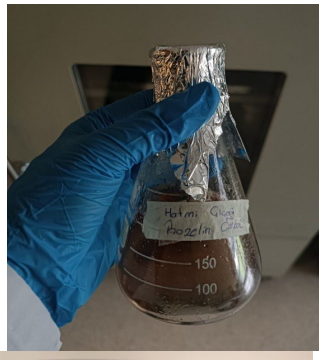
Proje ve Proje Ekibi Görselleri

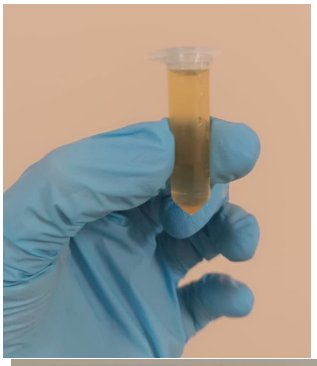

Danışman

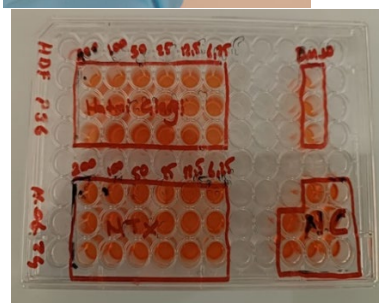

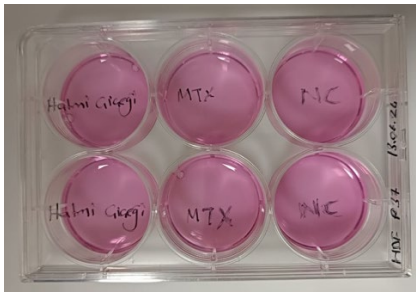
Yürütücü

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Erzurum'da Yetişen Geven Otu (Astragalus) Bitkisinin Antibiyofilm Aktivitesinin Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2.**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Mikrobiyolojik Testler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Aleyna Ertürk
Eposta	Songulsaglam930@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Ayşenur Yazıcı
Eposta	aysenur.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Geven otu yıllar boyunca yanlış yere kullanılan önemi bilinmeyen bitkiler arasında yer almaktadır. Çünkü geven otu geleneksel tıpta çok çeşitli kullanımları olan bitkidir. Hatta bazı hastalıkların tedavisinde düzenlemelere yol açtığı ayrıca anti-inflamatuar özelliği olduğuna dair çalışmaları mevcuttur. Son dönemlerde ise bitki ekstraktlarının görevleri antimikrobiyal ve antibiyofilm etkinliklerinde çalışılan araştırmalar oldukça hız kazanmıştır. Bu projede de Erzurum bölgesinde doğal olarak yetişen geven otunun antimikrobiyal ve antibiyofilm aktivitesi incelenerek, içeriği hakkında bilgi edinilmesi amaçlanmıştır.

Geven Otu

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Bromelainin H2O2 ile İndüklenmiş Erken Yaşlanmaya Karşı İyileştirici Potansiyelinin Değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Moleküler Biyoloji > Genetik > Biyokimyasal Testler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Büşra Nur Akbaş
Eposta	busra.akbas35@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Özlem Özdemir Tozlu
Eposta	ozlem.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Yaşlanma; hücresel fonksiyonların ve dokuların zaman içindeki aşamalı bozulması ile karakterize olan biyolojik bir süreçtir ve sonunda yaşamın kaçınılmaz sonucu olan ölüme yol açar. Yaşlanma süreci, hücresel düzeyde oksidatif stresin artışı ile sıkı sıkıya bağlıdır. Oksidatif stres, serbest radikallerin hücrelerdeki biyomoleküllerle etkileşime girmesi sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Bu durum hücresel hasara, DNA mutasyonlarına ve nihayetinde yaşlanma belirtilerinin ortaya çıkmasına katkıda bulunabilir. Reaktif bir oksijen türü olan hidrojen peroksit, çeşitli metabolik süreçler sırasında insan vücudunda üretilmekte ve birikimi sonucunda oksidatif strese, stres kaynaklı erken yaşlanmaya (SIPS) neden olmaktadır. Antioksidanlar; serbest radikallerle etkileşime girerek onları etkisiz hale getirmekte, hücresel düzeyde oksidatif stresi azaltmakta ve böylece yaşlanma sürecinin yavaşlatılmasına katkıda bulunmaktadırlar. Bu nedenle bu projede, antioksidan özelliği daha önceki çalışmalarla

ortaya konulan bromelain kullanılacaktır. Bromelain, ananasın sapı ve meyvesinden elde edilen bir enzim karışımıdır ve oksidatif strese karşı etkili olabileceği düşünülmektedir. Mevcut proje ile bromelainin fibroblast hücreleri üzerinde H_2O_2 ile indüklenmiş erken yaşlanmaya karşı iyileştirici etkisi ilk kez gösterilecektir. Proje kapsamında, hücrelere belirlenen doz aralığında (0 – 100 mM) bromelain uygulanarak H_2O_2 ile indüklenmiş erken yaşlanmaya karşı iyileştirici etki gösterdiği dozlar belirlenecektir. Aynı zamanda RT-PCR yapılarak hücrelerde yaşlanma ve inflamasyon ile ilişkili olduğu bilinen VEGF ve TNF-α genlerinin ekspresyon seviyeleri belirlenecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	*Chelidonium majus* Bitkisinin Antibiyofilm Aktivitesinin Moleküler Düzeyde Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2.**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Mikrobiyolojik Testler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Songül Sağlam
Eposta	Songulsaglam930@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Ayşenur Yazıcı
Eposta	aysenur.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

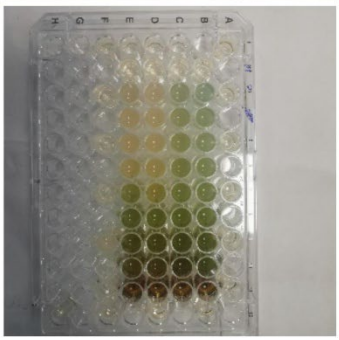
Projenin Kısa Özeti*

Bir yüzeyle geri dönülemez şekilde birleşen ve esasen polisakkarit metaryalden oluşan bir matris içinde çevrelenen mikrobiyal hücre topluluğuna biyofilm denir. Biyofilmler, çok çeşitli doğal su sistemlerinden canlı dokulara kadar canlı ve canlı olmayan çok çeşitli yüzeylerde bulunabilir. Biyofilmler, yapılan araştırma ve çalışmalar sonucunda insanlardaki tüm mikrobiyal enfeksiyonların önemli bir kısmına neden olmaktadır. Biyofilm olarak büyüyen mikroorganizmalar ve aynı mikroorganizmaların planktonik formlarıyla karşılaştırıldığında antibiyotiklere ve konak savunmalarına karşı büyük ölçüde daha az duyarlıdır. Bu sebepten dolayı çoğu biyofilm enfeksiyonunun tekrarlandığı ve enfeksiyonun çözülmesinin zor olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu projede, *Chelidonium majus* bitkisinin antibiyofilm aktivitesi kristal viole testi ve qRT-PCR metodu ile belirlenmiştir. Projenin deneysel çalışmaları henüz devam etmektedir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Eugenol terpeni ve D3 vitaminin (kalsitriol) sinerjik etkisinin prostat kanseri üzerindeki etkisinin in vitro çalışılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2.**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL (Dokuz bin Türk Lirası)			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Moleküler Biyoloji > Genetik > Biyokimyasal Testler

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Esra yavuz
Eposta	Esra.yavuz56@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Mesut akyüz
Eposta	mesut.akyuz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu önerilen araştırma, prostat kanseri tedavisi üzerindeki etkileri incelemek amacıyla eugenol terpeni ve D3 vitamini (kalsitriol) kombinasyonunu değerlendirmeyi hedeflemektedir. Prostat kanseri, genetik yapısı, yaşam tarzı ve beslenme alışkanlıklarıyla bağlantılı bir sağlık sorunudur. Bu çalışma, bu iki bileşenin prostat kanseri hücre hattı üzerindeki hücre proliferasyonu ile göçü üzerindeki potansiyel etkilerini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, eugenol terpeni ve D3 vitamini kombinasyonunun prostat kanseri tedavisinde etkili, düşük yan etkili bir strateji olup olmayacağını anlamak için kapsamlı bir değerlendirme yapılacaktır. Elde edilecek bulgular, prostat kanseri tedavisinde yeni ve inovatif bir yaklaşım geliştirmeye yönelik önemli bir adım olması beklenecektir. Bu bilgiler, gelecekteki kanser araştırmalarını yönlendirebilecek ve doğal kaynaklardan elde edilen bileşenlerin kanserle mücadeledeki rolünü derinlemesine anlamımıza katkı sağlayabilecek önemli bulgular sunma potansiyeli taşımaktadır. Önerilen bu projede proje bütçesinden temin edilecek eugenol terpenin vitamin D3'ün eczane formu ile laboratuvar ortamında sinerjik etkisine bakılıp prostat kanser hücre hattında etkinliğine bakılacaktır. Bu araştırma , genel sağlık açısından yaygın bir etki potansiyeli taşımaktadır . Elde

edilecek olumlu bulgular, bu doğal bileşiklerin antikanser özelliklerini anlamımıza ve gelecekteki sağlık uygulamalarında kullanılmasına katkıda bulunabilir. Ayrıca bu proje, doğal kaynaklardan elde edilen bileşenlerin genel sağlık ve hastalıkların önlenmesi konusundaki rolünü vurgulayarak, insanların yaşam kalitesini arttırmak adına geniş bir etki yelpazesine sahip olabilir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Phaseolus vulgaris'te TH gen ailesi üyelerinin genom çaplı karakterizasyonu ve abiyotik stres koşulları altında TH gen ailesinin üyelerinin ifade seviyelerinin belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2.**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Moleküler Biyoloji ve Genetik > Moleküler Biyoloji
Temel Bilimler > Moleküler Biyoloji ve Genetik > Genetik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Tayyip ÇAPACI
Eposta	tayyip.capaci99@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Emre İLHAN
Eposta	emre.ilhan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bir grup transkripsiyon faktörü (TF) olan Trihelix gen ailesi, bitki büyümesi ve gelişimi için gereklidir. TF'ler DNA'ya bağlanan ve gen ifadesini düzenleyen proteinlerdir. Bitkilerde bulunan en eski TF ailelerinden biri olan Trihelix ailesi, çeşitli gelişim süreçlerinde ve stres tepkilerinde önemli bir rol oynar. Hareket edemeyen bitkiler, tarımsal faaliyetler üzerinde zararlı bir etkiye sahip olan çok sayıda biyotik ve abiyotik stresle karşı karşıyadır. Yüksek sıcaklık, kuraklık, tuzluluk ve toksinlere maruz kalma gibi abiyotik stres faktörleri bitki verimini önemli ölçüde azaltır. Tuzluluk su alımını azaltarak bitki büyümesini engellerken, kuraklık dehidrasyona yol açar. Türkiye'de yaygın olarak yetiştirilen bir ürün olan fasulye, stres faktörlerine karşı orta derecede toleransa sahiptir, ancak altta yatan mekanizmalar iyi anlaşılmamıştır. Bu proje, biyoinformatik araçları kullanarak fasulyedeki Trihelix genlerinin yapısını ve işlevini araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışma, fasulye genomundaki Trihelix genlerini tanımlayacak ve

analiz edecek, özelliklerini inceleyecek ve tuz ve kuraklık stresi altındaki ifadelerini belirleyecektir. Bulgular, Trihelix genlerinin fasulyede tuzluluk ve kuraklık toleransı sağlamadaki rolünün anlaşılmasına katkıda bulunacaktır.

Fen Fakültesi

Tamamlanan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Triptamin ve Feniletilamin İskeletine Sahip Yeni Üre Türevlerinin Sentezi ve Antimikrobiyal Özelliklerinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	2021/ 2			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	FEN FAKÜLTESİ			
Bölüm	Moleküler			
Proje Bütçesi	4.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Kimya > Organik Kimya

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Elif ŞAHİN
Eposta	Elif.sahin78@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Yusuf AKBABA
Eposta	yusuf.akbaba@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Muhammed Batuhan AYDIN
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

(a) Özgün değer: Üreler birçok biyolojik aktiviteye sahip bileşiklerdir. Son yıllarda ürelerin sentezi ve biyolojik aktiviteleri oldukça ilgi görmektedir. Piyasada Üre türevi birçok bileşik ilaç olarak hali hazırda kullanılmaktadır. Aynı zamanda birçoğunun da ilaç olma potansiyeli söz konusudur. Bizde bu amaçla projede literatürde bilinmeyen asimetrik yeni üre türevleri sentezlemek ve bu bileşiklerin antimikrobiyal aktivitelerini araştırarak bilime ve aynı zamanda alına bilecek önemli sonuçlarla yeni ilaç etken maddesi olarak ülkemize katkıda bulunmaktır.
(b) Yöntem: Üre türevi bileşikler, yeşil kimya açısında önemli bir yöntem olan 1,1-karbonildiimidazol kullanarak su içerinde başka hiçbir kimyasal çözücü ve zararlı reaktif kullanmadan sentezlenmiştir. Daha sonra bu bileşiklerin disk difüzyon yöntemine göre Gram Pozitif Patojen (*MRSA* ATCC 43300*, Enteroccocus faecalis* ATCC

49452) ve Gram Negatif Patojen (*Acinetobacter baumannii* ATCC BAA-1605,*Esherishia coli* ATCC 2523) karşı antibakteriyel *ve Candida albicans* ATCC 10231, *Candida dubliniensis* CBS 7987 funguslarına karşı antifungal aktiviteleri incelenmiştir. Antibakreiyel ve antifungal aktiviteleri olan bileşiklerin minimum kansatrasyon (MİK) değerleri belirlenmiştir

(c) Yönetim: Çalışmanın metodolojisi Erzurum Teknik Üniversitesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümü lisans öğrencileri tarafından yapılmıştır. Aynı şekilde, yapılan çalışmanın ilerlemesi ve sonuçların analizinde Erzurum Teknik Üniversitesi, Temel Bilimler bölümünden bir öğretim üyesi danışman olarak görev almıştır.

(d) Yaygın etki: Sonuç olarak proje kapsamında iki yeni bileşik sentezlenmiş ve bunların antimikrobiyal aktiviteleri incelenerek literatüre sunulmuştur. Ayrıca İki lisans öğrencisi yaptıkları multidisipliner çalışmayla bilime başlangıç aşamasında önemli bir adım atmıştır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	*Alcea rosea* yaprağının insan deri fibroblast hücresi üzerine etkilerinin ve yara iyileştirme potansiyelinin *in vitro* değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler > Moleküler Biyoloji ve Genetik > Sitotoksisite

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Rozelin Özkol
Eposta	rozelin.ozkol48@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Erkan Karataş
Eposta	erkan.karatas@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	-
Eposta	-
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	-
Eposta	-

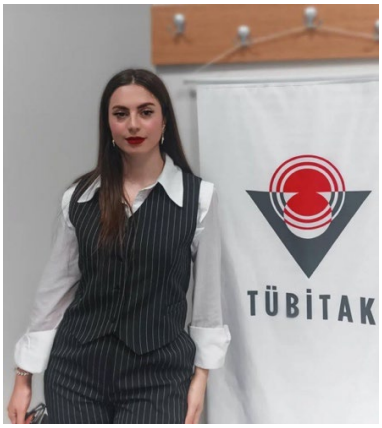
Projenin Kısa Özeti*

Bitkiler, geçmişten günümüze pek çok alanda kullanılmış olup, günümüzde ise hastalıkların tedavisinde önemli bir potansiyel sunmaktadır. Bu çalışma, halk arasında Gül Hatmi olarak bilinen *Alcea rosea* bitkisinin, özellikle yaprak kısımlarının hücre canlılığını artırma ve yara iyileştirmede kullanım potansiyelini araştırmayı amaçlamaktadır. *Alcea rosea* bitkisinin çiçek ve kök kısımlarının çeşitli tedavi yöntemlerinde kullanılmakta olduğu, ancak yaprak kısmının bu amaçla kullanımı konusunda literatürde herhangi bir bilgi içermediği gözlemlenmiştir. Araştırmada, ülkemizde yaygın olarak bulunan *Alcea rosea* bitkisinin yaprak kısmının hücre canlılığı ve yara iyileştirme üzerindeki potansiyel etkilerini değerlendirmek amacıyla yarık deneyi ve hücre canlılık testi çalışmaları gerçekleştirilecektir. Bu amaçla, oda sıcaklığında kurutulmuş ve toz haline getirilmiş bitkinin yaprak kısımlarından farklı polaritelerde çözücülerle hazırlanan ekstreler, deri fibroblast hücre hattı (HDF) üzerine uygulanacaktır. CVDK-8 yöntemi ve scratch assay ile yara modeli ve hücre canlılığı yöntemleri kullanılarak yara iyileştirici aktivite değerlendirilecek, elde edilen veriler literatüre katkı sağlamak üzere sunulacaktır. Bu araştırma, bitki kaynaklı terapötik etkilerin anlaşılması ve dermatoloji alanında kullanıma yönelik bilgi sağlamayı amaçlamaktadır. Yapılacak çalışma, *Alcea rosea* bitkisinin yaprak kısmının sağlık üzerindeki potansiyel etkilerini ortaya koymak ve bu alandaki bilgi boşluklarını doldurmak amacıyla yapılacaktır.

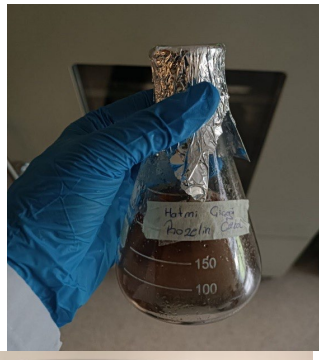
Proje ve Proje Ekibi Görselleri

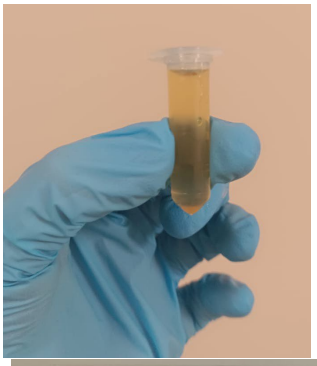

Danışman

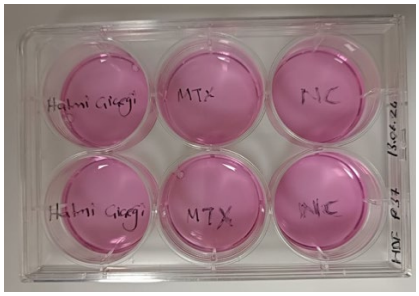
Yürütücü

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Çizgili yaprak kurdu, Spodoptera exigua (Lepidoptera: Noctuidae)'nın Bakülovirüslere Karşı Direnç Mekanizmasının Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2021/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	4000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları	
Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Kübra Yıldırım
Eposta	Kubra.yildirim19@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Gözde Büşra EROĞLU
Eposta	gozdebusra.eroglu@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Böcek virüsleri zararlı böceklere karşı biyolojik mücadele materyali, moleküler biyolojide iyi bir model, gen terapide gen aktarma vektörü ve önemli proteinlerin üretildiği gen ifade vektörü olarak kullanıldıklarından dolayı şu ana kadar böceklerden çok sayıda virüs izole edilmiştir. Her zaman biyoteknolojik özelliği daha iyi olan böcek virüsü keşfedebilmek için, farklı böceklerden ve farklı yerlerden yeni virüs izolatları keşfedilmesine yönelik araştırmalar büyük bir heyecanla devam etmektedir. Bu doğrultuda çizgili yaprak kurdunun mücadelesine yönelik yürütülen çalışmalarımızdan birinde şeker pancarı tarlasında hastalıklı bir *Spodotera exigua* larvasından Spodoptera exigua nükleopolihedrovirüs (SpexNPV-IR) izolatı elde edilmiştir. **Önerilen bu çalışmada, *S. exigua* larvalarının SpexNPV-IR izolatına karşı olan direnç mekanizmasının araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla SpexNPV-IR izolatı ile enfekte edilen ve edilmeyen (kontrol grubu) larvalardaki detoksifikasyon enzim seviyeleri tayin edilerek birbirleri ile kıyaslanmıştır.**

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Taksol Dirençli Baş Boyun Kanseri Hücre Hatlarında Salinomisin'in Kanserle İlişkili Hücresel Fenotipler Üzerindeki Etkilerinin in vitro Testlerle Araştırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	4000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hatice Karataş
Eposta	hatice.karatas80@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Abdulmelik Aytatlı
Eposta	aytatliabdulmelik@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Dilara Esra Men
Eposta	dilara.men40@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Baş ve Boyun Skuamöz Hücreli Karsinoma (BBSHK), temel olarak ağız içi kanserleri, larenks ve hipofarenks bölgelerinde gelişen ve ilerleyen, tüm baş boyun kanserlerinin yaklaşık %90'ını oluşturan küresel çapta en yaygın 6. Kanserdir. Dünya çapında her yıl yaklaşık tahmini 600.000 yeni BBSHK vakası görülür ve hastalığın sürekli nüksetmesi, kullanılan kemoterapi ilaçlarına direnç gelişimi hastalığın tedavisini büyük ölçüde zora sokmaktadır. Taksol BBSHK'lerde yaygın olarak kullanılan ilaçlardan biridir. Ek olarak, Taksan grubu kemoterapötiklerin neoadjuvan terapi olarak baş boyun kanserli hastaların tedavisinde kullanılması ile ilişkili yapılan bir çalışmada, larenksin yapısının korunması ve tedaviye yanıt verme oranlarında iyileşme sağlamasından dolayı taksan grubunun neoadjuvan terapi yaklaşımı ile tedavilere dahil edilmesi ve baş boyun kanserlerinin tedavisi için standart tedavi yaklaşımı olarak kullanma potansiyelini

ortaya çıkarmıştır. Literatürde birçok çalışmada taksolün klinik olarak farklı kanser türlerinde başarılı olarak uygulandığı ve bunun sonucunda etkili klinik çıktılar alındığı bilinmektedir. Ancak uzayan tedavi sürecinde Taksole karşı direncin gelişmesi, genel olarak sağ kalım oranlarında düşüşe, hastalığın agresifleşmesine, uzak bölgelere metastaz yapmasına veya yeniden nüksetmesine sebep olan ciddi komplikasyonlar geliştirebilir ve bu durum tedavi sürecini de zora sokmaktadır. Taksole karşı gelişen direnç mekanizmalarının hücrede meydana gelen bir takım alternatif sinyal yolaklarının devreye girmesiyle, apoptozun inhibe edilmesiyle ve kanser kök hücrelerin kemoterapiye karşı geliştirdiği iç direnç sayesinde meydana geldiği bilinmektedir. Literatürden edindiğimiz bilgilerde Salinomisin'in kanser kök hücrelere özgü bir ajan olarak kullanıldığına dair birçok veri bulunmaktadır. Ancak BBSHK'lerde kemoterapiye karşı gelişen direnç ile alakalı herhangi bir veri bulunamamıştır. Proje kapsamında Salinomisin'in taksol dirençli BBSHK'lerde kanserle ilişkili hücresel fenotipler üzerine etkileri etkileri araştırılacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Echium İtalicum Bitkisi Ekstresinin İnsan Deri Fibroblast (Hdf) Hücresi Üzerine Etkilerinin İn Vitro Araştırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>Sitotoksisite

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Derya Akduman
Eposta	derya.akduman67@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Mesut Akyüz
Eposta	mesut.akyuz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Rahmiye Akduman
Eposta	rahmiye.akduman13@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Bitkiler birçok yerde olduğu gibi, hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçların geliştirilmesinde önemli bir yere sahiptir. Araştırmada kullanılacak bitkinin çiçek ve yaprak kısımları birçok tedavi yönteminde kullanılmıştır. Fakat kök kısmının hücre canlılığını artırma ve yara iyileştirme tedavisinde kullanılması hakkında literatürde herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Bu çalışmada ülkemizde yabani olarak yetişen Echium türünden E.italicum L bitkisinin hücre canlılığı ve yara iyileşmesi üzerine etkisi araştırılacaktır. Hücre canlılık testi ve yarık deneyi çalışmalarının yapıldığı araştırmamızda, oda ısısında kurutulmuş ve toz edilmiş bitkinin kök ve toprak üstü kısımlarından farklı polaritedeki çözücülerle hazırlanan ekstreleri, kültüre edilen deri fibroblast hücre hattı (HDF) üzerine uygulanacaktır. CVDK-8 yöntemi ve scratch assay ile hücre canlılığı ve yara modeli yöntemiyle yara iyileştirici aktivite tayini gerçekleştirilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Sinir otu (*Plantago lanceolata*) Ekstresinin U87-MG İnsan Glioblastoma Kanser Hücreleri Üzerindeki Anti-proliferatif ve Anti metastatik Etkilerinin Değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Şule DAĞDEVİREN
Eposta	sule.dagdeviren69@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Özge ÇAĞLAR YILDIRIM
Eposta	ozge.caglar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Cihat AKSAKAL
Eposta	aksakalcihat11@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

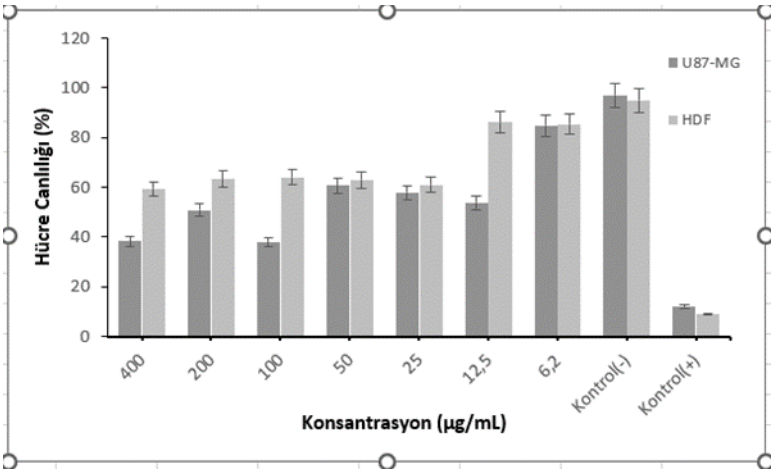
Projenin Kısa Özeti*

Bu proje kapsamında Erzurum/Aşkale yöresinden toplanan *Plantago lanceolata* bitki ekstraktı hazırlanmış ve U87-MG hücre hattı (glioblastoma beyin kanseri) üzerindeki anti kanser, anti proliferatif ve anti metastatik etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda hazırlanan ekstraktın U87-MG hücre hattındaki hücre profliferasyonu inhibe etme yeteneği 3-(4,5-dimetiltiazol-2-il)-2,5-difenil-2H-tetrazolyum bromür (MTT) analizi ile araştırılmıştır. Ayrıca ekstraktın U87-MG glioblastoma beyin kanseri hücrelerinin metastatik aktivitesi üzerindeki inhibisyon yeteneği in vitro çizik testi ile detaylı olarak değerlendirilmiştir.

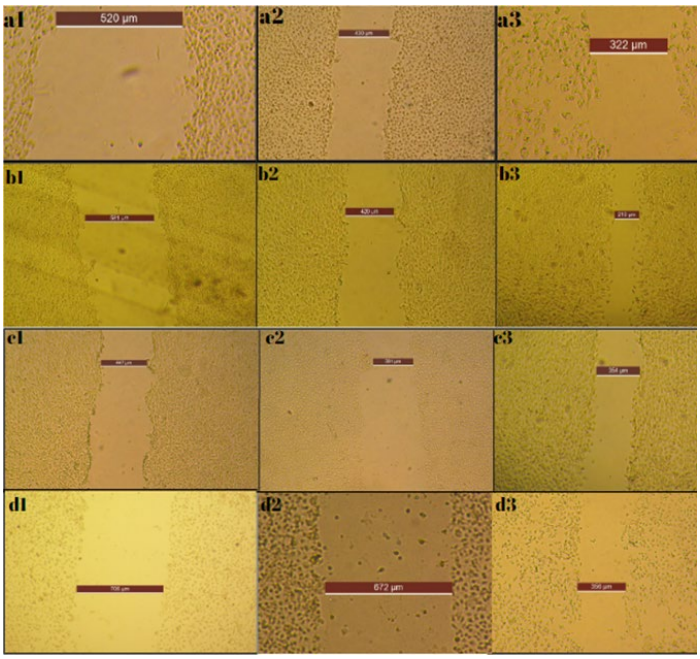
Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Şekil 1. Erzurum/ Aşkale bölgesinden toplanan *Plantago lanceolata* bitkisi

Şekil 2. *Plantago lanceolata* bitkisi ekstraktının değişen doz aralığındaki 24 saatlik uygulamasının HDF ve U87-MG hücre kültürleri üzerindeki sitotoksisitesi

Şekil 3. *Plantago lanceolata* bitkisi ekstraktının 100 µg/mL uygulamasının in vitro yara modeli oluşturulan HDF ve U87-MG hücre kültürlerindeki yara iyileştirme ve anti metastatik aktivitesi

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	LL-37 Peptidinin Çeşitli Yağ Asitleri ile Sinerjik Etkileşiminin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Atakan Mücahit Doğan
Eposta	atakan.dogan92@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşenur Yazıcı
Eposta	aysenur.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Antibiyotik dirençliliği, günümüzde önemli bir halk sağlığı problemidir ve giderek yaygınlaşmaktadır. Dünya Sağlık Örgütünün verilerine göre, 2050 yılına kadar dünya genelinde 50 milyon kişi antibiyotik dirençliliği sebebiyle hayatlarını kaybedeceği ön görülmektedir. Bu nedenle, yeni antibiyotiklerin keşfedilmesi büyük önem taşımaktadır. Yeni nesil antibiyotikler olarak adlandırılan antimikrobiyal peptitler ise umut verici moleküller olarak klinik öncesi aşamalarda deneyler de kullanılmaktadır. Yağ asitleri de günümüzde antimikrobiyal ve antibiyofilm ajanlar olarak ön plana çıkmaya başlamış olan önemli moleküllerdir. Bu projede, seçtiğimiz antimikrobiyal peptit olan LL-37 ile seçtiğimiz yağ asitlerinden olan oleik asit ve linoleik asit moleküllerinin sinerjitik etkili olup olmadığını belirlemeye yönelik deneyler yapılmıştır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Filamentöz Funguslardan Quorum Sensing İnhibisyonunu Sağlayan Moleküllerin İzolasyonu			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>Mikrobiyoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ayşegül DİKBAŞ
Eposta	aysegul.dikbas84@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur YAZICI
Eposta	aysenurozdemir0034@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Çekirdek algılama sistemi (Quorum sensing, QS) mikroorganizmaların hücre yoğunluğuna ve ortam koşullarına göre davranışlarını ortaklaşa bir şekilde uyarlamaları amacıyla iletişim molekülleri ile oluşturdukları moleküler bir mekanizma olarak tanımlanır. Mikroorganizmalarda virülans faktörlerinin QS mekanizması ile düzenlendiği ve bu faktörlerinde patojenitede etkisi olduğu bilinmektedir. Bu sinyal moleküllerinin engellenmesi veya inhibe edilmesi, enfeksiyon hastalıklarının önlenmesi için antibiyotik tedavilerinden farklı bir strateji olabilir. Bu proje ile Erzurum'dan alınacak olan toprak örneklerinden izole edilecek filamentöz funguslardan QS inhibitörü molekülü varlığı incelenecektir. Literatürde bu özelliklere sahip, filamentöz funguslar az sayıda rapor edilmelerine rağmen, funguslardan ticari ve klinikte kullanılabilen bir QS molekülü bulunmamaktadır. Bu nedenle, QS inhibitörü üreticisi yeni ve lokal bir filamentöz fungus türü bulunması hedeflenmiştir. Ayrıca, QS inhibitörü moleküllerin QS ile ilişkili bir fenotip olan biyofilm oluşturma yeteneğini de inhibe edip etmediği proje kapsamında ilk kez belirlenmiştir. Projede, ilk olarak toprak örneklerinden seri dilüsyon yöntemi ile filamentöz fungus izolasyonu gerçekleştirilmiş, elde edilen funguslar sıvı kültürlerde üretilmiş ve kültür filtratları QS indikatörü suş olan *Chromobacterium violaceum* (ATCC 12472)'un pigment üretimi üzerine etkisi nitel olarak analiz edilmiştir. Antibiyofilm aktivitesi ise kristal viole testi testi ile Pseudomonas aeruginosa (PAO1) suşuna karşı test edilmiştir. Pozitif sonuç alınan filamentöz fungus türü veya türleri ile moleküler tanılama işlemi yapılmıştır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Mikrobiyal Gübre Yapımında Kullanılabilecek Basillus Türlerinin İzolasyonu			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>Mikrobiyoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Berkay MERAL
Eposta	berkay.meral34@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur YAZICI
Eposta	aysenurozdemir0034@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Gelişen teknoloji aracılığıyla tarım alanlarını iyileştirmek üzere kimyasal gübre ürünleri kullanılmaya başlanmış fakat canlılığın kalitesini ve toprağın verimliliğini düşürmüştür. İlerleyen süreçlerde ortaya çıkan bu soruna karşı çözüm olarak alternatif biyolojik ürünler düşünülmüştür. Alternatif biyolojik ürünlerin başında içerisinde mikroorganizmaların kullanıldığı mikrobiyal gübreler gelmektedir.

Mikrobiyal gübrelerin kullanıldığı tarım alanlarında ciddi değişiklikler görülmüştür. Kullanılan gübre sayesinde toprak verimliliğinin, canlı çeşitliliğinin ve mahsul kalitesinin arttığı gözlemlenmiştir. Mikrobiyal gübrelerde kullanılan mikroorganizmaların özellikleri tarım açısından çok önemlidir. Mikrobiyal gübrelerden yüksek verim alabilmek için bitkinin gelişiminde ve patojenlere karşı antagonistik özellikleri bakımından *Bacillus* türlerinin kullanılması uygun görülmektedir.

Bu proje ile dünya genelinde yoğun çalışmaları olan mikrobiyal gübrelerin ülkemizdeki en çok ekilen, yonca, ayçiçeği ve buğday bitkilerinin toprak ve köklerinden izole edilecek *Bacillus* türleri ile mikrobiyal gübre formülasyonu geliştirilmesi amaçlanmıştır.
Bu çalışmada, verimli Erzurum ovasından alınacak toprak ve yonca, ayçiçeği ve buğday bitkilerinin bitki köklerinden ilk kez *Bacillus* türleri izole edilecek yapılacak ardından azot fiksasyon ve fosfat çözücü özellikleri belirlenmiştir. Azot fikse eden ve fosfat çözücü olan izolatlar ayrı ayrı ve kombinasyon halinde domates bitkisinin gelişimi için saksı denemeleri uygulanacak ve kontrol gruplarına göre karşılaştırma yapılarak sonuçlandırılmıştır.

Bu Çalışma ETÜ 1. Moleküler Biyoloji ve Genetik Öğrenci Kongresinde en iyi Poster sunumu ödülünü almıştır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Erzurum'dan Psikrofil Bakterilerin İzolasyonu ve Antimikrobiyal Özelliklerinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>Mikrobiyoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Menekşe AKTAŞ
Eposta	menekse.aktas79@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur YAZICI
Eposta	aysenurozdemir0034@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Canlılar biyosferin farklı noktalarında varlıklarını sürdürmektedir. Bu yerlerin başında çeşitliliğin fazla olduğu tahmin edilen soğuk bölgeler gelmektedir. Soğuk bölgelerde yetişip birey sayılarını artırabilen bu organizmalar psikrofilik canlılardır. Düşük sıcaklıklara adapte olabilen mikroorganizmalar üzerindeki çalışmalara yoğunlaşılmış ve günümüzde Ar-Ge çalışmaları artırılmıştır. Psikrofillerin elde edilmesinde en uygun biyocoğrafik ortam Antarktika'dır. Antarktika'da yapılan çalışmalar ulaşılabilirlik ve elde edilebilirlik açısından maliyeti olduğu için sınırlı çalışmalar yürütülebilmektedir. Antarktika dışında alternatif soğuk alanlara ülkemizde Erzurum ili verilebilir. Bu projede, Erzurum Ejder Tepe'sinde bulunan toprak/kar/buzdan numuneler alınarak mikroorganizmaların izolasyon gerçekleştirilmiş ve antimikrobiyal aktiviteleri agar difüzyon, mikrodilüsyon testleri ile incelenmiştir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Başlığı: Mikroplastikleri Parçalayabilen Yeni Filamentöz Fungusların İzolasyonu			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>Mikrobiyoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Nida ŞAHİN
Eposta	nida.sahin13@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur YAZICI
Eposta	aysenurozdemir0034@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Plastiklerin geniş kullanım alanları sonucunda çevre kirliliğinde artış gözükmektedir. Çeşitli yöntemler ile plastik kirliliği üzerine çalışmalar yapılmakta olsa da, plastik kirliliği tamamen yok edilememiştir ve Dünya genelinde büyük problemler oluşturmaya devam etmektedir. Bilim insanlarının gelecek dönemlerdeki çalışmalarında, plastiklerin gözle görünen boyutu yok edilse bile mikro ve nano boyutlarının yok edilmesi çok zor görülmektedir. Çünkü, mikroplastiklerin geri dönüştürülmesi oldukça zordur. Biyoteknolojik olarak, mikroplastiklerin ve nanoplastiklerin parçalanması ve organik materyallerinin kullanılması için funguslar ve bakteriler kullanılarak biyobozunma yapılabilir. Bakterilerden izole edilen enzimler ile süper enzimler yapılarak plastik parçalanma hızı arttırılmaktadır. Fungusların doymak bilmeyen iştahlarıyla mikroplastik ve nanoplastiklerin organik maddeleriyle beslenip, kirlilik yok edilebilir. Bu projede, mikroplastik kirliliğinin önüne geçilebilmesi için özel yöntemlerle izole edilecek yeni ve yerel filamentöz funguslardan yararlanılmak istenmektedir. Bu proje ile, daha önce de geri dönüşüm de kullanılan filamentöz fungusları ve yeni bulunacak fungusların yardımıyla mikroplastiklerin parçalanıp plastik kirliliği için bir çözüm yolunun bulunmasıdır. Plastik kirliliğinin olduğu alanlardan örneklerin alınması ve inkübasyon işlemi sonunda seçilen türlerin moleküler karakterizasyonu yapılmıştır. Karakterizasyon için DNA izolasyonu yapılmış ve 18s rRNA bölgesinin PCR ile çoğaltılmıştır. Yapılan PCR testinin kontrol edilmesi için agaroz jel elektroforezi yapılmıştır. Kontrol işleminden sonra bulunan yeni Filamentöz Fungusların, dizileme sonuçları NCBI veri tabanında BLAST algoritması kullanılarak analiz edilmiştir.

Çalışmanın sonuçları ulusararası SEAB kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Camellia sinensis bitkisinin Antibiyofilm Potansiyelinin Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>Mikrobiyoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Seher Öztürk
Eposta	seherozturk2828@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur YAZICI
Eposta	aysenurozdemir0034@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bakterilerin antibiyotiklere karşı zamanla daha fazla direnç kazanması, küresel bir sorun haline gelmektedir. Bitkilerde bulunan metabolitlerdeki antioksidan, antimikrobiyal özellikler kullanılarak bu sorunun önüne geçilmesi ve antibiyotik direncinin aşılması hedeflenmiştir. Biyofilmler; birçok farklı bakteri türü tarafından üretilen mikrobiyal topluluklar olup, pek çok kronik ve tekrarlayan enfeksiyonlarda anahtar rol oynamaktadır. Bu topluluklar yüzeylere yapışarak; polisakkaritler, proteinler ve diğer gruplardan oluşan bir matriks içinde büyür. Antibiyofilm ajanları, biyofilm yapı korumalarını engelleyerek veya mevcut yapısını bozarak, etkisiz hale getirmeye yardımcı olur. Kateşin ve kateşin türevlerini içeren flavonoidler bakımından zengin olan yeşil çay bitkisinde; Epigallokateşin gallat (EGCG), Epigallokateşin (EGC), Epikateşin gallat (ECG), Epikateşin (EC) kateşinleri bulunur. Yeşil çay çevresinde elde edilen bazı gözlemler, özellikle Epigallokateşin gallat (EGCG) gibi kateşinlerin, mevcut biyofilm yapısını bozabileceğine yöneliktir. Bu çalışmada yeşil çay (Camellia sinensis) yaprakları hasat mevsiminde Giresun'dan taze bir şekilde elde edilerek, metanol ve etanol çözücüleri kullanılarak ayrı ayrı şişelerde maserasyon yöntemi ile özütleme işlemi gerçekleştirildi. Ekstrelerin antibiyofilm potansiyelinin belirlenmesinde; *Pseudomonas aeruginosa* (PAO1) ve *Staphylococcus aureus* (ATCC 43300) suşları kullanılmıştır. Camellia Sinensis bitkisinin antibiyofilm aktivitesi analiz edildi. Bu deneyler; kristal viole testi, faz-kontrast mikroskobisi, SEM analizi ve biyofilm oluşumu ile ilgili genlerin ekspresyon seviyelerindeki değişmeleri izlemek için RT-PCR analizi yöntemleri kullanıldı.

Çalışmanın sonuçları tam metin bildiri olarak sunulmuştur.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Karpuz Çekirdeklerindeki BileşiklerinAntimikrobiyal, Antibiyofilm ve Antioksidan Özelliklerin Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>Mikrobiyoloji

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Semanur ALPDOĞAN
Eposta	semanur.alpdogan09@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur YAZICI
Eposta	aysenurozdemir0034@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Karpuz esas olarak bir çöl bitkisi olduğundan dolayı yüksek oranda su içermektedir ve bu özelliğinden dolayı birçok ülkede özellikle yaz aylarında tüketilmektedir. Ancak karpuzun çoğunlukla yalnızca etli meyve kısmı tüketilmekte ve kalan kabuk ve çekirdek kısımları çöpe atılmaktadır. Bu önemli yan ürünlerden biri de karpuz çekirdeğidir. Yüksek oranda içerdiği sağlıklı moleküllerle son zamanlarda birçok araştırmacının dikkatini çekmektedir. Bazı ülkelerde karpuz çekirdekleri un haline getirilip günlük ekmeklerin içine katılarak ekmeklerin besin içeriği artırılmaktadır. Bazı ülkelerde ise geleneksel tıp için uygun bir kaynak olarak görülmekte ve geleneksel tıbbi tedavilerde kullanılmaktadır. Bir kısmı ise kozmetik ve ilaç sektöründe kullanılmaktadır fakat her ne kadar kullanıldığı alanlar olduğu bilinse de karpuz çekirdekleri genellikle atık olarak doğaya bırakılmakta ve bu gibi atıklar doğada istenmeyen böcek ve kemirgenlerin ortaya çıkmasına yol açarak ekolojik sorunlara sebebiyet vermektedir. Bu zengin içerikli doğal besin yeteri kadar ilgi görmemektedir. Bu nedenle, bu proje çalışmasında, karpuz çekirdeklerinin biyolojik aktivitesi ve içerdiği maddelerin analizi yapılmıştır. İlk olarak, karpuz çekirdekleri toplandıktan sonra ekstraksiyonu yapılmıştır Antimikrobiyal, antibiyofilm ve antioksidan aktiviteleri incelenmiştir. Sonrasında TLC plakada yürütülecek ve Q-TOF LC MS ile analiz edildikten sonra içeriği cihazın kütüphanesi ile karşılaştırılmıştır. İşlemler hem kuru çekirdeklerle hem de yaş çekirdeklerle ayrı ayrı yapıldıktan sonra karşılaştırılmıştır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Origanum syriacum Türünün Antikandidal Aktivitesinin Değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Şeymanur Bayçelebi
Eposta	seymanur.baycelebi93@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşenur Yazıcı
Eposta	aysenur.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu projede, halk arasında dağ kekiği olarak bilinen Origanum syriacum adlı bitkinin antikandidal özellikleri belirlenmiştir. Origanum syriacum boyu 65-70 cm aralığında olan dağ kekiğinin yaprakları gri yeşilimsi bir yapıya sahip olup bunun yanında odunsu bir bitkidir. Dağ kekiği antioksidan, antimikrobiyal, antispazmodik, antimutajenik, antiinflamatuar ve analjezik özellik gösterir. Eski dönemlerden beri, şifalı bitkiler arasında yer alan kekik birçok hastalık için umut verici özellikler taşır. Bu nedenle, bu projede, Origanum syriacum bitkisinin Candida albicans (ATCC 10231), C. dubliniensis (CBS 7987), C. glabrata (ATCC 2001), C. parapsilosis (ATCC 22019) ve C. tropicalis (KUEN 1025) suşları üzerine etkileri in vitro olarak belirlenmiştir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Kemik Enfeksiyonlarından İzole Edilen *S.aureus* İzolatlarına Isırgan Otunun Etkileri: İn Vitro Bir Çalışma			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik> Mikrobiyoloji> Antimikrobiyal

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Emine Hatun YAZICI
Eposta	emine.yazici16@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Damla RÜZGAR
Eposta	damla.ruzgar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışmanın amacı, hastanelerin ortopedi bölümünden izole edilmiş *S. aureus* izolatlarına karşı ısırgan otunun (*Urtica dioica L.*) antimikrobiyal etkisi değerlendirilecektir. Osteomiyelit, farklı türden mikroorganizmaların sebep olduğu, kemik ve kemik iliği kısımlarında meydana gelen enfeksiyonel bir hastalıktır. Çeşitli tedavi imkanları bulunmasına rağmen tedavisi halen zordur. Enfeksiyona neden olan mikroorganizmalar içerisinde en sık rastlanan bakteri türü *S. aureus*'tur. Isırgan otu (*Urtica dioica L.)* bitkisi, yapısal olarak esansiyel yağlar, flavonoidler, fenolik bileşikler, lektinler, steroller, aminler, poliholozitler, formik, silisik, sitrik, fumarik malik, fosforik asit, kemferol, β-sitosterol, tanenler ve daha fazla bileşiklerce zengindir ve tıbbi potansiyele sahiptir. Erzurum'un Aziziye ilçesi Tebrizcik köyü ve çevre köylerden toplanılan *Urtica dioica L*. türü (Isırgan otu) bitkisi, ekstrakte edildikten sonra agar difüzyon, mikroplate ve kristal viyole testleri ile kemik enfeksiyonundan izole edilen *S. aureus*'a karşı antimikrobiyal aktivitesi değerlendirilmiştir.

.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Astragalus caspicus bitkisinin deri enfesiyonlarından izole edilen *Staphylococcus aureus* üzerine antibakteriyel aktivitesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik> Mikrobiyoloji> Antimikrobiyal

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Şule EROĞLU
Eposta	sule.eroglu77@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Damla RÜZGAR
Eposta	damla.ruzgar@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Şevval DERVİŞOĞLU
Eposta	Sevval.dervisoglu46@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

S. aureus insanlarda birçok enfeksiyona neden olan bir bakteridir. En fazla boğaz burun boşlukları cilt apseli yaralarda ve sivilcelerde yoğun olarak bulunur. S. aureus antibiyotiğe direnç gösterdiği için önemli bir sorun haline gelmiştir. Deri enfeksiyonları enfeksiyonunda %25'inde S. aureus etken olduğu görülür. Geven otu bitkisinin antioksidan, anti-inflamatuar, antimikrobiyal, antidiyabetik, yaşlanmayı geciktirici ve antiviral etkinlikleri tespit edilmiştir. Farmakolojik aktivitesinin poliholozitler, saponinler ve fenolik bileşiklerinden kaynaklandığı bulunmuştur. Bu çalışmayla geven otu bitkisinin bitkisinin, deri enfeksiyonlarından izole edilen *S. aureus* izolatlarına karşı antibakteriyel etkisi ve bu hastalığın tedavisi üzerine etkisi değerlendirilmiştir. Erzurum ve çevre köylerden toplanılacak Geven otu bitkisi ekstrakte edildikten sonra agar difüzyon, mikroplate ve kristal viyole testleri ile deri enfeksiyonundan izole edilen *S. aureus*'a karşı antibakteriyel aktivitesi belirlenmiştir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Fasulye bitkisindeki miR167 gen ailesinin genom çaplı karakterizasyonu ve ağır metal stresi ile ilişkili hedef genlerin tahmini			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi				

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Elif Nur OCAK
Eposta	elif.ocak11@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Prof. Dr. Emre İLHAN
Eposta	emre.ilhan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Mikro RNA (miRNA)'lar tek iplikli 20-24 nükleotit uzunluğunda küçük kodlanmayan RNA'lardır. miRNA'lar mRNA'lar ile ilişkiler kurarak posttranskripsiyonel gen ifadesinin düzenlenmesinde görev alan RNA sınıfıdır. miRNA'lar günümüzde odak noktası haline gelmiş, oldukça çok çalışılan düzenleyici moleküllerden biri olmuştur. miRNA'ların bitkilerde biyotik ve abiyotik streslere karşı yanıtta görev aldığı bilinmektedir. Günümüzde bitkilerde miRNA çalışmalarının büyük çoğunluğu streslere karşı yanıtın yahut streslere karşı direncin geliştirilmesini hedeflemektedir. Ancak miRNA çalışmalarının nispeten zor olması araştırmaları kısıtlayan en önemli faktör olarak gösterilebilir. Fasulye bitkisi tüm dünyada oldukça fazla tüketilen bir baklagildir ve ayrıca Türkiye'de de tarımsal ve ekonomik açıdan oldukça değerli bir mahsuldür. Değişen çevresel koşullar, küresel ısınma, artan sıcaklık ortalamaları, mevsimlerin değişimi vb. gibi nedenlerden dolayı bitkilerin çoğu yaşadıkları ortamlarda belirli

streslere maruz kalmakta ve bu anormal koşullar bitkilerin büyümesini, gelişmesini, tohum verimini ve biyokütlesini ciddi bir şekilde etkilemektedir. Topraktaki su miktarının azalmasından dolayı bitkilerde su ile ilişkili stresleri oluşturan özellikle kuraklık ve tuzluluk, artan endüstri ve insan faaliyetleri sonucunda doğaya salınan ağır metaller abiyotik stres etmenlerinin başlıcaları olarak sayılabilir. Nikel, kurşun, kadmiyum ve arsenik gibi endüstriyel kullanım alanı bulunan metaller birçok canlı için toksik etkiler oluşturmakta ve bitkilerde birikmeye başlayan ağır metallerin besin zincirinde yukarılara çıkıldıkça toksik etkisi ve birikimi artmaktadır. Bu nedenlerden dolayı bugün bitkilerde ağır metal streslerine karşı mücadele oldukça önem arz etmektedir. Bu çalışmada da öneminden ötürü fasulye bitkisi tercih edilirken etkilerinin potansiyeli için miR167 ve hedef genleri seçilmiştir. Bu çalışmadan elde edilecek sonuçların bitkilerde ağır metallere karşı dayanıklılık çalışmalarına yardımcı kaynak ve rehber olabileceği düşünülmektedir

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Çizgili yaprak kurdu, Spodoptera exigua (Lepidoptera: Noctuidae) nükleopolihedrovirüsünün moleküler karakterizasyonu ve Anadolu propolisi çeşitleri kullanılarak Ultraviyole-B ışığına olan toleransının arttırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları	
Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Feyza Nur Şahin
Eposta	Feyza.sahin24@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Gözde Büşra EROĞLU
Eposta	gozdebusra.eroglu@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Çizgili yaprak kurdunun mücadelesine yönelik yürütülen çalışmalarımızdan birinde şeker pancarı tarlasında hastalıklı bir *Spodotera exigua* larvasından Spodoptera exigua nükleopolihedrovirüs (SpexNPV-IR) izolatı elde edilmiştir. **Önerilen bu çalışmada, SpexNPV-IR izolatının moleküler karakterizasyonunun (aminoasit ağacının çizilmesi ve Kimura-2 analizinin yapılması) yapılması ve ultraviyole B ışığına karşı olan duyarlılığının ülkemizdin çeşitli lokalitelerinden elde edilen Anadolu propolisleri kullanılarak arttırılması amaçlanmıştır. Böylece, SpexNPV-IR izolatının NCBI veri tabanındaki diğer Spodoptera nükleopolihedrovirüsleri ile olan moleküler benzerlik durumu belirlenecek ve ultraviyole B ışığına duyarlı olan nükleopolihedrovirüslerin Anadolu propolisi kullanılarak UV-B'ye olan dayanıklılığı arttırılmaya çalışılmıştır.**

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Phaseolus vulgaris Bitkisindeki miR396 Gen Ailesinin Genom Çaplı Karakterizasyonu ve Ağır Metal Stresi ile İlişkili Hedef Genlerinin Tahmini			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi				

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ilgın Asena SİBİRLİOĞLU
Eposta	ilgin.sibirlioglu51@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Prof. Dr. Emre İLHAN
Eposta	emre.ilhan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Baklagil bitkileri artan dünya nüfusu sebebiyle önemli bir besin kaynağı haline gelmiştir. Bu baklagillerden biri olan fasulye içeriğinde vitamin, karbonhidrat, protein ve çeşitli mineralleri barındırması nedeniyle değerli bir bitki haline gelmiştir. Sesil organizmalar olan bitkiler biyotik ve abiyotik strese maruz kalmaktadırlar. Artan çevre kirliliği ve iklim değişiklikleri bu canlıların bulunduğu ortamda hayatını devam ettirebilmesi için daha fazla çaba göstermek zorunda kalmasına neden olmaktadır. Bitkinin maruz kaldığı en zorlayıcı abiyotik streslerden biri olan ağır metal stresi bitki büyümesi ve verimini etkilemekle kalmayıp besin zinciri aracılığıyla insan vücudunda birikme potansiyeline sahiptir. Biyolojik olarak esansiyel olan metaller bitkiler tarafından kullanırken bunların fazla miktarda alımı toksik etki yaratabilmektedir. Bitki için gerekli olmayan cıva (Hg), kurşun (Pb), arsenik (As), alüminyum (Al) ve kadmiyum (Cd) gibi ağır metaller ise oldukça toksiktir. Bitkinin bu ağır metallere maruz kalması

sonucu protein üretiminin ve antioksidan enzim sistemlerinin aktivitesinin engellenebildiği gösterilmiştir. Ayrıca fotosentezin yavaşlamasına sebep olarak yaprak yaşlanmasını, nekroz ve kök gelişiminin de etkilendiği bildirmiştir. Bu süreçlerde bitkiler çeşitli proteinler, hormonlar, temel mineraller, enzimatik ve enzimatik olmayan antioksidanlar yoluyla strese yanıt verirler. Bu yanıtlar sırasında ve hücre içindeki metal dengesinin düzenlenmesi aşamasında çeşitli transkripsiyon faktörleri görev alır. Küçük kodlanmayan RNA sınıfının bir üyesi olan miRNA'lar da bu ağır metali sırasında transkripsiyon faktörleri ile etkileşim halindedir. Bu nedenle miRNA'ların ağır metal stresi cevaplarında etkin rol aldığı düşünülmektedir. miR396'nın Cd, Pb, Al ve As gibi ağır metal stresine maruz kalmış bitkilerde değişik seviyelerde ifade durumu gözlemlenmiştir. miR396'nın büyüme düzenleyici faktörümü (GRF) hedeflemesi ve bu etkileşim altında stres toleransında artış gözlemlenmesi bu miRNA ailesinin ağır metal stresinde önemli roller aldığını düşündürmektedir. Ayrıca yabani tip soya fasulyesi ve normal soya fasulyesinde aynı ağır metal stresinde farklı miR396 ifade durumu gözlemlenmesi de bu miRNA ailesinin iyi şekilde araştırılmasına ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın amacı ağır metal stresi altındaki Phaseolus vuglaris bitkisinde miR396 gen ailesi üyelerini ve hedeflerini araştırmaktır. Bu bilgiler ışığında hem insan sağlına verilebilecek zararı minimize etmek hem de tarımsal üretim verimini arttırmak için yapılan akıllı tarım uygulamalarına katkıda bulunmak amaçlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	miR398 Gen Ailesinin Phaseolus vulgaris Bitkisinde Genom Çaplı Analizi ve Ağır Metal Stresi ile İlişkili Hedef Genlerin Tahmini			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Melda Nur HELLAÇ
Eposta	tulay.oter51@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gül KASAPOĞLU
Eposta	aysegul.kasapoglu@ezurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Fasulye dünya genelinde insan beslenmesi için en değerli yeni dünya baklagillerinden biridir. Fasulye zengin besin içeriğinin yanı sıra az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için geçim kaynağıdır. Değişen iklim koşulları ve sanayileşmenin hızla gelişimiyle birlikte dünya ve ülkemizdeki tarıma elverişli topraklarda ağır metal oranlarında artış meydana gelmiştir. Bu artış bitkiler için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Ağır metal stresine maruz kalan bitkilerde fizyolojik, genetik ve biyokimyasal defektler oluşmaktadır. Bitkilerdeki bu zararı daha aza indirmek için stres faktörlerine dayanıklı

bitkiler geliştirmek için stresle ilişkili gen ya da gen ailelerinin karakterizasyonunu yapmak büyük önem arz etmektedir. Önceki çalışmalarda ağır metal stresiyle ilişkisi olduğu belirlenen miR398 gen ailesinin fasulyedeki rolü hakkında literatürde yeteri kadar bilgi bulunmamaktadır. Yapılması planlanan bu çalışmada çeşitli biyoinformatik araçlar kullanılarak Pvu-miR398 gen ailesi üyelerinin genom çaplı karakterizasyonunu yapmak ve ağır metal stresine maruz kalan fasulyede miR398 gen ailesi üyelerinin ifade seviyelerindeki değişikliklerin qRT-PCR tekniği ile tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca bu çalışmada miR398 genlerinin hedef aldığı diğer genlerin tahmini de yapılacaktır. Bu sayede stres sonrası fasulyede miR398 genlerinin rolü hakkında birçok sonuç elde edilmiş olacaktır. Bu çalışmadan elde edilecek olan çıktılar Pvu-miR398 gen ailesiyle ilgili ileriki yıllarda yapılacak olan fonksiyonel ve genomik çalışmalara kaynaklık görevi görecektir. Ayrıca çalışmada lisans düzeyinde bir araştırmacının online ve yazılım düzeyinde bazı biyoinformatik araçları kullanarak veri madenciliğinin nasıl yapıldığını ve ilerleyen dönemlerde akademik gelişimi açısından biyoinformatiği nasıl kullanacağını öğrenmesi hedeflenmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Doğu Anadolu Bölgesinde Yetişen Tere (Lepidium Sativum) Varyantı, Dadaş Bitkisinin Prostat, Glioblastoma ve Nöroblastoma Kanser Hücreleri Üzerine In Vitro Antikanser Aktivitesinin Değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Özlem Yıldız
Eposta	ozlem.yildiz57@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Özlem Özdemir Tozlu
Eposta	ozlem.ozdemir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışmada, Doğu Anadolu Bölgesi'nde yetişen Dadaş varyantı tere (Lepidium sativum) bitkisinin kanser hücreleri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bitkiden elde edilen tohum ve yaprak ekstreleri, insan glioblastoma (U87-MG), prostat kanseri (DU-145) ve nöroblastoma (SHSY-5Y) hücre hatlarına uygulanmıştır. Hücre canlılık testleri, bitki ve tohum ekstrelerinin doza bağlı olarak hücre canlılığını azalttığını göstermiştir. DU-145 prostat kanseri hücre hattında bitki ekstresi, SHSY-5Y nöroblastoma hücre hattında ise tohum ekstresi belirgin bir hücre büyümesini inhibe edici etki göstermiştir. Ekstrelerin antioksidan kapasiteyi artırdığı, yüksek konsantrasyonlarda ise oksidatif stres seviyelerini yükselttiği belirlenmiştir. Apoptoz tayini sonuçlarına göre, ekstre

uygulanan hücrelerde erken apoptotik, apoptotik ve nekrotik hücre oranlarında anlamlı artış gözlemlenmiştir.

Sonuçlar, Lepidium sativum bitkisinin anti-kanser potansiyeline sahip olabileceğini ve hücre çoğalmasını inhibe ederek apoptoz yoluyla etkili olabileceğini ortaya koymaktadır. Ancak, elde edilen verilerin klinik uygulamalara uyarlanabilmesi için biyoyararlanım, toksisite ve in vivo çalışmalarla desteklenmesi gerekmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Phaseolus vulgaris Bitkisindeki mir408 Gen Ailesinin Genom Çaplı Karakterizasyonu ve Ağır Metal Stresi ile İlgili Hedef Genlerin Tahmini			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik>

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Tülay ÖTER
Eposta	tulay.oter51@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gül KASAPOĞLU
Eposta	aysegul.kasapoglu@ezurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Fasulye dünya çapında insan beslenmesi için en değerli yeni dünya baklagillerinden biridir. Fasulye zengin besin içeriğinin yanı sıra az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için bir geçim kaynağıdır. Değişen iklim koşulları ve sanayileşmenin hızla gelişimiyle beraber dünya ve ülkemizdeki tarıma elverişli topraklarda ağır metal oranlarında artış meydana gelmiştir. Bu artış bitkiler için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Ağır metal stresine maruz kalan bitkilerde fizyolojik, genetik ve biyokimyasal hasarlar meydana gelmektedir. Bitkilerdeki bu zararı daha aza indirmek için stresle ilişkili gen ya da gen aileleri hakkında daha fazla bilgiye ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca stres faktörlerine dayanıklı bitkiler geliştirmek için stresle ilişkili gen ya da gen ailelerinin karakterizasyonunu yapmak büyük önem arz etmektedir. Önceki çalışmalarda ağır metal stresiyle ilişkisi olduğu belirlenen miR408 gen ailesinin fasulyedeki rolü

hakkında literatürde yeteri kadar bilgi bulunmamaktadır. Yapılması planlanan bu çalışmada çeşitli biyoinformatik araçlar kullanılarak Pvu-miR408 gen ailesi üyelerinin genom çaplı karakterizasyonunu yapmak ve ağır metal stresine (Cd, Ni, Pb ve As) maruz kalan fasulyede miR408 gen ailesi üyelerinin ifade seviyelerindeki değişikliklerin qRT-PCR tekniği ile tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca bu çalışmada miR408 genlerinin hedef aldığı diğer genlerin tahmini de yapılacaktır. Bu sayede stres sonrası fasulyede miR408 genlerinin rolü hakkında birçok bilgi elde edilmiş olacaktır. Bu çalışmadan elde edilecek olan bulgular Pvu-miR408 gen ailesiyle ilgili ileriki yıllarda yapılacak olan fonksiyonel ve genomik çalışmalara kaynaklık görevi görecektir. Ayrıca çalışmada lisans düzeyinde bir araştırmacının online ve yazılım düzeyinde bazı biyoinformatik araçları kullanarak veri madenciliğinin nasıl yapıldığını ve ilerleyen dönemlerde akademik gelişimi açısından biyoinformatiği nasıl kullanacağını öğrenmesi hedeflenmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Proton Pompa İnhibitörlerü olan Omeprazolün İnsan Fibroblast Hücreleri Üzerindeki Apoptotik Gen Bölgeleri Üzerine Etkilerinin Araştırılması			
Program Kodu	**2209-A**			
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru**	**Kabul edildi**	**Tamamlandı (x)**	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküller Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Fen Fakültesi> Moleküler Biyoloji ve Genetik>Kanser>Proton Pompa İnhibitörlerü

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Kevser Albayrak
Eposta	kevser.albayrak87@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Adem Kara
Eposta	adem.kara@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

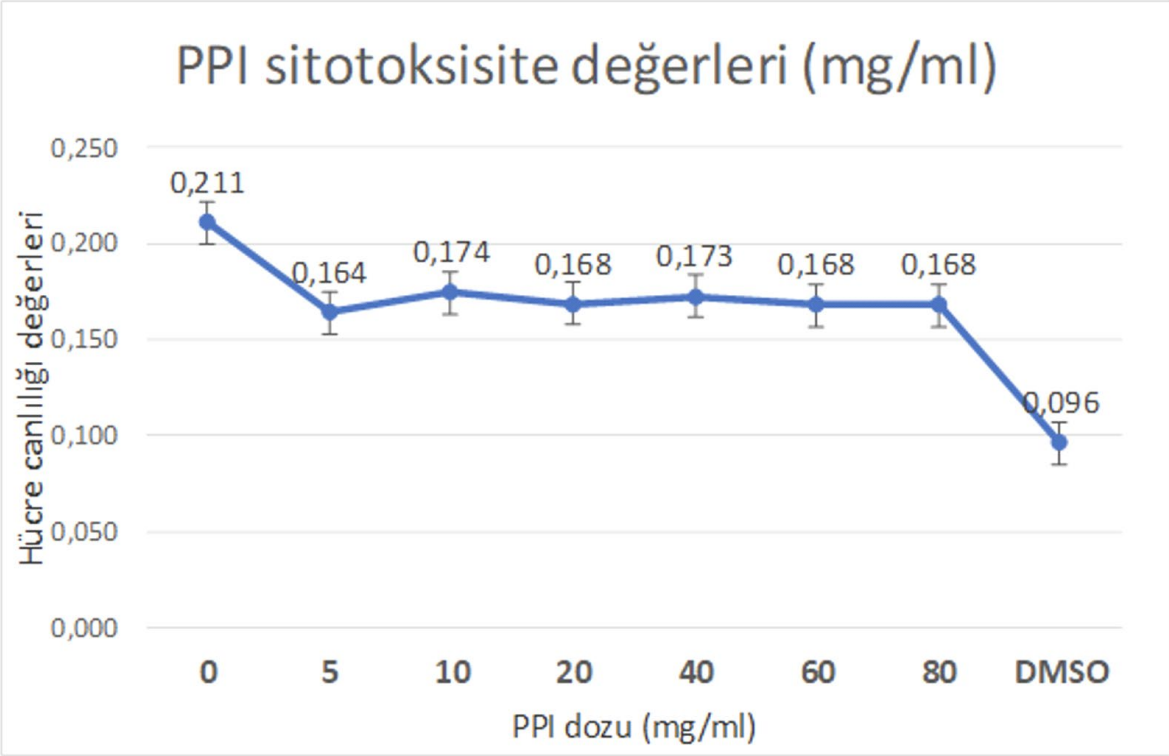
Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışma, insan fibroblast hücrelerinde Omeprazol'ün apoptotik gen bölgelerindeki etkilerini ayrıntılı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Omeprazol, proton pompa inhibitörü olarak mide asidi salgısını azaltarak gastroözofageal reflü hastalığı, peptik ülser ve diğer mide rahatsızlıklarının tedavisinde yaygın olarak kullanılan bir ilaçtır. Ancak, bu ilacın hücresel düzeydeki etkileri ve apoptotik süreçler üzerindeki etkileri hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Bu çalışma, Omeprazol'ün fibroblast hücrelerindeki genetik etkilerini ve potansiyel apoptotik süreçleri detaylı bir şekilde belirlemeyi amaçlamaktadır.

Proton pompa inhibitörleri, hücre zarında bulunan proton pompalarını inhibe ederek hücre içindeki iyon ve moleküllerin çıkışını azaltır. Omeprazol de bu mekanizmayı kullanarak mide hücrelerindeki proton pompalarını hedef alır ve mide asidi salgısını azaltır. Bu çalışma, Omeprazol'ün fibroblast hücrelerindeki apoptotik gen bölgelerindeki etkilerini belirlemek için tasarlanmıştır.

Bu çalışma, mide rahatsızlıklarının tedavisinde yaygın olarak kullanılan Omeprazol'ün hücresel düzeydeki etkilerinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Şekil 1. Farklı dozlarda protein pompa inhibitörlerü (PPI) olan omeprazol uygulaması sonrası 24 saat inkübe edilen HDF insan fibroblast hücre hatlarına ait sitotoksite analizi değerleri

P T/°C >RCF< RPM t/min
24 4500 04:33
RCF
SELECT
START IMPULS
STOP OPEN
UNIVERSAL 320 R
Hettich
ZENTRIFUGEN

Şekil2. Santrifüj cihazı

Şekil3. Kabin Görüntüsü

Şekil4. Proje ekibi

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Baş ve Boyun Kanser Hücre Hattı Üzerine Atorvastatin ile Oleuropeinin Kombine Tedavisinin Sitotoksik Etkisinin AraştırılmasıBaş ve Boyun Kanser Hücre Hattı Üzerine Atorvastatin ile Oleuropeinin Kombine Tedavisinin Sitotoksik Etkisinin Araştırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Fen Fakültesi> Moleküler Biyoloji ve Genetik>Kanser>Baş ve Boyun Kanseri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Buse Aktaş
Eposta	buseaktask143@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Adem Kara
Eposta	adem.kara@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Baş ve boyun kanseri dünya genelinde görülme sıklığı açısından ilk on sıralamada yer almaktadır. Bununla birlikte bu kanser türünün tedavisinde kemoterapinin etkinliği sınırlı olmakla beraber bu etkinlik sınırlarından birisini oluşturan faktörlerin arasında da kanser hücrelerinde artan kolesterol seviyelerinin yer aldığı bilinmektedir. Bu sebeple kanserli hastalarda kemoterapinin yanında kombine terdavi olarak kolesterol seviyelerini düşüren lovastatin ve atorvastatin gibi statin grubu ilaçlarının kullanımının uygun olabileceği görülmüştür. Aynı zamanda atorvastatinin, baş ve boyun kanseri hücreleri üzerinde, hücre canlılığını, hücre döngüsünü, hücre ölümünü etkilediği tespit

edilmiştir. Ancak baş ve boyun kanserinin tedavisinde halihazırda kullanılan kemoterapötik ajanları, hastalar üzerinde ağır yan etkiler göstermektedir. Bu nedenle yeni kemoterapik stratejilerin geliştirilmesinde yan etkisi az ve yüksek antikanser potansiyeli olan kemoterapötik ajanlarının belirlenmesi önem kazanmıştır. Bu nedenle birçok araştırmacı yeni doğal kemoterapötik ajanların keşfedilmesine yönelmiştir. Bu doğal bileşiklere verilebilecek örneklerden biri de oleuropeindir. Zeytin ve zeytin yağında yüksek miktarda bulunan oleuropein, kolon, meme, karaciğer gibi birçok kanser türüne karşı anti-kanser özelliğe sahip olan bir fenoldür. Ayrıca baş ve boyun kanseri üzerinde oleuropeinin anti-invaziv etkiye sahip olduğu da bildirilmiştir. Bu çalışma da uygulanacak bir kemoterapotik ajan olan oleuropein ile statin grubu ilaçlarından atorvastatinin kombine kullanımının baş ve boyun kanseri üzerinde incelenmemesi yönünden yeni bir tedavi yaklaşımı ortaya konulduğu için özgün bir çalışmadır.

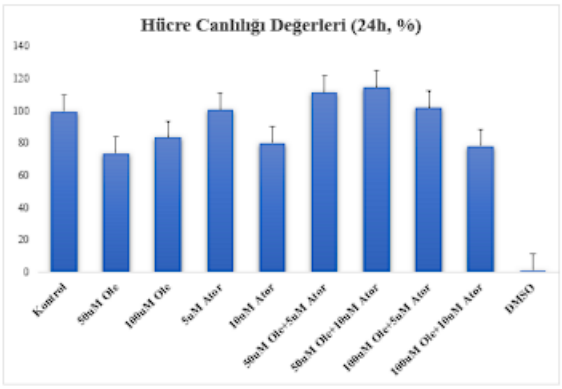
Proje ve Proje Ekibi Görselleri

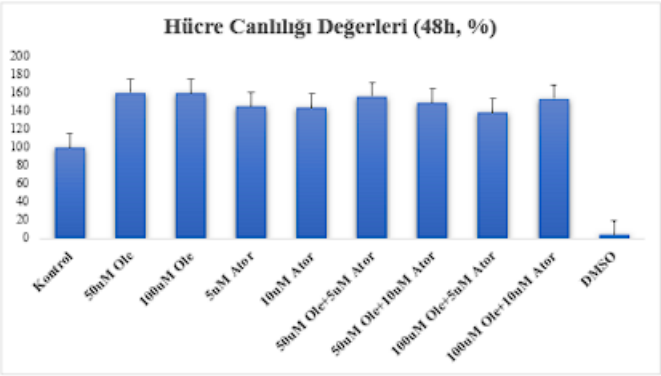
Şekil 1. Spektrofotometre Cihazı

Şekil 2. EcoTech Biyoteknoloji CVDK-8 Kiti

Şekil 3. 24.saatte atorvastatin ve oleuropein uygulamalarının canlılık üzerine etkisi

Şekil 4. 48.saatte atorvastatin ve oleuropein uygulamalarının canlılık üzerine etkisi

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	*Tanacetum parthenium* Sch. Bip. Uçucu Yağının GC-FID ve GC-MS ile Kimyasal Bileşenlerinin Tayini ve Ev Sineği (Musca domestica L.)'ne Karşı Larvasidal, Pupasidal ve Fumigant Etkisi			
Program Kodu	**2209-A**	☒	**2209-B**	☐
Başvuru Dönemi	**2022/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik> *Vektör Canlılar*

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sedanur Gümüş
Eposta	sedanur.gumus63@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Murat Turan
Eposta	m.turan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışma, *Tanacetum parthenium* Sch. Bip. bitkisinden elde edilen uçucu yağın ev sineği (*Musca domestica* L.) üzerindeki insektisidal etkilerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Arazi çalışmaları kapsamında *T. parthenium* örnekleri toplanmış, bitkinin uçucu yağı hidrodistilasyon yöntemiyle elde edilerek GC-FID ve GC-MS teknikleri ile kimyasal bileşimi analiz edilmiştir. Ana bileşenler olarak kafur (%37,2) ve trans-krizantenil asetat (%22,3) tespit edilmiştir.

Laboratuvar çalışmalarında, uçucu yağın ev sineği larvaları, pupaları ve ergin bireyleri üzerindeki larvasidal, pupasidal ve fumigant etkileri değerlendirilmiştir. Biyolojik testler sonucunda, uçucu yağın sineklerin gelişim evrelerinde önemli düzeyde öldürücü etki gösterdiği belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlar, T. parthenium uçucu yağının ev sinekleriyle mücadelede çevre dostu bir biyopestisit olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Bu çalışma, doğal insektisitlerin geliştirilmesine katkı sağlamakta ve tarım ile halk sağlığı alanlarında yeni biyolojik mücadele stratejilerine ışık tutmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	*Rosa damascena* Mill. Tomurcuğunun Esansiyal Yağının GC-FID ve GC-MS ile Kimyasal Bileşenlerinin Tayini ve Ev Sineği (Musca domestica L.)'ne Karşı Larvasidal ve Fumigant Etkisi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Fen Fakültesi			
Bölüm	Moleküler Biyoloji ve Genetik			
Proje Bütçesi	6000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Temel Bilimler>Moleküler Biyoloji ve Genetik> *Vektör Canlılar*

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Aleyna Çığgın
Eposta	aleyna.ciggin38@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Murat TURAN
Eposta	m.turan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışma, Rosa damascena Mill. tomurcuğundan elde edilen esansiyel yağın bileşimini belirlemek ve ev sineği (Musca domestica L.) üzerindeki larvasidal ve fumigant etkilerini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Hidrodistilasyon yöntemiyle elde edilen esansiyel yağın bileşimi Gaz Kromatografi-Kütle Spektrometresi (GC-MS) analizleriyle belirlenmiş ve ana bileşenler citronellol (%37.1), nonadecane (%13.8), geraniol (%10.6) ve heneicosane (%8.9) olarak tespit edilmiştir.

Larvasidal etki testlerinde, %2, %5 ve %10'luk çözeltiler halinde uygulanan esansiyel yağın, larvalar üzerinde %5.56 ila %47.22 arasında değişen ölüm oranlarına sahip olduğu belirlenmiştir. Fumigant etki testlerinde ise 1, 10, 50 ve 100 mg/dm³ konsantrasyonlarında uygulanan esansiyel yağın, ergin ev sinekleri üzerinde hiçbir öldürücü etkisi olmadığı tespit

edilmiştir. Sonuçlar, R. damascena esansiyel yağının larvasidal etki gösterebilmesine rağmen fumigant olarak etkili bir biyopestisit olmadığını ortaya koymuştur. Çalışma, biyopestisit alternatifleri üzerine daha ileri araştırmaların gerekliliğini vurgulamaktadır.

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi

Başvuru Yapılan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Artırılmış Gerçeklik ile Kum Havuzu Tabanlı Sayısal Yükseklik Modeli Dinamik Görselleştirmesi			
Program Kodu	**2209-A**	X☐	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐x	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi			
Bölüm	İnşaat Mühendisliği Bölümü			
Proje Bütçesi	7500 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Teknik Bilimler > Makina Mühendisliği > Hidrolik > Su Kaynakları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Zehra ÇİLOĞLU
Eposta	zehra.ciloglu12@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Cansaran ERTAŞ
Eposta	cansaran.ertas@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Sayısal Yükseklik Modeli (SYM veya Digital Elevation Model - DEM), arazi yüzeyinin dijital olarak temsil edilmesiyle yeryüzü şekillerinin incelenmesini kolaylaştırır ve özellikle mühendislik, çevre planlama, afet yönetimi ve tarım gibi birçok alanda kritik bir araçtır. SYM, coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ile entegre edildiğinde, arazi analizlerinden ulaşım güzergahlarının belirlenmesine kadar pek çok uygulama için kapsamlı çözümler sunar. Sayısal verinin görsel bir hale getirilmesi, karmaşık yükseklik ve eğim bilgilerini daha anlaşılır ve erişilebilir hale getirerek kullanıcıların bu verileri daha etkili bir şekilde yorumlamasını sağlar. Bu durum, sadece mühendisler ve araştırmacılar için değil, aynı zamanda eğitim süreçlerinde öğrencilerin yeryüzü şekillerini daha iyi kavrayabilmeleri için de büyük bir avantaj sunar. Görsel veri sunumu, soyut kavramların somutlaştırılmasını sağladığı için, bilimsel ve eğitsel amaçlarla geniş bir etki alanına sahiptir.

Bu proje, kum yüzeyi üzerinde Sayısal Yükseklik Modeli (SYM) oluşturarak yükseklik farklarını ve izohips çizgilerini görselleştirmeyi amaçlamaktadır. Kinect gibi bir derinlik sensörü, kum yüzeyindeki yükseklik değişimlerini algılayacak ve bu veriler, renk kodlaması ve izohips çizgileriyle projeksiyon cihazı aracılığıyla yansıtılacaktır. Böylece, öğrenciler ve araştırmacılar topografik şekillerin oluşumunu ve analizini interaktif bir ortamda gözlemleyebilecektir.

Proje kapsamında, önce mevcut artırılmış gerçeklik kum havuzu projeleri incelenecek ve gerekli malzemeler temin edilecektir. Ardından, sistem kurulumu, yazılım entegrasyonu ve veri işleme süreçleri tamamlanarak test aşamasına geçilecektir. Doğru kalibrasyon ve algılama doğruluğu sağlandıktan sonra, proje eğitim ve araştırma alanlarında kullanılmak üzere interaktif bir araç olarak sunulacaktır.

Bu proje, eğitimde yeryüzü şekillerini daha anlaşılır ve görsel hale getirmeyi hedeflemekte ve sayısal yükseklik modellemesinin pratik bir uygulaması olarak değer katmayı amaçlamaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Online Alışveriş Sitesi Seçimi Etkileyen Kriterler ve En İyi Alternatifin Seçilmesi**			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi			
Bölüm	Endüstri Mühendisliği			
Proje Bütçesi	7000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi> Endüstri Mühendisliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	ZEYNEP SUDE ÇİĞDEM
Eposta	zeynepcigdemm700@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Şeyma EMEÇ
Eposta	seyma.emec@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Nagihan KARSLI
Eposta	nagihan.karslii33@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Emine DADAŞOĞLU
Eposta	emndds2723@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışmanın amacı; Türkiye sınırları içerisinde farklı bölgelerde yaşayan ve en az bir kez online alışveriş yapmış bireylere uygulanan anketler doğrultusunda, kriterlerin ağırlıklarını belirlemek ve bu kriterler çerçevesinde en iyi online alışveriş sitelerini sıralamaktır. Çalışmada, ulusal ve global olmak üzere online alışveriş siteleri için kriterler belirlenmiştir. Bu kriterlerin ana başlıkları, müşteri hizmetleri, kargo dağıtımı, ürün değerlendirme, fiyatlandırma, alışveriş kolaylığı, kampanya ve promosyonlar olarak tüketicilerin alışveriş deneyimini doğrudan etkileyen unsurları kapsamaktadır.

Çalışmanın Amacı ve Hedefleri:

- **Kriterlerin Ağırlıklandırılması:** Belirlenen kriterlerin, tüketiciler için ne kadar önemli olduğunu belirlemek amacıyla Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) yöntemi kullanılması planlanmaktadır.
- **En İyi Sitelerin Belirlenmesi:** AHP yöntemi ile kriter ağırlıkları elde edilmiştir ve TOPSIS yöntemi kullanılarak, en iyi online alışveriş sitelerinin sıralaması yapılacaktır.
- **Sonuçların Doğrulanması:** Elde edilen sonuçların doğruluğunu kontrol etmek amacıyla VIKOR yöntemi uygulanacaktır.
- **Literatüre Katkı:** Çalışma, online alışveriş alanındaki çalışmalara yeni bir bakış açısı getirerek, literatüre katkı sağlamayı hedeflemektedir.
- **Sektöre Katkı:** Elde edilen bulgular, online alışveriş sitelerinin performansını artırmak ve kullanıcı deneyimini iyileştirmek için stratejiler geliştirilmesine yardımcı olabilir.

Çalışmanın Özgünlüğü:

- **Kapsamlı Kriter Seti:** Çalışmada, ulusal ve global olmak üzere online alışveriş siteleri için kapsamlı bir kriter seti oluşturulacaktır.
- **Çoklu Yöntem Kullanımı:** AHP, TOPSIS ve VIKOR gibi farklı çok kriterli karar verme yöntemlerinin bir arada kullanılması, çalışmaya güvenilirlik kazandırılacaktır.
- **Geniş Katılımcı Sayısı:** Anket çalışmasına farklı bölgelerden ve yaş gruplarından toplam 100 katılımcı dahil edilecektir.

Sonuç:

Bu çalışma, online alışveriş sitelerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için önemli bir kaynak niteliği taşıyacaktır. Elde edilen bulgular hem akademik çevreler hem de e-ticaret sektörü için yol gösterici olacaktır.

Özetle, bu araştırma, online alışveriş deneyimini etkileyen faktörleri bilimsel yöntemlerle analiz ederek, tüketicilerin beklentilerini daha iyi anlamaya ve online alışveriş sitelerinin performansını artırmaya yönelik önemli bilgiler sunacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Tekstil Endüstrisinde Ergonomik Sorunların İyileştirilmesi Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri ile Önceliklendirme			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi			
Bölüm	Endüstri Mühendisliği			
Proje Bütçesi	8900 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi> Endüstri Mühendisliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	ZEYNEP BORA
Eposta	zeynep.bora71@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Şeyma EMEÇ
Eposta	seyma.emec@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Kübra DENİZ
Eposta	kubra.deniz55@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Müjde ARSLAN
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Tekstil endüstrisi, çalışma koşulları açısından önemli ergonomik riskler barındırmaktadır. Bu riskler, işçilerin sağlığı üzerinde olumsuz etkilere yol açmakta ve verimlilik kayıplarına neden olmaktadır. Ergonomik risklerin iyileştirilmesi, işyeri güvenliğinin artırılması ve iş gücü verimliliğinin sağlanması açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu çalışma, tekstil endüstrisindeki ergonomik risklerin sıralanmasını ve çok kriterli karar verme (ÇKKV) yöntemleriyle değerlendirilmesini ele almaktadır.

Araştırma, öncelikle ergonomik risklerin tanımlanması ve bu risklerin tekstil endüstrisindeki etkilerinin ortaya konması ile başlanacak ve ardından, risklerin belirlenmesinde kullanılacak ölçütler ile kriterler ile mevcut iyileştirme yöntemleri ele alınacaktır. ÇKKV yöntemleri, farklı risklerin önceliklendirilmesinde etkili bir araç olarak öne çıkmakta; çeşitli alternatiflerin değerlendirilmesi ve optimum çözüm önerilerinin belirlenmesi için sistematik bir yaklaşım sunacaktır.

Özellikle Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) ve Sıra Tablosu ile Sıralama (TOPSIS) gibi yöntemler, risklerin iyileştirilmesi sürecinde önemli araçlar olarak değerlendirilmektedir. Bu yöntemlerin uygulanması, yöneticilere ve karar vericilere daha bilinçli ve etkili kararlar alma imkânı sunmakta ve iş sağlığı ile güvenliğini artırma yönünde somut adımlar atılmasına yardımcı olmaktadır.

Sonuç olarak, tekstil endüstrisinde ergonomik risklerin iyileştirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği açısından kritik bir nesnedir. ÇKKV yöntemleri kullanılarak yapılan değerlendirmeler, risklerin önceliklendirilmesinde ve uygun iyileştirme stratejilerinin belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu çerçevede, sektör paydaşlarının iş birliği içinde çalışarak ergonomik risklerin azaltılması yönünde atacakları adımlar, hem çalışan sağlığını koruyacak hem de işletmelerin verimliliğini artıracaktır.

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi

Kabul Edilen Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Otonom Güneş Paneli Temizleme Robotuna Yeni Bir Yaklaşım			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** X	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi			
Bölüm	Elektrik Elektronik Mühendisliği			
Proje Bütçesi	9000TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Tekniik Bilimler>Elektrik Elektronik Mühendisliği > Elektronik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Merve Nur Ayçilek
Eposta	merve.aycilek11@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Volkan KIZILOĞLU
Eposta	volkan.kiziloglu@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	M. Emin Aydın
Eposta	Muhammet.aydin21@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Hamza Ayrıç
Eposta	hamza.ayric06@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-3	
Adı Soyadı	Hamza Dilbaz
Eposta	hamza.dilbaz68@erzurum.edu.tr

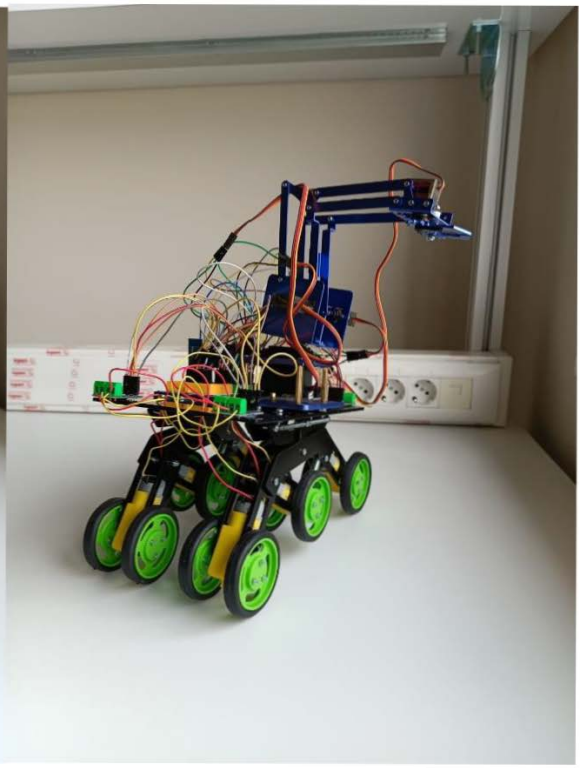
Projenin Kısa Özeti*

Güneş panellerinde kirlenme kayıpları dikkate alınmaz ise panellerde üretilen elektriğin azalmasına sebep olacaktır. Bu araştırma projesi, güneş panellerinin verimli bir şekilde temizlenmesini sağlayacak otonom bir güneş paneli temizleme robotu prototipi üretmeyi hedeflemektedir. Mevcut sistemlerde genellikle tek bir araçla temizlik yapılırken paneller arası geçiş çözülmesi gereken bir problem olarak ortaya çıkmaktadır. Paneller arası geçiş yapan örnekler ise büyük ve maliyetli sistemlerdir. Bu proje, üç parçalı bir sistem kullanarak az maliyetle paneller arası geçiş yaparak panelleri temizleyebilen bir prototip oluşturmayı hedeflemektedir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

OTONOM GÜNEŞ PANELİ TEMİZLEME ROBOTUNA
YENİ BİR YAKLAŞIM

ÖZET

GİRİŞ

GUNEŞ PANELİ TEMİZLEME ROBOTU

KARA ARACI

SONUÇ

REFERANSLAR

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Güneş Enerjisi Destekli Ve Geliştirilmiş Rejenerasyon Sistemli Bir Stirling Motoru Tasarımı ve İmalatı**			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** X	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik			
Bölüm	Makine			
Proje Bütçesi	10000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Teknik Bilimler > Makina Mühendisliği >Enerji

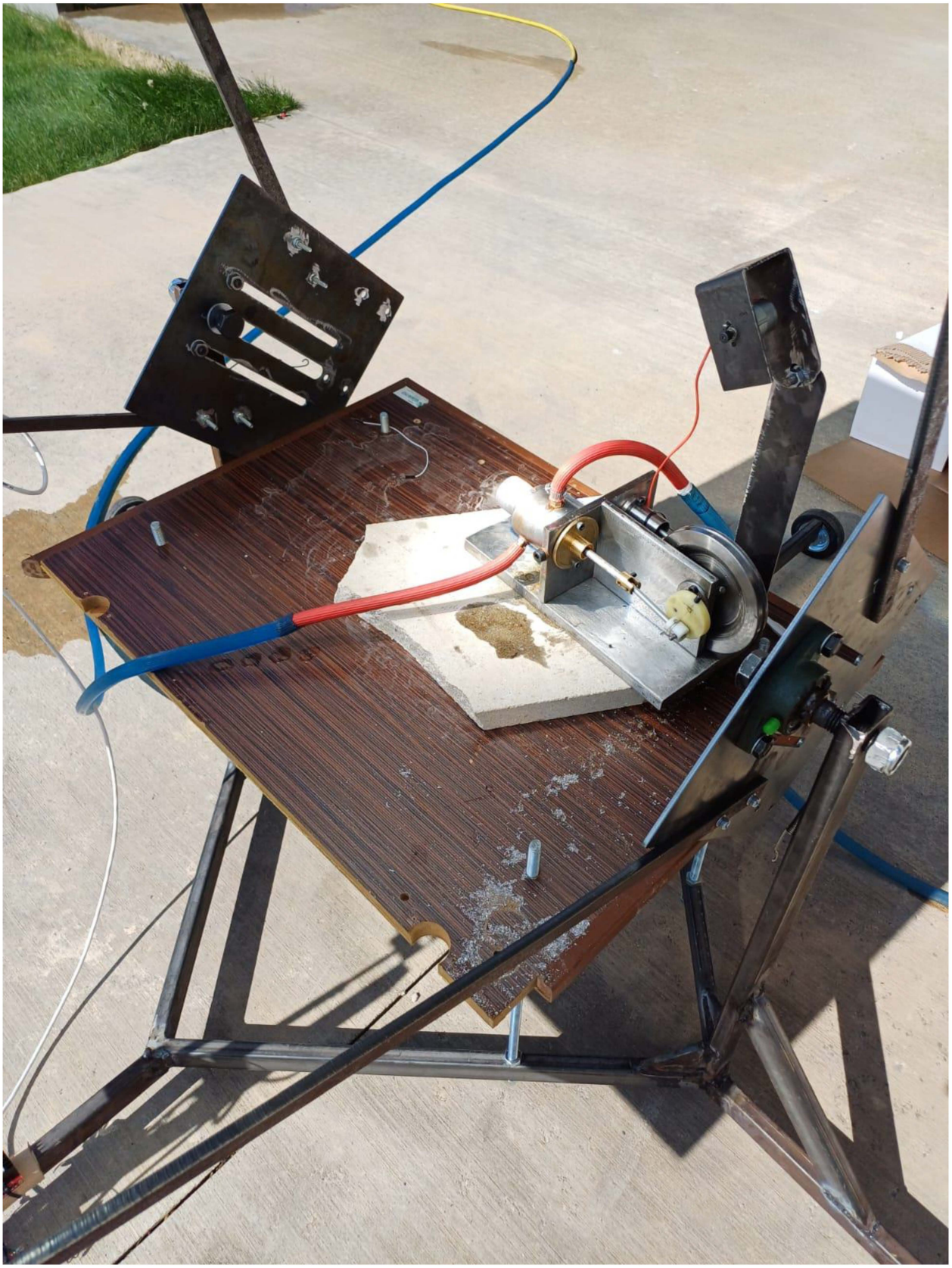
Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Mahmut Akkurt
Eposta	**mahmut.akkurt66@erzurum.edu.tr**
Danışman	
Adı Soyadı	Prof.Dr. Mehmet Akif CEVİZ
Eposta	akif.ceviz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Ülkemiz açısından dış ticaret açığına sebep olan temel etkenlerden birisi enerji ithalatıdır. Bu sebeple ulusal enerji politikamız açısından enerji bağımlılığının azaltılması gerekmektedir. Ülkemizin gelecek yıllara ait enerji planlaması dahilinde yenilenebilir enerji kullanım payını artırma öncelikli hedeflerindendir. Güneş enerjisi ülkemizde ciddi kullanım potansiyeli bulunan alternatif bir enerji kaynağıdır. Güneş enerjisi güneş panelleri ve batarya sistemleri ile elektrik üretiminde kullanılabildiği gibi termal sistemler için de temiz ve sürdürülebilir bir kaynaktır. Isı makinelerine yer verilen enerji uygulamalarında güneş enerjisinin termal kaynak olarak kullanılabildiği sistemlere en güzel örneklerden birisi stirling motorlarıdır. Yoğunlaştırılmış güneş ışınımları ile beraber kullanımda yüksek sıcaklık kaynağı olarak yenilenebilir bir enerji kaynağını kullanılabilmesi stirling motorlarını cazip hale getirmektedir. Stirling motorları dıştan yanmalı motorlar statüsünde ve termodinamik açıdan stirling çevrimi prensibi ile çalışan bir sitemdir. Stirling çevriminde iki izotermal prosesin yanında rejenerasyon evresinin bulunması ile farklı bir yönü bulunmaktadır ve rejenerasyon sistemi diğer önemli tasarım parametreleri ile beraber motor veriminde önemli bir paya sahiptir. Bu çalışmada yoğunlaştırılmış güneş ışınımları ile desteklenen bir stirling motoru tasarımına geliştirilmiş bir rejenerasyon sistemi uygulaması dahil edilecektir. Güneş ışınımlarının fresnel lens kullanılarak toplanmasıyla oluşan yüksek sıcaklık kullanımıyla beraber tasarlanan rejenerasyon sistemi altında stirling motoru test edilecektir. Gün çerisinde değişen ışınım şiddetine bağlı olarak motor performansının gözlenmesiyle alternatif yenilebilir enerji sisteminin günlük enerji üretimi potansiyeli ortaya konacaktır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Yolo Algoritması Kullanarak Çalışma Alanlarında Kişisel Koruyucu Donanım Denetimi: Gerçek Zamanlı Görsel Muayene İle İş Sağlığı Ve Güvenliği**			
Program Kodu	**2209-A**	✓	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ✓	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik Fakültesi			
Bölüm	Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü			
Proje Bütçesi	8.997 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Teknik Bilimler > Elektrik Elektronik Mühendisliği > Görüntü İşleme, Yapay Zeka

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ahmet Numan BİNGÜL
Eposta	ahmet.bingul60@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Nagihan SEVEROĞLU KÜÇÜK
Eposta	nagihan.severoglu@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Harun Emre SIPÇIK
Eposta	harun.sipcik22@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu araştırma, iş sağlığı ve güvenliği alanında gerçek zamanlı görsel muayene sağlayan bir teknolojik çözümün geliştirilmesini amaçlamaktadır. Proje, çalışma alanlarında kişisel koruyucu donanımlarının (KKD) doğru şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla YOLO (You Only Look Once) algoritması temelli bir görüntü işleme sistemi üzerine kurulacaktır. YOLO algoritması, nesne algılama alanında son derece etkili bir yöntem olup, işçilerin KKD'lerini takıp takmadıklarını gerçek zamanlı olarak tespit edebilecektir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	YOLO Algoritması Ve Robotik El Tasarımı İle Meyve Hasadı İçin Yeni Bir Yaklaşım			
Program Kodu	**2209-A** ▩		**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ▩	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik – Mimarlık Fakültesi			
Bölüm	Elektrik – Elektronik Mühendisliği			
Proje Bütçesi	8270₺			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Tarımsal Bilimler > Ziraat > Tarım Makineleri > Tarım Alet Ve Makineleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	İlayda ATAOĞLU
Eposta	ilaydaataoglu1@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Ufuk GÜNER
Eposta	ufuk.guner@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Asude ÇELİK
Eposta	asude1925@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu araştırma, tarımsal büyümeye odaklanarak robotik el tasarımı ve görüntü işleme teknolojilerinin meyve hasadındaki uygulanabilirliğini artırmayı hedeflemektedir. Çalışma, özellikle kuşburnu meyvelerine yoğunlaşarak, hasat için uygun meyvelerin belirlenmesi ve toplanması süreçlerinde kullanılacak temel özelliklerin analizine odaklanmaktadır. Robotik el tasarımı, Yale OpenHand Projesi'ne dayalı olarak kuşburnu meyvelerine uygun şekilde yeniden tasarlanacak ve Jetson Nano geliştirme platformu kullanılarak kontrol edilecektir. Empedans kontrollü bir geri besleme sistemi tasarlanarak, meyvelere zarar verme olasılığı minimize edilecektir.

Görüntü analizlerinde YOLO algoritması kullanılarak geniş bir veri seti oluşturulacak, etiketleme ve model eğitimi gerçekleştirilerek meyvelerin çürüme, hasar ve olgunluk durumları tespit edilecektir. Bu sistem, robotik elin menzil ve verimlilik analizlerini düzenli aralıklarla değerlendirerek gerçek zamanlı uygulanabilirliği artıracaktır. Proje sonucunda, farklı meyveler için uyarlanabilir robotik el tasarımı ve genel bir görüntü analiz kütüphanesi geliştirilerek tarım otomasyonunda özgün bir katkı sunulacaktır. Bu, hem verimliliği artırmayı hem de ekonomik kayıpları azaltmayı amaçlayan sürdürülebilir bir çözüm sağlayacaktır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Gerçek Zamanlı Trafik İşareti Algılama ve Tanıma Sistemi			
Program Kodu	**2209 - A**	✓	**2209 - B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru ☐**	**Kabul edildi ✓**	**Tamamlandı ☐**	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi			
Bölüm	Bilgisayar Mühendisliği			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Teknik Bilimler > Bilgisayar Mühendisliği > Bilgisayarlı Görü, Görüntü İşleme

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Kumsal ÇELEBİ
Eposta	kumsal.celebi57@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Sefa KÜÇÜK
Eposta	sefa.kucuk@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Sinem İSPİRLİ
Eposta	sinem.ispirli22@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Zehra KARALAR
Eposta	zehra.karalar47@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-3	
Adı Soyadı	Seyit Ali YILMAZ
Eposta	seyit.yilmaz47@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Trafik işareti tanıma görevleri genellikle uygun hava koşullarında ve yeterli aydınlatma altında gerçekleştirilir. Ancak, olumsuz hava koşulları, özelikle yağmur, kar ve sis gibi durumlar ile düşük-ışık gibi yetersiz aydınlatma koşulları, trafik işaret levhalarının görünürlüğünü ciddi şekilde kısıtlamaktadır. Bununla birlikte, trafik işaretlerinin sürekli olarak açık havada bulunması, bazı levhaların yüzeylerinin solması, belirsizleşmesi veya hasar görmesine neden olabilmektedir. Bu araştırma projesinde, olumsuz hava koşullarında, karanlık ortamlarda ve görünürlüğü azalan, yıpranan trafik işaret levhalarını otonom bir şekilde tanıyan bir sürücü destek sisteminin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu eksiklikleri gidermek amacıyla, YOLOv4-Tiny üzerinde karanlık kanal önseli, renk zayıflaması önseli ve sanal pozlamaya dayalı düşük ışıkta görüntü iyileştirme işlemleri birleştirilecektir. Deneyler için başlangıçta hazır veri kümeleri kullanılacaktır, ancak proje ilerledikçe, sistemin etkili bir şekilde test edilebilmesi için uygun veri kümeleri oluşturulacaktır. Geliştirilecek bu sistem, olumsuz hava koşullarını dikkate alarak otonom araçlar ve güvenlik odaklı sistemler için önemli bir avantaj sağlayacaktır. Bu sayede, potansiyel trafik kazalarını azaltma konusunda etkin bir rol üstleneceği öngörülmektedir.

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi

Tamamlanan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Akıllı Şehirler: Erzurum'da Trafik Yönetimi			
Program Kodu	**2209-A** ■		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ■	
Fakülte/Y. Okul	Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi			
Bölüm	Endüstri Mühendisliği			
Proje Bütçesi	6000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Teknik Bilimler > Endüstri Mühendisliği > Endüstri Mühendisliği > Benzetim

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	İkbalnur ÖZKAN
Eposta	ikbalnur.ozkan31@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Nadide ÇAĞLAYAN ÖZAYDIN
Eposta	Nadide.caglayan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	YAĞMUR ACAR
Eposta	yagmur.acar48@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	OSMAN DEMİR
Eposta	osman25dem2@gmail.com
	Araştırmacı-3
Adı Soyadı	EMİRHAN BAHŞİ
Eposta	emirbahsi2002@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Çalışmada, Erzurum ilinde trafik akışını iyileştirmek, karbon emisyonlarını azaltmak ve şehir içi ulaşımı daha verimli hale getirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda, belirli kavşaklarda trafik yoğunluğu, araçların bekleme süreleri, hareket yönleri gibi parametreler detaylı bir şekilde incelenmiş ve elde edilen verilere dayalı olarak bir simülasyon modeli geliştirilmiştir.

Projenin ilk aşamasında, kapsamlı bir veri toplama süreci yürütülmüştür. Bu süreçte kavşaklardaki araç yoğunluğu, kırmızı ve yeşil ışık süreleri ile farklı trafik koşulları detaylı bir şekilde analiz edilmiştir. Bu analizlerden elde edilen veriler kullanılarak, mevcut durumun bir simülasyonu oluşturulmuş ve bu model, gerçeğe en yakın şekilde trafik akışını temsil etmek üzere tasarlanmıştır. Bir sonraki aşamasında, mevcut modele alternatif olarak bir akıllı trafik sinyalizasyon sistemi geliştirilmiş ve simülasyonlar aracılığıyla test edilmiştir. Akıllı sistemin, yoğun ve normal trafik koşullarında sağladığı avantajlar değerlendirilmiş, mevcut sistemle karşılaştırıldığında bekleme sürelerini ve bekleyen araç sayılarını önemli ölçüde azalttığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, yalnızca

trafik akışını iyileştirmekle kalmamış, aynı zamanda karbon emisyonlarının azaltılmasında da dikkate değer bir etki yaratmıştır.

Proje kapsamında ayrıca, elektrikli araç kullanımının trafik yönetimine ve çevreye olan katkıları da analiz edilmiştir. Elektrikli araçların sıfır emisyon özelliği sayesinde, akıllı trafik sistemleriyle birlikte uygulandığında karbon emisyonlarının daha da azaltılabileceği gösterilmiştir. Bu durum, hem şehirlerin hava kalitesini iyileştirmek hem de küresel çevresel hedeflere ulaşmak açısından önemli bir potansiyele işaret etmektedir.

Bu çalışma sonuç olarak akıllı trafik yönetimi sistemlerinin hem çevresel hem de operasyonel faydalarını ortaya koymaktadır. Çalışmanın sürdürülebilir şehircilik ve modern ulaşım çözümleri için somut öneriler sunarak, hem akademik hem de uygulanabilir düzeyde katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi

Başvuru Yapılan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Kentsel Arama Kurtarma Operasyonlarının Medikal Yönleri; Crush ve Kompartman Sendromu Vakalarının Yönetimi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	ETÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	8.600 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Afet ve Acil Durum Yönetimi > Arama Kurtarma Teknolojileri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Edanur ÇELİK
Eposta	"edanurww24@gmail.com" <edanurww24@gmail.com>
Danışman	
Adı Soyadı	Melikşah TURAN
Eposta	meliksah.turan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Afetlerden sonra ölüm rakamları kontrol edilemeyen pek çok faktöre bağlı olacağından dikkatli bir şekilde ele alınması gerekmektedir. Bu noktada geçmiş afetlerden edinilen tıbbi deneyim, önceki hataların tekrarlanmasını önlemede yardımcı olabilmekte ve sonuçların iyileştirilmesine katkı sunabilmektedir. Bu anlamda afet ve acil durumlarda karşılaşabilecek medikal sorunlar belirlenmeli ve bu sorunları hafifleten yanıtlar tüm personel tarafından tartışılmalı ve zamanında etkinleştirilebilecek bir afet planına dahil edilmelidir. Bu kapsamda mevcut proje önerisi ile afetler sırasında ilk müdahaleciler olan arama kurtarma ekipleri için crush ve kompartman sendromu vakaların yönetimine yönelik bilgilendirme sağlanması adına görsel-işitsel materyaller geliştirilmesi ve ekiplerin farkındalık ve bilgi düzeylerinin artırılması amaçlamaktadır. Çalışmada materyal geliştirme ilkeleri göz önünde bulundurularak doküman incelemesi yapılacaktır. Ulusal ve uluslararası literatürde yer alan crush ve kompartman sendromlarına müdahale eğitiminin kalıcı hale getirilmesini sağlayan yaklaşımlar incelenecek ve görsel-işitsel materyal oluşturma aşamasında kullanılacaktır.

Materyallerin temelde müdahale personelinin erken acil tıbbi bakım konusunda farkındalık ve bilgi düzeyini artırması adına crush ve kompartman sendromu vakalarına hastane öncesi yaklaşım ve müdahale prosedürleri hakkında derlenmiş çalışmalar temel alınarak oluşturulması planlanmaktadır. Materyal oluşturma sürecinin akabinde materyallerin arama kurtarma faaliyeti yürüten sivil toplum kuruluşları, AFAD ve İtfaiye personeline tanıtımı yapılacaktır. Arama kurtarma personellerine Crush ve kompartman sendromunun patofizyolojisi ve tedavi önerileri hakkında temel bilgiler sağlanacaktır. Bu sayede crush ve kompartman sendromu hakkında kapsamlı bir anlayışa sahip arama kurtarma personeli ile bu vakalara müdahale optimize edilebilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Afet Kriz Yönetimi Süreçleri İçin İşitme Kısıtlılığı Olan Bireylere Yönelik İletişim Kılavuzunun Geliştirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	ETÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	8.750 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Afet ve Acil Durum Yönetimi > Arama Kurtarma Teknolojileri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Yüsra ÇOLAK
Eposta	yusracolak035@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Melikşah TURAN
Eposta	meliksah.turan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Afet riskini azaltma kapsamında yapılacak çalışmalarda potansiyel olarak savunmasız nüfusun ihtiyaçlarının dikkate alınması oldukça önemlidir. Birçok ülkede özel gereksinimli bireyler afet risk azaltma planlamasında ve bu kapsamdaki faaliyetlerde kapsamlı olmasa da değerlendirilmiştir. Oysa afet yönetimi ile ilişkili en güncel yaklaşımlar özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarını bilinçli bir şekilde dikkate alınmasına vurgu yapmaktadır. Ne yazık ki afet öncesinde kendi kendine yetebilen birçok özel gereksinimli birey, afet sonrasında orantısız bir şekilde ötekileştirilmektedir. Hatta bazı olaylarda özel ihtiyaçlarını karşılayamayacağı algısı nedeniyle yetkililer tarafından zorlanmadıkların da eylemlere katılmadıkları vurgulanmaktadır. Ülkemizde özel gereksinimli bireylerin bütünleşik afet yönetim süreçlerine neredeyse hiç dahil edilmediği vurgulanmaktadır. Ancak özel gereksinimli bireylere; afet risklerinin azaltılması politikalarının ve uygulamalarının tasarımı ve uygulanmasında diğer vatandaşlarla eşit katılım hakkı tanınmalıdır. Mevcut proje önerisi ile işitme kısıtlılıkları bulunan özel gereksinimli bireylerin afet yönetiminin tüm süreçlerinde

güvenlik ve refah düzeylerinin artırılması, anlaşılırlıklarının sağlanması ve müdahale kapasitesinin geliştirilmesi ve ilk müdahale ekipleri ile etkin kriz iletişimi sağlanması için bir iletişim kılavuzunun tasarlanması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda afetlerin kriz yönetimi (müdahale-iyileştirme-rehabilitasyon) süreçlerinde kullanılmak üzere işitme kısıtlılıkları olan bireyler ile sürdürülebilir kriz iletişimi sağlamak adına kriz iletişim kılavuzunun geliştirilmesi planlanmaktadır. Projenin nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yürütülmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında kılavuz tasarlama süreci işaret dili uzmanları, arama-kurtarma uzmanları ve araştırmacılarla yapılan görüşmeler, doküman incelemesi, veri analizi ve kılavuz geliştirme adımlarının tekrarlayan şekillerinden oluşacaktır. Proje önerisi ile müdahale personelinin işitme kısıtlılıkları bulunan özel gereksinimli bireyler ile pratikte nasıl iletişim sağlayacağı konusundaki belirsizliklerin giderilmesi hedeflenmiştir. Proje sonucunda ortaya konulacak kriz iletişim kılavuzunun Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve yerel afet otoriteleri ile paylaşılarak yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Afetlere Karşı Dirençli Toplum: Yerel Halk İçin Bilinçlendirme Çalışmaları			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	8.500			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler>Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hakan CANPOLAT
Eposta	hakan.canpolat27@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör. Zümral Erdem
Eposta	zumral.erdem@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Bengisu ALBAYRAK
Eposta	bengisu.albayrak88@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Alperen DAĞISTANLI
Eposta	alperen.dagistanli34@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Afetler en genel tanımıyla bireylerin hayatını tamamen ya da kısmen kesintiye uğratan, can ve mal kaybının yanında kültürel kayıplara da sebep olabilen doğal veya insan kaynaklı olaylardır. Bu kayıpların en aza indirgenmesi için afet öncesi zarar azaltma ve hazırlık çalışmalarını kapsayan ‘’Risk Yönetimi’’ adı verilen aşamayı eksiksiz tamamlamak önem arz etmektedir. Ülkemizde risk yönetiminden ziyade müdahale ve yeniden inşa çalışmalarını içeren kriz yönetimine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu sebeple kayıpların önüne geçmekte zorluk yaşanmaktadır. Bu durumun ortadan kaldırılması için halkın risk yönetimi konusunda bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bilinçlendirme çalışmaları afete karşı dirençli toplumların yetiştirilmesi adına önemlidir. Bu anlamda mevcut proje önerisi ile halkta afet ve acil durumlarda etkin davranış oluşturulması kapsamında yapısal olmayan riskler, korunma yöntemleri, ilk 72 saatte davranış stilleri, tahliye ve toplanma alanları hakkında farkındalık ve bilgi düzeylerinin artırılması adına bir kılavuzunun tasarlanması ve toplanma alanlarının haritalandırılıp görünür hale getirilmesi için görsel materyaller tasarlanması amaçlanmaktadır.

Mevcut proje doğrultusunda çalışma sahası olarak belirlenen Erzurum İli Yakutiye ilçesi Ömer Nasuhi Bilmen Mahallesinde ikamet eden halkın bilinç düzeyinin artırılması amacıyla çalışmalar yürütülecektir. Projenin nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yürütülmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında kılavuz tasarlama süreci afet yönetim uzmanları ve araştırmacılarla yapılan görüşmeler, doküman incelemesi, veri analizi ve kılavuz geliştirme adımlarının tekrarlayan şekillerinden oluşacaktır. Aynı zamanda belirlenen çalışma sahasında acil toplanma alanlarının CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) ile haritalandırılması ve hazırlanan kılavuz ile birlikte QR kod uygulamasına aktarılması planlanmaktadır. Oluşturulan QR kod levhaya yerleştirilip hedef mahallede tüm yapılarda belirlenen noktalara asılarak görünür hale getirilecektir. Bu QR kodlar binada oturan bireylere yapısal olmayan riskler, korunma yöntemleri, ilk 72 saatte davranış stilleri, tahliye ve toplanma alanlarına yönelik bilgi verecek ve halkın zarar görebilirlik düzeyinin azaltılmasına yönelik bilgiye ulaşımlarını hızlandıracaktır. Proje sonucunda toplumun afete yönelik bilinç düzeyinin artması hedeflenmektedir. Geliştirilen QR kod uygulamasının kamu kurumlarının kullanımına açık olması planlanmaktadır. Bu sayede Türkiye genelinde uygulamanın kullanılması ve bireylere katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Afete Dirençli Üniversite; Öğrenci Merkezli Afet Risk Azaltımı Uygulaması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	ETÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Afet ve Acil Durum Yönetimi > Arama Kurtarma Teknolojileri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Elif KESKİN
Eposta	elifkeskin02@icloud.com
Danışman	
Adı Soyadı	Melikşah TURAN
Eposta	meliksah.turan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Afetlerde ortaya çıkan kaybın en önemli nedeni tehlikelerin olumsuz etkilerini azaltmak için gerekli önlem ve hazırlık tedbirlerinin alınmaması ve afetlere karşı savunmasız durumda kalınmasıdır. Afet ve acil durumlara karşı hazırlıklı ve bilinçli toplumların gelişebilmesi ancak yerel yönetimlerin ve halkın birlikte rol aldığı, afet zararlarının en aza indirildiği sürdürülebilir kurumlar ile sağlanabilecektir. Bu kapsamda üniversitelerde, öğrencileri kampüste, kütüphanede, yemekhanede ve fakültede afetlerle ilişkili tehlike ve riskleri kapsayan yönetim süreçleri için aktif katılıma teşvik eden programlar uygulanması önem arz etmekte ve beklenmektedir. Bu doğrultuda projenin amacı afetlere dirençli üniversite kapsamında afet risklerin azaltılması için üniversite öğrencilerinin risk yönetimi becerilerini güçlendirmek ve öğrencileri risk azaltma sürecine dahil etmektir. Proje önerisinde öğrencilerin kırılganlıklarını azaltmak ve kapasitelerini artırmak için afet risklerinin tanımlanması, analizi, önlenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesine aktif olarak katıldıkları bir afet risk yönetimi süreci izlenecektir. Öğrencilerin kampüs içerisindeki yaşam alanlarında tehlike ve risk

değerlendirilmesi kapsamında proaktif bir rol üstlenmesini sağlanacaktır. Bu projede Tanımlayıcı Gelişimsel Araştırma Tasarımı (Penus vd., 2022) ve nicel araştırma yöntemlerinin kullanılması planlanmaktadır. Tanımlayıcı Gelişimsel Araştırma Tasarımında; Risk araştırması, Eğitim, İzleme, Analiz, Erken Uyarı Sistemi ve Acil Müdahale ve İyileştirme adımlarının izlenmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında risk araştırması, eğitim ve izleme adımlarını desteklemek adına bir web sitesi oluşturulacaktır. Akabinde tehlike ve risklerle alakalı farkındalığı, becerileri ve yetenekleri artırmaya yardımcı olacak sunumlar ve sistem kullanım talimatlarının web sitesine yerleştirilmesi planlanmaktadır. Proje hedef kitlesinin çevrelerinde gözlemledikleri tehlike ve risklerle ilgili bilgileri metin, fotoğraf, ses kaydı, video gibi çeşitli paylaşım formatlarını kullanarak oluşturulacak web tabanlı platform ve veri tabanı üzerinden proje ekibi ile paylaşılması sağlanacaktır. Ardından paylaşılan veriler veri türüne göre SPSS 24.0 paket programı ve/veya NVivo 11 programı ile istatistiksel analizlere tabi tutulacaktır. Risk değerlendirmesi sonucu paylaşılan verilerin risk skoru hesaplanacak önlemler değerlendirilecek ve eylem adımları oluşturulacaktır. Eylem adımı olarak tehlikeyi/riski ortadan kaldırma, tehlikeyi/riski oluşturan etmeni, mümkünse daha az tehlikeli/riskli olanla değiştirme, tehlikeyi/riski azaltan teknik tedbirleri alma, tehlikeden/riskten sakınma yaklaşımlarından uygun olan bir veya birkaçı benimsenecektir. Karşılıklı etkileşimi temel alan proje ile hedef kitlenin ilettiği tehlike/risklere yönelik alınan önlemler ve yapılan eylemler web sitesi aracılığıyla hedef kitle ile paylaşılacaktır. Projenin yaygın etkisinin sağlanması adına proje sonuçlarının bilimsel makale olarak yayımlanması, proje kapsamında oluşturulacak platforma ilişkin hazırlık ve kullanım kılavuzlarının yükseköğrenim kurumları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve yerel afet otoriteleri ile paylaşılması planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Erzurum İlinde Yer Alan Huzurevlerinin Afet ve Acil Durum Hazırlıklarının Artırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	8.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler>Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sedanur Yıldırım
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör. Zümral Erdem
Eposta	zumral.erdem@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Geçmiş afetler göz önüne alındığında kronik hastalıklar, görme, işitme ve hareketlilik sınırlamaları, sınırlı kaynaklar ve sosyal ağlar, bilişsel bozukluklar ve psikiyatrik hastalıklar nedeniyle hassas gruplar içerisinde değerlendirilen yaşlı yetişkinlerin afet durumlarında sağlıklarının korunması önem arz etmektedir. Bu nedenle afet ve acil durumlarda savunmasız gruplar olarak değerlendirilen yaşlı yetişkinlere barınma, bakım ve sağlık hizmeti sunan huzurevlerinin afetlere yönelik hazırlıklarının yüksek düzeyde olması gerekmektedir. Bu doğrultuda mevcut proje önerisi ile hem yüksek deprem tehlikesi hem de sert kış koşulları ile mücadele eden Erzurum ilinde bulunan Aile ve Sosyal Politikalar Başkanlığına Bağlı Kamu Huzurevi ve Yaşlı Bakım Rehabilitasyon Merkezlerinin afete hazırlık politikalarını ve uygulamalarının araştırmak ve afet ve acil durumlara yönelik hazırlık yeteneklerini artırmak adına teorik ve uygulamalı eğitimler gerçekleştirmek amaçlanmaktadır. Projede nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanılması planlanmaktadır. Çalışma kapsamında Erzurum ili huzurevi ve yaşlı bakım rehabilitasyon merkezlerindeki kurum personelleri ile kurumlarının afet hazırlık planları, yapısal dayanıklılıkları, eğitim ve tatbikat durumları, tahliye planlaması, iletişim ve alternatif kaynak planları ile ilgili nitel görüşmeler gerçekleştirilecektir. Ardından tespit edilen eksiklikler ve/veya yetersizliklerin giderilmesi adına afet hazırlığı, risk azaltma stratejileri, algılama ve önleme sistemleri, sabitleme çalışmaları, güvenli davranış şekilleri, tahliye vb. konuları içeren eğitim sunuları oluşturulacaktır. Alınacak izinler doğrultusunda pilot çalışma alanı olarak belirlenen kurumlarda teorik ve uygulamalı eğitimler gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında verilecek eğitimler için hazırlanacak görseller ve sunular huzurevi ve yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerindeki afet ve acil durum hazırlıklarının artırılması için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve afet kuruluşları ile

paylaşılacaktır. Ayrıca nitel görüşmelerden elde edilen sonuçların hakemli dergilerde yayımlanarak alanyazına katkı sunması planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Kurumsal Sosyal Medya Kullanımı; AFAD Örneği			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	ETÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Afet ve Acil Durum Yönetimi > Arama Kurtarma Teknolojileri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Eda KUŞÇU
Eposta	eda.kuscu56@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Melikşah TURAN
Eposta	meliksah.turan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Sosyal medya verileri, afetlerin yönetimini kolaylaştırmak için kullanılabilecek gerçek dünya olaylarının zengin bir ayak izini sağlamaktadır. Ancak afet yönetimi süreçlerinde doğru bilginin doğru zamanda doğru kanalla iletimi hayati derecede önemli olmakla beraber afet durumlarında sosyal ağların aktif kullanımına ilişkin hala soru işaretleri vardır. Oysa afet öncesi süreçte bilgilendirme ve farkındalık oluşturmak, dezenformasyonla mücadele stratejileri geliştirmek ve afet sonrası süreçte insani yardım lojistiğinin yönetimi ve afetzedeleri yasal hakları hakkında bilgilendirme anlamında sosyal ağların kullanılabilirliğine ilişkin farkındalık gün geçtikçe artmaktadır. Bu doğrultuda mevcut proje önerisinin amacı İçişleri bakanlığı Afet ve Acil Durum Başkanlığı ve Bağlı İl Müdürlüklerinin kurumsal web siteleri ve Twitter hesapları aracılığıyla gerçekleştirdikleri yayınların betimsel bir analizini gerçekleştirmektir. Çalışma kapsamında afet alanında hizmet veren ve afet yönetiminde politika geliştirmede lider rol üstlenen İçişleri bakanlığı Afet ve Acil Durum Başkanlığı ve Bağlı İl Müdürlükleri'nin afete hazırlık sürecindeki paylaşımlar, afet sırasında kitle iletişimi ve afet

sonrası süreçteki eylemlerini içeren paylaşımlarla ilgili içerik analizi gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Ayrıca sosyal medya kullanıcılarının afet bilgilerine erişmek için İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Başkanlığı ve Bağlı İl Müdürlüklerinin web sitesi ve Twitter hesaplarının kullanımını artıracak faktörleri tespit etmek için 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlerde ilgili kurumların web siteleri ve sosyal ağlarını bilgi almak amacıyla kullanan bireyler ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Çalışma kapsamında nitel araştırma yöntemleri benimsenecek olup çalışma verilerinin kodlama cetveli ve yarı yapılandırılmış görüşmelerle oluşturulması planlanmaktadır. Proje sonuçlarının raporlaştırılarak uluslararası kongrelerde yayımlanmak üzere bildiriye dönüştürülmesi planlanmaktadır. Ayrıca yaygınlaştırma için proje sürecinin tüm aşamalarının Afet ve Acil Durum Başkanlığı ile paylaşılması planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Toplanma Alanları İçin Sürdürülebilir Enerji Kaynağı Önerisi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	ETÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Afet ve Acil Durum Yönetimi > Arama Kurtarma Teknolojileri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hilay ARSLAN
Eposta	hilay.arslan58@erzurum.edu.t
Danışman	
Adı Soyadı	Melikşah TURAN
Eposta	meliksah.turan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Afetler akut dönemde temel ihtiyaçların karşılanmasında kullanılacak elektrik, gaz ve su hatları gibi temel enerji sistemlerine zarar vermektedir. Özellikle bölgedeki trafolar, enerji nakil hatları ve baz istasyonları depremlerden kaynaklanan sismik titreşimler neticesinde kullanılamaz hale gelmektedir. Jeneratörler ise hem yüksek maliyet hem yakıt ihtiyaçları hem de sınırlı kullanım süreleri nedeniyle uzun vadede etkili olamamaktadır. Bu doğrultuda deprem ve yangın gibi tahliye gerektiren durumlarda bölge sakinlerinin buluşma noktası olacak toplanma alanlarında enerji güvenliğini sağlamak ve temel ihtiyaçları karşılamak amacıyla güneş enerjisiyle çalışan şarj istasyonları, aydınlatma ve ısınma sistemleri kurulmasını amaçlamaktadır. Mobil ve sabit özellikte toplanma alanlarına entegre edilecek güneş panelleri kullanılarak elde edilecek enerji ile, teknolojik ürünlerin şarj edilmesinin yanı sıra, aydınlatma ve ısınma ihtiyaçları karşılanacaktır. Proje, afet anında dayanıklı, çevre dostu ve bağımsız enerji çözümleri sunarak hem yerel hem de ulusal düzeyde afet yönetimine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Proje deneysel bir araştırma tasarımı şeklinde

gerçekleştirilecek olup sonucunda mobil bir prototip ürün ortaya konulması planlanmaktadır. Proje kapsamında ilk etapta düşük maliyet yüksek performans temelinde üretim için ilgili literatür incelenecek ve en uygun tasarımın tespit edilmesi için konsept oluşturma, çizim, piyasa araştırması, prototip ürün oluşturma, uygulama ve kontrol aşamaları izlenecektir. Akabinde oluşturulan tasarım, proje bütçesi ve sponsorlar kullanılarak prototip ürüne dönüştürülecektir. Alınacak izinler ile ilk prototip ürünün yüksek deprem tehlikesi altında olan Erzurum ilindeki Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi bina dışı toplanma alanında afet durumlarında tahliye sonrası kullanıma açılması planlanmaktadır. Proje kapsamında geliştirilmesi planlanan ürünün öncelikle deprem tehlikesi yüksek illerdeki kamusal toplanma alanlarına entegrasyonunun sağlanması hem afetzedeler hem de kurtarma ekipleri için temel enerji ihtiyacının karşılanmasında öncülük etmesi planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Erzurum İlinde Bulunan Kütüphanelerin Afet Hazırlık Düzeyinin Artırılması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	6.500			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler>Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Esma FİDAN
Eposta	Esma.fidan@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör. Zümral ERDEM
Eposta	zumral.erdem@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Kütüphaneler kültürel mirasın gelecek nesillere aktarıldığı, içerisinde paha biçilemez ve kaybı durumunda telafisi olmayan kaynakları barındıran alanlar olarak değerlendirilmektedir. Afetler ise yalnızca canlı yaşamını değil, aynı zamanda içerisinde kültürel kaynakları ve önemli eserleri bulunduran kütüphaneleri de olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Ancak ulusal literatürde kütüphanelerin afet ve acil durumlardan korunmasına yönelik az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu doğrultuda proje kapsamında Erzurum Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi ve Erzurum İsmail Saib Sencer İl Halk Kütüphanesinin afetlerden korunmasına yönelik risk yönetimi ve dayanıklılık stratejilerinin araştırılması ve risk azaltma önlemlerine yönelik öneriler sunulması amaçlanmaktadır. Projenin yürütülmesinde kalitatif ve kantitatif risk değerlendirme metodolojileri bir arada kullanılacaktır. Proje kapsamında kullanılacak ölçüm araçlarının belirlenmesi için ilk olarak afetlerden zarar görmüş ve afete maruz kalmasına rağmen afetin olumsuz etkisiyle karşılaşmamış olan kütüphanelerin risk yönetimi, dayanıklılık stratejileri ile ilgili literatür taraması yapılacaktır. Elde edilen yayınlar incelenerek gerçeğe en yakın ölçümü veren, en uygun maliyetli ve en kapsamlı ölçüm araçları proje kapsamında kullanılacaktır. Temelde Erzurum ilinde yer alan kütüphane binalarının yangın, deprem, sel tehlikelerine yönelik konumları ve yapılanmaları incelenecek; yapısal olmayan riskleri değerlendirilecek; afet öncesi hazırlık ve afet sonrası müdahale aşamalarına yönelik planlamaları hakkında veri toplanacaktır. Proje sonunda yapılacak analizler ile seçilen kütüphanelerdeki afet hazırlığına yönelik eksiklikler ve risk azaltma stratejileri belirlenecek, acil önlem adımları ortaya konulacak ve kütüphanelerin afetlerden korunmasına yönelik bir politika önerisi geliştirilecektir. Geliştirilen politika önerisinin bölgeye ve ülkeye yaygınlaştırılması için sonuçlar kütüphane yönetimi ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile paylaşılacaktır.

Projen(n Kısa Özet(*

Afetler, yalnızca bireylerin kişisel kayıplarına neden olmakla kalmayıp, aynı zamanda topluluklar üzerinde de önemli stres kaynakları oluşturmaktadır. Afet durumlarındaki ruh sağlığının incelenmesi, bireylerin genel iyilik hallerini korumak ve psikolojik bozuklukların önüne geçmek açısından büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, etkilenen bireylerin deneyimlerine ve algılarına dayanan toplumsal psikolojik hazırlığın derin bir kavrayışı, belirlenen hedeflere ulaşmak için gerekli bir unsur haline gelmektedir. Bu çalışma, afetler bağlamında toplumsal psikolojik hazırlığı öznel ve kapsamlı bir biçimde tanımlamayı amaçlamaktadır. Psikolojik hazırlığın öznel, bağlama özgü ve karmaşık yapısı nedeniyle nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntem, katılımcıların yaşadığı deneyimlere ve algılarına dayalı olarak daha derin bir anlayış sunmayı hedeflemektedir ve özellikle Türkiye'de 6 Şubat 23'te yaşanan depremlerden etkilenen bireylere odaklanmaktadır. Veriler, gönüllü depremzede bireylerle gerçekleştirilecek bireysel görüşmeler yoluyla toplanacak ve ses kayıt cihazlarıyla kaydedilerek daha sonra analiz edilip makale yazımında kullanılacaktır. Afetlerin uzun vadeli psikolojik etkilerini ele almak, toplulukların yaklaşan tehditlerle başa çıkabilmeleri için psikolojik olarak hazırlıklı olmalarını gerektirmektedir. Toplumsal ruh sağlığı hazırlığı, kültürel duyarlılık ve bağlama özgü bir yaklaşım gerektirir. Bireylerin algı ve deneyimlerini inceleyerek, bu çalışma toplumsal ve bireysel düzeyde psikolojik hazırlık konusundaki mevcut bilgi eksikliklerini ele almayı hedeflemektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Afete Dirençli Üniversite (ADÜ) Kapsamında Öğrencilerin Temel Kurtarma Becerilerinin Geliştirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler> Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Kübra Zeynep Özen
Eposta	kubra.zeynep.ozen87@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Vildan ORAL
Eposta	vildan.oral@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Gülnaz Süslü
Eposta	gulnaz.suslu76@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Arzu Akçay
Eposta	arzu.akcay36@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-3	
Adı Soyadı	Kamilenur Çelik
Eposta	kamile.nur.celik82@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Afetler durumlarında müdahale operasyonlarının zorluğunu ve afetzedeyi kurtarmak için harcanan çabaları nesnel olarak anlamak, ekiplerin kritik durumları yönetme becerilerini artırmak ve mevcut ihtiyaçlara yönelik etkili prosedürler ve operasyonel standartlar ortaya koymak için kapsayıcı stratejiler geliştirmenin hayati önem taşıdığı açıktır. Bu noktada kayıpların önlenmesi ve zararların azaltılması adına bölgede faaliyet gösteren eğitim kurumlarının çok yönlü desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle afet müdahalesi için toplum sorunlarına duyarlı, gönüllü olmalarını engelleyen iş veya aile sorumlulukları olmayan, düşünme ve muhakeme becerisine sahip, zorlu durumlara uyum sağlayabilen üniversite öğrencileri bu proje önerisinin ana yararlanıcılarıdır. Bu doğrultuda mevcut proje önerisi ile afet dirençli üniversiteler oluşturulmasına katkı sağlayacak ciddi insan kaynağı oluşturan üniversite öğrencilerine teorik ve uygulamalı eğitimler sunularak arama-kurtarma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje katılımcılarının öğrenci kulüpleri üzerinden amaçlı örnekleme metodu ile seçilecek gönüllü bireylerden oluşturulması planlanmaktadır. Proje kapsamında karma araştırma yöntemi kullanılacaktır. Projenin yönetim süreçlerinde gerçekleştirilecek kapsamlı literatür değerlendirmesinin akabinde yıkılmış/çökmüş veya kısmen çökmüş yapılarda, arazide, yangında, çığda ve selde mahsur kalan afetzedelerin kurtarılmasında

kullanılan yöntem ve teknikleri içeren eğitim içeriklerinin hazırlanması, teorik ve uygulamalı eğitimlerin planlanması, eğitimlerin gerçekleştirilmesi ve eğitim etkinliklerinin değerlendirilmesi için ölçümlerin yapılması planlanmaktadır. Proje sonuçları mezuniyetlerinden sonra toplumun bir parçası olacak olan üniversite öğrencilerine temel arama-kurtarma becerilerinin kazandırılması, bölgedeki arama-kurtarma ekiplerine afet durumlarında destek sağlayabilecek nitelikli gönüllü bireyler yetiştirilmesi ve diğer yükseköğrenim kuruluşları için örnek teşkil etmesi açısından önem arz etmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Özel Gereksinimli Bireylerin Eğitim Ortamlarının Güvenli Hale Getirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler>Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hiranur ERTEK
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör. Zümral Erdem
Eposta	zumral.erdem@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Afetler canlıların hayatlarını kısmen ya da tamamen kesintiye uğratan olaylardır. Bu olaylar sonucunda bireyler temel ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma gelmektedirler. Fakat bazı gruplar bu olaylardan normale göre çok daha fazla etkilenmektedir. Bu gruplar içerisinde zihinsel ve/veya fiziksel engeli bulunan bireyler de yer almaktadır. Bahsi geçen bireyler kendi ihtiyaçlarını karşılamakta zorluk çekmeleri sebebiyle başka bir bireye bağlı hayatına devam etmek zorunda olan kişilerdir. Özel gereksinimli bireyler vakitlerinin çoğunu geçirdikleri, eğitim ve öğretim becerilerini geliştirdikleri merkezlerde güvenli ortam oluşturulmasını beklemektedir. Fakat bazen çeşitli sebeplerle bu ortamlarda tehlike altında kalmaktadırlar. Bu tehlikeler bireyleri normalden fazla etkilemekte ve hatta bazı can kayıplarına yol açabilecek niteliktedir. Olayların yarattığı kötü sonuçların önüne geçilebilmesi için özel gereksinimli bireylerin eğitim ortamlarındaki risklerin en aza indirgenmesi gerekmektedir. Bu amaç doğrultusunda mevcut proje önerisi ile Erzurum İlinde yer alan Uzmanlar Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinin afet ve acil durumlara hazırlık düzeyinin değerlendirilmesi, bireysel ve kurumsal risk tespitinin yapılması, afetlerden korunmak için kullanılan güncel teknolojilerin tanıtılması, eğitimlerin tasarlanması ve uygulanması eşliğinde afete hazırlık düzeyinin iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Projenin nitel ve nicel araştırma yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Çalışma kapsamında Erzurum Uzmanlar Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezine saha ziyareti gerçekleştirilecektir. Ziyaret esnasında kurum binasında afet anında tehlike yaratabilecek durumlar tespit edilecektir. Bu merkezde bulunan kurum personelleri ile kurumun afete hazırlık planları, tahliye planlamaları, bilgi düzeyleri hakkında bilgi edinmek adına nitel görüşmeler gerçekleştirilecektir. Elde edilen veriler özel gereksinimli bireylerin eğitim ortamlarının daha güvenilir hale getirilmesi amacıyla afet hazırlığı, afet yönetim planlaması, tahliye, personel afet

bilgi düzeyinin artırılması, risk azaltma stratejileri vb. çalışmaları kapsamında kullanılacaktır. Proje sonucunda elde edilen bilgiler özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin afete hazırlık durumunun iyileştirilmesi amacıyla kurum yönetimi, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve Aile Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile paylaşılacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Eğlenerek Öğren: Oyun ve Animasyon ile Afetler için Farkındalık Geliştirme			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler> Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Rojin TOPRAK
Eposta	rojin.toprak44@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Vildan ORAL
Eposta	vildan.oral@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Afet eğitimlerinin özellikle çocukluk dönemlerinde eğitsel oyunlar, görsel öğeler ve yaparak ve yaşayarak öğrenme yöntem ve teknikleri ile desteklenmesi toplumda afet hazırlık kültürünün inşası açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamda proje önerisi ile, ilkokul ve ortaokul öğrencilerine yönelik bilinçlendirme ve olası tehlikelere karşı hazırlık amacıyla etkileşimli animasyon ve eğitsel oyunlar geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje, oyun tabanlı öğrenme yaklaşımını kullanarak, çocukların ilgisini çekecek eğlenceli ve etkileşimli materyaller sunmayı hedeflemektedir. Hazırlanacak animasyonlar ve oyunlar, deprem, sel, yangın gibi farklı tehlike türlerine odaklanarak, çocukların bu konulardaki bilgilerini artırmayı hedeflemektedir. Çalışma nicel araştırma türlerinden tasarım ve geliştirme araştırması şeklinde planlanmaktadır. Çalışma kapsamında ilk etapta uygulamaya dahil edilecek bölgesel afet türleri, ilgili yaş aralığındaki çocukların eğitsel ihtiyaçları, öğrenme amaçları, öğrenme stilleri, cinsiyet ve karakteristik özellikleri, hazırlanması planlanan oyunun eğitsel amaçları, gereksinimleri ve güçlü-zayıf yönleri ve eğitsel oyun çerçevesinde oyunun türü (strateji, bilgi, beceri, macera vb.) hakkında detaylı bilgi toplanacaktır. Elde edilen veriler doğrultusunda eğitsel afet oyununun senaryosu ve karakterleri oluşturulacaktır. Oyunlar aracılığıyla, öğrencilerin olaylarla başa çıkma becerileri geliştirilecek ve afet durumlarında uygulanması gereken doğru davranış şekilleri konusunda pratik bilgiler sunulacaktır. Eğitim sürecinde kullanılacak materyaller, çocukların anlayabileceği bir dille hazırlanacak ve görsel unsurlarla desteklenecektir. Bu sayede, bilgilerin akılda kalıcılığı artırılacak ve öğrencilerin öğrenme motivasyonu yükselecektir. Eğitim materyallerinin uygulanabilirliği ve etkililiği, proje sonunda gerçekleştirilecek geri bildirimlerle değerlendirilecektir. Değerlendirmeler sonucunda gerçekleştirilecek iyileştirmelerle başarılı sonuç veren animasyon ve oyunların başta afet riski yüksek alanlar olmak üzere tüm ülkeye yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Öğrenci Yurtlarında Afet ve Acil Durumlar İçin Risk Değerlendirmesi ve İyileştirme Çalışmaları			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler>Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Mehmet Yasin AKKUŞ
Eposta	akkusyasin976@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör. Zümral Erdem
Eposta	zumral.erdem@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Muhammed Hüseyin KAŞKA
Eposta	muhammet.huseyin.kaska35@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Afetler can kaybının yanında insanların barınma alanlarını zarara uğratabilecek hatta tamamen yok edebilecek potansiyele sahip olaylardır. İnsan nüfusunun yüksek olduğu binalarda ise daha fazla can kaybına neden olabilmektedirler. Bu binaların içerisinde öğrenci topluluklarının yaşadıkları yurtlarda bulunmaktadır. Öğrenci güvenliğinin ve yurtların hizmet sürekliliğinin sağlanması için yapısal ve/veya yapısal olmayan risklerin değerlendirilmesi ve azaltılması büyük önem arz etmektedir. Bu amaç doğrultusunda mevcut proje kapsamında çalışma alanı olarak belirlenen Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü sorumluluğu altında bulunan Erzurum İlinde yer alan öğrenci yurtlarında afet ve acil durumlar için risk oluşturabilecek durumların değerlendirilmesi ve risklerin azaltılması adına alınacak önlemlerin önerilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla çalışma sahalarına ziyaret gerçekleştirilecek ve somut bilgiler elde edilecektir. Çalışma kapsamında çoklu risk değerlendirme metodolojilerinin kullanılması planlanmaktadır. Bu doğrultuda çalışma verileri Checklist metodu, Fine Kinney, Risk Derecelendirmesi Karar Matrisleri ve SWOT analizleri kullanılarak ve yurt yönetimi ve öğrencilerle nitel görüşmeler gerçekleştirilerek toplanacaktır. Verilerin analizi her risk matrisinin kendi risk derecelendirme metodolojisi kullanılarak gerçekleştirilecektir. Nitel görüşme verilerinin analizinde tematik analiz tekniği kullanılacaktır. Risk değerlendirmesine ilişkin sonuçlar yurt müdürlükleri ile paylaşılacak, öğrencilere yönelik

eğitimler planlanacak ve afet durumlarında kullanılmak üzere yurt tahliye planları hazırlanacaktır. Bu proje sonunda afetlere dair eğitim alan yurt öğrencilerinin bilgi düzeyinin artması ve geçmişte yaşanan afetlere göre zarar görülebilirlik düzeylerinin azalması hedeflenmektedir. Proje sonunda çalışmanın bütün aşamaları elde edilen veriler ile birlikte raporlanacaktır. Raporlar benzer kurumların afet ve acil durum planlarının iyileştirilmesi amacıyla Erzurum'daki yurt müdürlükleri ve Gençlik Spor Bakanlığı ile paylaşılacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Afet Sonrası Acil Barınma Merkezi Olarak Binaların Dönüşümü			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	8.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler> Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Duygu YAMAN
Eposta	duygu.yaman91@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Vildan ORAL
Eposta	vildan.oral@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Afet durumları yüksek düzeyde yapısal kayıplar ve stabil olmayan güvensiz binalar yaratan durumlar olarak kaşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle afet sonrası süreçte akut dönemde ciddi bir barınma sorunu ortaya çıkmaktadır. Özellikle deprem, sel, kasırga gibi barınma alanlarını tehlikeye düşüren, geniş etki alanına sahip, ani gelişen tehlikelere maruziyet yaşama ihtimali yüksek bölgelerde yaşayan bireyler afetten sonraki dönemde barınma ihtiyaçlarını karşılamada güçlük çekmektedirler. Afet durumları için hazırlanan planlarda barınma ihtiyaçlarının karşılanması için çadır, konteyner gibi depolama, taşıma ve kurulum gerektiren sistemlerin kullanımı öngörülmektedir. Ancak akut dönemde arama-kurtarma, tıbbi destek, gibi ihtiyaçların karşılanması öncelikli olduğundan lojistik hatta yoğunluk oluşturmamak adına ilk 72 saatlik sürede belirtilen sistemlerin naklinin gerçekleştirilmesi mümkün olmamaktadır. Türkiye Afet Müdahale Planında hem barınma hem arama-kurtarma çalışma gruplarının ana çözüm ortağı olan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) akut dönemde iki temel ihtiyacı karşılamakta sıkıntı yaşayabilmektedir. Nitekim Kahramanmaraş ve Van depremlerinde olduğu gibi kış aylarında yaşanan afetlerde etkilenen bireyler ilk saatlerde barınma ve ısınma ihtiyaçlarını enkazların yanında yakılan ateşler, battaniyeler veya şahsi araçlarında karşılamaya çalışmaktadırlar. Bu doğrultuda özellikle düşük gelire sahip bireyler, yaşlı yetişkinler, çocuklar, özel gereksinimli bireyler gibi hassas gruplar olarak nitelendirilen kişilere afetin ilk saatlerinden itibaren güvenli barınma alanlarının sağlanması hususunda acil barınma merkezleri olarak değerlendirilebilecek mevcut yapıların tespiti, ihtiyaç duyulacak malzeme ve sistemlerin belirlenmesi için nitel bir çalışma yürütülmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında acil barınma alanları ile ilgili çalışma yürüten akademisyenler, afet yönetimi uzmanları ve sivil toplum kuruluşu üyelerine yönelik yarı yapılandırılmış Delphi turlarının yapılması planlanmaktadır. Ayrıca çalışma sonucunda hem yüksek deprem tehlikesi altında bulunan hem de sert kış koşulları yaşayan Erzurum ili için Erzurum Teknik Üniversitesi'nin afet durumlarında işlevsel bir acil barınma merkezine dönüşümü noktasında ihtiyaç duyacağı kaynaklar ve mevcut imkanlarının incelenerek taslak çizimlerinin oluşturulması planlanmaktadır. Proje sonucunda belirlenecek kriterler ile benzer özelliklere sahip il ve ilçelerde kullanılmak üzere değerlendirme formlarının oluşturulması, ihtiyaç duyulacak temel malzemeler, nitelikleri ve temini için uygun çözümlerin belirlenerek yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Deprem Özelinde Erzurum İli İçin Masa Başı Tatbikatı Uygulaması			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	8.550 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler>Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Özge Çelik
Eposta	ozge.celik55@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Vildan ORAL
Eposta	vildan.oral@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Pınar Cömert
Eposta	pinar.comert33@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Afet yönetimi süreçlerinde yaşanan en ciddi sorunların başında koordinasyon süreçlerinin sekteye uğraması gelmektedir. Afet koordinasyonu temelde ulaşım, iletişim, lojistik, arama-kurtarma, psikososyal destek vb. faaliyetler hakkında detaylı bilgi toplanması bu bilgilere dayanarak mevcut kaynak ve ihtiyaçların belirlenmesi, temini ve doğru noktalara sevkini içermektedir. Tüm bu süreçler hazırlanan müdahale planlarındaki senaryolardan en uygun olanının devreye alınması ile yürütülmektedir. Ancak afet durumlarının kaotik yapısı içerisinde aksaklıklar meydana gelebilmektedir. Bu aksaklıkların önüne geçmek adına müdahale planlarını test eden ve koordinasyon süreçlerini simüle eden tatbikatlar gerçekleştirilmektedir. Bu tatbikatlardan en yaygın ve en az maliyetli olanlarından biri masabaşı (tabletop) tatbikatlarıdır. Mevcut proje önerisi ile yüksek deprem tehlikesi, heyelan, sel ve sert kış koşulları ile mücadele eden Erzurum ilinde afet müdahalesinin anında ve etkili olması ve bireylerin/kurumların, bir afet operasyonunun koruma ve kontrolden kurtarma ve restorasyona kadar her aşamasında eylemlerini koordine etmelerini sağlamak için yarı deneysel bir çalışma tasarımı kullanılarak deprem özelinde bir masa başı tatbikatı gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Proje süreçlerinin senaryo oluşturma için literatür incelemesi, senaryo geliştirme aşaması, tatbikat değerlendirmesi için ölçüm formlarının oluşturulması ve tatbikatın uygulanması aşamalarını içermesi planlanmaktadır. Çalışmanın Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Konferans salonunda Türkiye Afet Müdahale Planında (TAMP) deprem olayı için belirlenen çalışma gruplarının ana çözüm ortakları kurumların temsilcileri ile etkileşimli bir şekilde yürütülmesi planlanmaktadır. Masa başı tatbikatları maliyet açısında uygun olmakla beraber kapsamlı bir değerlendirme ve hazırlık süreci gerektirdiğinden zaman alıcı faaliyetlerdir. Bu nedenle ulusal literatürde afet yönetimi alanında yürütülen masa başı tatbikatlarına ilişkin neredeyse hiç bilimsel çalışma bulunmamaktadır. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek proje çalışmasında gerçekleştirilecek ölçümlere ait sonuçların hakemli dergilerde yayımlanarak ulusal literatüre katkı sunması planlanmaktadır. Ayrıca proje kapsamında gerçekleştirilecek tatbikat senaryoları ve gözlem raporlarının benzer tehlikelere sahip iller için örnek teşkil edeceği düşünülmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Afet Sonrası İçin Çözüm Önerileri: Hijyenik Tuvalet Tasarımı			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Acil Yardım ve Afet Yönetimi			
Proje Bütçesi	9.000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Bilimler> Afet Yönetimi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ayşe Handil
Eposta	aysehandil@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Vildan ORAL
Eposta	vildan.oral@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Deprem, kasırga gibi yıkım gücü yüksek ve etki alanı geniş doğa olaylarının akabinde altyapının hasar görmesiyle hijyen büyük bir sorun haline gelmektedir. Özellikle bina hasarlanmasının yoğun olduğu durumlarda temel insani ihtiyaçlardan olan tuvalet ihtiyacının hijyenik koşullarda karşılanması büyük önem arz etmektedir. Nitekim uygun koşullar sağlanmadığı takdirde hem insani yaşam süreçleri sekteye uğrayacak hem de salgın gibi ikincil tehditler ortaya çıkacaktır. Bu kapsamda mevcut çalışma ile hijyenik, rahat ve pratik kullanım sağlayan bir deprem tuvaleti tasarımı gerçekleştirilmesi ve deneysel çalışma olarak Erzurum Teknik Üniversitesi toplanma alanlarında kullanıma sunulması amaçlanmaktadır. Çalışma kapsamında geçmiş depremlerde gönüllüler, kurtarma ekipleri ve yerel halk tarafından kullanılan seyyar tuvaletler ve insani yardımda asgari standartları belirleyen uluslararası anlaşmalarla ilgili literatür incelenecektir. Proje sonucunda ortaya konulacak ürün için en uygun tasarımın tespit edilmesinde "konsept oluşturma, çizim, piyasa araştırması, prototip ürün oluşturma, uygulama ve kontrol" aşamalarının izlenmesi planlanmaktadır. Bu doğrultuda oluşturulacak olan modüler, dayanıklı ve uygun maliyetli tasarım, proje bütçesi ve sponsorlar kullanılarak prototip ürüne dönüştürülecektir. Akabinde alınacak izinler ile ilk prototip ürünün yüksek deprem tehlikesi altında olan Erzurum ilindeki Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi bina dışı toplanma alanında afet durumlarında tahliye sonrası kullanıma açılması planlanmaktadır. Proje kapsamında geliştirilmesi planlanan ürünün öncelikle deprem tehlikesi yüksek illerdeki kamusal toplanma alanlarına entegrasyonunun sağlanması hem afetzedeler hem de kurtarma ekipleri için temel insani ihtiyaçların karşılanmasında öncülük edecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Üniversite Öğrencilerinde Hedonik Açlık, Uyku Hijyeni ve Gece Yeme Sendromu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**			
Program Kodu	**2209-A**	**x**	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru x**	**Kabul edildi ☐**	**Tamamlandı ☐**	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Erzurum Teknik Üniversitesi			
Bölüm	Beslenme ve Diyetetik			
Proje Bütçesi	0			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Beslenme ve Diyetetik > Diğer

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Zeynep GÜLLÜCE
Eposta	zynpgllc15@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	İzzet ÜLKER
Eposta	izzet.ulker@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Aybüke TUNĞA
Eposta	aybuketunga.02@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Kevser ÇAY
Eposta	Kevsercay46@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Üniversite öğrencilerinde görülen değişen yaşam koşulları beslenme tarzlarını ve uyku düzenini etkilemektedir. Ortalama yaşam süremizin üçte birini uyku oluşturmaktadır. Uyku sadece fizyolojik dinlenme değil aynı zamanda ruhsal ve bilişsel yönden vücudun kendisinin yenilediği temel ihtiyaçlardan birisidir. Üniversite öğrencileri ebeveynlerinin sorumlulukları altından uzaklaşmalarıyla kendi uyku saatini seçme özgürlüğünü elde etmişlerdir. Böylece hafta içi yetersiz, hafta sonları da uzun saatler sürebilen dengesiz bir uyku düzenine sahiplerdir. Kötü uyku kalitesi ve hijyeni bireyleri hedonik açlığa ve gece yeme sendromuna yönlendirmektedir. Hedonik açlık; yemekten zevk alma ve yeme dürtüsü olarak tanımlanır. Hedonik açlık dürtüsü ile tüketilen besinler genellikle yüksek yağ, şeker ve tuz içeren yüksek enerjili besinlerdir. Bu tür besinlerin sık tüketimi sağlık açısından olumsuz durumlara (diyabet, kalp hastalıkları, obezite vb.) yol açabilmektedir. Üniversite öğrencilerinde hedonik açlık durumu gece yeme sendromunu da beraberinde getirmektedir. Üniversitede öğrenim gören öğrencilerin yaşam alanlarının değişmesi, farklı beslenme kültürleri ile karşılaşması gibi

nedenlerden dolayı beslenme düzenleri çoğunlukla değişmektedir. Bu yüzden bireylerde günlük enerji alımının gün içerisinde yayılmış bir şekilde değil de ya akşam öğününden sonra uyumadan devam eden ya da gece uykusundan uyanarak besinleri tüketme alışkanlığı olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışma üniversite öğrencilerini kapsamaktadır. Öğrencilere dağıtılan ölçekler danışman tarafından değerlendirilip TÜBİTAK'a teslim edilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Serebral Palsili Çocuklarda Gövde Kontrolü ile Oral motor fonksiyon ve iletişim becerisi arasındaki ilişki			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Nazlı Taştan
Eposta	nazli.tastan@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşe YILDIZ
Eposta	ayse.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Gülsüm Söner
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Serebral Palsi (SP), yaşamın erken döneminde santral sinir sisteminin lezyonu, hasarı veya disfonksiyonuna bağlı olarak gelişen, progresif veya dejeneratif beyin bozukluğuna bağlı olmayan, aktivite limitasyonuna yol açan postür veya hareket gelişim bozukluğu ile karakterizedir .

SP'li çocuklarda postüral kontrol zayıflayabilir, bu durum ilerleyici sorunlara da yol açabilir. Postüral kontrol, kişinin vücudunun boşlukta kontrolü sağlama yeteneğiyle oryantasyon ve stabiliteyi sağlayabilmesi olarak tanımlanır ve tüm hareket komponentlerinin temelidir. Postüral reaksiyonların organizasyonunda da gövde kontrolü

kritik bir rol oynar. Gövde kasları omurgayı ve gövdeyi sabitler ve bu sabitleme başın ve ekstremitelerin serbest ve selektif hareketleri için önemlidir ve gövdenin stabilitesi ile birlikte baş ve ekstremitelerdeki istemli hareketler sağlanır . SP'li çocuklarda gövde kasları ve buna bağlı olarak gövde kontrolü etkilenmektedir. Gövde kontrolü, üst ve alt ekstremite hareket becerisiyle ilişkilendirilebileceğinden; fonksiyonel kapasite ve fonksiyonel bağımsızlığı da etkileyebilmektedir . Literatürde SP'li çocuklarda gövde kontrolü ve ilişkili olduğu durumlar birçok yönden incelenmiş olmasına rağmen gövde kontrolü ile oral motor fonksiyon ve iletişim becerisi arasındaki ilişki incelenmemiştir. Bu nedenle bu çalışmada SP'li çocuklarda gövde kontrolü ile oral motor fonksiyon ve iletişim becerisi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma kapsamında yaşları 6-13 arasında olan spastik SP'li çocuklar çalışma grubuna, aynı yaş grubundaki sağlıklı çocuklar ise kontrol grubuna dahil edilecektir. Tüm çocukların gövde kontrollerini değerlendirmek için Gövde Kontrol Ölçüm Skalası, oral motor fonksiyonlarını değerlendirmek için Oral Motor Değerlendirme Skalası kullanılacaktır. Çocukların iletişim becerileri İletişim Fonksiyonu Sınıflandırma Sistemi ve Viking Konuşma Skalası'na göre sınıflandırılacaktır. Çalışma sonucunda gövde kontrolü ile oral motor fonksiyon ve iletişim becerisi arasındaki ilişki ortaya konacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Serebral Palsili Çocuklarda Gövde Kontrolünün Üst Ekstremite Selektif Motor Kontrolü ve Pulmoner Fonksiyon Üzerine Etkisinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Gizem KARA
Eposta	gizem.kara99@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşe YILDIZ
Eposta	ayse.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Serebral Palsi (SP), olgunlaşmamış beyin dokusunda ilerleyici olmayan bir hasar sonucu oluşan hareket, kas tonusu ve postür bozukluklarıyla karakterize nörogelişimsel bozukluktur. Nöromotor kontrol bozukluklarının yanı sıra, SP'de görme bozuklukları, işitme bozuklukları, iletişim sorunları, beslenme sorunları, nöbetler ve bilişsel bozukluklar da görülebilir ve istemli motor aktivite bozuklukları ve duyusal işlev bozuklukları gelişir .

SP'li çocuklarda postüral kontrol problemleri görülebilir. Postüral kontrol tüm motor becerilerin ayrılmaz bir parçasıdır bu nedenle postür sorunları günlük yaşam aktivitelerini önemli ölçüde etkiler. Gövde kontrolü ise postüral kontrol ve denge reaksiyonlarının

organizasyonunda önemli bir rol oynar. Gövde kontrolü, üst ve alt ekstremite hareketlerinin yürütülmesi sırasında sabit bir destek tabanı sağlamak için gereklidir, aynı zamanda uzanma ve yürüme sırasında gövdenin aktif katılımını da içerir. SP'li çocuklarda gövde kontrolününün bozulduğu ve bu durumun da, fonksiyonel hareketliliği, dengeyi etkilediği ve günlük yaşam aktivitelerine katılımda problemlere yol açtığı bildirilmektedir. Literatürde gövde kontrolü ile üst ekstremite fonksiyonları arasında ilişki olduğu, gövde kontrolünün pulmoner kas kuvvetini etkilediği ayrı çalışmalarda bildirilmiştir. Ancak gövde kontrolünün üst ekstremite selektif motor kontrolü ve pulmoner fonksiyon üzerine etkisi araştırılmamıştır. Bu nedenle bu çalışmada unilateral SP'li çocuklarda gövde kontrolünün üst ekstremite selektif motor kontrolü ve pulmoner fonksiyon üzerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma kapsamında yaşları 6 ile 18 arasında değişen unilateral SP'li çocuklar ve sağlıklı yaşıtları çalışmaya dahil edilecektir. Çocukların gövde kontrollerini değerlendirmek için Gövde Kontrol Ölçüm Skalası kullanılacaktır. Çocukların selektif motor becerisini değerlendirmek için Üst Ekstremite Selektif Motor Kontrol Ölçeği kullanılacaktır. Pulmoner fonksiyonlar spirometre ile değerlendirilecektir. Çalışma sonucunda gövde kontrolünün üst ekstremite selektif motor kontrol ve pulmoner fonksiyon üzerine etkisi ortaya konacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Öğrencilerinin Sınav Stresi Yönetiminde Mental İmgeleme Yönteminin Etkisinin İncelenmesi: Randomize Kontrollü Çalışma			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	8800 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Fizyoterapi ve Rehabilitasyon > Nörolojik rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ümmügülsüm YILMAZ
Eposta	-
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SÖNMEZ
Eposta	mehmet.sonmez@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Rabia ACA
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Nurhan TAŞKIN
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Stres kavramı kişilerin eksternal veya internal taleplere verdiği duygusal, bilişsel ve fiziksel yanıtlardır. Anksiyete ise gelecekteki yaşanması muhtemel durumlara karşı oluşan yoğun stres ve kaygı durumudur. Stres ve anksiyetenin günümüzdeki eğitim sisteminde öğrenciler arasında giderek artan bir problem olduğu bilinmektedir. Bu iki durum, akademik başarıyı da olumsuz etkileyebilmektedir. Dolayısıyla stres ve anksiyete yönetiminin geliştirilebilmesi için çeşitli rehabilitasyon yöntemleri geliştirilmiştir. Bunlardan birisi ise mental imgeleme yöntemidir. Mental imgeleme, bir bireyin belirli bir eylemi fiziksel olarak gerçekleştirmediği halde zihinsel olarak gerçekleştiriyormuş gibi hayal edip simüle ettiği bir yaklaşım olarak tanımlanabilir. Mental imgelemenin stres ve anksiyete gibi durumları rahatlatıcı etkisi olduğu daha önce gösterilmiştir. Bu noktada, bu projenin amacı mental imgeleme yöntemiyle fizyoterapi ve rehabilitasyon öğrencilerinin sınav stres ve anksiyete düzeyinin etkilenip etkilenmediğinin araştırılmasıdır. Projemize fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümü 1, 2. ve 3. sınıfında eğitim alan ve uygulama sınavına katılmak zorunda olan öğrenciler dahil edilecektir. Katılımcılar rastgele olarak mental imgeleme ve kontrol gruplarına dağıtılacaklardır. Bunun

için bilgisayarlı randomizasyon yöntemi kullanılacaktır. Mental imgeleme grubu 8 haftalık stres ve anksiyete yönetimi programına katılırken, kontrol grubu herhangi bir uygulamaya dahil edilmeyecektir. Ölçümler, uygulama sınavı yapılacak gün sınavdan 30 dakika önce gerçekleştirilecektir. Ölçüm gereci olarak, Algılanan Stres ölçeği, Beck Anksiyete skalası, Hareket İmgeleme Anketi-3, Pulse oksimetri cihazı ve Elektrodermal aktivite ölçüm cihazı kullanılacaktır. Projemizi üçer aylık 4 dönem halinde bir yıl içinde bitirmeyi planlıyoruz. İlk üç ay katılımcılara ulaşılması, gerekli Elektrodermal ölçüm cihazı ve Pulse oksimetrenin satın alınması, ikinci üç aylık dönemde katılımcıların uygunluklarının değerlendirilip gruplara dağıtılması ve mental imgeleme eğitiminin gerçekleştirilmesi, üçüncü üç aylık dönemde ölçümlerin gerçekleştirilip, verilerin toplanması ve tasnifi, son üç aylık dönemde ise rapor yazımının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Eğer mental imgeleme yöntemiyle sınav öncesi stres ve anksiyete düzeyi kontrol grubuna kıyasla anlamlı seviyede daha düşük çıkarsa, mental imgeleme yönteminin sınav stresinin yönetiminde etkili bir uygulama olacağı gösterilerek eğitim müfredatlarına eklenmesi tavsiye edilebilecektir. Ayrıca diğer sağlık bölümlerinde de uygulanmasının tavsiye edilebilmesi olanağı sağlanabilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Adölesan idiopatik skolyozu olan çocukların ayak postürü ve duyusunun incelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Haluk Ermin
Eposta	halukermin26@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Ramazan YILDIZ
Eposta	ramazan.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Adölesan idiyopatik skolyoz (AIS), 10-18 yaşlarındaki ergenlerde yaygın görülen en yaygın skolyoz türüdür; en az 10° Cobb açısına sahip açıklanamayan bir omurga deformitesidir [1]. AIS'nin başlıca semptomları, omuzların dengesizliği, kaburga çıkıntısı veya bel asimetrisi gibi vücut duruşundaki değişikliklerdir [2] Omurga hareketliliği ve vücut duruşundaki değişiklikler nedeniyle, her adımda hareket kalıpları değişebilir [3]. Ne yazık ki, AIS'li bireylerde omurga deformitesini ayak özellikleri ve yürüme performansına bağlayan altta yatan mekanizmalar hala belirsizliğini korumaktadır.

Omurgadaki eğrilik, yalnızca omurga sağlığını değil, vücudun tüm biyomekanik dengesini etkileyerek ayak postürü ve duyusu üzerinde de önemli değişikliklere yol açabilir [4]. Skolyozda omurganın eğrilmesiyle vücudun ağırlık merkezi kayar ve dengeyi sağlamak için alt ekstremitelerde, özellikle ayaklarda, postürel adaptasyonlar meydana gelir [5]. Bu adaptasyonlar, skolyozlu bireylerde ayak yapısının, postürünün ve duyusal algılarının incelenmesini önemli kılar.

Ayak postürü ve duyusu, bireylerin hareket ve denge kabiliyetini belirlemede temel unsurlar arasında yer alır. Ayakların yanlış hizalanması veya duyusal işlevlerdeki bozulmalar, skolyozlu çocukların denge sağlamasını zorlaştırabilir ve düşme riskini artırabilir [6]. Skolyozun derecesi arttıkça, kas-iskelet sisteminde, özellikle alt ekstremitelerde, asimetrik yük dağılımına neden olur ve denge duyusunda değişiklikler ortaya çıkabilir. Ayrıca, skolyozlu kişilerde proprioseptif sistem etkilenmektedir [7]. Ayrıca vucüdun ağırlık merkezi değiştiği için ayağa aktarılan yükün dağılımında da değişiklikler meydana gelir [8]. Bu sebeple ayağın duruşunda ve

duyusunda değişiklikler olabileceği düşünüldü. Literatürde adölesan idipatik skolyozlu çocuklarda ayak postürü ve yük dağılımı incelenmesine rağmen, ayak duyusunu kapsamlı bir şekilde inceleyen çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışmada idiopatik skolyozu olan 10-18 yaşındaki çocukların ayak postürü, taktil, proprioseptif, titreşim ve iki nokta ayrım duyuları değerlendirilecektir. Ayak postürü, Ayak Postür İndeksi ile değerlendirilecektir. Dominant ayak ve non-dominant ayak karşılaştırılacaktır. Ayrıca tüm duyusal test sonuçları sağlıklı akranları ile karşılaştırılacaktır.

Ayak, vücut ağırlığını taşıyan ve dengeyi sağlayan önemli bir yapı olduğundan, skolyozlu bireylerde ayak duyusunun değerlendirilmesi, denge ve hareket kapasitesi üzerinde skolyozun etkilerinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayabilir. Bu çalışmada, ayak postürünün ve duyusal işlevlerin değerlendirilmesi, skolyozun genel postür ve denge üzerindeki etkilerini daha kapsamlı şekilde ele almayı mümkün kılacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Üst ekstremite hipermobilitesinin üst ekstremite propriosepsiyonu ve performansı ile ilişkisinin incelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	8500			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hatice Apaydın
Eposta	hatice.apaydin92@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ramazan YILDIZ
Eposta	ramazan.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Erhan Aydın
Eposta	erhan.aydın32@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Üst ekstremite hipermobilitesi, eklemlerin olağan hareket açıklığının ötesine geçebilmesi durumu olup, bağ doku elastikiyeti ve eklem stabilitesindeki azalmayla ilişkilendirilen önemli bir klinik durumdur [1]. Bu durum, sporculardan sedanter bireylere kadar geniş bir popülasyonda gözlemlenebilir ve bireylerin motor becerileri, yaralanma riskleri ve genel performansları üzerinde belirgin etkiler yaratabilir[2]. Hipermobilite, eklem stabilitesini olumsuz etkileyerek proprioseptif algının zayıflamasına neden olabilir; bu durum da bireylerin vücut pozisyonlarını algılama, kas aktivasyonunu kontrol etme ve hareket doğruluğunu sağlama yetilerini olumsuz etkileyebilir [3]. Propriosepsiyon, motor kontrolün temel bileşenlerinden biri olarak bilinir ve özellikle sporcularda performansın sürdürülebilirliği ve yaralanmaların önlenmesi açısından kritik öneme sahiptir [3].
Üst ekstremite propriosepsiyonu, günlük yaşam aktivitelerinden spor performansına kadar geniş bir yelpazede gereklidir; ancak hipermobilite durumunda bu algının ne ölçüde etkilendiği literatürde tam olarak netlik kazanmamıştır. Bu projede, üst ekstremite hipermobilitesinin proprioseptif algı ve motor performans üzerindeki etkilerinin derinlemesine incelenmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla 18-25 yaş grubundaki üniversite öğrencileri çalışmaya dahil edilecektir. Hipermobilite değerlendirmesinde Üst Ekstremite Hipermobilite Değerlendirme Aracı kullanılacaktır. Hipermobilite değerlendirmesi için Üst ekstremite hipermobilitesi olanlar çalışma grubuna, hipermobilitesi olmayanlar ise kontrol grubuna dahil edilecektir. Üst ekstremitenin propriosepsiyonu Bubble İnklinometre Eklem Hareket Ölçüm Cihazı kullanılarak değerlendirilecektir. Üst ekstremitenin performası ise Üst Ekstremite Y-Denge Testi, kavrama kuvveti, Kapalı Kinetik Halka Üst Ekstremite Testi ve

Oturarak Tek Taraflı Gülle Atma Testi ile değerlendirilecektir. Ölçümler hem dominant ekstremite hem de non-dominant ekstremite için tekrarlanacaktır.
Hipermobilite ile proprioseptif fonksiyonlar arasındaki olası ilişkiyi ortaya koymak, bireylerin fonksiyonel kapasitelerini artıracak rehabilitasyon stratejilerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Elde edilecek sonuçlar, sporcu sağlığı, ortopedik rehabilitasyon ve nöromusküler eğitim programlarının etkinliğini artırmak amacıyla yol gösterici olabilecek nitelikte olacaktır. Ayrıca üst ekstremite propriosepsiyonu ile performansı arasındaki ilişkiyi belirlemek de uygun terapötik yaklaşımların planlanmasına rehberlik edecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Genel eklem hipermobilitesi olan bireylerde diz propriosepsiyon duyusunun alt ekstremitenin fonksiyonel hareket kapasitesine etkisi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☒	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sercan Eliş
Eposta	sercan.elis62@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ramazan YILDIZ
Eposta	ramazan.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Aleyna Nakışlı
Eposta	aleyna.nakisli62@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Genel eklem hipermobilitesi (GEH), bağ dokusundaki yapısal farklılıklardan kaynaklanan ve eklemlerin normal hareket sınırlarını aşmasına neden olan bir durumdur [1]. GEH, toplumda sıkça görülen ve genellikle çocukluk döneminde belirginleşen bir durum olup, genetik yatkınlık da önemli bir etkendir [2]. Hipermobilite, eklemlerdeki aşırı hareketliliğin yanı sıra denge, postür kontrolü ve propriyoseptif duyuda bozulmalara yol açabilir [3, 4]. Özellikle diz eklemindeki propriyoseptif algının etkilenmesi, alt ekstremite fonksiyonel kapasitesinde düşüşe, yaralanma riskinde artışa ve fiziksel aktivite sırasında performans kayıplarına sebep olabilir[1, 5]. Bu durum, bireylerin günlük yaşam aktivitelerini sınırlayarak yaşam kalitesini olumsuz etkileyebilir.

Genel eklem hipermobilitesi olan kşilerde alt ekstremite propriosepsiyonunu inceleyen çalışmalar [3, 6, 7] olmasına rağmen, literatürde bu duyunun alt ekstremitenin fonksiyonel hareket kapasitesine olan etkisini inceleyen çalışmaya rastlanmamıştır. Bu proje, genel eklem hipermobilitesi olan bireylerde diz eklemine yönelik propriyoseptif duyunun değerlendirilmesini ve bu duyunun alt ekstremitenin fonksiyonel hareket kapasitesine olan etkisini araştırmayı amaçlamaktadır.

Çalışmada genel eklem hipermobilitesini değerlendirmek için Beighton skoru kullanılacaktır. Hipermobil olanlar çalışma grubuna alınırken, hipermobilitesi olmayanlar ise kontrol grubuna alınacaktır. Çalışmada, GEH tanısı almış bireylerin diz propriyosepsiyonunu eklem pozisyon hissi ile değerlendirilecektir. Alt ekstremite fonksiyonel hareket kapasitesini değerlendirmek amacıyla fonksiyonel hareket taraması kullanılacaktır. Elde

edilen veriler, GEH olan bireylerde diz propriyosepsiyonunun alt ekstremite fonksiyonel kapasitesine olan etkisini incelemeye olanak sağlayacaktır. Tüm veriler kontrol grubu ile karşılaştırılacaktır.
Bu çalışmanın bulguları, GEH olan bireylerde diz propriyoseptif algının alt ekstremite stabilitesini, hareket koordinasyonunu ve genel fonksiyonel kapasiteyi nasıl etkilediğini anlamamıza katkı sağlayacaktır. Çalışma sonucunda elde edilen bilgiler, GEH olan bireylerde fonksiyonel kapasiteyi artırmak ve yaralanma riskini azaltmak amacıyla uygulanabilecek özel rehabilitasyon ve egzersiz programlarının geliştirilmesine ışık tutabilir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı, uyku kalitesi ve seçici yeme arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi.			
Program Kodu	**2209-A** ☐		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi/Erzurum Teknik Üniversitesi			
Bölüm	Beslenme ve Diyetetik			
Proje Bütçesi	-			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Beslenme ve Diyetetik > Diğer

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Fulya İrem Kayıkçı
Eposta	İrem.fulya1905@hotmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	İzzet Ülker
Eposta	izzetulker@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Esma Nur Çetin
Eposta	Esma77cetin@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Kaan Buğra Bektaş
Eposta	Kbb6110@hotmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin dijital medya kullanımı, uyku kalitesi ve seçici yeme davranışları arasındaki çok yönlü ilişkileri derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Günümüzde dijital medya kullanımı, üniversite öğrencilerinin günlük yaşamında vazgeçilmez bir unsur haline gelmiş olup, özellikle akşam saatlerinde ekran karşısında uzun süre kalmak uyku düzenini bozarak, mental ve fizyolojik sağlık üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Literatür, gece geç saatlerde dijital medya kullanımının uykuya dalma süresini uzatarak ve uyku kalitesini düşürmektedir. Uyku kalitesindeki düşüklük; yorgunluk, konsantrasyon güçlüğü, hafıza problemleri ve duygusal dengesizlik gibi mental etkilerle bağlantılı olup, bireylerin günlük yaşamlarında ve akademik performanslarında düşüşe yol açmaktadır. Uyku bozukluklarının, iştah düzenleyici hormonlar üzerinde etkili olduğu ve bu durumun sağlıklı besin tercihlerini olumsuz yönde etkileyerek bireyleri yüksek enerjili, düşük besin değerine sahip yiyeceklere yönlendirdiği bilinmektedir. Ayrıca, yetersiz uyku bireylerin yeme tercihlerini kısıtlayarak seçici yeme davranışlarına zemin hazırlayabilmektedir. Bu araştırmada, dijital medya bağımlılığı, uyku kalitesi ve seçici yeme davranışları arasındaki olası ilişkiler incelenecektir. Bu araştırma kesitsel tanımlayıcı niteliktedir. Çalışma örneklemini Erzurum ilindeki üniversite öğrencilerinden oluşturacaktır. Örneklem sayısı 384'tür. Çalışmada kullanılacak anket formu sosyodemografik özellikler, dijital medya kullanımı ölçeği, uyku kalitesi ölçeği ve yetişkin seçici yeme ölçeğinden oluşmaktadır. Anket formu yüz yüze görüşme yöntemi ile araştırmacılar tarafından doldurulacaktır. Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin dijital medya kullanımı, uyku kalitesi ve seçici yeme davranışları arasındaki çok yönlü ilişkileri derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır.

Proje Bilgileri							
Proje Başlığı	Süt Çocuğu Servisinde Çocuğu Yatan Annelerde Suçluluk Duygusu ve Uyku Kalitesinin Bazı Faktörler Açısından İncelenmesi						
Program Kodu	**2209-A**	☒		**2209- B**	☐		
Başvuru Dönemi	**2024/1**						
Proje durumu	**Başvuru**	☒	**Kabul edildi**	☐	**Tamamlandı**	☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi						
Bölüm	Hemşirelik Bölümü						
Proje Bütçesi	9000 TL (Dokuz bin Türk Lirası)						

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Hemşirelik > Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Murat BUDAK
Eposta	muratbdk.25@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Abdullah ADIYAMAN
Eposta	abdullah.adiyaman@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Burak Veysel ATLI
Eposta	atliburak710@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Uzun süreli (süreğen) hastalıklar ve hastanede yatma hem çocuklar hem de aileleri üzerinde korku, kaygı ve duygusal etkiler yaratan olaylardır. Çocuğun hastanede kalış süresinde yaşanan sorunlar tüm aileyi etkilemektedir. Özellikle anneler, çocuğunun hastanede yatmasından dolayı suçluluk duymakta ve bu durum uyku kalitelerini de olumsuz etkilemektedir. Hastanede uykusuz geçen gecelerin ardından annelerin sirkadiyen ritimleri bozulmakta ve bu durum mental sağlıklarında ve ebeveynlik sorumluluklarında değişikliklere neden olabilmektedir. Uluslararası Hemşireler Birliği (International Council of Nurses-ICN), suçluluk duygusu ve uyku kalitesinin annelerde fiziksel ve mental sağlık üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekmektedir. Bu bağlamda, süt çocuğu hastanede yatan annelerin uyku kalitelerinin bilişsel fonksiyonları üzerindeki etkilerini anlamak, annenin mental sağlığı ve çocuğuna daha iyi bir bakım kalitesi sunmak açısından oldukça önemlidir. Bu proje, süt çocuğu servisinde çocuğu yatan annelerde suçluluk duygusu ve uyku kalitesinin bazı faktörler açısından incelenmesini ve geliştirilmesini amaçlamaktadır. Araştırma kesitsel ve tanımlayıcı tipte gerçekleştirilecektir. Araştırmanın evrenini Erzurum Şehir Hastanesi Süt Çocuğu Servislerinde yatan ve yaşları 0-24 ay arasında olan çocukların anneleri oluşturacaktır. Veriler, Sosyo-demografik Veri Formu, Çocuğu Hastanede Yatan Annelerde Suçluluk Duygusu Ölçeği ve Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi ile toplanacaktır. İstatistiksel raporlama için ortalama, frekans, yüzde dağılım kullanılacaktır. Varsayımların sağlanması durumunda t-testi, ANOVA ve Pearson korelasyon analizi kullanılacak; varsayımların sağlanmaması durumunda bu testlerin parametrik olmayan karşılıkları kullanılacaktır. IBM SPSS 21.0 programı ile analizler gerçekleştirilecek ve anlamlılık düzeyi ≤0,05 olarak kabul edilecektir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje yeni başvu, etik kurul onayı ve kurum izni aşamalarında olduğundan dolayı veri toplama aşamasına geçilmemiştir. Bu nedenle proje ilgili göreseller veya diğer bulgular bulunmamaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**KOAH Hastalarına Verilen Eğitimin Oral Mukozit Gelişimi, Ağız Sağlığı Etki Profili ve Hasta Memnuniyetine Etkisinin İncelenmesi**			
Program Kodu	**2209-A**	■	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ■	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	**Sağlık Bilimleri Fakültesi**			
Bölüm	**Hemşirelik**			
Proje Bütçesi	**9.000 TL**			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
İç Hastalıkları Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	**Ayşenur GÖLGÜL**
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	**Araş. Gör. Şeyda KARASU**
Eposta	**seyda.kelle@erzurum.edu.tr**
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	**Gülistan YAZAR**
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	**Furkan KIZILARSLAN**
Eposta	
Araştırmacı-3	
Adı Soyadı	**Yasemin GÜVEN**
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

ÖZET

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH), dünya genelinde kardiyovasküler hastalıklar ve kanserden sonra en yüksek mortaliteye sahip üçüncü hastalıktır. KOAH, hava yolu ve alveol anormallikleri nedeniyle gelişen, kronik solunum semptomları ve ilerleyici hava yolu obstrüksiyonu ile karakterize edilen heterojen bir durumdur. KOAH hastalarında ağız sağlığı genellikle ihmal edilmekte, bu da oral mukozit gibi sorunlara yol açmaktadır. Oral mukozit, hastaların yaşam kalitesini olumsuz etkileyen ağrı, beslenme bozukluğu ve tedavi sürecinin aksaması gibi birçok probleme neden olur. Ağız sağlığı etki profili düşük olan hastalar genellikle daha düşük yaşam kalitesi ve memnuniyet seviyeleri yaşamaktadır. Bu nedenle, ağız sağlığının yönetimi ve oral mukozit ile ilgili eğitimler, özellikle kronik hastalarda, hastaların yaşam kalitesini artırmada etkili bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışma, KOAH hastalarına verilen eğitimin oral mukozit gelişimi, ağız sağlığı etki profili ve hasta memnuniyeti üzerindeki etkilerini inceleyerek, hastaların bakım süreçlerini iyileştirmeyi ve hasta odaklı bakım anlayışını güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Tutumu ile Siber Saldırganlık Eğilimi Arasındaki İlişki			
Program Kodu	**2209-A** ■		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ■	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Hemşirelik > Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Fatma TUTAL
Eposta	fatma.tutal51@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşe Metin
Eposta	ayse.metin@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Hayatın en kaçınılmaz gerçeklerinden biri de sevdiğimiz insanları kaybetmektir. Her şey yolunda gibi görünürken, sevdiğiniz birini kaybettiğiniz an tüm dünyanız başınıza yıkılabilir. Bu ani değişiklikler, bizi derin bir duygusal çıkmaza götürebilir bu çıkmazın adı yas olarak adlandırılır. Yas süreci, bireyin kaybı kabullenmesine, onunla başa çıkmasına ve hayatına devam etmesine yardımcı olan bir adaptasyon sürecidir. Bu süreç, bireyin duygusal, fiziksel, sosyal ve bilişsel yanıtlarını içerir. Bazıları için bu süreç kısa ve hafif olabilirken, diğerleri için uzun ve yoğun olabilir. Bu süreç içinde en zorlanılan kayıplardan biri evlat kaybıdır. Bu durum ebeveynler için atlatılması ve kabullenilmesi zor bir durumdur. Bu durumda yas sürecinin doğasının kapsamlı olarak anlaşılması, annelerin duygusal ve psikolojik gereksinimleri ile baş etme mekanizmalarının belirlenmesi oldukça önemlidir. Butler, Hall ve Coprell (2018) tarafında yürütülen bir çalışmada yas sürecinde olan ebeveynlerin birçok açıdan profesyonel desteğe ihtiyaç duyduğunu ortaya koymuştur. Yapılan çalışmalar yas

sürecinde olan ebeveynlerin pek çok açıdan profesyonel desteğe gereksinim duyduğunu ortaya koymaktadır. **Sürdürülebilir kalkınma amaçları (SKA) arasında yer alan "3. Amaç Sağlık ve Kaliteli Yaşam, sağlıklı ve kaliteli yaşamı her yaşta güvence altına almak**" amacında da belirtilen akıl ve ruh sağlığının ve esenliğinin geliştirilmesi kapsamında durumun anlaşılması önem kazanmaktadır. Bu bağlamda evladını kaybeden annelerin yas süreci, tutum ve değerleri fenomonolojik yöntemle incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmaya gerekli izinler alındıktan sonra başlanacaktır. Ölçüt örnekleme yöntemi ile seçilen örneklem, son altı ayda evladını kaybeden annelerden oluşacaktır. Örneklem kalitatif araştırmaların doğası gereği veri doygunluğu kazanılana kadar en az 10 anne ile görüşülecektir. Verilen toplanmasında sosyo-demografik bilgi formu, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Veriler gönüllü annelerle birebir görüşme yöntemiyle gerçekleştirilecek olup ses kayıtları alınacaktır. Araştırmada elde edilen veriler MAXQDA programı kullanılarak analiz edilecektir. Çalışma proje yürütücüsü ve danışmanı tarafından toplam 8 aylık süre için tamamlanacaktır. Çalışmanın sonuçları evladını kaybeden annelerin yas sürecinin anlaşılmasında yol gösterici olacaktır. Öte yandan annelerin yas sürecine ilişkin baş etme mekanizmaları geliştirmeleri üzerine eğitimler hazırlanabilecektir**.**

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Hemşirelerde Ötenazi Algısının Bakım Davranışlarına Etkisi			
Program Kodu	**2209-A** ■		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ■	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık bİlimleri>Hemşirelik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Asya Rabia ÇAKAN
Eposta	Cakanasya1@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Elanur ULUDAĞ
Eposta	elanur.uludag@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Nazlıcan Küçükoğlu
Eposta	kucukoglunaz09@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Murat Demir
Eposta	murat.demir60@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-3	
Adı Soyadı	Yusuf Ali Örs
Eposta	yusuf.ali.ors75@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-4	
Adı Soyadı	Efsanur Çelik
Eposta	efsanurcelik6@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Ötenazinin yalnızca tıbben iyileşmesi mümkün olmayan, dayanılması güç acılar çeken ancak hayatı üzerinde sağlıklı karar alabilecek durumdaki hastaların açıkça talebi doğrultusunda hekim tarafından bu acıları dindirme amacıyla yapıldığı anlaşılmalıdır. Araştırma verilerinin Kasım 2024-Haziran 2025 tarihlerinde toplanması planlanmıştır. Bu çalışmanın örneklemini “18 yaşından büyük ve halihazırda hemşire olarak çalışan” kriterlerine uyan ve çalışmayı kabul eden 15-20 hemşire ile (bu sayı nitel yöntemlerde kullanılan doygunluk sayısına göre değişebilir ki, doygunluk yapılan görüşmelerde yeni verinin gelmediği doyum noktasındır) gerçekleştirilecektir. Hedeflenen sayıya ulaşmak için kartopu yöntemi kullanılacaktır. Araştırmacılar, genellikle araştırma kriterlerine uyan ve araştırmaya katılımcı olmaya davet edilen az sayıda ilk temasla başlar.. Araştırma verileri, açık uçlu görüşme soruları, bakım davranışları ölçeği, sağlık turizmine yönelik tutum ölçeği ve kişisel bilgi formu aracılığı ile toplanacaktır. Toplanan verilerin nicel kısmı IBM SPSS Statistics 22 (IBM SPSS, Türkiye) programı ile analiz edilecektir. Nitel kısmı ise Colaizzi'nin tanımlayıcı fenomenolojik yöntemiyle analiz edilecektir. Bu yöntem yedi

adım içerir. Veri analizi, görüşmelerin yapıldığı gün gerçekleştirilecektir. Veri analizinin ilk aşaması, görüşmeleri birkaç kez okumak olacaktır. Daha sonra, istenen fenomene göre (geriatri hastalarında hemşirelik bakımı ve etik kaygı), ilgili cümleler ve tamlamalar belirlenecektir. Belirlenen anlam kümelerinden yola çıkılarak bir tema oluşturulacaktır. Veriler daha sonra tematik analiz yöntemi ile analiz edilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Yetişkin Bireylerde Sosyal Medya Kullanımı, Hedonik Açlık, Lezzetli Yeme Motivasyonları ve Sezgisel Yeme İlişkisi**			
Program Kodu	**2209-A**	**x**	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru x**	**Kabul edildi ☐**	**Tamamlandı ☐**	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Erzurum Teknik Üniversitesi			
Bölüm	Beslenme ve Diyetetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Beslenme ve Diyetetik > Diğer

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Melike HAŞLAK
Eposta	mhaslak997@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Betül KOCAADAM BOZKURT
Eposta	betul.bozkurt@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Semanur AKIN
Eposta	semanurakn94@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Semanur YILANLI
Eposta	semanur.yilanli94@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Günümüzde sosyal medya kullanımı oldukça yaygın olup yeme davranışları üzerinde de büyük bir etki oluşturmaktadır. Bireylerin lezzetli gördükleri yiyeceklere yönelmesi, fiziksel dış görünüşe önem verme, aşırı zayıflığın ideal beden imajı olarak gösterilmesi beraberinde beslenme davranışlarını olumsuz olarak etkilemektedir ve sonuç olarak ortaya çıkan sağlıksız yeme alışkanlıkları sağlık açısından tehdit oluşturmaktadır.

Bireyler yemek yemeyi sadece ihtiyaç halinde değil duygular, zevkler ve besinlerin görüntüsü dahilinde bile gerçekleştirmektedirler. Sosyal medya kullanım süresi fazla olan bireylerin az olanlara kıyasla daha az duygusal yeme ve beden algısından daha hoşnut oldukları belirtilmiştir. Bu çalışmada yetişkin bireylerde sosyal medyanın hedonik açlık, lezzetli yeme motivasyonları ve sezgisel yeme ile ilişkisi incelenecektir. Kesitsel olarak yürütülmesi

planlanan araştırmanın örneklemine Erzurum ilinde yaşayan 19-64 yaş aralığındaki herhangi herhangi bir kronik ve/veya psikolojik hastalığı bulunmayan, gebe ve emziklilik döneminde olmayan yetişkin bireyler dahil edilecektir.
Araştırmanın verileri anket formu aracılığıyla yüz yüze toplanacaktır. Uygulanacak anket formu, genel bilgiler, antropometrik ölçümler, Sosyal Medyanın Yeme Davranışı Üzerindeki Etkileri Ölçeği, Sezgisel Yeme Ölçeği, Besin Gücü Ölçeği, Lezzetli Yeme Motivasyonları Ölçeği ve 24 saatlik geriye dönük besin tüketim kaydı formu bölümlerinden oluşmaktadır. Çalışmadan elde edilen veriler, SPSS 23.0 paket programı ile değerlendirilecektir. Çalışma sonucunda sosyal medya kullanımı ile hedonik açlık, lezzetli yeme motivasyonları ve sezgisel yeme arasındaki ilişkilere yönelik strateji ve önemli çözüm önerilerinin ortaya konulacağı tahmin edilmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Yetişkin bireylerde aleksitimi, gıda neofobisi ve tiksinmesi ile yeme farkındalığı arasındaki ilişki**			
Program Kodu	**2209-A**	**x**	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru x**	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Erzurum Teknik Üniversitesi			
Bölüm	Beslenme ve Diyetetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Beslenme ve Diyetetik > Diğer

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Zehra Ebrar Kızıldere
Eposta	zehra.ebrar.kizildere64@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Betül KOCAADAM BOZKURT
Eposta	betul.bozkurt@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	İREM BAYRAM
Eposta	irem.bayram43@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	İLKNUR AL
Eposta	ilknurelifnur53@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Besin neofobisi olarak adlandırılan yeni yiyeceklere karşı duyulan korku, duyguları anlamada zorluk çekme (aleksitimi) ile bağlantılı olabilir. Bu durum, besinlere karşı aşırı tiksinme duygusuna yol açarak beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkileyebileceği düşünülmektedir. Öte yandan, yeme davranışlarına dikkat eden bireylerin, yeni tatlara karşı daha açık olduğu ve tiksinme duygularını daha az yaşadığı tahmin edilmektedir. Bireyler duygularını ne kadar fazla tanırsa kaygıları azalacak, korkularının yerine farkındalıkları artacaktır. Bireylerin neofobi olarak adlandırılan yeni besinleri deneme korkusu bir savunma olarak adlandırılıp tüketmekten korktuğu besin hakkında yeterli bilgi verilince besine karşı korkusunu azalıp farkındalığı artarak korku ortadan kaldırılabilir. Aynı zamanda bireyde besin korkusu kişinin geçmiş bilgileri, duyumları sebebiyle gelişebilmektedir. Yine aynı şekilde yeme farkındalığı yüksek olan bireylerin besine karşı korku duygusunun azalacağı düşünülmektedir. Besin korkusu sebebiyle gelişebilecek yetersiz beslenme, birçok hastalığın gelişimine sebep olabilir ve yaşam kalitesini düşürebilir. Bu araştırmanın amacı, 19-64 yaş aralığındaki yetişkin bireylerde aleksitimi, gıda neofobisi ve tiksinmesi ile yeme farkındalığı arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir. Türkiye'de daha önce aleksitimi, gıda neofobisi ve tiksinmesi ile yeme farkındalığı arasındaki ilişkinin bir arada

araştırıldığı bir çalışma olmadığı sebebiyle literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmaya 19-64 yaş aralığında sağlıklı bireylere anket formu uygulanacaktır. Anket formu, genel bilgiler, antropometrik ölçümler, Yeme Farkındalığı Envanteri, Gıda Tiksinme Ölçeği, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Gıda Neofobisi Ölçeği ve 24 saatlik geriye dönük besin tüketim kaydı bölümlerinden oluşmaktadır. Çalışmadan elde edilen veriler, SPSS 23.0 paket programı ile değerlendirilecektir. Çalışmanın sonucunda literatürde ilk defa aleksitimi, gıda neofobisi ve tiksinmesi ile yeme farkındalığı arasındaki ilişkiler ortaya konulacaktır. Araştırma sonuçları, duygu durumunun yeme davranışı ve beslenme durumuna etkilerine yönelik stratejilerin ve önemli çözüm önerilerinin ortaya konulacağı tahmin edilmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**OBEZOJENİK ÇEVRENİN DİYET ÖZ YETERLİLİK VE ULTRA İŞLENMİŞ BESİN TÜKETİMİ İLE İLİŞKİSİ**			
Program Kodu	**2209-A**	**X**	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru x**	**Kabul edildi ☐**	**Tamamlandı ☐**	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Erzurum Teknik Üniversitesi			
Bölüm	Beslenme ve Diyetetik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Beslenme ve Diyetetik > Diğer

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	**Zeynep YAŞARBAŞ**
Eposta	zeynep.yasarbas15@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Betül KOCAADAM BOZKURT
Eposta	betul.bozkurt@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	**Sena Nur GÜNAL**
Eposta	sena.nur.gunal93@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Obezojenik çevre bireyin yaşadığı toplumun yaşam koşullarının, şartlarının ve çevresinin obeziteye teşvikinin etkileri toplamı olarak tanımlanmaktadır. Obezojenik çevredeki bireylerde hızlı vücut ağırlık artışı gözlemlenmektedir. Bu çevre içerisindeki bireyler karşı konulamaz, lezzetli, büyük porsiyonlara sahip besinleri tüketme eğiliminde olurlar. Ultra işlenmiş besinler üretim sürecinde ağır işlemlere maruz bırakılan besinlerdir. Bu besinler özellikle yüksek enerjiye sahip yüksek yağ, şeker ve tuz içerikli; aşırı lezzetli, ucuz, çekici, tüketime hazır ve genellikle obezojenik ürünlerdir.
Öz yeterlilik insanın verilen görevi yerine getirebileceğine dair öznel algısı olarak da açıklanabilmektedir, insanın motivasyon ve davranışlarını oluşturan ve hayatını değiştirebilecek kadar etkili olan bir kavramdır. Yaşanılan çevre bireylerin birçok konuda öz yeterliliklerini etkilemektedir. Obezojenik çevrede bulun bireylerin de çoğunlukla diyet öz yeterlilikleri düşük olmaktadır. Diyet öz yeterliliği düşük olan bireyler çevresindeki yüksek kalorili ve lezzetli besinlerin tüketimine yatkındır ve bu besinler genelde ultra işlenmiş besinler olmaktadır. Bu çalışmada obezojenik çevrenin diyet öz yeterlilik ve ultra işlenmiş besin tüketimi ile ilişkisi araştırılıp değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Kesitsel olarak yürütülmesi planlanan araştırmanın örneklemine Erzurum

ilinde yaşayan 19-64 yaş aralığındaki herhangi herhangi bir kronik ve/veya psikolojik hastalığı bulunmayan, gebe ve emziklilik döneminde olmayan yetişkin bireyler dahil edilecektir. Bu amaç doğrultusunda bulundukları çevreyi saptamak için Yetişkinler İçin Obezojenik Çevrenin Değerlendirilmesi Ölçeği uygulanacaktır. Daha sonra diyet öz yeterliliği ve işlenmiş besinleri tüketimini saptamak için Diyet Öz Yeterlilik Ölçeği ve Çok İşlenmiş Besin Tüketimi ve Kısa Tarama Anketi ölçekleri uygulanacaktır. Aynı zamanda beslenme alışkanlıklarını saptamak 24 saatlik besin tüketim kaydı alınacaktır. Çalışmadan elde edilen veriler, SPSS 23.0 paket programı ile değerlendirilecektir. Çalışma sonuçları obezojenik çevrenin diyet öz yeterliliği ve ultra işlenmiş besinlerin tüketimi ile ilişkisinin incelenmesine, bireylerin bulundukları çevrelerden daha az etkilenmesine, yaşam kalitelerinin arttırılmasına yönelik strateji ve önemli çözüm önerilerinin ortaya konulacağı tahmin edilmektedir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi

Kabul Edilen Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Beslenme ve diyetetikte dijital dönüşüm:online diyet danışmanlığı nitel bir araştırma			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönem`	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi X**	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimler Fakültesi			
Bölüm	Beslenme ve Diyetetik			
Proje Bütçes`	8000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Beslenme ve Diyetetik > Diğer

Proje Çalışan Bilgiler`	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Burçin Helvacı
Eposta	Burcinhelvaci9@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	İzzet Ülker
Eposta	İzzetulker@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Dijitalleşme, 21. yüzyılın en önemli gelişmelerinin başında gelmektedir. Artan sosyal medya kullanımı bireylerin hayatlarını ve işlemlerini değiştirmiştir. Korona virüs pandemisi ile birlikte bireyler online imkanı olan alışverişten eğitime, sağlık hizmetlerinden alışverişe kadar tüm alanlarda ihtiyaçlarını bu yolla giderme yolunu tercih etmektedir. Beslenme ve diyet danışmanlığı artan obezite prevalansı ile birlikte daha çok ilgi duyulan alanlardan biri haline gelmiştir. Bu bağlamda yüz yüze danışmanlıkla birlikte artan dijitalleşme ile birlikte online diyet danışmanlığına da eğilimi artırmıştır.

Ancak başarı ölçütleri göz önüne alındığında hangisinin daha üstün olduğu tartışmalıdır. Planlanan bu projede bireylerin ve diyetisyenlerin online danışmanlık tercih etme sebeplerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Yapılacak projede nitel araştırma yöntemi tercih edilecektir. Çalışma dizaynına uygun nicel ölçme araçları bulunacaktır. Nitel araştırma prensibine göre veri

doygunluğu dikkate alınacak ve veri doygunluğu oluşana dek danışan ve diyetisyenlerle görüşmeler gerçekleştirilecektir.
Proje sonucunda online ve yüz yüze danışmanlıkların nedenleri belirlenecek ve başarı yüzdelerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma sonucu TÜBİTAK'a teslim edilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Genel Eklem Hipermobilitesi Olan Bireylerde Ayak Taban Duyu Eğitiminin Sensorimotor Organizasyona Etkisinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	8500			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hüseyin Akkaya
Eposta	akkayahuseyin661@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşe YILDIZ
Eposta	ayse.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Mehmet Aydın
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Genel Eklem Hipermobilitesi, (GEH) eklemlerin normalden daha fazla eklem hareket genişliğine sahip olmasıdır. GEH olan kişilerde sakarlık, zayıf denge ve koordinasyon, fonksiyonellikte azalma gibi problemler gözlenebilmektedir; ancak bu semptomların gözlenmesinin altında yatan mekanizmalar tam olarak bilinmemektedir.

Görsel, vestibüler ve somatosensöriyel sistemler denge ve koordinasyonun gelişmesinde önemlidir. Ayak tabanında bulunan somatosensoriyel reseptörler, bulundukları eklem ve kaslardaki yerçekimi, pozisyon, yüzey, uzunluk ve harekete ilişkin verileri iletmek üzere özelleşmiştir. Ayak tabanı duyusu destek yüzeyinin korunması ve yerden gelen uyarılara göre uygun motor cevapların oluşturulmasını sağlar. Ayak taban duyusunu sağlayan yüksek hızlı adaptasyon yeteneğine sahip reseptörler ağırlık aktarmayı sağlar ve denge kontrolüne rol alır. GEH'li çocuklarda çocuklarda ve yetişkinlerde ayak tabanı proprioseptif ve taktil duyularına yönelik yapılmış çalışmalar literatürde mevcuttur. Yapılan çalışmalarda sıklıkla eklem gevşekliği olan bireylerde alt ekstremite proprioseptif duyusunda kayıplar

olduğu bildirilmiştir. Azalmış proprioseptif duyu ve stabilizasyon kayıpları eklemlerde tekrarlayan streslere ve eklem biyomekanisinin bozulmasına neden olabilmektedir. Böylece bireyler yaralanmaya daha açık hale gelebilmektedirler. GEH'li bireylerde gözlenen problemlerin tespiti açısından duyu değerlendirmeleri yapmak ve o değerlendirmeler ışığında bireylere uygun fizyoterapi programları planlamak önemli olacaktır. Yapılan çalışmalarda ayak taban duyusunun yürüyüş ve denge parametreleri üzerine etkisi gösterilmiştir, ancak ayak taban duyu eğitiminin genel eklem hipermobilitesi olan bireylerde denge ve duyusal motor organizasyona etkisini gösteren bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu kapsamda bu çalışma GEH olan bireylerde ayak taban duyu eğitiminin sensorimotor organizasyona etkisini inceleyen ilk çalışma olacaktır. Çalışma kapsamında GEH olan kişiler Randomizasyon yöntemi ile müdahale ve kontrol grubuna ayrılacaktır. Müdahale grubuna ev ortamında ayak tabanı duyusal eğitimi verilecektir. Her iki gruba da ayak bakım broşürü verilecektir. Müdahale öncesi ve sonrası bireylerin ayak tabanı duyuları ve denge becerileri değerlendirilecektir. Çalışmanın sonucunda uygulanan müdahale ile ayak tabanı duyusu ve dengenin iyileşmesi sağlanarak eklem laksitesine bağlı oluşabilecek yaralanma, sakatlık durumlarının önlenmesi hedeflenecektir

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Genç Yetişkinlerde Uyku Pozisyonunun Üst Ekstremite Fonksiyonu, Uyku Kalitesi, Denge ve Propriyosepsiyon Üzerine Etkileri			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Rabia ALSANCAK
Eposta	rabia.alsancak79@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Arş.Gör Kardelen Koç
Eposta	kardelen.koc@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Efsa Nur Nasir
Eposta	efsa.nur.nasir11@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Uyku pozisyonu, kas-iskelet sistemi sağlığı ve uyku kalitesi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Yetişkinler, uyku sırasında ortalama 11 ila 45 kez pozisyon değiştirir. Yan yatış pozisyonu, sağlıklı yetişkinlerde en yaygın tercih edilen uyku pozisyonudur. Servikal bölgenin yanlış pozisyonlanması, baş ve kol ağrısı gibi sorunlara yol açarak uyku kalitesini olumsuz etkileyebilir. Uyku sırasında omurga eğriliğinin korunması, kas sertliğini ve faset eklem yüklenmesini azaltabilir. Propriyosepsiyon, vücudun duruş ve hareketlerini algılamasını sağlayan bir mekanizmadır ve kaslar, tendonlar, eklem kapsülleri gibi yapılar tarafından desteklenir. Servikal bölgedeki proprioseptif reseptörler, postüral denge ve üst ekstremite pozisyon algısında kritik bir rol oynar. Servikal kasların yorgunluğu, propriosepsiyonu etkileyerek üst ekstremite kas performansını azaltabilir. Skapular hareketler ve omuz kas gücü, servikal ve torasik eğriliklerden etkilenir. Literatürde, uyku pozisyonunun boyun ve omuz propriyosepsiyonu üzerindekİ etkilerine dair bir çalışma bulunmamaktadır. Bu kapsamda çalışmamızın amacı literatürdeki bu boşluğu doldurmaktır.

12
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Epilepsi Hastalarında Telerehabilitasyon Tabanlı Aerobik Egzersizlerin Fiziksel Uygunluk Üzerine Olan Etkisinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	8999 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü> Ortopedik Fizyoterapi Anabilim Dalı

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sinem YILMAZ
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SÖNMEZ
Eposta	mehmet.sonmez@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Ecehan BAYRAM
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Epilepsi, tekrarlanan nöbetlerle karakterize edilen bir beyin hastalığıdır. Literatür incelendiğinde telerehabilitasyon uygulamasının epilepsili bireylerde kullanımının çok kısıtlı düzeyde kaldığı görülmüştür. Dolayısıyla bu alanda ciddi bir açık bulunmaktadır. Bu noktada projemizin amacı aerobik egzersiz uygulamasının telerehabilitasyon yöntemi ile uygulanmasıyla epilepsili bireylerde oluşan etkisinin incelenmesidir. Çalışmada Erzurum ilinde yaşayan epilepsili bireylerden oluşan örneklemden dahil etme kriterlerimizi karşılayan ve katılmayı gönüllü olarak kabul edenler deney grubuna ve kontrol grubuna rastgele olarak dahil edileceklerdir. Deney grubundaki katılımcılar 8 hafta boyunca haftada 3 gün geleneksel fizyoterapiye ek olarak 30 dakika telerehabilitasyon temelli aerobik egzersizler yapacaklardır. Kontrol grubu ise geleneksel fizyoterapi dışında herhangi bir uygulama almayacaktır. Katılımcılar daha önce araştırmacılar tarafından gerçekleştirilerek video kaydı altına alınmış olan 30 dakikalık aerobik egzersiz videosunu kendi evlerinde izleyip uygulayacaklardır. Ayrıca kendilerinden her seans rapor istenecektir. Çalışmanın başında katılımcılar Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde ön değerlendirmeye alınarak demografik verileri, fiziksel fonksiyon düzeyleri, fiziksel performans seviyeleri ve vücut kompozisyonları değerlendirilecektir. Ayrıca bir online iletişim grubuna kayıtları yapılacaktır ve ev egzersizleri huşusunda bilgilendirmeleri gerçekleştirilecektir. 8 hafta sonunda ise son değerlendirmeleri yapılacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Lomber disk hernili bireylerde telerehabilitasyona dayalı kor stabilizasyon egzersizlerinin ağrı, kinezyofobi, endurans, denge ve fonksiyonel sonuçlara etkisi.			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	8750 ₺			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ümmügülsüm Alpkılıç
Eposta	ummugulsum.alpkilic71@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Musa EYMİR
Eposta	musa.eymir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Ayşe Tebeşir
Eposta	ayse.tebesir7@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Mercan Aras
Eposta	mercanaras36@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Lomber disk hernisi (LDH), halk sağlığını önemli ölçüde etkileyen, fiziksel ve psikolojik semptomlarla karakterize muskuloskeletal bir problemdir. Ağrı, sakatlık, fiziksel performansta bozulma gibi fiziksel semptomların yanı sıra katastrofik ağrı, hareket etme korkusu (kinezyofobi) gibi psikolojik belirtiler de ortaya çıkabilmektedir. LDH kritik bir sağlık sorunudur ve toplumlarda engelliliğe ve işle ilgili engellere yol açabilecek sosyoekonomik bir sorun oluşturur. Egzersiz tedavisi, LDH rehabilitasyonun birinci basamağını oluşturmaktadır. Ancak, LDH'li bireyler uzun süreli takiplerinde evde egzersiz programlarına tabi tutularak uzaktan rehabilitasyon yönetimi ile takip edilmektedirler. Bu durum LDH'li bireylerin egzersize uyumunu azaltma ve rutin kontrollerini aksatma gibi risklerden dolayı tedavinin etkinliğini azaltmaktadır. Bu çalışmanın özgün yönü ise, telerehabilitasyon temelli kor stabilizasyon egzersizlerinin LDH'li bireylerin sonuçlarına etkilerini araştırmaktır. Bir taraftan, günümüzde telerehabilitasyon oldukça kolay erişilebilir ve uygulanabilir yöntem olup, diğer taraftan omurgayı ilgilendiren muskuloskeletal problemlerde omurga stabilitesini arttırmaya yönelik egzersiz türleri giderek önem kazanmaktadır. Bu noktadan hareketle amacımız, LDH'li bireylerde telerehabilitasyon temelli kor stabilizasyon egzersizlerinin ağrı, kinezyofobi, endurans, denge ve fonksiyonel sonuçlara olan etkilerini araştırarak, bu rehabilitasyon metodunun tedavinin etkinliğini arttırma potansiyelini değerlendirmektir. Bu çalışmada kullanılacak telerehabilitasyon

metodunun etkinliği belirlendiği takdirde; LDH tedavisinde literatüre maliyeti düşük ve uygulanabilir alternatif bir rehabilitasyon seçeneği sunulmuş olacaktır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Total diz protezi ameliyatı planlanan hastaların cerrahi korku düzeylerinin, ameliyat sonrası kinezyofobi, ağrı ve yaşam kalitesi ile ilişkisinin incelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	8500			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ayda Nur Özer
Eposta	Ayda.nur.ozer99@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ramazan YILDIZ
Eposta	ramazan.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Diz osteoartriti şiddetli ağrının ve fonksiyonel kısıtlılığın yaygın bir nedenidir ve yetişkin popülasyonun yaklaşık %6'sını etkiler; elli beş yaş üstü kişilerde bu oran artmaktadır (1). Total diz protezi (TDP) artık şiddetli diz artriti olan hastalar için kabul edilen optimal tedavi yöntemidir (2) Katz ve ark.9 ameliyat öncesi kendileri tarafından bildirilen ağrı ve fonksiyonlarının sürekli olarak daha kötü olduğunu ancak diz artroplastisi sonrasında benzer veya daha fazla fonksiyonel iyileşme elde ettiklerini göstermiştir (3).

Cerrahi uygulamalardan önce hastalarda korku oluşturabilmektedir. TDP ameliyatı olacak hastalar sıklıkla; anestezi sonrası uyanamama, ameliyat sonrasında şiddetli ağrı yaşama, kontrol kaybı, engelli kalma,iş fonksiyonu kaybı, aile içi görev ve sorumluluklarını yapamama, ölüm riski gibi durumlardan dolayı, korku yaşadıkları belirtilmektedir (4).

Ameliyat öncesinde hastaların yeteri kadar bilgilendirilmemesi ve eğitim verilmemesi, kaygılarıyla ilişkili sorularının cevaplanmaması, cerrahiye yeterli fizyolojik/psikolojik hazırlık yapılmaması gibi nedenlerden dolayı hastalar cerrahi öncesi korku hissedebilirler. TDP ameliyatı olan hastalar eklem ve kemik ve yumuşak dokularda oluşan etkilerden dolayı ameliyat sonrası dönemde yoğun ağrı yaşayabilirler. Hastanın hissettiği korkunun ağrıyı artırması gibi ağrı şiddeti de korkuyu etkiler (5). Aynı zaman da yaşanana bu korku ve ağrı, aneljezik kullanımında artışa neden olmaktadır (6).

Psikolojik faktörlerden dolayı cerrahi öncesi korku, yaşanan ağrının kronikleşmesine neden olabilir. TDP ameliyatı öncesi korku ve ameliyat sonrası olası etkilerini belirlemek için literatüde önemli bir açık vardır. Bu yüzden, bu çalışmada, TDP ameliyatı öncesi yaşanan korkunun değerlendirilmesi ve hastaya ameliyat sonrası süreçte ağrı, kinezyofobi ve yaşam kalitesi yönünden ilişkili olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya yapılan güç analizine göre 30 TDP cerrahisi planlanan diz osteoartritli hasta alınacaktır. Hastaların cerrahi korkusu Cerrahi korku Ölçeği İle değerlendirilecektir. Ameliyat sonrası ağrı vizüel anolog skalası ve algometre ile değerlendirilecektir. Hastaların kinezyofobileri Tampa Kinezyofobi ölçeği ile, yaşam kaliteleri ise Nottingham Sağlık Profili değerlendirilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Adölesan idiopatik skolyozu olan çocuklarda fiziksel uygunluğun değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Beyza Osmanoğlu
Eposta	beyzaosmanoglu6161@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Ramazan YILDIZ
Eposta	ramazan.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Ezgi Yağmur Civelek
Eposta	ezgi.yagmur.civelek95@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Adölesan idiyopatik skolyoz (AİS) ergenlik dönemindeki çocukların %1 ila %3'ünü etkiler. Skolyoz altta yatan konjenital veya nöromüsküler anormalliklerin yokluğunda omurganın en az 10 derecelik yana eğriliği (Cobb açısı) ile tanımlanır. AİS, gövde deformasyonuna neden olan yaygın bir omurga deformitesidir ve çocukların gelişimini, benlik saygısı ve zihinsel sağlık da dahil olmak üzere fiziksel ve psikolojik birçok yönden etkilediği bilinmektedir. Skolyoz, omurga hareketinde azalmaya, omurgaya yakın kasların zayıflamasına, kronik ağrıya, psikolojik acıya, solunum fonksiyonlarında azalmaya ve solunum fonksiyon bozukluğuna neden olabilir. Dinlenme sırasında herhangi bir solunum fonksiyon bozukluğu belirtisi olmayan, hafif derecede skolyozu olan hastalarda anormal solunum düzenleri ve solunum kaslarının tutulumu rapor edilmiştir. Egzersiz toleransında bozulma ve fiziksel kondisyon kaybı da hafif skolyozlu hastalarda erken belirtiler olabilmektedir. Bununla birlikte, bazı çalışmalarda uzun süre oturma pozisyonunda kalmanın ve hareketsiz, statik bir duruş sürdürmenin, bazen de yetersiz hareketin, omurgada skolyoz gibi postüral değişikliklere neden olabileceğini bildirilmiştir.
Cerrahi müdahale için mutlak endikasyonlar olmasına rağmen, AİS'in büyüme atağı sırasındaki ilerleyici deformite ve tedavi edilmeyen eğriliğin uzun vadeli sonuçları her zaman endişe kaynağı olmuştur. Bunlar arasında önemli konulardan biri de skolyozun solunum fonksiyonlarını olumsuz etkileyip etkilemediğidir. Göğüs duvarı deformitesinin, yetersiz ventilasyon-perfüzyon dağılımının ve hava yolu tıkanıklığının AİS hastalarında pulmoner fonksiyon bozukluğuna katkıda bulunduğu bilinmektedir. Şiddetli skolyozun yetişkinlikte solunum yetmezliği ile ilişkili olduğu bilinmektedir.

Fiziksel uygunluk, günlük yaşam aktivitelerini canlı ve uyanıkken, yorgunluk olmadan, boş zamanlarını değerlendirebilecek gerekli enerjiye sahip ve beklenmeyen tehlikeleri karşılayabilecek özelliklere sahip olmak anlamını taşır. Fiziksel uygunluk kardiyorespiratuar endurans, kassal endurans, kas kuvveti, vücut kompozisyonunu, sürat, esneklik, çeviklik, denge, reaksiyon zamanı ve koordinasyonu içerir. Aynı zamanda, fiziksel uygunluk kalbin, akciğerin, damarların ve kasların maksimum verimlilikle çalışma kapasitesidir. Psikolojik zindelik, kalp-dolaşım sistemi enduransı, fiziksel kapasitenin gelişmesi ve sportif etkinlikleri iyi yapabilme gibi özellikleri de içermektedir. Fiziksel uygunluğun sedanter toplumlarda düşük, sporla uğraşan bireylerde yüksek olması, insanları fiziksel uygunluklarını artırmasının önemi üzerinde durulmaktadır. Skolyozu olan çocuklarda etkilenen kas-iskelet sisteminden dolayı, yukarıda bahsedilen fiziksel uygunluk parametrelerinin de etkilenebileceği düşünülmüştür. Literatüre AİS olan çocuklarda fiziksel uygunluk parametrelerini kapsamlı olarak değerlendiren çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada adölesan idiopatik skolyozu olan çocukların fiziksel uygunluğu değerlendirilecektir. Çalışma grubunda 20 AİS'li çocuk ve kontrol grubunda 20 sağlıklı çocuk olmak üzere toplam 40 çocuk değerlendirilecektir. Fiziksel uygunluk EUROFIT Fiziksel Uygunluk Test Bataryası ile değerlendirilecektir. Aynı zamanda çocukların akciğer fonksiyonu spirometre ile değerlendirilecektir. Bu çocuklarda, düşük düzeyde fiziksel uygunluk parametreleri ve olası etkilerinin belirlenmesi uygun müdahalelerin yapılması için önem taşımaktadır. Çalışma ile fiziksel uygunluk düzeyleri düşük olan çocukların farkındalığının artırılması, fiziksel aktiviteye yönlendirilmesi ve uygunluğuna bağlı önerilerle desteklenmesi planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	0-36 aylık Serebral Palsili veya yüksek riskli çocukların duyusal işlemleme becerilerinin değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	7500			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri/ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Zehra Ebrar Bakırcı
Eposta	zhraebrar25@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Ramazan YILDIZ
Eposta	ramazan.yildiz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Serebral palsili (SP) çocuklarda motor bozukluklara sıklıkla duyu, algı, biliş, iletişim ve davranış bozuklukları eşlik etmektedir (1). Duyusal bozuklukların en önemli belirleyicilerinden bazıları SP'li çocukların %45'inde görülen beyaz cevher lezyonlarıdır (2). Beyaz maddenin tahribatı, duyusal işlemden sorumlu olan kortikal ve talamik bölgelerin gelişimi üzerinde ikincil etkilere sahip olabilir (3). Nöromüsküler bozukluklar gibi SP'de mevcut olan diğer faktörler, çocuğun aktivite düzeyini kısıtladığından bu duyusal bozukluklara katkıda bulunabilir (4).

SP'li çocuklarda duyu bozuklukları motor engellerle birlikte bulunabilir ve bu çocuklarda gözlenen motor fonksiyon bozukluklarına katkıda bulunabilir (5). Motor görevlerin yerine getirilmesindeki başarı, olası motor hataları düzeltmek için geri bildirim sağlayan ve motor fonksiyona rehberlik eden afferent girdilerin kalitesine bağlıdır (6, 7).SP'li çocuklarda duyu değerlendirmesi sıklıkla yapılmaktadır, ancak bu değerlendirmeler 3 yaş ve sonrasında yoğunlaşmıştır. Beyin gelişiminde yaşamın ilk yılları kritik öneme sahiptir. Erken dönemde riskli çocukların duyusal yönden eksiklerinin tespit edilip uygun yönlendirmelerle ve duyu bütünlüğü gibi tedavilerle desteklenmesi çocuğun ve ailenin refah düzeyine olumlu yansıyacaktır.

Bu çalışmanın amacı 0-36 ayda SP tanısı alan veya yüksek risk taşıyan bebeklerin duyusal işlemleme becerilerini değerlendirmektir. Çalışmada duyusal işlemleme yeteneği Dunn Duyu profili-2 ile değerlendirilecektir. Bu çocukların yaşadığı duyusal işlemleme sorunları en erken dönemde tespit edilip uygun yaklaşımların uygulanması için aileler ilgili sağlık profesyonellerine yönlendirilecektir. Aile süreç hakkında bilgilendirilecektir. Aile çocuğun ihtiyaçlarına yönelik yaklaşımlar konusunda desteklenmek için ev önerileri şeklinde basılı bir rehber oluşturulacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Akran eğitimi yöntemiyle uygulanan sigara bırakma eğitiminin hemşirelik öğrencilerinin sigara bağımlılığına olan etkilerinin incelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	■	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ■	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	8000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Hemşirelik> Psikiyatri Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri			
Yürütücü			
Adı Soyadı	Kübra ARDAHANLI		
Eposta	kubrardahanli598@gmail.com		
Danışman			
Adı Soyadı	Zeynep ÖZTÜRK		
Eposta	Zeynepolcun6@gmail.com		
Araştırmacı-1			
Adı Soyadı	Mukaddes SARICA		
Eposta	mukaddes.sarica66@erzurum.edu.tr		
Araştırmacı-2			
Adı Soyadı	Hacire TURAN		
Eposta	turanhacire9@gmail.com		

Projenin Kısa Özeti*

Sigara içme, toplumu ilgilendiren önemli bir psikososyal sorundur. Dünyada 1.3 milyar kişinin tütün ürünü kullandığı, her yıl yaklaşık 8 milyon insanın sigara nedeniyle hayatını kaybettiği bildirilmektedir (WHO, 2023). Yüksek ölüm oranına rağmen sigara bağımlılığı en büyük önlenebilir hastalık ve ölüm nedenleri arasında gösterilmektedir. İnsanlar genellikle sigara içmeye gençlik dönemlerinde başlamakta ve bu nikotin bağımlılığı erişkinlik dönemlerinde de devam etmektedir. Üniversite yılları sigaraya başlamada kritik dönemlerden kabul edilmektedir. Hemşirelik öğrencilerinde sigara bağımlılığının incelendiği çalışmalarda sigara bağımlılığının önemli bir sorun olduğu görülmektedir. Hemşirelerin tütün bağımlılığını önlemedeki rolleri ve topluma örnek olmaları gerektiği düşünüldüğünde hemşirelik öğrencilerinde tütün bağımlılığı açısından riskli bir dönem olan üniversite yıllarında sigara bağımlılığının önlenmesi önemlidir. Üniversite öğrencilerinde akran eğitiminin sigara bağımlılığının önlenmesinde etkili bir yöntem olduğu vurgulanmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinde sigara bağımlılığını azaltmaya yönelik girişimsel çalışmaya ülkemizde rastlanmamıştır. Uluslararası literatürde hemşirelik öğrencilerinde sigara bağımlılığını azaltmaya yönelik girişimsel çalışmalar sınırlı sayıda olmakla beraber hemşirelik öğrencilerinde akran eğitimi yönteminin kullanıldığı sigara bıraktırma eğitimi çalışmalarına rastlanmamıştır. Bu çalışmada akran eğitimi yöntemiyle uygulanan sigara bıraktırma eğitiminin hemşirelik öğrencilerinin sigara bağımlılığına olan etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda yapılan ilk araştırma olacak olması ve benzer başka bir çalışmaya rastlanılmaması nedeniyle çalışmanın alanında özgün değerinin yüksek olduğu düşünülmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Hemşirelik öğrencilerinde internet kumar bağımlılığının kaygı ve yalnızlıkla ilişkisinin incelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	■	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ■	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Hemşirelik> Psikiyatri Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Murat AKBAŞ
Eposta	akbasmurat658@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Zeynep ÖZTÜRK
Eposta	Zeynepolcun6@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Adem DURAN
Eposta	adem.duran52@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Ergün IŞIKTAŞ
Eposta	ergunisiktas3@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Kumar birçok kültürde popüler bir etkinliktir. İnternette kumar oynamak, yüksek düzeyde erişilebilirlik, sürükleyici arayüz, anonimlik, uygun fiyat ve etkileşim kurma gibi nedenlerle daha cazip ve bağımlılık yapıcı olabilmektedir. Kumar bağımlılığı kişisel, ailesel veya mesleki yaşamı kalıcı olarak bozan ve tekrarlayan uyumsuz kumar davranışlarının olması şeklinde tanımlanmaktadır. Kumar bağımlılığı, anksiyete, depresyon, alkol ve madde bağımlılığı, sosyal destek azlığı gibi faktörlerle ilişkilidir. İnternet kumar bağımlılığının üniversite öğrencileri arasında giderek artan bir sorun olduğu bildirilmiştir. İnternet kumar bağımlılığı bağımlılıklarla mücadele önemli bir rolü üstlenen hemşireleri de lisans yaşamlarında etkileyebilmektedir. Uluslararası çalışmalar incelendiğinde hemşirelik öğrencilerinde patolojik kumar oynama davranışlarına yönelik çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Hemşirelik öğrencilerinde internet kumar oynama bağımlılığı ve etkili faktörlerin incelendiği bir çalışmaya ise ulaşılamamıştır. Önceki çalışmalar göz önüne alındığında hemşirelik öğrencilerinde kumar bağımlılığının kaygı ve yalnızlıkla ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bu bilgiler ışığında bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinde internet kumar bağımlılığının kaygı ve yalnızlıkla ilişkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır.Çalışmanın sonuçları ülkemizde hemşirelik öğrencilerinin internet kumar bağımlılığı düzeyleri hakkında bilgi verecektir. Ayrıca hemşirelik öğrencilerinde ilk defa araştırılan internet kumar bağımlılığının kaygı ve yalnızlıkla ilişkisinin ortaya konulmasını sağlayacaktır. Geleceğin hemşirelerinde kumar bağımlılığının ve etkili olduğu faktörlerin belirlenmesi bu riskli davranışın önlenmesine yönelik yürütülecek ileriki çalışmalar içinde önemli veriler sağlayacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin trans bireylere yönelik tutumlarının incelenmesi: Kuşaklar arası inceleme			
Program Kodu	**2209-A**	■	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ■	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Hemşirelik> Psikiyatri Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Azra BÜLBÜL
Eposta	azrabulbul401@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Zeynep ÖZTÜRK
Eposta	Zeynepolcun6@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Elif Ronahi ÜSTÜ
Eposta	Ronahi.ustu7@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Transseksüellik ya da cinsiyet disforisi, kişinin biyolojik cinsiyetiyle cinsiyet kimliği (kendini kadın ya da erkek olarak hissetme) arasında uyumsuzluk yaşamasıdır. Bu duruma sahip kimseleri tanımlamak için trans birey ifadesi kullanılmaktadır. Trans bireylerin yaşadıkları psikolojik sorunlarda toplumsal damgalanma önemli bir faktördür. Trans bireylere yönelik olumsuz tutumlar transfobi, cinsiyetçilik ve cinsiyetçi saldırı şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Cinsiyetçilik, olumsuz kültürel bir tutum olarak ortaya çıkmakta, transfobi ise bu tutumu korku ve nefretle güçlendirmekte, cinsiyetçi saldırı ise bu inanışın şiddetle ifade edilmesine neden olmaktadır.

Yaşam şartlarında meydana gelen hızlı değişimler, sosyal-kültürel-tarihsel koşulların bireyde yarattığı etkiler, kuşaklararası farklılaşmanın temelini oluşturmaktadır. Yaşamın her alanında hissedilen bu farklılaşmanın trans bireylere yönelik tutumları etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu bilgiler ışığında bu çalışmada X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin trans bireylere yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu ve Trans Bireylere Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Literatür incelendiğinde kuşaklar arası farklılıklarla trans bireylere yönelik tutumların incelendiği uluslararası çalışmalara rastlanırken, ülkemizde X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin trans bireylere yönelik tutumlarının incelendiği bilimsel araştırmalara ulaşılamamıştır. Bu nedenle ülkemizde trans bireylere yönelik tutumlar üzerinde kuşaksal farklılıkların etkisinin açığa çıkarılması çalışmanın özgün tarafını oluşturmaktadır. Bu çalışmada X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin trans bireylere yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın sonuçları X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin trans bireylere yönelik tutumlarının anlaşılmasında yol gösterici olacaktır. Bu çalışmadan elde edilen verilerin trans bireylere yönelik olumsuz tutumları önlemeye yönelik ileride yapılacak çalışmalar için önemli veriler sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın en önemli çıktısı ise lisans öğrencilerinin bireysel olarak bir araştırma projesini organize etme, yürütme ve sonuçlarını yorumlayıp yayın aşamasına hazırlama gibi konularda deneyim kazanmasını sağlayacak olmasıdır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Hemşirelerde Netlessfobi, Kaygı ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	■	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ■	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	9000 tl			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri> Hemşirelik> Psikiyatri Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Süheyla YILDIZ
Eposta	suheylayld49@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Zeynep ÖZTÜRK
Eposta	Zeynepolcun6@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Sidar KARATAŞ
Eposta	sidarkaratas8@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Günümüzde pek çok birey internete bağlı kaldıklarından emin olarak ve internet bağlantısı olmayan yerlerden kaçınarak çevrimiçi kalmak ve siber uzaydan ayrılmamak için büyük çaba harcamaktadır. Bu durum onları internet bağımlılığı yönünden tehdit edebilmekte ve internetten yoksun kalmaktan korkmalarına sebep olabilmektedir. Netlessfobi internet erişimine sahip olamama korkusu olarak da adlandırılmaktadır. İşlerinin çeşitli yönleri için yoğun olarak internet erişimine güvenen hemşireler arasında netlessfobinin, zihinsel ve psikolojik sağlıkları üzerinde önemli sonuçları olabilmektedir. İnternet bağlantısının olmaması korkusu, artan stres seviyelerine, sinirliliğe ve izolasyon duygularına neden olabilmektedir. Bireylerin sürekli internet erişiminin kesilmesi korkusu yaşamaları, kişisel yaşamlarını, sosyal etkileşimlerini ve psikolojik durumlarını olumsuz etkileyebilmektedir. Netlessfobiyi ve hemşirelerin ruh sağlığı üzerindeki etkisini ele almak, hemşirelerin genel ruh sağlıklarını korumak ve bakımın kalitesinin yükselmesini sağlamak için çok önemlidir. Netlessfobi literatürde oldukça yeni bir kavram olduğundan bu alanda yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Ülkemizde hemşirelerde netlessfobinin incelendiği bir çalışmaya ise rastlanmamıştır. Uluslararası çalışmalarda ve ülkemizde hemşirelerde netlessfobi, kaygı ve psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Önceki çalışmalar göz önüne alındığında hemşirelerde netlessfobi, kaygı ve psikolojik iyi oluş arasında ilişki olabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma hemşirelerde netlessfobi, kaygı ve psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkisinin incelendiği ilk çalışmadır. Hemşirelerde netlessfobi ve etkili olduğu faktörlerin belirlenmesi bu riskli davranışın yaygınlığı ve etkileri konusunda bilgi sağlayacaktır. Ayrıca çalışmadan elde edilen veriler hemşirelerde netlessfobinin önlenmesine yönelik yürütülecek ileriki çalışmalar içinde önemli veriler sağlayacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Erkek Hemşirelik Öğrencilerinin Kadın Doğum Stajı Öncesi ve Sonrası Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği İle İlgili Algı rının Karşılaştırılması**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	9.000TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Hemşirelik > Kadın Sağlığı ve Doğum > Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sevda DURMUŞ
Eposta	Sevdadrms216@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör Şevin POLAT
Eposta	sevin.akgun@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Figen TAŞ
Eposta	Figentas398@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği; kadın ve erkek arasındaki biyolojik farklılıklardan sıyrılan, içinde yaşanılan kültürün ve toplumun inşa ettiği kalıplara sığdırılmaya çalışılan kültürel bir kavramdır. Toplumsal cinsiyet ayrımcılığının taraflarından biri olarak konumlandırılan erkek cinsiyetine bu bağlamda büyük sorumluluklar düşmektedir. Özellikle kadın cinsiyeti ile alakalı dayatılan güçsüzlük, sadece ev işlerinden sorumlu olma, eğitimde ikinci plana atılma, "elinin hamuru ile erkek işine karışılmaz" vb. toplumsal mitler hem kadın hem de erkek cinsiyeti için öğrenilmiş çaresizlik olarak görülüp devam ettirilmekten öteye gidememiştir. İnsan hakları evrensel bildirgesi toplumsal eşitsizlik konusunda hemşirelik mesleğini icra eden grubun; toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bireyin sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirgeme, kadın ve erkeğin güçlendirilmesine yönelik geliştirilen stratejileri destekleme, kadının toplumsal statüsünün yükseltilmesi, gebelik, doğum ve doğum sonu donemdeki kadınlar gibi hassas grupların sağlığına öncelik verme görevlerinin önemini vurgulamaktadır. Bu projede doğum ve kadın hastalıkları ana dersinin hastanelerdeki uygulamalarında aktif rol almasının beklendiği erkek cinsiyetli öğrencilerin çalışmaya dahil edilerek hedef kitle olarak alınması planlanmıştır. Bu uygulamalar ile kadınların cinsiyet eşitsizliğinin temelindeki yanlış değiştirilerek literatüre katkı sağlanması planlanmaktadır. Bu amaçla ön test ve son test uygulaması şeklinde yapılacak olan kesitsel türdeki bu araştırmanın evrenini Türkiye genelinde Sağlık Bilimleri Fakültesinde Doğum ve Kadın Hastalıkları dersinde staja ilk defa katılacak olan erkek öğrencilerden çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturacaktır. Verilerin istatistiksel analizi için SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 paket programı kullanılacaktır. Analiz aşamasında kullanılacak yöntemin belirlenebilmesi için veri setinde yer alan demografik veriler ile ölçek puan ortalamalarının normal dağılımdan gelip gelmediği Kolmogorov-Smirnov/Shapiro-Wilk testleri ile belirlenecektir.

Kolmogorov-Smirnov/Shapiro-Wilk testinin yanı sıra çarpıklık (skewness), basıklık (kurtosis) katsayıları, kutu grafiği (boxplot) ve Q-Q plot da incelenerek veri setinin normalliğine ilişkin karar verilecektir. Araştırma sonuçlarının doğum ve kadın hastalıkları staj uygulamalarına çıkan erkek öğrencilerde cinsiyet algısını olumlu yönde değiştirebildiğinin kanıtları ile sunulmasının erkek hemşire adaylarının kadın doğum stajlarındaki etkinliğinin arttırılması ve uygulama rotasyonları ve ders içeriklerine katkı sağlanması planlanmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Sosyal Medya Kullanan Annelerin ikincil Travmatik Streslerinin Emzirme Motivasyonlarına Uzerine Et ileri**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	9.000TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Hemşirelik > Kadın Sağlığı ve Doğum > Anne Çocuk Sağlığı

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Esra MİLLİ
Eposta	milliesra846@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör Şevin POLAT
Eposta	sevin.akgun@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Berna GÜLEK
Eposta	bernagulekk@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Anne sütü bebeğin ilk 6 aylık süreçte alması gereken tüm yapı taşlarını içinde bulunduran bir besin kaynağıdır. Emzirme eylemi anne ve bebek arasında en önemli bağın kurulmasına yardımcı olurken diğer yandan bebeğin varoluşunu yakından ilgilendiren fizyolojik ve psikolojik bir sürü hastalıktan korumaktadır. Anne ve bebeğin bu temel besin kaynağının aktarımı sırasında karşılaşabileceği sorunların en başında annedeki strese bağlı gelişen emzirme problemleri sayılabilir. Stres, kaygı, keder ve beraberinde getirdiği fizyolojik emzirme problemleri çoğu çalışmayla kanıtlanmış zincirleme bir döngüdür. Anneyi süreç içerisinde olumsuz etkileyen şeylerden biri de stres düzeyindeki artıştır. Stres normal düzeylerde hayat motivasyonun diri tutan bir savunma mekanızması iken doğum sonrası çok hassas bir dönemde olan emziren annelerde patolojik boyutlara ulaşması hatta süt miktarının azalmasına bağlı emzirmenin sonlandırılarak bebek için mama takviyesine geçme süreçleri oldukça sık karşılaşılan doğum sonrası motivasyon kayıplarının sonuçlarındandır. Günümüzde sosyal medyanın kullanımı oldukça yaygın olup tüm dünya ile ilgili güncel bilgilere ulaşmak oldukça kolaydır. Bu güncel bilgiler ne kadar faydalı gibi görünüyor olsa da tüm dünyada yaşanan acılardan haberdar olmak belki de farkındalık oluşturmak adına yapılan duyar paylaşımları ile hiç ilgi alanı olmasa dahi karşılaşmak günümüzde neredeyse kaçınılmazdır. Planlanan bu projede, teknoloji çağı adı verilen bu yeni dönemde yaşamda online kalmak için İnstagram, Facebook, Twitter vb. sosyal medya kullanan annelerin son dönemde yaşanan deprem, savaş vb. birçok olumsuz durumlar karşısında sansürsüzce paylaşılan ve toplumun her kesimine saniyeler içinde ulaşan özellikle olumsuz video, görüntü ve düşünceler karşısındaki ikincil travmatik stres düzeyleri üzerindeki değişikliklerin annelerin emzirme motivasyonunu nasıl etkilediği hakkındaki verileri gün yüzüne çıkarılması hedeflenmektedir. Araştırma tanımlayıcı türdedir. Araştırmaya gerekli izinler alındıktan sonra başlanacaktır. Araştırmanın evrenini Erzurum ilinde ikamet eden 18

yaşından büyük 26 yaşından küçük (genç yetişkin) emziren anneler oluşturacaktır. Araştırmanın örneklemini ise; evreni bilinmeyen örneklem hesaplama formülü kullanılarak belirlenmiştir. Bu formüle göre çalışmaya en az 374 kişi alınmalıdır. Verilerin toplanmasında 'Tanıtıcı Bilgi formu, Sosyal Medya Kullanıcıları İçin İkincil Travmatik Stres Ölçeği ve Öz Belirleme Kuramına Dayalı Emzirme Motivasyonu Ölçeği' kullanılacaktır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilecektir. Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu analitik yöntemler (Kolmogorov-Smirnov/Shapiro-Wilk testleri) kullanılarak incelenecektir. Normal dağılıma uymayan veriler için Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılacaktır. Değişkenler arasındaki ilişki için Spearman korelasyon analizi kullanılacaktır. Çalışma proje yürütücüsü ve danışmanı tarağından toplam 8 aylık süre içinde tamamlanacaktır. Anneyi stresya sürükleyen şeylerin saptanıp üzerinde çalışılması emzirme motivasyonu açısından kıymetlidir. Emzirmenin sürdürülmesi 30 yıllık kalkınma hedeflerindendir ve bu proje ile bu hedeflere ulaşmadaki engellerden bir tanesinin daha belirlenip gerekli önlemlerin alınması ile literatüre katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Hemşirelerin Mesleki Otonomiye Yönelik Tutumları ile Mesleki Bağlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	2850 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Yok

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Elif Çağla ATMACA
Eposta	caglaelifatmaca@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Ulviye Aydan Nacak
Eposta	aydannacak42@gmail.com
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Elif YILDIRIM
Eposta	yelif0268@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Sağlık alanında hemşirelik bakımına duyulan gereksinim artmaktadır. Sunduğu bakım uygulamalarına yönelik karar alabilen otonomi düzeyi ve mesleki bağlılığı yüksek hemşirelere ihtiyaç vardır. Hemşirelerin mesleki otonomi düzeylerinin artması sağladıkları bakımın kalitesini, iş doyumlarını arttırmakla birlikte hemşirelerin mesleklerine değer vermesini sağlamaktadır. Hemşirelerin mesleki bağlılıklarının yüksek olması ise hemşirelik mesleğini sürdürme, geliştirmelerini ve mesleği devam ettirme isteklerini olumlu etkilemektedir. Literatür incelendiğinde hemşirelerin mesleki bağlılık ile otonomi düzeyleri

arasındaki ilişkiyi doğrudan hemşireliğe özgü ölçek ile değerlendiren bir çalışmaya rastlanılmadı. Bu çalışmada hemşirelerin mesleki otonomiye tutumları ile mesleki bağlılıkları arasındaki ilişkinin ve etkileyen faktörlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırmanın gerçekleştirileceği kurumlardaki (Erzurum Şehir Hastanesi ve Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi) çalışan hemşire sayısı göz önünde bulundurularak evreni bilinen örneklem formülüyle örneklem hesaplanması yapılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında yüz yüze anket formu uygulanacaktır. Anket formlarından, Profesyonel Otonomiye Yönelik Tutum Ölçeği ve Hemşirelikte Mesleğe Bağlılık Ölçeği kullanılacaktır

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Üniversite Öğrencilerinde Akran Eğitiminin Katı Atık Yönetimi Bilgisi ve Çevresel Davranışlara Etkisi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik Bölümü			
Proje Bütçesi	8200 TL (Sekiz bin iki yüz Türk Lirası)			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Hemşirelik > Halk Sağlığı Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hacer Gürgüz
Eposta	hacergurguz@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Nihal Gördes Aydoğdu
Eposta	nihal.aydogdu@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Hayrunnisa Ay
Eposta	nisaay415@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Asya Yüce
Eposta	yuceasya196@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Küreselleşme ile birlikte sürdürülebilirlik kavramı gün geçtikçe önemini arttırmaktadır. Bu bağlamda katı atık yönetimi ve çevre bilincinin geliştirilerek davranışa aktarılması, sürdürülebilirlik hedeflerinin gerçekleştirilmesinde önemlidir. Üniversite öğrencileri geleceğin ebeveynleri ve toplumdaki bireyleri etkileme potansiyelleri nedeniyle toplumsal düzeyde değişimin yaratılmasında çok önemli bir konumda bulunmaktadır. Ayrıca üniversitelerin birer iç paydaşı olan öğrencilerin katı atık yönetimi ve çevreye yönelik davranışları üniversitelerin sürdürülebilirlik çabalarında en önemli bileşenlerden birisidir. Türkiye'de atık yönetimi ve çevre bilinci, çevre davranışı konularında üniversite öğrencileri üzerinde yapılmış olan pek çok tanımlayıcı çalışma bulunmakla birlikte akran eğitiminin bu konuda etkinliğini gösterecek bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin akran eğitimi modeli ile katı atık yönetimi bilgisinin ve çevresel davranışlarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle hem üniversitenin hem de ülkemizin sürdürülebilirlik çalışmalarına katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Çalışma Erzurum Teknik Üniversitesi öğrencilerinden fakülte düzeyinde tabakalı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilecek 354 öğrenci üzerinde yürütülecektir. Öğrencilere eğitim verilmesinde akran eğitimi eğiticileri kullanılacak olup, bu amaçla 36 akran eğiticisi seçimi de yine üniversite öğrencileri içerisinden yapılacaktır. Akran eğiticilerinin eğitimi üniversite çevrimiçi eğitim platformu olan Blackboard üzerinden senkron olarak 3 oturum ve asenkron olarak sisteme çeşitli materyallerin yüklenmesi ile gerçekleştirilecektir. Eğitimleri tamamlanan akran eğitimi eğiticilerinin öğrendikleri

bilgileri 10 öğrenci ile paylaşması istenecektir. Bu yolla toplam 354 öğrenciye ulaşılması hedeflenmektedir. Akran eğiticileri eğitimlerinde proje ekibi tarafından hazırlanan broşürleri kullanacaktır. Aynı zamanda hazırlanan posterler de her fakülte ve öğrenci kullanım alanları olan üniversite binalarının girişlerine asılacaktır. Çalışmanın verileri akran eğitimi eğiticileri tarafından eğitim öncesi (ön test) ve eğitim sonrası (son test) toplanacaktır. Verilerin analizinde tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistikler kullanılacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Hastalıklarına Rağmen İşe Gelen Hemşireler: Yönetici Hemşirelerin Etik Liderliğinin Rolü**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	**Sağlık Bilimleri Fakültesi**			
Bölüm	**Hemşirelik**			
Proje Bütçesi	**9.000**			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Hemşirelik/ Hemşirelikte Yönetim

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	**Furkan Bozdoğan**
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	**Fadime Ulupınar**
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

ÖZET

Bu proje önerisi, hemşirelik mesleğinin yoğun ve stresli doğasını ve bu zorlukların hemşirelerin sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini ve sağlık problemleri yaşamaları durumunda davranış tepkilerini ele almaktadır. Özellikle, hemşirelerin sağlık sorunlarına rağmen işe gelme eğilimi, yani "presenteeism," ve bu eğilimin hastanın bakım kalitesi ve sağlık hizmetlerinin ekonomik yükü üzerindeki potansiyel etkilerine odaklanılacaktır. Araştırmanın ana amacı, yönetici hemşirelerin etik liderlik davranışlarının, hemşirelerin bu tür eğilimleri üzerindeki olası etkilerini anlamaktır. Veri toplama için tanımlayıcı soru formu, Etik Liderlik Ölçeği ve Hastalık Presenteizm Ölçeği kullanılacaktır. Araştırmanın evreni Erzurum merkezdeki kamu ve üniversite hastanelerinde çalışan hemşirelerdir. Araştırmanın örneklem büyüklüğü en az 331 kişi olarak planlanmıştır. Etik Liderlik Ölçeği 10 maddeye sahip ve 5'li likert sistemi ile değerlendirilmektedir. Hastalık Presenteizm Ölçeği ise 21 maddeye sahip ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Her iki ölçeğin Türkçe geçerliliği ve güvenilirliği doğrulanmıştır. İstatistiksel raporlama için ortalama, frekans, yüzde dağılım kullanılacaktır. Varsayımların sağlanması durumunda t-testi, ANOVA ve Pearson korelasyon analizi kullanılacak; varsayımların sağlanmaması durumunda bu testlerin parametrik olmayan karşılıkları kullanılacaktır. IBM SPSS 21.0 programı ile analizler gerçekleştirilecek ve anlamlılık düzeyi ≤0,05 olarak kabul edilecektir. Bu araştırma başarıyla tamamlanırsa, hemşirelerin sağlık sorunlarına rağmen işe gelme eğilimleri ("presenteeism") ve etik liderlik arasındaki ilişkiyi anlamak için önemli bir temel oluşturulacaktır. Bu sonuçlar, sağlık

sektöründe çalışan profesyonellerin iş performansını ve hasta güvenliğini doğrudan etkileyebilecek faktörlerden biridir. Özellikle, etik liderliğin, hemşirelerin işe gelme eğilimleri üzerinde olumlu bir etkisi olup olmadığı anlaşılabilir. Bu tür bir anlayış, yöneticilere ve politika yapıcılara, iş yerinde etik bir kültür oluşturarak hemşirelerin genel iş performansını ve hasta bakım kalitesini nasıl artırabilecekleri konusunda rehberlik edebilir.

Anahtar Kelimeler: Etik liderlik, hastalık, hemşire, presenteizm.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Hemşirelerin Tek ve Çift Vardiya Çalışmasının Bilişsel İşlevlerine Etkisi**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	**Sağlık Bilimleri Fakültesi**			
Bölüm	**Hemşirelik**			
Proje Bütçesi	**9.000**			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Hemşirelik/ Hemşirelikte Yönetim

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	***Beyzanur Aydın***
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	**Fadime Ulupınar**
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

ÖZET

Arka Plan ve Amaç: Son dönemde yapılan prospektif kohort çalışmaları, vardiyalı çalışma ile bilişsel fonksiyon bozulması arasında genel bir korelasyon olduğunu ve uzun vardiya sürelerinin daha derin fonksiyonel bozulmalara yol açabileceğini vurgulamaktadır. Vardiyalı çalışmanın sağlık sonuçları üzerindeki etkisi geniş çapta incelenmiş olmasına rağmen, tek vardiya ve çift vardiya çalışma düzenlerinin hemşirelerin bilişsel fonksiyonları üzerindeki spesifik etkileri yeterince araştırılmamıştır. Bu çalışma, tek ve çift vardiya çalışma düzenlerinin hemşirelerin bilişsel işlevleri üzerindeki etkilerini araştırmayı hedeflemektedir.

Gereç ve Yöntem: Türkiye'deki bir kamu hastanesinde gerçekleştirilen bu ön test-son test tasarımlı çalışma, döngüsel vardiya çalışma düzenine sahip hemşireleri kapsamaktadır. Toplam 200 bilişsel test, 50 hemşireye her iki vardiya türü öncesi ve sonrası uygulanması planlanmaktadır. Hemşirelerin bilişsel performansı; hafıza, problem çözme, koordinasyon gibi temel bilişsel işlevleri test eden HitCheck mobil uygulaması kullanılarak değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

Sonuç: Bu çalışmanın bulguları, uzun ve uykusuz çalışma saatlerinin çift vardiya düzenlerinde, hemşirelerin bilişsel işlevleri üzerinde daha büyük olumsuz etkiler yaratabileceğini ortaya koyması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Vardiyalı Çalışma, Bilişsel fonksiyon, Hemşirelik Bakımı

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Hemşirelerin Afete Hazırlık ve Müdahale Yetkinliğinin Belirlenmesi ve İlişkili Faktörlerin İncelenmesi**			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☒	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	**Sağlık Bilimleri Fakültesi**			
Bölüm	**Hemşirelik**			
Proje Bütçesi	**1.850 tl**			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Hemşirelik/ Hemşirelikte Yönetim

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	**Muhammed Duraklı**
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	**Fadime Ulupınar**
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	**Yusuf Alper şahiner**
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

ÖZET

Amaç: Sismik aktivitelerin sık yaşandığı Türkiye'de, 2023 Kahramanmaraş depremleri, etkili afet hemşireliği yeterliliklerine duyulan kritik ihtiyacı ve büyük ölçekli acil durumlarda sağlık profesyonellerinin karşılaştığı zorlukları ortaya koymuştur. Bu çalışma, hemşirelerin afet hemşireliği hazırlık ve müdahale yeterliliklerini, özellikle 2023 Kahramanmaraş depremleri bağlamında değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntemler: Çalışma, 73'ü deprem müdahalesinde aktif rol alan toplam 352 hemşireyi kapsamaktadır. Hemşirelerin afet yeterliliklerini, demografik ve mesleki özelliklerine ve deprem müdahalesine katılım durumlarına göre değerlendirmek amacıyla, Afet Hemşireliği Hazırlık-Müdahale Yeterliliği (DNPRC) Ölçeği'nin Türkçe versiyonu kullanılmıştır.

Bulgular: Afet eğitimi alan hemşireler, özellikle hem teorik hem de pratik eğitimi bir arada alanlar ve tatbikatlara katılanlar, DNPRC Ölçeği'nde anlamlı derecede daha yüksek puanlar almıştır. Ancak, deprem müdahalesine aktif olarak katılan hemşirelerin daha düşük puan aldığı görülmüştür. Bu durum, algılanan hazırlık ile gerçek hazırlık arasındaki farkı ortaya koymaktadır.

Sonuç: Çalışma, afet hemşireliği yeterliliklerinin karmaşıklığını ve öz değerlendirme ile gerçek dünyadaki afet müdahalesi arasında var olan boşluğu gözler önüne sermektedir. Mevcut eğitim programlarının yeniden değerlendirilmesi ve hemşireleri gerçek afet senaryolarına daha iyi hazırlamak için daha fazla senaryo tabanlı yaklaşımların

benimsenmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Özel Gereksinimli Çocuğa Sahip Ailelerde Psikolojik Sağlamlılık ve Stresle Baş Etmede Sosyal Desteğin Aracı Rolü: Bir Yapısal Eşitlik Modeli Çalışması			
Program Kodu	**2209-A** ✓		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2024/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ✓	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Erzurum Teknik Üniversitesi/ Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Hemşirelik > Psikiyatri Hemşireliği >

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	NUR EFŞAN AYDEMİR
Eposta	aydemirnurefsan20@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	NURGÜL KARAKURT nurgul.karakurt@erzurum.edu.tr
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	HATİCE DAMRA ALKAN
Eposta	damraalkan@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Proje, özel gereksinimli çocuğa sahip ailelerde psikolojik sağlamlılık ve stresle baş etmede sosyal desteğin aracı rolünü belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Değişkenler arasındaki doğrudan ve dolaylı ilişkileri incelemeye yönelik 'Yapısal Eşitlik Modeli' kullanılmış, Erzurum İl Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinde bulunan özel gereksinimli çocuğa sahip anne-babalar ile yürütülmüştür.

Araştırmanın evreni; Erzurum ilinde Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı merkez ilçelerinde bulunan 14 Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinde yer alan özel gereksinimli çocukların ebeveynlerinden oluşmaktadır (N:1073). Araştırmanın örneklem büyüklüğünü belirlemek için priori güç analizi kullanılarak projenin örneklemini 333 kişi oluşturmaktadır (n=333).

Veriler; "Kişisel Bilgi Formu", "Connor-Davidson Psikolojik Sağlamlık Ölçeği", "Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği", "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" ile toplanmıştır. Veriler Mart 2024-Aralık 2024 tarihleri arasında toplanmış, analizinde SPSS 20 ve LİSREL 8.51 paket programı kullanılmıştır.

Bu çalışmada, özel gereksinimli çocuklara sahip ailelerin stresle başa çıkma ve psikolojik sağlamlık düzeylerini artırmak için sosyal desteğin kritik bir rol oynadığını vurgulamak önemli bir farkındalık oluşturmaktadır. Bu sosyal desteğin önemine yönelik farkındalık, ailelerin zorluklarla daha etkili bir şekilde başa çıkmalarına ve çocuklarının ihtiyaçlarını daha iyi karşılamalarına yardımcı olacağı düşüncesiyle, ailelere sağlanan destek hizmetlerinin geliştirilmesi ve ailelerin sosyal destek ağlarını güçlendirmesi açısından da yaygın etkiye sahip olduğu düşünülmektedir.

TEŞEKKÜR
TEŞEKKÜR
TEŞEKKÜR

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Erken Adölesan Dönemde Çocuğu Olan Ebeveynlere Verilen Ergenliğe Geçiş Hazırlık Eğitiminin Anne Baba Stresi ile Anne Baba Tutumu Üzerine Etkisi			
Program Kodu	**2209-A** ■		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ■	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik Bölümü			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Hemşirelik > Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Gamze PALOLUOĞLU
Eposta	paloluoglugamze@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşe Metin
Eposta	ayse.metin@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Beril Su ÇINAR
Eposta	beril.su.cinar@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Meryem SUNGUR
Eposta	meryem.sungur89@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Adölesan (ergenlik) dönem; bireyin fizyolojik ve psikolojik pek çok değişimin yaşandığı bir dönem olarak tanımlanmaktadır. Özellikle erken adölesan dönemde çocukluktan ergenliğe geçişin yarattığı duygusal iniş çıkışların yoğun olması aynı zamanda kontrol mekanizmalarını yönetmekte güçlük yaşanmasına yol açabilmektedir. Yaşamsal geçiş dönemleri içerisinde oldukça önemli bir yeri olan bu dönem, çocuğun anne babasından ergenliğe geçiş hakkında kapsamlı bilgi alması gereken bir dönem olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak çocuğu zorlayan bu süreç ebeveynlerle sağlıklı iletişim kurulmasını da olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla ebeveynler bu süreçte hem bireysel bilgi eksikliğinin getirdiği güçlükler hem de özellikle geleneksel toplumlarda "toplumun konuşulmasını uygun bulmadığı" bu konuları çocuklarıyla konuşamamaktadır. Dönemin tüm bu karmaşası ebeveynlerde yoğun stres yaşanmasına aynı zamanda anne baba tutumlarının olumsuz etkilenmesine neden

olacağı düşünülmüştür. Bu bağlamda ebeveynlere yönelik hazırlanan ergenliğe geçiş eğitim programının (ERGEP) anne baba stresi ve anne baba tutumlarını olumlu etkileyeceği ön görülmüştür. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) arasında 3 ve 5. Maddeleri yakından ilgilendiren bu araştırma erken adölesan dönem çocuklarının ergenlikte bilmeleri gereken ve merak edebilecekleri konularda sorularını medya, internet siteleri ya da güvenli olmayan kaynaklardan edinmelerinin zararları düşünülerek doğrudan ebeveynlerin bu konuda temel kaynak olmalarını desteklenmek üzere planlanmıştır. ERGEP'in pek çok yararlı çıktısı olabileceği düşünülmekle beraber bu çalışmada anne baba stresi ve anne baba tutumu üzerindeki etkisinin anlaşılması amaçlanmaktadır. Çalışma Erzurum ilinin Narman ilçesine bağlı bir devlet ilköğretim okulunda yarı deneysel bir araştırma olarak yapılacaktır. Örneklem büyüklüğü hesaplamasında sınıf mevcutları dikkate alınarak çalışmanın 30 müdahale 30 kontrol olmak üzere 60 ebeveynle yapılması planlanmıştır. Verilerin toplanmasında Ebeveyn Bilgi Formu, Anne Baba Stres Ölçeği (ABSÖ) ve Anne-Baba Tutum Ölçekleri (4-12 Yaş) kullanılacaktır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilecektir. Değerlendirmede "sayı, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma" gibi tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılacaktır. Gruplar arasındaki demografik özelliklerdeki farklılıkları doğrulamak için kategorik değişkenler için ki-kare testi ve sürekli değişkenler için bağımsız örneklem t testi kullanılacaktır. Ölçek puanları gruplar arası karşılaştırmada bağımsız örneklem t testi, grup içi karşılaştırmada ise paired sample t-test kullanılacaktır. Çalışmanın sonuçları erken adölesan dönemde çocuğu olan ebeveynlere uygulanan ERGEP'in anne baba stresi ve anne baba tutumu üzerine etkisinin anlaşılmasını sağlayacaktır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Projenin eğitim aşamaları tamamlanarak veri analizi ve yayın aşamasına geçilmiştir. Eğitim fotoğrafları ekte sunulmuştur.

ERZURUM - NARMAN
18 MART ORTAOKULU

Proje Bilgileri							
Proje Başlığı	**Hemşirelerin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Tutumları, Kadına Yönelik Şiddet Belirtilerini Tanıma Düzeyleri ve Bildirim Yapma Niyetlerinin Belirlenmesi**						
Program Kodu	**2209-A**	✔		**2209-B**	☐		
Başvuru Dönemi	**2023/2**						
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ✔		**Tamamlandı** ☐			
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi						
Bölüm	Hemşirelik						
Proje Bütçesi	4000 TL						

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri>Hemşirelik>Halk Sağlığı Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Muhammed İkbal ALKAŞI
Eposta	muhammedikbalalkasi@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Nilüfer YILDIRIM
Eposta	nilufergulten@gmail.cm
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Emre KIRMIZI
Eposta	emrekirmizi51@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Ramazan İPEK
Eposta	ramazanipek829@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

* Şiddet, insan hak ve özgürlüklerini kısıtlayan önemli bir halk sağlığı problemidir. Toplumda en sık karşımıza çıkan şiddet türünün, kadına yönelik şiddet olduğu bilinmektedir. Şiddet mağduru kadının ilk başvuru yaptığı yerlerin başında sağlık kuruluşları gelmekle birlikte ilk karşılaştıkları sağlık çalışanı grubu da hemşireler olmaktadır. Bu özden yola çıkarak çalışmada hemşirelerin kadına yönelik şiddete ilişkin tutumları, şiddet belirtilerini tanıma düzeyleri ve şiddeti bildirmeye yönelik niyetlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın yapılacağı kurumların ülkemizin doğusunda bulunması nedeniyle yapılacak istatistiklerle farklı bölgelerle karşılaştırma yapmaya imkân sağlanmış olunacaktır. Araştırma verilerinin toplanmasında yüz yüze anket formu uygulanacaktır. Veri toplamak için araştırmacılar tarafından literatüre dayandırılarak hazırlanan tanıtıcı bilgi formu, Kadına Yönelik Şiddet Tutum Ölçeği, Hemşire ve Ebelerin Kadına Yönelik Şiddet Belirtilerini Tanımalarına İlişkin Ölçeği, Sağlık Çalışanlarının Kadına Yönelik Eş Şiddeti Bildirimi Yapma Niyeti/Davranışı Ölçeğinin kullanılması planlanmaktadır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Geriatri Hastalarına Bakım Veren Hemsirelerin Etik Kaygılarının Belirlenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	■	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ■	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	9000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bili,mleri>Hemşirelik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Zeynep KIZILTAŞ
Eposta	Zeynepkiziltas929@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Elanur ULUDAĞ
Eposta	elanur.uludag@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Handan HUĞALA
Eposta	handanhugala6161@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Sevda OĞUZ
Eposta	oguzsevdaa.56@gmail.com

Projenin Kısa Özeti*

Bakım, insanın varoluşundan bu yana ihtiyaç duyduğu vazgeçilmez bir yapı taşıdır. Sağlık alanında önde gelen etkin ve gelişim gösteren bir meslek olan hemşireliğin ise temel rolüdür. Etik ise yanlışı doğrudan ayırabilmeyi amaçlayan ahlak kavramının doğasını oluşturan bir unsurdur ve kritik bir değere sahiptir.Çalışmada hemşirelerin geriatri hastalarına bakım verirken yaşadıkları etik kaygıların neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, karma araştırma olarak planlanmıştır. Araştırma veriler, Erzurum ili merkezinde Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerin geriatri servisinde çalışan hemşirelerden toplanacaktır. Araştırma verilerinin Kasım 2023-Haziran 2024 tarihlerinde toplanması planlanmıştır. Araştırmanın evrenini, Erzurum ili içerisinde Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerin geriatri servisinde çalışan hemşireler oluşturacaktır. Bu çalışmanın örneklemini “18 yaşından büyük ve halihazırda geriatri hastalarına bakım veren hemşire olarak çalışan” kriterlerine uyan ve çalışmayı kabul eden 15-20 hemşire ilegerçekleştirilecektir. Hedeflenen sayıya ulaşmak için kartopu yöntemi kullanılacaktır.Araştırma verileri, açık uçlu görüşme soruları ve kişisel bilgi formu aracılığı ile toplanacaktır. Toplanan verilerin nicel kısmı IBM SPSS Statistics 22 (IBM SPSS, Türkiye) programı ile analiz edilecektir. Nitel kısmı ise Colaizzi'nin tanımlayıcı fenomenolojik yöntemiyle analiz edilecektir. Veriler daha sonra tematik analiz yöntemi ile analiz edilecektir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi

Tamamlanan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Yaşlılarda BOSU Üzerindeki Kuvvet ve Denge Eğitiminin Etkileri			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Fizyoterapi ve Rehabilitasyon > Diğer

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Naciye Sinem YILMAZ
E-posta	naciyesinemylmaz@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Esedullah AKARAS
E-posta	esedullah.akaras@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
E-posta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
E-posta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışma, yaşlı bireylerde BOSU üzerinde yapılan kuvvet ve denge eğitiminin fiziksel uygunluk parametreleri ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Yaşlanmayla birlikte postüral stabilite, denge ve propriyosepsiyon azalmakta, bu durum düşme riskini artırarak sağlık harcamalarının yükselmesine neden olmaktadır.

Çalışmaya Erzurum Saltuklu Sağlıklı Yaşam Merkezine başvuran 65 yaş ve üzeri 30 birey dahil edilerek, 6 hafta boyunca haftada 3 gün BOSU üzerinde denge ve kuvvet egzersizleri yaptırılacaktır. Katılımcılar, denge ölçümü için Y Balance testi, propriyosepsiyon için aktif açı tekrarlama testi, anaerobik kuvvet için dikey sıçrama testi, çeviklik için altıgen koordinasyon testi, stabilite ve koordinasyon için kapalı kinetik zincir alt ekstremite stabilite testi (CKCLEST), esneklik için otur-uzan testi, izometrik kuvvet için el dinamometresi ve vücut kompozisyonu için Tanita BC 480 cihazı ile değerlendirilecektir. Yaşam kalitesi değerlendirmesi ise SF-36 kısa formu ile yapılacaktır.

Çalışma, BOSU üzerinde gerçekleştirilen denge ve kuvvet antrenmanlarının yaşlı bireylerde fiziksel uygunluk, düşme riski ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini belirleyerek, yaşlı popülasyona yönelik yeni önleyici müdahale stratejilerinin geliştirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Elde edilen sonuçların, ilgili literatüre kazandırılması ve gelecekteki projelere rehberlik etmesi amaçlanmaktadır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Ofis Çalışanlarına Yönelik Aerobik Egzersizin İş Performansı, Yorgunluk, Depresyon, Ağrı ve Yaşam Kalitesine Etkisi.			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	6000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Gizem KARA
Eposta	gizem.kara99@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Gülnihal DENİZ
Eposta	gulnihal.deniz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Aleyna Nakışlı
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	Büşra Meyveci
Eposta	busra.meyveci95@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Ofis çalışanları; uygun olmayan ofis ortamı, statik ve hareketsiz çalışma şartları sebebiyle kas iskelet sistemi problemleri yaşamaktadırlar. Bu problemlerden kaynaklanan ağrı ve buna bağlı olarak gelişen yaşam kalitelerindeki düşüş, iş performansını da etkilemektedir. Bu çalışma, ofis çalışanlarının maruz kaldığı uzun süreli hareketsiz çalışma koşullarına aerobik egzersiz ekleyerek, düzenli fiziksel aktivite alışkanlığı oluşturmak ve fizyoterapist rehberliğinde gerçekleştirilen bu egzersizin etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır. Bu çalışmaya toplam 100 ofis çalışanı (40 kadın 60 erkek) katıldı. Katılımcılar deney ve kontrol grubu şeklinde eşit sayıda 2 gruba ayrıldı. Her iki gruba; iş performansı "Sağlık ve İş Performansı Ölçeği", yorgunluk "Yorgunluk Şiddeti Ölçeği", depresyon "Beck Depresyon Ölçeği", ağrı "Cornell Kas İskelet Sistemi Anketi (CMDQ)", fiziksel aktivite "Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi" ve yaşam kalitesini "SF-36 Yaşam Kalitesi Anketi" değerlendirmeye yönelik anketler yaptırıldı. Deney grubuna 12 hafta aerobik egzersiz protokolü uygulanıp kontrol grubuna aerobik egzersiz yaptırılmadı. Aerobik egzersiz

protokolü uygulayan grupta kontrol grubuna göre fiziksel aktivite, yaşam kalitesi, sağlık ve iş performansı düzeylerinin yüksek; depresyon, ağrı ve yorgunluk düzeylerinin ise düşük olduğu yönünde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Aerobik egzersizin, ofis çalışanlarında kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarının önlenmesi ve genel sağlık iyileşmesinin yanı sıra iş performansını ve verimliliğini artırmada önemli bir araç olduğu sonucuna varılmıştır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	İlköğretim Çağındaki Çocuklara Drama İle Postür Eğitimi			
Program Kodu	**2209-A** ☒		**2209-B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☒	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon			
Proje Bütçesi	6000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Özlem Sıla ERENTÜRK
Eposta	ozlem.sila.ereturk64@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Gülnihal DENİZ
Eposta	gulnihal.deniz@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışma, ilköğretim çağındaki çocuklara drama temelli postür eğitiminin postür farkındalığı üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Geleneksel eğitim yöntemleri genellikle statik duruşları öğretmeye odaklanırken, drama eğitimi ile çocukların aktif katılımı sağlanarak öğrenme süreci daha etkili hale getirilmiştir. Çalışmada yaratıcı ve interaktif öğrenme yöntemlerinin çocukların postür bilinci kazanmalarına katkısı değerlendirilmektedir. Çalışmaya gönüllü olarak katılan 100 ilköğretim öğrencisi, rastgele deney ve kontrol gruplarına ayrılmıştır. Her iki gruba postür farkındalık anketi uygulanmış, deney grubuna Erzurum Teknik Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü tarafından belirlenen postür eğitimi içeriği doğrultusunda drama eğitimi verilmiştir. Drama eğitimi, tiyatro ekibi tarafından palyaço kıyafetiyle sunulmuş ve 20 dakika sürmüştür.Bulgular, drama eğitiminin postür farkındalığını artırmada önemli bir etkisi olduğunu göstermektedir. Drama eğitimi sonrasında deney grubunda anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Özellikle kız öğrencilerde daha belirgin gelişim gözlenmiştir. Sonuç olarak, drama temelli eğitim, çocukların postür farkındalığını artırmada etkili bir yöntem

olarak öne çıkmaktadır. Gelecekteki araştırmalar, bu yöntemin uzun vadeli etkilerini inceleyerek eğitim süreçlerine katkı sağlayabilir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**Kanser Hastalarının Yaşadıkları Semptomlar ve Günlük Yaşam Aktivitelerinde Bağımsızlık Durumlarının İncelenmesi**			
Program Kodu	**2209-A** ■		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ■	
Fakülte/Y. Okul	**Sağlık Bilimleri Fakültesi**			
Bölüm	**Hemşirelik**			
Proje Bütçesi	**4.000 TL**			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
İç Hastalıkları Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	**Gamze ÖZYEL**
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	**Araş. Gör. Şeyda KARASU**
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	**Emine ARTAN**
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

ÖZET

Amaç: Kanser hastalarının yaşadıkları semptomlar ve günlük yaşam aktivitelerinde bağımsızlık durumlarını incelemektir.

Yöntemler: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olan bu çalışma Türkiye'nin doğusunda bulunan bir şehir hastanesinde 421 kanser hastasıyla yürütülmüştür. Veriler Hasta Bilgi Formu, Edmonton Semptom Tanılama Ölçeği ve Katz Günlük Yaşam Aktivitelerinde Bağımsızlık İndeksi aracılığıyla toplanmıştır.

Sonuçlar: Hastaların Edmonton Semptom Tanılama Ölçeği'den aldıkları ortalama puan 4.17 ± 1.72, Katz Günlük Yaşam Aktivitelerinde Bağımsızlık İndeksi'den aldıkları ortalama puan ise 0.77 ± 0.32'dir. Hastaların en çok anksiyete, en az ise ağız yarası deneyimledikleri tespit edilmiştir. Hastaların bağımsızlık düzeyleri en yüksek olan günlük yaşam aktivitesi tuvalete gitme iken, en az bağımsızlık düzeyinin ise mesane ve bağırsak kontrolü olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: kanser; semptom; günlük yaşam aktiviteleri

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ERZURUM TECHNICAL UNIVERSITY
2010
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TÜBİTAK

4/4

2209 A-Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Kapsamında Desteklenen Projeler

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

Hemşirelerin Afete Hazırlık ve Müdahale Yetkinliğinin Belirlenmesi ve İlişkili Faktörlerin İncelenmesi

PROJE DANIŞMANI

Dr. Öğr. Üyesi
Fadime ULUPINAR

YÜRÜTÜCÜ

Muhammed DURAKLI

ARAŞTIRMACI

Yusuf Alper ŞAHİNER

Kanser Hastalarının Yaşadıkları Semptomlar ve Günlük Yaşam Aktivitelerinde Bağımsızlık Durumlarının İncelenmesi

PROJE DANIŞMANI

Arş. Gör.
Şeyda KARASU

YÜRÜTÜCÜ

Gamze ÖZYEL

ARAŞTIRMACI

Emine ARTAN

/etukurumsal
BAKİTD
www.erzurum.edu.tr

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Tutumu ile Siber Saldırganlık Eğilimi Arasındaki İlişki			
Program Kodu	**2209-A** ■		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ■	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik Bölümü			
Proje Bütçesi	5999 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Hemşirelik > Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Zümre Değen
Eposta	zumre.degen54@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Ayşe Metin
Eposta	ayse.metin@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Amaç: Toplumsal cinsiyet, kültürün bireylere yüklediği görev ve sorumluluklar olarak tanımlanırken, siber saldırganlık elektronik iletişim araçlarıyla gerçekleştirilen zarar verici davranışları ifade etmektedir. Geçmişte sosyal konularda gözlemlenen toplumsal cinsiyete dayalı olumsuz yaklaşımlar günümüzde siber ortamda daha da belirgin hale gelmiştir. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinde toplumsal cinsiyet tutumları ile siber saldırganlık eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Yöntem:** Araştırma verileri Erzurum Teknik Üniversitesi'nde öğrenim gören 430 öğrenciden 20 Ekim 2023- 20 Haziran 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler "Öğrenci Bilgi Formu", "Toplumsal Cinsiyet Rolleri Tutum Ölçeği" ve "Siber Saldırganlık Ölçeği" araçlarıyla elde edilmiştir. Toplumsal Cinsiyet Rolleri Tutum Ölçeği toplam puanı arttıkça eşitlikçi tutum artmaktadır. Siber Saldırganlık Ölçeği toplam puanı arttıkça siber saldırganlık düzeyi artmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 29.0 paket programından yararlanılarak sayı, ortalama,

yüzdelik dağılımlar ve Spearman korelasyon analizi yapılmıştır. Çalışma öncesinde gerekli izinler tamamlanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerden %54.4'ü kadın, %43.7'si erkek, %1.9'u diğer seçeneğini belirtmiştir. Toplumsal Cinsiyet Rolleri Tutum Ölçeği puan ortalaması 132.2±26.4, Siber Saldırganlık Ölçeği puan ortalaması 30.4±38.5 belirlenmiştir. Ölçek puan ortalamaları arasında negatif yönlü orta düzeyli ve anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (r=-0.518; p=0.000).

Sonuç: Araştırmada üniversite öğrencilerinde toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile siber saldırganlığın ilişkili olduğu, toplumsal cinsiyete yönelik eşitlikçi tutum arttıkça siber saldırganlık düzeyinin azaldığı belirlenmiştir. Eğitim ve farkındalık programları, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ele alarak siber zorbalık riskini azaltmada etkili olabilir. Daha geniş örneklem grupları ve farklı demografik özellikler içeren çalışmaların yapılması, bu ilişkinin genel geçerliliğini artırabilir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Projenin tüm aşamaları tamamlanarak yayın aşamasına geçilmiştir. Proje Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 25-28 Eylül 2024 8. Uluslararası 19. Ulusal Hemşirelik Kongresi'nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Hemşirelerde Kötümserlik veya İyimserlik Algısının Hasta Bakımına Etkisi			
Program Kodu	**2209-A** ■		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ■	
Fakülte/Y. Okul	Sağlık Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Hemşirelik			
Proje Bütçesi	5500			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri>Hemşirelik

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sıla Eda US
Eposta	silaedaus4@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Elanur ULUDAĞ
Eposta	Elanur.uludag@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Enes BERBER
Eposta	Enesbrbr25@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Amaç: Bu çalışma, hemşirelerin iyimserlik ve kötümserlik algısının hasta bakımı üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki çalışmanın verileri, araştırmanın verileri Kasım 2023-Mart 2024 tarihleri arasında online(çevrimiçi) ve yüzyüze ortamda toplanmıştır. Çalışmanın evreni maksimum evren olarak belirlenmiş ve çalışma 380 hemşire ile tamamlanmıştır. Araştırmacılar tarafından oluşturulan demografik bilgi formu, iyimserlik-kötümserlik ölçeği ve bakım davranışları ölçeği 24 veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Toplanan veriler IBM SPSS Statistics 22 (IBM SPSS, Türkiye) programı ile analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde kişisel bilgi formu için; tanımlayıcı istatistiksel analizlerden; frekans, yüzde, minimum, maksimum, ortalama, medyan ve standart sapma vb. iki grup arasındaki karşılaştırmalar için t-testi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların kötümserlik ölçeği(Ort=19.12, SS=6.49), iyimserlik ölçeği(Ort=28.63,SS=5.98),bakım davranışları ölçeği(Ort=4.99,SS=.75) ve bakım davranışları ölçeği alt boyutlar; güvence(Ort=4.95,SS=.82), bilgi-beceri(Ort=5.21,SS=.79),

saygılı olma(Ort=4.94,SS=.83), bağlılık(Ort=4.90,SS=.83) olduğu bulundu. Katılımcıların %44.7'sinin verilen bakımı "kısmen" yeterli ve %38.2'sinin yeterli bulduğu, %42.1'inin "mesleği gelecekte nerede görüyorsunuz?" sorusuna "iyimser" ve %36.3'ünün "kötümser" cevap verdiği ve hemşirelere yöneltilen "meslek hakkında ne düşünüyorsunuz?" sorusuna %48.2'sinin "iyimser" ve %43.7'sinin "kötümser" cevap verdiği belirlendi.

Sonuç: Çalışma sonucunda hemşirelerin demografik özellikleri ve iyimserlik-kötümserlik algısı arasında bir ilişki olduğu, cinsiyet değişkeninin bakım davranışları üzerinde etkisi olduğu ve iyimser-kötümser algının bakım davranışları üzerine etkisi olduğu sonucuna ulaşıldı.

Spor Bilimleri Fakültesi

Başvuru Yapılan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Farklı Sıçrama Testleri için My Jump 3 Uygulamasının Güvenirlik Analizi: Çoklu Değerlendirici ve Tekrar Test Yaklaşımı			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Emirhan ÇALIŞIR
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Cebrail GENÇOĞLU
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışmada, sporcularda sıçrama yüksekliğini ölçmek amacıyla kullanılan “My Jump 3” mobil uygulamasının farklı sıçrama testlerinde (kollar serbest aktif sıçrama, squat sıçraması, 30 cm ve 40 cm derinlik sıçraması) güvenilirliğinin kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Sıçrama performansı, sporcunun alt ekstremite patlayıcı gücünü yansıtan önemli bir fiziksel ölçüt olacaktır ve bu ölçüm, sporcuların antrenman süreçlerinin izlenmesi ve performans gelişimlerinin değerlendirilmesinde kritik rol oynayacaktır. Araştırmada, 18-30 yaş aralığındaki 30 sağlıklı ve rekreasyonel olarak aktif birey ile profesyonel sporcuların yer alması planlanmaktadır. Her bir katılımcı, dört farklı sıçrama testini iki kez gerçekleştirecek ve bu testler en az 120 FPS video çekim özelliğine sahip bir iPhone 13 cihazıyla kaydedilecektir. Toplamda 240 video kaydı elde edilecek olup, bu videolar iki bağımsız değerlendirici tarafından ikişer kez analiz edilecektir (toplam 480 analiz). Araştırma kapsamında, test-tekrar test güvenilirliği, değerlendiriciler arası uyum ve aynı değerlendiricinin tekrarlı analizlerinin tutarlılığı Intraclass Correlation Coefficient (ICC) yöntemiyle analiz edilecektir. Normallik ve homojenlik varsayımları, Shapiro-Wilk testi ve Brown-Forsythe sağlamlık testi ile doğrulanacaktır. Farklı sıçrama testleri arasındaki anlamlı farkları belirlemek için bağımsız örneklem t-testi veya Mann-Whitney U testi uygulanacak ve bulguların pratik anlamını değerlendirmek amacıyla etki büyüklüğü hesaplanacaktır. İstatistiksel analizler SPSS version 25.0 yazılımı ile gerçekleştirilecek olup, anlamlılık düzeyi $\alpha<0.05$ olarak

temel alınacaktır. Bu çalışma, “My Jump 3” uygulamasının farklı sıçrama testlerinde güvenilir bir ölçüm aracı olup olmadığını değerlendirerek, spor bilimlerinde düşük maliyetli, taşınabilir ve pratik bir alternatif olarak kullanılma potansiyelini incelemeyi amaçlayacaktır. Elde edilecek bulgular, uygulamanın sporcuların sıçrama performansını izlemek için kullanılabileceğini ve antrenörler ile araştırmacılar için değerli bir araç olabileceğini gösterecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Buz Hokeyi Milli Takım Sporcularının Kompulsif Spor Tüketimi Düzeylerinin Belirlenmesinde Demografik Değişkenlerin Rolü			
Program Kodu	**2209-A**	■	**2209- B**	□
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ■	**Kabul edildi** □	**Tamamlandı** □	
Fakülte/Y. Okul	**Spor Bilimleri Fakültesi**			
Bölüm	**Spor Yöneticiliği Bölümü**			
Proje Bütçesi	**4500 TL**			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Ve Beşeri Bilimler > Eğitim > Beden Eğitimi Ve Spor

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	**Haktan KABAY**
Eposta	**haktankabay5@gmail.com**
Danışman	
Adı Soyadı	**Doç. Dr. Murat AYGÜN**
Eposta	**aygunmurat06@gmail.com**
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti

Spor, dünya genelinde güçlü bir ekonomik yapıya sahip olup, toplumda sosyalleşme, statü kazanma ve boş zamanları değerlendirme amacıyla bireylerin katılım gösterdiği bir faaliyetler bütünüdür. Bu projede, buz hokeyi milli takım sporcularının kompulsif spor tüketimi düzeylerini belirlemek amacıyla demografik değişkenlerin etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma grubunu, Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu'nun tüm kategorilerdeki milli takım sporcuları oluşturacaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırma ekibi tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile Aiken ve arkadaşları (2018) tarafından geliştirilen, Aygün ve Çüm (2023) tarafından Türkçeye uyarlanan Kompulsif Spor Tüketimi Ölçeği kullanılacaktır. Ölçeğin çarpıklık ve basıklık değerlerine göre normal dağılıma uygunluğu değerlendirilecek, elde edilen toplam puanlar ile demografik değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek için T-testi/Man Whitney U testi ve ikiden fazla değişkenler için Anova/Kruskal Wallis H testi uygulanacaktır. Anlamlı farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için Post-hoc Tukey testi kullanılacaktır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi p<,05 ve p<,001 olarak kabul edilecektir. Literatürde, kompulsif spor tüketimi üzerine yapılan bir çalışmanın bulunmaması araştırmanın önemini vurgulamaktadır. Bu projeyle, sporcuların kompulsif spor tüketimi eğilimleri ortaya konularak, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024- 2028 Stratejik Planı kapsamında belirlenen tehditlerin gelişimine ve sporcuların daha bilinçli bir tüketim sürecine katılmalarına katkı sağlanması hedeflenmektedir

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	My Jump 2 Uygulamasının Uzuvlar Arası Asimetriyi Tespit Etmedeki Gün İçi ve Günler Arası Güvenirliğinin Değerlendirilmesi			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Sümeyye ÇAKMAK
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör. Salih ÇABUK
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışma, My Jump 2 mobil uygulamasının uzuvlar arası asimetriyi tespit etme konusunda gün içi ve günler arası güvenilirliğini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Uzuvlar arası asimetri, sporcularda yaralanma riskini öngörme ve performans değerlendirme açısından kritik bir parametredir. Araştırmaya, 18-25 yaş aralığında farklı cinsiyet ve antrenman seviyelerine sahip 15 sağlıklı katılımcı dahil edilecektir. Her katılımcı, baskın ve baskın olmayan bacaklarıyla 30 cm derinlik sıçraması testini iki farklı oturumda gerçekleştirecek ve testler sırasında sıçrama yüksekliği ile zemine temas süresi My Jump 2 uygulamasıyla kaydedilecektir. Gün içi güvenilirlik, katılımcıların aynı gün içerisinde baskın ve baskın olmayan bacaklarıyla gerçekleştirdikleri tek bacak 30 cm derinlik sıçraması (DS30) testlerinden elde edilen zemine temas süresi ve sıçrama yüksekliği verileri üzerinden değerlendirilecektir. Verilerin tutarlılığı, sınıf içi korelasyon katsayısı (ICC) ve varyasyon katsayısı (CV) hesaplanarak analiz edilecektir. Günler arası güvenilirlik ise katılımcıların bir hafta arayla gerçekleştirdikleri DS30 testlerinde, baskın ve baskın olmayan bacaklardan elde edilen en iyi sonuçların karşılaştırılması ile belirlenecektir. İstatistiksel analizler R 4.3.1 yazılımı ile yapılacak ve veri dağılımının normalliği Shapiro-Wilk testi ile test edilecektir. Ölçüm duyarlılığı için minimum tespit edilebilir değişim (MDC) hesaplanacak, anlamlılık düzeyi ise $\alpha<0.05$ olarak belirlenecektir. Bu çalışma, My Jump 2 uygulamasının uzuvlar arası asimetriyi tespit etmedeki güvenilirliğini ortaya koyarak, spor bilimlerinde pratik, düşük maliyetli ve taşınabilir bir alternatif sunmayı hedeflemektedir.

Sonuçlar, sporcu performansını izlemek ve yaralanma risklerini azaltmak için uygulamanın ne kadar etkili bir araç olduğunu göstermeyi amaçlamaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Sıçrama Yüksekliği ve Kinematikleri için 4 Farklı Video-Tabanlı Uygulamanın Tekrarlanabilirliği ve Tutarlılığı			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Melisa YILDIRIM
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Arş. Gör. Salih ÇABUK
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu çalışma, spor bilimlerinde aktif sıçrama (AS) performansını ve kinematik verilerini ölçmek amacıyla kullanılan dört farklı video tabanlı uygulamanın (OpenCap, MyJump 2, Jumpo 2, VertVision) güvenilirliğini ve tutarlılığını sistematik bir şekilde karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Dikey sıçrama testleri, sporcularda nöromüsküler performansın değerlendirilmesinde yaygın bir araç olup, taşınabilir video tabanlı uygulamaların bu alandaki kullanımı giderek artmaktadır. Ancak, bu tür uygulamaların kapsamlı bir biçimde ölçüm doğruluğu ve güvenilirliği konusunda literatürde sınırlı sayıda çalışma mevcuttur. Çalışmamız, bu bilgi boşluğunu doldurmayı ve uygulamaların test-tekrar test güvenilirliği, uygulamalar arası uyum ve denemeler arası tutarlılık açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme sunmayı hedeflemektedir. Araştırma kapsamında, 18-30 yaş aralığında, sağlıklı ve aktif bireylerden oluşan 12 katılımcı yer alacaktır. Katılımcılar, her bir uygulama ile üçer adet AS testi gerçekleştirecek ve toplamda 135 gözlem elde edilecektir. Ölçümler sırasında, sıçrama yüksekliği, uçuş süresi, kalkış ve iniş anları gibi kinematik veriler kaydedilecektir. Bu veriler, Intraclass Correlation Coefficient (ICC) ile uygulama içi ve denemeler arası tekrarlanabilirlik açısından analiz edilecek; Lin'in Uyum Korelasyon Katsayısı (Lin's concordance correlation coefficient) ile uygulamalar arası tutarlılık değerlendirilecektir. Araştırmanın güç analizi, istatistiksel anlamlılık ve güvenilir sonuçlar elde edebilmek için minimum katılımcı sayısını belirlemek amacıyla yapılmış olup, katılımcı eksikliği veya veri kaybı riskine karşı %20 fazla örneklem hedeflenmiştir. Her bir sıçrama denemesi sırasında,

video tabanlı uygulamaların performansı ve ölçüm doğruluğu detaylı bir şekilde analiz edilecektir. Çalışmanın sonuçları, sporcularda nöromüsküler performansın izlenmesinde taşınabilir ve uygun maliyetli video tabanlı uygulamaların güvenilir bir alternatif olup olmadığını ortaya koyacaktır. Bu bağlamda çalışma, spor bilimlerinde taşınabilir teknolojilerin kullanımına yönelik literatüre önemli katkılar sunacak ve uygulamaların saha koşullarında daha yaygın olarak kullanılmasına ilişkin bilimsel bir temel oluşturacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Dengede Asimetrinin Gücü: Üst Ekstremitenin Küçük Farkları, Performansı Nasıl Etkiler?			
Program Kodu	**2209-A**	☑	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☑	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Ve Beşeri Bilimler > Eğitim > Beden Eğitimi Ve Spor > Spor Sağlık Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Canan TAŞKIRAN
Eposta	taskiranc95@gmail .com
Danışman	
Adı Soyadı	Selim ASAN
Eposta	selim.asan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Sıla ERÖZ
Eposta	silaeroz2367@gmai l.com

Projenin Kısa Özeti*

Voleybol oyuncularının performansı, dinamik denge ve üst ekstremite fonksiyonlarının etkin kullanımına dayanmaktadır. Üst ekstremite dengesizlikleri, özellikle omuz bölgesinde meydana gelen asimetriler, sporcularda yaralanma riskini artırabilir ve performansta düşlere neden olabilir (Smith ve ark., 2015; Ünver ve ark., 2019). Denge performansının iyileştirilmesi, voleybolcularda hem sakatlık riskini azaltmakta hem de sportif performansı artırmakta kritik bir öneme sahiptir (Gorman ve ark., 2012). Voleybol, sporcuların her iki kolunu dengeli kullanmalarını gerektirir. Ancak, baskın kolun sürekli kullanımı zamanla asimetrik gelişimlere yol açabilir. Bu asimetriler, performansı olumsuz etkileyerek teknik becerilerde düşüşe ve sakatlık riskinde artışa sebep olabilir (Smith ve ark., 2015). Dolayısıyla, kollar arasında dengenin sağlanması ve asimetrilerin erken dönemde tespit edilmesi, sporcuların uzun vadeli başarısı ve sağlığı için kritik bir unsurdur (Bauer ve ark., 2020).

Y Denge Testi (YDT), sporcuların hem alt hem de üst ekstremite denge kontrolünü değerlendirmek için yaygın olarak kullanılan güvenilir bir testtir (Plisky ve ark., 2006; Barbosa, ve ark., 2023). Üst ekstremite dengesizliklerinin belirlenmesi için kullanılan YDT sporcuların omuz ve gövde stabilitesini ölçen kapalı kinetik zincir hareketleri içerir (Gorman ve ark., 2012). Test, sporcuların medial, inferolateral ve süperolateral yöndeki uzanma yeteneklerini analiz ederek denge asimetrilerini ve kuvvet ortaya koyar. YDT'nin yüksek güvenilirliği, sakatlık riskinin önceden tespit edilmesi ve performans geliştirme programlarının optimize edilmesi açısından büyük önem taşır (Salo ve Chaconas, 2017; Bauer ve Muehlbauer, 2020). YDT dolayı olarak ekstremite kuvvetini ölçebilmektedir. Yapılan kuvvet testleri ve YDT arasında ilişkinin bulunduğu çalışmlar mevcuttur (Westrick ve ark., 2012)

Voleybolcular ve farklı spor dallarındaki sporcular için Y denge testi, denge kontrolünü geliştirerek performansı artırmada önemli bir araçtır (Ünver ve ark., 2019; Barbosa ve ark., 2024; Bayrak ve Ün Yıldırım, 2021). Ayrıca, YDT'nin antrenman ve rehabilitasyon süreçlerine entegre edilmesi, sporcuların dengesizliklerin gidermelerine ve teknik performanslarını

artırmalarına yardımcı olur (Tarara ve ark., 2016). Araştırmalar, YDT'nin denge asimetrilerini belirlemede etkili olduğunu ve bu sayede sporcuların sakatlık riskinin önceden tespit edilebildiğini göstermektedir (Smith ve ark., 2015; Westrick ve ark., 2012). Özellikle üst ekstremiteyi kullanan sporcularda asimetrik dengesizlikler tespit edilirse, bu sorunların üstesinden gelinerek sakatlıkların önüne geçilebilir (Ünver ve ark., 2019; Barbosa ve ark., 2024). Bu doğrultuda, YDT antrenman programlarının ayrılmaz bir parçası haline getirilerek böylece sporcuların hem performanslarını hem de sağlıklarını destekleme noktasında önemli bir katkı sağlayabilir (Salo ve Chaconas, 2017; Bauer ve ark., 2020). Bu bağlamada çalışmanın amacı, voleybolcularda üst ekstremite denge asimetrilerini analiz ederek performans üzerindeki etkilerini belirlemektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Uyku Kalitesi, Beslenme Alışkanlıkları ve Vücut Kompozisyonu İlişkisi: Genç Sporcular Üzerinde Bir Araştırma			
Program Kodu	**2209-A**	☑	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☑	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Ve Beşeri Bilimler > Eğitim > Beden Eğitimi Ve Spor > Spor Sağlık Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Helin TOPRAK
Eposta	helin. toprak93@erzurum .edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Selim ASAN
Eposta	selim.asan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Elanur ÖZDEMİR
Eposta	elanur.ozdemir25@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

İnsan sağlığının korunması açısından sağlıklı beslenme, uyku kalitesi ve vücut kompozisyonu gibi faktörler, günlük yaşamda özen gösterilmesi gereken temel unsurlar arasında yer almaktadır. Fiziksel ve zihinsel sağlığın optimal düzeyde tutulması ve yaşamın her döneminde sağlığın korunması, yeterli ve dengeli beslenmeyle mümkündür (Tanır ve ark., 2001). Beslenmenin, sporcuların uyku kalitesine doğrudan etki eden kritik bir değişken olduğu bilinmektedir. Özellikle triptofan (serotonin öncüsü olan ve ruh hali, uyku ile iştah düzenlenmesinde önemli bir rol oynayan bir aminoasit), melatonin içeren gıdalar ve yüksek glisemik indeksli karbonhidratlar, uykuya geçiş süresini kısaltarak uyku süresini artırabilmektedir (Doherty ve ark., 2019). Bu ilişki, sporcuların sağlıklı gelişimini desteklemede ve olası sakatlıkların önlenmesinde beslenmenin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Performansı optimize etmek ve uzun vadede sürdürülebilir kılmak için, sporcuların beslenme düzenlerinin antrenman dönemlerine göre uyarlanması ve uyku kalitesinin sağlanması kritik öneme sahiptir (Mason ve ark., 2023). Sporcu beslenmesi, sadece sporcunun performansını artırmakla kalmayıp, aynı zamanda genel sağlığını korumayı ve iyileştirmeyi de amaçlar. Her sporcunun yaşına, günlük enerji harcamasına, fiziksel aktivite düzeyine ve bireysel beslenme alışkanlıklarına uygun, dengeli bir beslenme düzeni oluşturulması esastır (Baysal, 2014; Özdemir, 2010). Dengeli ve yeterli beslenme vücut kompozisyonu ile yakından ilişkilidir. Vücut kompozisyonu, vücudu temel bileşenlerine ayırarak inceleyen bir yöntem olup yağ, protein, mineral ve su oranlarının belirlenmesini içerir (Heymsfield ve ark., 2005). Aynı zamanda, bu bileşenlerin dengesi vücudun genel sağlığı, performansı ve hareket kabiliyeti için kritik öneme sahiptir. Vücut kompozisyonu, yağlı ve yağsız kütle oranlarını baz alarak belirlenir ve bu dengenin korunması, fiziksel performansın ve sağlığın devamlılığı açısından önem arz eder (Ackland ve ark., 2012). Pozitif yönleri arasında, doğru bir vücut kompozisyonunun kas-iskelet sağlığını desteklemesi, duruşu iyileştirmesi ve rahat hareket kabiliyetini artırması sayılabilir (Wang ve ark., 1992). Bununla birlikte, dengesiz bir vücut kompozisyonu, metabolik dengesizliklere neden olabilir; örneğin, fazla yağ oranı

obeziteye yol açarken, yetersiz yağ oranı yorgunluk, sakatlık riskini artırabilir ve performans kaybına neden olabilir (Heymsfield ve ark., 2005). Metabolik tepkiler ise genellikle kilo alma veya kilo verme biçiminde ortaya çıkar ve vücut, bu süreçlerde enerji dengesini korumakta zorlanabilir (Wang ve ark., 1992). Sonuç olarak, vücut kompozisyonu sporcu sağlığı açısından oldukça önemlidir. Dengeli bir kompozisyon, sporcularda performansı artırırken, dengesizlikler sakatlık risklerini artırabilir ve metabolik bozukluklara yol açabilir (Ackland ve ark., 2012). Bu bilgiler doğrultusunda çalışma, sporcularda beslenme, uyku kalitesi ve vücut kompozisyonunun arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, nicel araştırma yaklaşımlarından ilişkisel tarama deseni kullanılarak tasarlanmıştır. Araştırmanın verileri, Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören gönüllü sporculardan elde edilecektir. Veri toplama sürecinde katılımcılara “Kişisel Bilgi Formu,” “Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum Ölçeği,” “Vücut Kompozisyon Ölçümü” ve “Uyku Kalitesi Ölçümü” uygulanacaktır. Toplanan verilerin geçerlik ve güvenirlik kontrolleri yapıldıktan sonra, SPSS paket programında analiz edilecektir. Verilerin dağılımını incelemek için Shapiro-Wilk ve Kolmogorov-Smirnov normallik testleri kullanılacak, sonuçlara göre uygun istatistiksel analiz yöntemlerine karar verilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	İki Farklı Akıllı Saat Arasında Kalp Atış Hızı Değişkenliği Ölçümlerinin Tutarlılığının Karşılaştırılması			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Şevval ERÇOŞKUN
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Serhat ÖZBAY
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Giyilebilir teknolojiler, sporcularda antrenman yükü ve toparlanma süreçlerinin izlenmesinde giderek daha önemli bir rol oynamakta olup, özellikle kalp atış hızı değişkenliği (HRV) gibi biyometrik ölçümlerin pratik ve güvenilir bir şekilde gerçekleştirilmesine olanak tanımaktadır. Bu çalışma, iPhone Watch 8 ve Samsung Watch 5 Pro akıllı saatlerinin HRV ölçümlerinde gösterdikleri tutarlılığı karşılaştırmalı olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Her iki cihaz da HRV analizinde yaygın olarak kullanılan RMSSD (Root Mean Square of Successive Differences) ve diğer zaman-domain parametrelerini ölçme kapasitesine sahiptir. Her iki saatte de Photoplethysmography (PPG) sensör teknolojisi kullanılmakta olup, bu sensörler, damar genişlemelerini ve daralmalarını algılayarak kalp atış hızını ve bu hızdaki değişimleri ölçmektedir. RMSSD, sporcuların parasempatik sinir sistemi aktivitesini ve toparlanma süreçlerini izlemek için önemli bir gösterge olarak kabul edilmektedir. Araştırmada, katılımcılardan sabah uyanma sonrası ve ikindi antrenmanından hemen sonra (18:00-18:30 arası) olmak üzere iki farklı zaman diliminde HRV ölçümleri alınacaktır. Her bir katılımcıya, iPhone Watch 8 ve Samsung Watch 5 Pro cihazları iki bileğe yerleştirilerek eş zamanlı olarak RMSSD ölçümleri gerçekleştirilecektir. Bu şekilde, ayrı ölçüm aralıklarına gerek kalmadan veri toplama süreci tamamlanacaktır. Örneklem büyüklüğü, güç analizi ile hesaplanmış olup, veri kayıplarını minimize etmek amacıyla 30 katılımcıya ulaşılması hedeflenmiştir. Verilerin analizi, iPhone Watch 8 ve Samsung Watch 5 Pro cihazlarının ölçüm tutarlılığını değerlendirmek için Intraclass

Correlation Coefficient (ICC) kullanılarak yapılacaktır. Ayrıca, sabah ve ikindi ölçümleri arasındaki RMSSD değişimlerini incelemek üzere tekrarlı ölçümlerde iki yönlü (zaman: sabah×akşam ve akıllı saat: Apple×Samsung) varyans analizi (ANOVA) uygulanacaktır. İstatistiksel analizler, SPSS 26 yazılımı ile gerçekleştirilecektir. Bu çalışmadan elde edilecek bulgular, farklı akıllı saatlerin sporcularda toparlanma süreçlerinin izlenmesinde ölçüm tutarlılığını ve güvenilirliğini ortaya koyacak ve spor bilimlerine önemli uygulamalı katkılar sağlayacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	**“**My Sprint” Uygulaması ile Farklı Mesafelerde Sprint Süreleri ve Yatay Kuvvet-Hız Profili Parametreleri İçin Kapsamlı Güvenirlik Analizi			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Yusuf Sadi ÖZBAYRAKTAR
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Süleyman ULUPINAR
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Son yıllarda, sporcularda performans ölçümleri için kullanılan mobil uygulamalar, pratik ve düşük maliyetli çözümler sunarak büyük ilgi görmüştür. Özellikle sprint performansını analiz etmeye yönelik geliştirilen “My Sprint” uygulaması, sprint sürelerini ve yatay kuvvet-hız profili parametrelerini ölçmede önemli bir kolaylık sağlamaktadır. Bu çalışma, sporcuların sprint performansını izlemek için kullanılan “My Sprint” mobil uygulamasının güvenilirliğini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, sprint sırasında sporcunun uyguladığı maksimum kuvvet (F_{0rel}), maksimum hız (V_0) ve maksimum güç (P_{maxrel}) gibi temel parametreler analiz edilecektir. Sprint performansını detaylı bir şekilde değerlendirmek amacıyla, her katılımcı için 5m, 10m, 15m, 20m, 25m ve 30m mesafelerinde ölçümler yapılacaktır. Her katılımcı, iki deneme gerçekleştirecek ve denemeler arasında 5 dakikalık dinlenme süresi sağlanacaktır. Bu sayede, katılımcıların performanslarını en iyi şekilde sergilemeleri ve doğru verilerin elde edilmesi hedeflenmektedir. Toplamda 30 katılımcıdan elde edilen veriler, güvenilirlik açısından Intraclass Correlation Coefficient (ICC) kullanılarak analiz edilecektir. Aynı değerlendiricinin tekrarlı analizleri ve farklı değerlendiriciler arasındaki uyum test edilecek, ayrıca sprint performansları arasındaki farklılıklar bağımsız örneklem t-testi veya Mann-Whitney U testi ile değerlendirilecektir. İstatistiksel analizler SPSS 26 yazılımı ile gerçekleştirilecek olup, sonuçların istatistiksel geçerliliği bu analizlerle ortaya konulacaktır. Sonuç olarak, bu çalışma, “My Sprint” uygulamasının

saha koşullarında sprint performansını izlemek için ne kadar güvenilir olduğunu ortaya koyarak, spor bilimlerine pratik bir katkı sunmayı amaçlamaktadır. Bu bulgular, antrenman programlarının daha verimli bir şekilde planlanmasına olanak sağlayabilir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Sporcularda Akıllı Saat Kullanılarak Farklı Senaryolarda Gerçekleştirilen Kalp Atış Hızı Değişkenliği Ölçümlerinin Güvenirlik Analizi			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Özgür BAKAR
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Süleyman ULUPINAR
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Son yıllarda, giyilebilir teknolojiler, sporcularda antrenman yükü ve toparlanma süreçlerini izlemek için önemli araçlar haline gelmiş olup, özellikle kalp atış hızı değişkenliği (HRV) gibi biyometrik ölçümlerin pratik bir şekilde yapılmasını sağlamaktadır. Bu çalışma, sporcularda yorgunluk ve toparlanma süreçlerini izlemek için akıllı saatlerle yapılan RMSSD ölçümlerinin güvenilirliğini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. RMSSD (Root Mean Square of Successive Differences), HRV analizinde yaygın olarak kullanılan zaman-domain parametrelerinden biridir ve sporcuların parasempatik sinir sistemi aktivitesini ve toparlanma süreçlerini izlemek için önemli bir göstergedir. Araştırmada her katılımcı için dinlenme, antrenman öncesi ve antrenman sonrası toparlanma dönemlerinde üç farklı senaryoda ölçümler yapılacaktır. Her senaryoda iki kez RMSSD ölçümü alınacak ve ölçümler arasında 1 dakikalık dinlenme süresi olacaktır. Test-tekrar test yöntemiyle ölçümler akıllı saatler aracılığıyla yapılacak ve güvenilirlik değerlendirilecektir. Örneklem büyüklüğü güç analizi ile hesaplanmış olup, olası veri kayıplarını minimize etmek için toplamda 29 katılımcıya ulaşılması hedeflenmiştir. Her katılımcı için üç farklı senaryoda iki ölçüm alınmasıyla toplamda 174 ölçüm elde edilecektir. Verilerin analizi, Intraclass Correlation Coefficient (ICC) ile test-tekrar test güvenilirliğini ve tekrarlı ölçümler için varyans analizi (ANOVA) ile senaryolar arasındaki RMSSD değişimlerini inceleyecektir. İstatistiksel analizler,

Statistical Package for the Social Sciences (SPSS 26) yazılımı kullanılarak gerçekleştirilecektir. Araştırmadan elde edilen bulgular, akıllı saatlerin sporcularda toparlanma süreçlerini izlemek için ne kadar güvenilir bir araç olduğunu gösterecek ve spor bilimlerine önemli pratik katkılar sağlayacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Kalp Atış Hızı Değişkenliği Ölçümünde Elektrokardiyografi Tabanlı ve Fotopletismografi Tabanlı Cihazlar Arasındaki Tutarlılığın İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2024/1**			
Proje durumu	**Başvuru** X	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	9.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Metehan ÇAKMAK
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Süleyman ULUPINAR
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Kalp atış hızı değişkenliği (HRV), otonom sinir sisteminin işleyişini değerlendiren önemli bir biyometrik parametredir ve sporcuların yorgunluk ve toparlanma süreçlerini izlemek için yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. HRV ölçümleri, genellikle elektrokardiyografi (EKG) tabanlı cihazlarla gerçekleştirilmekle birlikte, son yıllarda fotopletismografi (PPG) tabanlı giyilebilir cihazlar da bu alanda popüler hale gelmiştir. EKG tabanlı cihazlar, R-R interval ölçümleri sayesinde HRV analizinde altın standart olarak kabul edilirken, PPG tabanlı cihazlar daha taşınabilir ve kullanıcı dostu çözümler sunmaktadır. Ancak, bu iki ölçüm yöntemi arasındaki tutarlılık ve doğruluk henüz yeterince araştırılmamıştır. Bu çalışmanın amacı, elektrokardiyografi tabanlı cihazlar ile fotopletismografi tabanlı cihazlar kullanılarak yapılan HRV ölçümlerinin tutarlılığını değerlendirmektir. Çalışma, deneysel bir tasarımda gerçekleştirilecektir. Araştırma grubunun her iki cinsiyetten olmak üzere antrenmanlarına devam eden toplam 30 sporcudan oluşturulması planlanmaktadır. HRV ölçümleri; derin uyku evresi, sabahın ilk saatleri ve günün yorgunluğu sonrası (akşam 18:00-19:00 arası) olmak üzeri üç farklı durumda alınacaktır: Her durumda, EKG tabanlı göğüs bandı ve akıllı bileklik kullanılarak eş zamanlı HRV ölçümleri gerçekleştirilecektir. Ölçümlerden elde edilen HRV parametreleri arasında RMSSD (Ardışık Farkların Karekök Ortalama Değeri) öne çıkarılacaktır. Verilerin tutarlılığı, Intraclass Correlation Coefficient (ICC) ve Bland Altman yöntemi kullanılarak değerlendirilecektir. Ayrıca, bağımlı örneklemler t-test veya

tekrarlı ölçümlerde iki yönlü ANOVA gibi uygun istatistiksel analizlerle iki cihaz arasındaki ölçüm farklılıkları incelenecektir. Bu çalışma, EKG ve PPG tabanlı ölçüm teknolojilerinin HRV analizinde ne kadar tutarlı sonuçlar verdiğini inceleyerek, bu alandaki önemli bir boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. EKG tabanlı cihazlar, HRV ölçümleri için daha hassas sonuçlar sunmasına rağmen, sporcularda ve genel kullanıcılarda PPG tabanlı cihazların yaygınlaşmasıyla birlikte bu iki yöntemin farklı senaryolarda karşılaştırılması bu çalışmanın özgün değerini yansıtmaktadır. HRV ölçümleri, sporcularda yorgunluk izleme ve toparlanma süreçlerinin değerlendirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Ancak, EKG ve PPG tabanlı cihazların HRV ölçümlerindeki tutarlılığı hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Bu çalışma, spor bilimleri alanında giyilebilir teknolojilerin güvenilirliğini değerlendirerek, antrenman yönetimi ve sporcu sağlığı üzerinde önemli pratik uygulamalar sunacaktır. Bu çalışmanın bulguları, sporcuların antrenman yüklerini ve toparlanma süreçlerini daha etkin bir şekilde izlemelerine katkı sağlayacak bilimsel kanıtlar sunacaktır.

Spor Bilimleri Fakültesi

Kabul Edilen Projeler

Proje Bilgileri							
Proje Başlığı	Yapay Zeka Teknolojisindeki Gelişmeler Kariyer Kararlılığını Etkiler Mi? Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma						
Program Kodu	**2209-A**	X		**2209- B**			
Başvuru Dönemi	**2023/2**						
Proje durumu	**Başvuru**		**Kabul edildi**	X	**Tamamlandı**		
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi						
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği						
Proje Bütçesi	9.000 TL						

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal ve Beşeri Bilimler>Eğitim>Beden Eğitimi ve Spor

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Ali ER
Eposta	alier2122@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Muhammet MAVİBAŞ
Eposta	muhammet.mavibas@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Muhammed Fatih Yuşa BAŞKAYA
Eposta	yusabaskaya251907@gmail.com
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu proje, spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin yapay zeka teknolojilerine ilişkin kaygı düzeylerinin, gelecekteki kariyer kararlılıklarına olan etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Yapay zekanın iş gücü piyasasındaki etkileri ve etik kaygılar, öğrencilerin meslek seçimlerinde belirsizlik yaratabilir ve kariyer kararlılıklarını olumsuz etkileyebilir. Araştırma, Erzurum Teknik Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve Bayburt Üniversitesi'nden spor bilimleri öğrencileri üzerinde yürütülecektir. Veriler, "Kişisel Bilgi Formu", "Yapay Zeka Kaygısı Ölçeği" ve "Kariyer Kararlılığı Ölçeği" kullanılarak toplanacak ve istatistiksel analizlerle değerlendirilecektir. Normallik testine bağlı olarak parametrik veya nonparametrik testler uygulanacak, yapay zeka kaygısı ile kariyer kararlılığı arasındaki ilişki regresyon analizleriyle incelenecektir. Çalışma, spor bilimleri öğrencilerinin yapay zeka kaygılarının kariyer kararlılıklarına etkisini tespit ederek, bu etkileri azaltacak stratejik öneriler sunmayı hedeflemektedir. Proje sonuçlarının, öğrencilerin mesleki farkındalıklarını artıracak ve teknolojik gelişmelere uyum sağlamalarını kolaylaştıracak seminer, kurs ve paneller gibi destekleyici adımlar için rehberlik etmesi beklenmektedir. Bulguların makale olarak yayımlanması, bilim dünyasına katkı sunacaktır.
Anahtar Kelimeler: Spor Bilimleri Fakültesi, Öğrenci, Yapay Zeka Teknolojisi, Kariyer Kararlılığı

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri							
Proje Başlığı	Üniversite Öğrencilerinde Mobil Cihaz Bağımlılığı Beyin Sisine Neden Olabilir Mi						
Program Kodu	**2209-A**	X		**2209- B**			
Başvuru Dönemi	**2023/2**						
Proje durumu	**Başvuru**		**Kabul edildi**	X	**Tamamlandı**		
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi						
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği						
Proje Bütçesi	9.000 TL						

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal ve Beşeri Bilimler>Eğitim>Beden Eğitimi ve Spor

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Nurullah FIRAT
Eposta	nurullahfirat46@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Muhammet MAVİBAŞ
Eposta	muhammet.mavibas@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Bu proje, "Üniversite Öğrencilerinde Mobil Cihaz Bağımlılığı Beyin Sisine Neden Olabilir Mi?" başlığıyla, mobil cihaz bağımlılığının beyin sisi üzerindeki etkilerini üniversite öğrencileri bağlamında incelemektedir. Akıllı telefonların günlük hayatta yoğun kullanımı, mobil bağımlılık ve nomofobi gibi kavramları ortaya çıkarmıştır. Araştırma, mobil bağımlılığın bilişsel fonksiyonlar üzerindeki etkilerini dikkat, konsantrasyon ve bellek sorunları açısından değerlendirecektir. Üniversite öğrencilerine odaklanan bu çalışma, mobil bağımlılık ve beyin sisi arasındaki ilişkiye dair literatürdeki boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır.
Araştırmada, “Kişisel Bilgi Formu”, “Mobil Bağımlılık Ölçeği” ve “Beyin Sisi Ölçeği” kullanılacaktır. Veriler SPSS ile analiz edilecek; normallik testi, parametrik veya nonparametrik testler, Cronbach Alpha katsayısı ve çoklu regresyon analizleri yapılacaktır. Sonuçlar, mobil bağımlılığın zihinsel sağlık üzerindeki etkilerine dikkat çekerek farkındalık oluşturmayı ve önleyici tedbirler geliştirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu yenilikçi proje, mobil bağımlılığın karmaşık doğasını anlamaya yönelik önemli bir adım sunarken, zihinsel bulanıklık üzerine odaklanmasıyla öncü bir çalışma olma potansiyeline sahiptir.
Anahtar Kelimeler: Mobil Bağımlılık, Beyin Sisi, Üniversite Öğrencileri

** En fazla 200 kelime*

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Kickboks Branşına Özel Olarak Geliştirilen bir Performans Testinin Elit ve Amatör Sporcuları Ayırt Edebilmedeki Etkinliğinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** X	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	6.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Muhammed Enes YANMAZ
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Süleyman ULUPINAR
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Furkan DAŞDEMİR
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Kickboks, 2021 yılı itibarıyla Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından resmi olarak tanındığından, bu branşta Olimpiyat hazırlıklarının artması beklenmektedir. Türkiye'nin bu alandaki başarısı, son Dünya Kickboks Şampiyonası'nda kazanılan 42 madalya ile kanıtlanmıştır. Bu başarılar, Kickboks'un Olimpiyatlarda madalya sayımızı artırabileceği potansiyelini göstermektedir. Özellikle 2028 Los Angeles Olimpiyatları'na kadar, bilimsel temelli uzun vadeli planlamaların önemi büyüktür. Şimdiye kadar, Kickboks sporcularının performansını ölçmek için genel atletik yetenekleri hedefleyen, ancak branşa özgü olmayan testler kullanılmıştır. Ancak, Gençoğlu ve arkadaşları (2022) tarafından geliştirilen Kickboks Anaerobik Hız Testi (KAST), branşa özgü bir yaklaşım sunmaktadır. Bu çalışma, KAST'ın elit ve amatör sporcular arasında ne kadar etkili bir ayrım sağladığını incelemeyi amaçlamaktadır. Elit ve amatör seviyelerde yarışan yaklaşık 30 erkek Kickboks sporcusunun bu çalışmaya gönüllü olarak katılması planlanmaktadır. Katılımcılar, biri alıştırma seansı olmak üzere üniversitemizin spor salonunu iki kez ziyaret edeceklerdir. Performans testi, tekli (KASTsingle) ve çoklu (KASTmultiple) formlarıyla uygulanacaktır rastgele sırayla uygulanacaktır. KASTsingle bir sporcunun sırasıyla; (1) sol direkt yumruk, (2) gövdeye sağ dairesel tekme, (3) sağ direkt yumruk, (4) gövdeye sol dairesel tekme tekniklerinden oluşan kombinasyonu mümkün olan en kısa sürede beş kez uygulamasını içerir (4 teknik × 5 tekrar). KASTmultiple ise 10 saniye dinlenme aralıkları ile KASTsingle protokolünün beş set uygulanmasını gerektirir (4 teknik × 5 tekrar × 5 set). Ters gardlı sporcular sağ direkt yumruktan başlayarak aynı teknikleri ters uzuvları ile gerçekleştirirler. İstatistiksel analizler SPSS 25.0 programı ile yapılacak ve %95 güven aralığı ile değerlendirilecektir. Veri setinin normal dağılımı Shapiro-Wilk testi ile kontrol edilecek ve gruplar arası farklılıklar bağımsız örneklem t-testi ile belirlenecektir. Eğer varsayımlar karşılanmazsa, uygun non-parametrik testler kullanılacaktır. Diskriminant fonksiyon analizi ile KAST'ın grupları ne kadar etkili ayırdığı belirlenecektir.Bu çalışma, 2022 yılında geçerliliği ve güvenilirliği

kanıtlanmış olan KAST protokolünün elit ve amatör sporcuların performansları üzerindeki etkisini inceleyecek olmasıyla özgün bir değer taşımaktadır.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	“My Jump” Uygulaması için Kapsamlı bir Güvenirlik Analizi: Tekrarlı Ölçümler ve Çoklu Değerlendirici Yaklaşımı			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** X	**Tamamlandı** ☐	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	4.000			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Saltanat SAYDAM
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Süleyman ULUPINAR
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Yusuf Sadi ÖZBAYRAKTAR
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Dikey sıçrama, atletik performansın ve kas gücünün önemli bir göstergesi olarak spor bilimleri alanında ve klinik uygulamalarda yaygın olarak kullanılır. Ancak, bu ölçümler genellikle pahalı ve karmaşık ekipmanlar gerektirir. "My Jump" adlı bir mobil uygulama, bu engeli aşmayı amaçlayan düşük maliyetli ve kolay erişilebilir bir araçtır. Bu mobil uygulama, iPhone'un yüksek FPS (saniyedeki kare sayısı) video kayıt özelliklerini kullanarak dikey sıçrama yüksekliğini hesaplamaktadır ve sonuçlar, kuvvet platformları gibi "altın standart" ölçüm araçlarıyla yüksek uyum göstermektedir. Bu araştırma, "My Jump" mobil uygulamasının dikey sıçrama performansını ölçmedeki güvenirliğini kapsamlı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Hedefler arasında tekrarlı sıçramalara bağlı ölçümlerin uyumunu belirlemek, farklı değerlendiriciler arasındaki uyumu ölçmek, aynı değerlendiricinin tekrarlı analizleri arasındaki uyumunu tespit etmek yer almaktadır. Çalışmaya 18-30 yaş arası, farklı cinsiyet ve antrenman seviyelerinden 30 katılımcı dahil edilecektir. Katılımcılar, standart bir 10 dakikalık ısınma sürecinden sonra iki Counter-Movement Jump (CMJ) gerçekleştirecektir. Bu sıçramalar, en az 120 FPS video çekim özelliğine sahip bir iPhone ile kaydedilecektir. Toplam 30 katılımcıdan elde edilecek 60 video kaydı iki değerlendirici tarafından ikişer kez analiz edilecektir (toplamda 240 analiz). Her katılımcının tekrarlı sıçramaları, aynı değerlendiricinin tekrarlı analizleri ve farklı değerlendiricilerin analizleri karşılaştırılacaktır. İstatistiksel analiz için SPSS 25 kullanılacak ve güvenirlik Intraclass Correlation Coefficient (ICC) ile değerlendirilecek. Katılımcıların sıçrama yükseklikleri arasında, aynı değerlendiricinin analiz sonuçları arasında ve farklı değerlendiricilerin analiz sonuçları anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t-testi veya Mann-Whitney U testi yapılacaktır. Anlamlılık seviyesi $p \leq 0,05$ olarak belirlenecektir. Mevcut çalışmalar genellikle tek bir sıçrama veya tek bir değerlendirici üzerinden analiz yaparken, bu öneri çoklu değerlendiriciler arasındaki uyumu, aynı değerlendirici tarafından yapılan birden fazla analiz arasındaki uyumu ve bir katılımcının tekrarlı sıçramaları arasındaki uyumu aynı anda ele alan özgün bir tasarıma sahiptir. Bu kapsamlı yaklaşım, uygulamanın geniş bir kullanıcı kitlesi

tarafından güvenle kullanılabilmesi için sağlam bir temel oluşturmayı ve spor bilimleri ve klinik uygulamalarda mobil uygulamaların nasıl etkin bir şekilde kullanılabileceğine dair metodolojik bir çerçeve sunma potansiyeli açısından önemlidir.

Proje Bilgileri							
Proje Başlığı	“My Jump” Uygulaması için Kapsamlı bir Güvenirlik Analizi: Tekrarlı Ölçümler ve Ç oklu Değerlendirici Yaklaşımı						
Program Kodu	**2209-A**	X		**2209- B**	☐		
Başvuru Dönemi	**2023/2**						
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** X		**Tamamlandı** ☐			
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi						
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi						
Proje Bütçesi	4.000						

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Saltanat SAYDAM
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Süleyman ULUPINAR
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	Yusuf Sadi ÖZBAYRAKTAR
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Dikey sıçrama, atletik performansın ve kas gücünün önemli bir göstergesi olarak spor bilimleri alanında ve klinik uygulamalarda yaygın olarak kullanılır. Ancak, bu ölçümler genellikle pahalı ve karmaşık ekipmanlar gerektirir. "My Jump" adlı bir mobil uygulama, bu engeli aşmayı amaçlayan düşük maliyetli ve kolay erişilebilir bir araçtır. Bu mobil uygulama, iPhone'un yüksek FPS (saniyedeki kare sayısı) video kayıt özelliklerini kullanarak dikey sıçrama yüksekliğini hesaplamaktadır ve sonuçlar, kuvvet platformları gibi "altın standart" ölçüm araçlarıyla yüksek uyum göstermektedir. Bu araştırma, "My Jump" mobil uygulamasının dikey sıçrama performansını ölçmedeki güvenirliğini kapsamlı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Hedefler arasında tekrarlı sıçramalara bağlı ölçümlerin uyumunu belirlemek, farklı değerlendiriciler arasındaki uyumu ölçmek, aynı değerlendiricinin tekrarlı analizleri arasındaki uyumunu tespit etmek yer almaktadır. Çalışmaya 18-30 yaş arası, farklı cinsiyet ve antrenman seviyelerinden 30 katılımcı dahil edilecektir. Katılımcılar, standart bir 10 dakikalık ısınma sürecinden sonra iki Counter-Movement Jump (CMJ) gerçekleştirecektir. Bu sıçramalar, en az 120 FPS video çekim özelliğine sahip bir iPhone ile kaydedilecektir. Toplam 30 katılımcıdan elde edilecek 60 video kaydı iki değerlendirici tarafından ikişer kez analiz edilecektir (toplamda 240 analiz). Her katılımcının tekrarlı sıçramaları, aynı değerlendiricinin tekrarlı analizleri ve farklı değerlendiricilerin analizleri karşılaştırılacaktır. İstatistiksel analiz için SPSS 25 kullanılacak ve güvenirlik Intraclass Correlation Coefficient (ICC) ile değerlendirilecek. Katılımcıların sıçrama yükseklikleri arasında, aynı değerlendiricinin analiz sonuçları arasında ve farklı değerlendiricilerin analiz sonuçları anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t-testi veya Mann-Whitney U testi yapılacaktır. Anlamlılık seviyesi $p \leq 0,05$ olarak belirlenecektir. Mevcut çalışmalar genellikle tek bir sıçrama veya tek bir değerlendirici üzerinden analiz yaparken, bu öneri çoklu değerlendiriciler arasındaki uyumu, aynı değerlendirici tarafından yapılan birden fazla analiz arasındaki uyumu ve bir katılımcının tekrarlı sıçramaları arasındaki uyumu aynı anda ele alan özgün bir tasarıma sahiptir. Bu kapsamlı yaklaşım, uygulamanın geniş bir kullanıcı kitlesi

tarafından güvenle kullanılabilmesi için sağlam bir temel oluşturmayı ve spor bilimleri ve klinik uygulamalarda mobil uygulamaların nasıl etkin bir şekilde kullanılabileceğine dair metodolojik bir çerçeve sunma potansiyeli açısından önemlidir.

Spor Bilimleri Fakültesi

Tamamlanan Projeler

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Dijital Oyun Bağımlılıklarının İletişim ve Empati Düzeylerine Etkisi			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** X	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	8000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Spor Bilimleri> Beden Eğitimi ve Spor>Spor Psikolojisi

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Hümeyra Tekle
Eposta	humeyratekle70@gmail.com
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Buğra Çağatay SAVAŞ
Eposta	bugra.savas@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Araştırmada, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin dijital oyun bağımlılıkları, iletişim becerileri ve empati düzeyleri farklı değişkenlere göre incelenmiştir. Katılımcıların dijital oyun bağımlılıklarının düşük, iletişim becerileri ve empatik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Dijital oyun bağımlılığında, erkeklerin kadınların daha fazla bağımlı olduğu, iletişim becerileri ve empatik eğilim bakımından ise kadınların erkeklerden daha yüksek düzeyde oldukları bulunmuştur. Bölüm değişkenine göre katılımcıların dijital oyun bağımlılıkları, iletişim becerileri ve empati düzeyleri arasında bir farklılık olmadığı bulgusu elde edilmiştir. Sınıf düzeyi yükseldikçe dijital oyun bağımlılığı puanlarının düştüğü ve iletişim becerileri ile empatik eğilimin arttığı bulunmuştur. Yaş ve spor yılı arttıkça dijital oyun bağımlılığının azaldığı, iletişim becerileri ve empatik eğilimin ise arttığı bulunmuştur. Dijital oyun bağımlılığı ile iletişim becerileri arasında negatif yönlü ve orta, dijital oyun bağımlılığı ile empatik eğilim arasında negatif yönlü ve çok yüksek iletişim becerileri ile empatik eğilim arasında ise pozitif yönlü ve orta düzeyde bir ilişki olduğu bulunmuştur. Dijital oyun bağımlılığının katılımcıların iletişim becerilerinin %20'sini negatif yönlü olarak açıkladığı görülmüştür. Dijital oyun bağımlılığının katılımcıların empati düzeylerinin negatif yönlü olarak %68'ini açıkladığı tespit edilmiştir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Olimpik Boks Müsabakalarının Zaman-Hareket Analizi – Yüksek ve Düşük Yoğunluklu Aktivite Sürelerinin Hesaplanması			
Program Kodu	**2209-A**	X	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☐X	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi			
Proje Bütçesi	5.800			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Vedat AĞYÜREK
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Cebrail GENÇOĞLU
Eposta	
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Boks üst gövde tekniklerinin ve bu tekniklere karşı geliştirilen savunma tekniklerinin etkin bir biçimde kullanımını gerektiren savunma ve mücadele sporudur. Mücadelenin üst düzeyde olduğu, yumruk tekniklerinin ve bu tekniklere gösterilen savunma hareketlerinin kazananı belirlemede önemli bir rol oynadığı spor branşıdır. Ülkemizde boks sporu her geçen gün gelişmekte, her yıl Avrupa ve Dünya şampiyonalarında kazanılan madalyalar ve son olimpiyatlarda kadınlar boksunda iki olimpiyat finalisti (bir olimpiyat şampiyonu, bir olimpiyat ikincisi) başarısının elde edilmesi de bu gelişimin göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Boks müsabakaları 2021 yılından itibaren büyük erkekler kategorisinde 13 sıklet üzerinden yapılır ancak bunların 7'si olimpik sıklet olarak olimpiyatlarda yer almaktadır (-51kg, -57kg, -63,5kg, -71kg, -80kg, -92kg, +92kg). Kadın boksörlerde ise bu sıkletler büyükler kategorisinde 12 sıklet üzerinden müsabakalar gerçekleştirilmektedir ve bunlardan 6'sı (-50kg, -54kg, -57kg, -60kg, -66kg, -75kg) olimpik sıklet olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu müsabakalar, 3 dakikadan 3 raunt şeklinde gerçekleştirilir ve eğer müsabaka nakavt ile bitmediyse, 3. raundun sonunda hakemler tarafından daha çok puan toplayan sporcu galip ilan edilir.

Boks müsabakaları, her ne kadar 3 dakikadan 3 raunt şeklinde gerçekleştirilecek olsa da müsabakalardaki gerçek aksiyon süreleri henüz araştırılmayan konulardan biridir. Dolayısıyla çalışma amacımız, olimpik boks müsabakalarını analiz etmek ve müsabaka içerisinde yüksek yoğunluklu ve düşük yoğunluklu aktivite sürelerini kategorik olarak ortaya koymak ve sıkletler ve kategoriler arasında karşılaştırma yapmaktır. Çalışmamız kapsamında, 2020 Tokyo Olimpiyatlarında (2021 de gerçekleştirilmiştir) yapılan tüm boks maçlarının final, yarı final ve çeyrek final müsabakaları analiz edilecek olup, ortaya çıkan veriler istatistiksel analizlerle değerlendirildikten sonra spor bilimleri camiasına sunulacaktır. Sunulacak olan veriler kapsamında, yüksek ve düşük yoğunluklu hareket

sürelerinin ortalamaları bilinecek ve bu doğrultuda yeni antrenman yöntemlerinin geliştirilmesi sağlanacaktır. Bu süreler baz alınarak geliştirilecek antrenman programları hiç şüphesiz boksörlerin performansının artırılmasında etkin bir rol oynayacaktır. Bütün bu sebepler neticesinde araştırılmaya değer görülen bu çalışma olimpik boksörlerin müsabakalarda yüksek ve düşük yoğunluklu aktivite sürelerinin ne kadar olduğu sorusuna cevap bulabilmek amacı ile planlanmıştır. Projemiz sonucunda 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları kapsamında gerçekleştirilen tüm boks müsabakalarının hareket analizini ortaya koymak, bu projeyi özgün ve değerli kılmaktadır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Üniversite Kampüsünde Bulunan Rekreasyon Olanaklarının Öğrencilerin Okula Bağlılık Duyguları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	☑	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2022/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☑	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	5.700 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Tevrat TEYMUR
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Deniz BEDİR
Eposta	deniz.bedir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Üniversitelerin sahip oldukları rekreasyon imkanlarının öğrenci bağlılığı üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmalar oldukça sınırlıdır. Rekreasyon olanakları ve bağlılık arasındaki ilişkiyi inceleyen sınırlı kaynaklar göz önünde bulundurulduğunda, üniversitelerin rekreasyon olanaklarını kategorize ederek mevcut imkanlar ile öğrencinin üniversitesine olan bağlılığı arasındaki ilişkinin incelendiği öncül çalışma olması projenin özgün değeri olarak ifade edilebilir. Ayrıca şimdiye kadar aynı şehirde yer alan iki farklı üniversitenin, rekreasyon olanakları açısından öğrenci bağlılıklarının karşılaştırıldığı ilk çalışma olması projenin özgün değerini arttırmaktadır. Nicel yaklaşımlardan tarama desenine göre tasarlanan bu araştırma, öğrencilerin okula bağlılıklarına üniversitelerin bulunduğu şehrin konumu, coğrafi özellikleri, sosyo- ekonomik durumu gibi değişkenlerin etkileyebileceği göz önünde bulundurulduğundan, verilerin toplanması aynı şehirde bulunan iki devlet üniversitesinden (Atatürk Üniversitesi ve Erzurum Teknik Üniversitesi) elde edilmesi planlanmaktadır. Atatürk Üniversitesi ve Erzurum Teknik Üniversitelerinin mevcut rekreasyon olanakları tespit edilerek rastgele örneklem yoluyla her iki üniversitenin farklı fakültelerinde öğrenimine devam eden öğrencilerine okula bağlılık ölçeği uygulatılacaktır. Örneklemin belirlenmesi aşamasında tabakalama örneklem yolu kullanılacaktır. Araştırma sonunda elde edilen verilerin kontrolleri sağlandıktan sonra SPSS Paket programında normallik testlerine (Shapiro – Wilk Testi ve Kolmogorov – Smirnov Testi) tabi tutulacaktır. Ortaya çıkan değerler neticesinde yapılacak analizlere karar verilecektir.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Sporcuların Kişilik Özelliklerine Göre Müsabaka Öncesi Dinlemiş Oldukları Müzik Türlerinin Dikkat, Konsantrasyon ve Uyarılmışlık Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	☑	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2022/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☑	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	5.900 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Melek GÜLER
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Deniz BEDİR
Eposta	deniz.bedir@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Konsantrasyon, dikkat ve uyarılmışlık gibi psikolojik becerilerin antrenörler tarafından özellikle müsabaka öncesinde ele alındığına dair kanıtlar mevcuttur. Müsabaka öncesinde yapılacak hızlı müdahaleler ile müsabaka sonucuna direkt etki edebilecek nitelikte olması antrenörlerin özellikle bu becerilere odaklanmasının sebepleri arasında gösterilebilir. Sporcuların dikkat, konsantrasyon ve uyarılmışlık düzeylerini optimum seviyeye çıkarmaya yönelik çeşitli müdahale çalışmaları literatürde mevcuttur. Bunlardan en öne çıkan teknik ise müziğin kullanılmasıdır. Sporcuların, müsabaka öncesinde müzik dinleyerek bu becerilerini kontrol altında tutması bilimsel açıdan da somut verilerle desteklenmiştir. Ancak dinlenilen her müzik türünün tüm sporcularda aynı etkiyi göstermediğine yönelik kanıtlar da bulunmaktadır. Bu kapsamda yapılacak projenin amacı, sporcuların kişilik özelliklerine göre müsabaka öncesi dinlemiş oldukları müzik türlerinin dikkat, konsantrasyon ve uyarılmışlık düzeylerine etkisinin incelenmesidir. Yapılacak proje sonucundan elde edilen verilerin antrenörlerin müsabaka öncesinde sporcuların ne tür müzik dinlemesi gerektiğine yönelik ipuçları sağlayacağına inanılmaktadır. Projede nicel araştırma yöntemi ve tek gruplu ön test – son test deneysel desen kullanılacaktır. Araştırmaya Erzurum ilinde çeşitli branşlarda elit düzeyde mücadele eden 17 A-Tipi ve 17 B-Tipi kişilik özelliğine sahip toplam 34 sporcu katılacaktır. Veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, A/B Kişilik Ölçeği, Konsantrasyon Ölçeği, Dikkat Testi ve Uyarılmışlık Ölçümleri kullanılacaktır.

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Öğretmen Adaylarının Akademik Başarıları İle Akademik Mükemmeliyetçilik ve Bilişsel Esneklikleri Düzeylerinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	☑	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru**	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☑	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	6000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Ve Beşeri Bilimler > Eğitim > Beden Eğitimi Ve Spor

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Büşra ÖZER
Eposta	busra.yildirim@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Selim ASAN
Eposta	selim.asan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	

Projenin Kısa Özeti*

Üniversite eğitimi, öğrencilerin birçok akademik sorumluluk üstlenmesini gerektirir. Bu sorumlulukların başarılı bir şekilde yerine getirilmesini etkileyen birden fazla bireysel değişken vardır. Akademik başarı ile ilişkili olduğu düşünülen değişkenlerden biri de mükemmeliyetçiliktir. Mükemmeliyetçi kişilik bireylerin kendilerine yüksek hedefler koymasını ve bu hedeflere ulaşmak için beklenti ve çabalarını içerir. Bu mükemmeliyetçi duygusu bazen olumlu olurken bazı durumlarda takıntı haline gelebilmektedir. Bilişsel esnekliği yüksek kişiler, karşılaştıkları problemlerin birden fazla çözümü olduğunun farkına varırlar ve yeteneklerini kullanarak daha akılcı bir yaklaşım seçme becerisine sahiptirler. Öğretmen adaylarının muhakeme becerilerini geliştirmek için bilişsel esnekliğe ihtiyaçları vardır. Sınıf içi ve sınıf dışında karşılaştıkları problemlere cevap verebilmeleri ve birden fazla çözüm üretebilmeleri öğretim becerileri açısından oldukça önemlidir. Öğretmen adaylarının bilişsel esneklik yeteneklerinin geliştirilmesinin mesleki gelişimlerine olumlu katkı sağladığı bilinmektedir. Bu bakış açısıyla amaç, öğretmen adaylarının akademik başarıları ile akademik mükemmeliyetçilik ve bilişsel esneklikleri düzeylerinin incelenmesidir.

Bu çalışma nicel araştırma yaklaşımlarından ilişkisel tarama desenine göre tasarlanmıştır. Erzurum Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenimlerine devam eden gönüllü öğrencilerden verilerin elde edilmesi planlanmaktadır. Örneklem seçiminde, sorumlu araştırmacının öğrenimini sürdürdüğü kurum olması bakımından kolay ulaşılabilir örneklem seçimi tercih edilmiştir. Öğrencilere “Kişisel Bilgi Formu”, “Akademik mükemmeliyetçilik Ölçeği” ve “Bilişsel Esneklik Ölçeği” veri toplama araçları olarak uygulanacaktır. Araştırma sonunda elde edilen verilerin kontrolleri sağlandıktan sonra SPSS Paket programında normallik testlerine (Shapiro- Wilk Testi ve Kolmogorov- Smirnov Testi) tabi tutulacaktır. Ortaya çıkan

değerler neticesinde yapılacak analizlere karar verilecektir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği ile KPSS Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	☑	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/1**			
Proje durumu	**Başvuru**	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☑	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	6000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Ve Beşeri Bilimler > Eğitim > Beden Eğitimi Ve Spor

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Edanur YAĞAN
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Selim ASAN
Eposta	selim.asan@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	

Projenin Kısa Özeti*

Öğretmenlik mesleği, taşıdığı sorumluluk göz önüne alındığında, toplumun kaderini belirleyen mesleklerden biridir. Bu nedenle, herkesin bu meslekte kendini gerçekleştireceği beklenmemelidir. Öğretmenlerin eğitim, bilgi ve yeterliliklerinin yanı sıra mesleki kimliklerini de tanımlayabilmeleri önemlidir. Öğretmen kimliği, bireyin öğretmenlik mesleğinde kendini nasıl algıladığı ve nasıl bir öğretmen olmak istediği olarak tanımlanmaktadır. Etkili bir öğretmenin kimliğini tanımlayan unsurlar arasında konu bilgisi, öğretim yöntemleri, sınıf yönetimi, yöneticiler ve velilerle etkili ilişkiler yer alır. Aynı zamanda, öğretmen kimliği, sınıf, cinsiyet, dil, yaş ve kariyer aşaması gibi birçok faktörden oluşur. Bu faktörlerin her bir kombinasyonu, bir öğretmenin mesleki gelişimine ilişkin farklı bir yorum ve bakış açısıyla sonuçlanır. Bu nedenle tek bir öğretmen kimliğine sahip olmak mümkün değildi. Bir kişinin kendisini sınavlara yeterince hazırlıklı ve yeterli hissetmemesi durumunda kaygı yaşaması yaygındır. Aday öğretmenlerin özellikle son sınıfta kendileri ve aileleri için çok önemli olan KPSS'ye hazırlandıkları bilinmektedir. KPSS öğretmen adayları üzerinde yoğun bir baskı oluşturmaktadır. Bu yoğun baskı sonucunda başarı üzerinde doğrudan etkiye sahip olan sınav kaygısı ortaya çıkarmaktadır.

Yapılan literatür taramasında biyoloji öğretmen adaylarının ve fen bilgisi öğretmen adaylarının KPSS tükenmişlik ve kaygı düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelendiği çalışmalara rastlanmıştır. Aynı zamanda, öğretmen kimliği hakkında bildiklerimiz genellikle öğretmenler üzerinde yapılan çalışmalardan elde edilmiştir. Bu bilgilere dayanarak, öğretmen adaylarının öğretmen kimliklerini nasıl inşa ettiklerini ve kimlik gelişimlerine hangi faktörlerin katkıda bulunduğunu belirlemek önem arz etmektedir. Bununla birlikte mezun durumda olan öğretmen adaylarında kaygı ve umutsuzluk düzeylerinin arttığı bilinmektedir. Bu noktadan hareketle çalışmada; öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliği ile KPSS kaygı düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Toplanan verilerin geçerlik ve güvenirlik kontrolleri yapıldıktan sonra, SPSS paket programında analiz edilecektir. Verilerin dağılımını incelemek için Shapiro-Wilk ve Kolmogorov-Smirnov

normallik testleri kullanılacak, sonuçlara göre uygun istatistiksel analiz yöntemlerine karar verilecektir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Futbolda Alt Ekstremite Nöromüsküler Kontrol ve Stabilite ile Biyomotorik Beceriler Arasındaki İlişkisinin İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A**	☑	**2209- B**	☐
Başvuru Dönemi	**2023/2**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☑	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	9000 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sosyal Ve Beşeri Bilimler > Eğitim > Beden Eğitimi Ve Spor

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Elanur ÖZDEMİR
Eposta	elanur.ozdemir25@erzurum.edu.tr
Danışman	
Adı Soyadı	Selim ASAN
Eposta	selim.asan@erzurum.edu.tr

Projenin Kısa Özeti*

Futbol, spor dünyasında en çok katılım sağlanan ve izlenen takım sporları arasındadır. İki takım arasında oynanan, oyuncuların sahada topu kontrol ederek gol atmaya çalıştığı veya diğer takımın gol atmasını engellemeye çalıştığı bir oyundur. Bu açıdan bakıldığında futbol ile spor becerileri arasında yakın bir ilişkiden söz etmek mümkündür. Futbol birçok motor becerinin kullanılmasını gerektiren karmaşık bir spordur. Bu nedenle futbolcuların motor becerileri performansları için oldukça önemlidir. Bir futbolcunun motor becerileri, temel futbol hareketlerindeki ustalığı içerir. Bu becerilerin doğru kullanımı, oyuncuların doğru, hızlı kararlar alabilmesi ve rakiplerle etkili bir şekilde mücadele edebilmesi anlamına gelir. Biyomotorsal becerilerin futbol performansı üzerindeki etkisi, oyuncunun kuvvet, dengesi, çevikliği ve hızı gibi faktörlerle ilgilidir. İyi motor becerileri olan futbolcular, temel futbol hareketlerinde başarılı olurlar. Kapalı kinetik zincir alt ekstremite stabilite testi, futbolcuların alt ekstremite stabilitesini değerlendirmek, güçlü ve dengeli bir alt ekstremite kas yapısına ihtiyaç duyulan sporcularda atletik performansı belirlemek için yapılır. Motor beceriler ile alt vücut stabilitesi arasındaki ilişki, futbolcuların tekniklerini ve hareketlerini etkili bir şekilde kullanmalarını gerektirmektedir. İyi bir alt ekstremite stabilitesi, futbolcuların temel hareketleri daha güvenli ve dengeli bir şekilde gerçekleştirmesine olanak tanır. Bu bilgiler doğrultusunda çalışmanın amacı futbolda alt ekstremite nöromüsküler kontrol ve stabilite ile biyomotorik beceriler arasındaki ilişkisinin incelenmesidir. Bu çalışma nicel araştırma yaklaşımlarından ilişkisel tarama desenine göre tasarlanmıştır. Erzurum ilinde amatör spor kulüplerinde U-14 grubunda yer alan gönüllü sporculardan verilerin elde edilmesi planlanmaktadır. Öğrencilere “Kişisel Bilgi Formu,” “20 Metre Sürat Testi,” “Durarak Uzun Atlama,” “505 Çeviklik testi,” “Statik Denge Ölçümü” ve “Kapalı Kinetik Zincir Alt Ekstremite Testi” veri toplama araçları olarak uygulanacaktır. Araştırma sonunda elde edilen veriler, kontrolleri sağlandıktan sonra SPSS Paket programında normallik testlerine (Shapiro- Wilk Testi ve Kolmogorov- Smirnov Testi) tabi tutulacaktır. Ortaya çıkan değerler neticesinde yapılacak analizlere karar verilecektir.

Proje ve Proje Ekibi Görselleri

Proje Bilgileri				
Proje Başlığı	Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Psikolojik Faktörlerin Yapısal Eşitlik Modellemesi İle İncelenmesi			
Program Kodu	**2209-A** ☑		**2209- B** ☐	
Başvuru Dönemi	**2022/1**			
Proje durumu	**Başvuru** ☐	**Kabul edildi** ☐	**Tamamlandı** ☑	
Fakülte/Y. Okul	Spor Bilimleri Fakültesi			
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor			
Proje Bütçesi	5.850 TL			

Bilimsel ve Teknolojik Faaliyet Alanları
Sağlık Bilimleri > Spor Bilimleri

Proje Çalışan Bilgileri	
Yürütücü	
Adı Soyadı	Berfin SAÇAR
Eposta	
Danışman	
Adı Soyadı	Doç. Dr. Sevinç NAMLI
Eposta	sevinc.namli@erzurum.edu.tr
Araştırmacı-1	
Adı Soyadı	
Eposta	
Araştırmacı-2	
Adı Soyadı	
Eposta	

Projenin Kısa Özeti*

Öğrencilerde davranışı uyandıran, yönlendiren ve sürdüren içsel bir durum olan güdülenmenin, bir işi başarıyla yapmak için gerekli becerilere sahip olduğu konusundaki inancı olan öz yeterliğin ve okul hayatında ve okul ile alakalı her konuda iyi olmayı sürdürebilmesi için gösterdiği yılmazlık becerileri bu duyuşsal faktörler arasında ön plana çıkanlardır. Bu bağlamda, güdülenme, öz yeterlik ve yılmazlık gibi duyuşsal faktörlerin, öğrencilerin derse karşı ilgi ve istekleri olmak üzere pek çok faktörü etkileyebileceği ve bu özelliklerin öğrencilerin akademik başarılarını etkileyebileceği düşünülmektedir. Alan yazın incelendiğinde çalışmalarda genellikle akademik başarı ile duyuşsal faktörler arasındaki ilişki incelenmiştir. Ancak akademik başarının önemli duyuşsal yordayıcıları olan yılmazlık, öz yeterlik ve güdülenmenin akademik başarıya olan etkisini bir model çerçevesinde inceleyen araştırmaya rastlanmamıştır. Proje, akademik başarıya etki eden faktörleri yapısal eşitlik modellemesiyle inceleyen ilk çalışma olma özelliği taşıyacaktır. Nicel yaklaşımlardan tarama desenine göre tasarlanan bu araştırmaya, Atatürk ve Erzurum Teknik Üniversitesinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerden basit tabakalı örneklem yoluyla, rastgele yöntemle verilerin elde edilmesi planlanmaktadır. Öğrencilere iki bölümden oluşan (Kişisel Bilgi Formu, Akademik Yılmazlık, Akademik Öz Yeterlik ve Akademik Güdülenme) veri toplama araçları uygulanacaktır. Öğrencilerin akademik başarısını etkilediği düşünülen Akademik Yılmazlık, Akademik Güdülenme ve Akademik Öz Yeterlik ile okul başarı puanlarının yapısal ilişkileri açıklayan teorik modeli test edilmesi amaçlanmaktadır.

ERZURUM
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
2010

LİSANS ÖĞRENCİLERİ
2024 YILI
PROJE BÜLTENİ